

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIASTO STARGARD NA LATA 2016 - 2026

Stargard 2016

**Fundusze
Europejskie**
Pomoc Techniczna

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Pomorze
Zachodnie

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Umowa o dofinansowanie nr WZS-POPT/17/2016

Spis treści

I.	CHARAKTERYSTYKA I DIAGNOZA OBECNEJ SYTUACJI W STARGARDZIE.....	5
1.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE MIASTA	5
1.1	<i>Granice strefy ochrony konserwatorskiej.....</i>	5
1.2	UWARUNKOWANIA OCHRONY PRZYRODY	8
1.3	<i>Własność gruntów i budynków.....</i>	12
1.4	<i>Infrastruktura techniczna.....</i>	17
1.5	<i>Identyfikacja problemów przestrzennych</i>	24
2.	GOSPODARKA	25
2.1	<i>Główni pracodawcy w mieście</i>	25
2.2	<i>Struktura podstawowych branż gospodarki znajdującej się na terenie miasta</i>	29
2.3	<i>Liczba podmiotów gospodarczych i osób zatrudnionych w danych sektorach.....</i>	30
2.4	<i>Identyfikacja problemów gospodarczych.....</i>	32
3.	SFERA SPOŁECZNA	32
3.1	<i>Struktura demograficzna i społeczna</i>	32
3.2	<i>Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji</i>	33
3.3	<i>Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych.....</i>	40
3.4	<i>Struktura organizacji pozarządowych</i>	40
3.5	<i>Identyfikacja problemów społecznych</i>	44
	TABELA Z PODSTAWOWYMI DANYMI STATYSTYCZNYMI	45
3.6	<i>ANALIZA SWOT</i>	51
4.	ZŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI.....	59
4.1	<i>Metodologia delimitacji obszarów do rewitalizacji.....</i>	59
4.2	<i>Wyznaczenie obszarów kryzysowych</i>	62
4.3	<i>Uwarunkowania i problemy społeczne i przestrzenne na obszarze wskazanym do rewitalizacji.....</i>	84
4.4	<i>Wyznaczenie obszarów wsparcia mieszkalnictwa.....</i>	89
4.5	<i>Wyznaczenie obszarów powojaskowych i poprzemysłowych.....</i>	90
II.	POWIAZANIA GPR Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY MIASTO STARGARD ORAZ NADRZĘDNYMI.	97
1.	STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO DLA MIASTA STARGARD DO ROKU 2020	97
2.	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA STARGARDU SZCZECIŃSKIEGO.....	99
3.	STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA MIASTA STARGARD SZCZECIŃSKI NA LATA 2014 – 2020	100
4.	PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY MIASTO STARGARD.....	101
5.	MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA ROK 2017.....	101
6.	PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY - MIASTA STARGARD NA LATA 2016 – 2021.....	102
7.	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DO ROKU 2020	102
8.	REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO 2014 – 2020	103
9.	WSKAZANIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNYCH DO UCHWALENIA LUB ZMIANY	104
III.	WIZJA, MISJA OBSZARU OBJĘTEGO PROGRAMEM REWITALIZACJI	108
1.	WIZJE I CELE REWITALIZACJI.....	108
1.1	<i>Kompleksowość programu rewitalizacji</i>	109
1.2	<i>Koncentracja programu Rewitalizacji.....</i>	110
1.3	<i>Okres programowania.....</i>	110
2.	CELE REWITALIZACJI	110
2.1	<i>Struktura celów rewitalizacji</i>	110
3.	PLANOWANE DZIAŁANIA NA OBSZARZE ZDEGRADOWANYM	121
3.1	<i>Identyfikacja Projektu Zintegrowanego.....</i>	121
3.2	<i>PLANOWANE DZIAŁANIA SPOŁECZNE, GOSPODARCZE, PRZESTRZENNE, INFRASTRUKTURALNE I ŚRODOWISKOWE W RAMACH PRIORYTETOWEGO PROJEKTU ZINTEGROWANEGO.....</i>	123
4.	KOMPLEMENTARNOŚĆ	185
4.1	<i>Komplementarność przestrzenna.....</i>	185
4.2	<i>Komplementarność problemowa</i>	186
4.3	<i>Kompleksowość proceduralno-instytucjonalna</i>	188
4.4	<i>Komplementarność międzyokresowa.....</i>	189
4.5	<i>Komplementarność źródeł finansowania.....</i>	203
4.6	<i>Partycypacja społeczna</i>	219
4.7	<i>Specjalna Strefa Rewitalizacji.....</i>	222
5.	WDRAŻANIE, MONITORING I EWALUACJA	222
5.1	<i>System wdrażania.....</i>	222
5.2	<i>System monitoringu i oceny oraz modyfikacji programu.....</i>	223
	ZAŁĄCZNIKI.....	224

Wstęp

Rewitalizacja od łac. re- vita to dosłownie: przywrócenie do życia, ożywienie. Należy ją rozumieć jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni, gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Gmina Miasto Stargard od wielu lat z sukcesem prowadzi procesy rewitalizacji na obszarze miasta, dzięki czemu udało się już wiele zrealizować zwłaszcza w tkance przestrzennej miasta, jak również poprzez działania w sferze społecznej.

18 listopada 2015 weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, która umożliwia kontynuowanie podjętych działań zawartych w Lokalnych Programach Rewitalizacji. Ustawa umożliwiła również przeniesienie obszarów zdegradowanych i kryzysowych na podstawie diagnozy z obowiązującego Lokalnego Programu Rewitalizacji.

W związku z powyższym Rada Miejska w Stargardzie w dniu 26 stycznia 2016 r. podjęła uchwałę nr XV/175/2016 w sprawie wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszaru kryzysowego na podstawie diagnozy z Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz Uchwałę nr XV/176/2016 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasto Stargard. Z dokumentu „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Stargard na lata 2010-2020 „, opracowanego na zlecenie Gminy Miasto Stargard przez Spółkę Business Mobility International Spółka z o.o. z siedzibą w Słupsku, została przeniesiona diagnoza. Przekształcenia dokumentu podjął się Zespół powołany w konkursie dotacji dla Gmin na opracowanie albo aktualizację programów rewitalizacji prowadzonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, byli to pracownicy Urzędu Miejskiego w Stargardzie z Biura Strategii Miasta, Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki, Biura Funduszy Europejskich i Rozwoju Gospodarczego oraz Wydziału Gospodarki Przestrzennej.

Proces przekształcania LPR w GPR, który będzie obowiązywał do roku 2026 był procesem niezwykle aktywnym i czasochłonnym. Dzięki temu udało się zaangażować w proces tworzenia dokumentu mieszkańców Stargardu, bo to Oni najlepiej wiedzą czego potrzebują i z jakimi problemami spotykają na co dzień. Dzięki szerokiej partycypacji społecznej udało się stworzyć dokument, który jest odpowiedzią na potrzeby stargardzian z obszaru rewitalizacji. Również tylko przy zaangażowaniu i współpracy wielu podmiotów i oczywiście samych mieszkańców otrzymamy gwarancję sukcesu procesów rewitalizacji w naszym mieście.

Podstawowe pojęcia

Rewitalizacja- stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. To Gmina przygotowuje, koordynuje i tworzy warunki do prowadzenia rewitalizacji, ale rewitalizacja prowadzona jest przez wielu interesariuszy.

Obszar zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy.

Obszar kryzysowy – sytuacja, w której mierniki poziomu rozwoju społecznego oraz gospodarczego i przestrzennego, infrastrukturalnego lub środowiskowego są na niskim poziomie lub obserwuje się ich silną tendencję spadkową. Za stan kryzysowy można również uznać sytuację występowania intensywnych problemów społecznych i gospodarczych lub przestrzennych.

Obszar rewitalizacji – to część obszaru zdegradowanego, która z uwagi na szczególną koncentrację zjawisk kryzysowych lub szczególnie negatywny trend w tym zakresie, objęta została regulacjami Ustawy o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 r. Obszary rewitalizacji charakteryzują się najwyższymi wskaźnikami degradacji, obszar może obejmować nie więcej niż 20 % powierzchni gminy oraz nie więcej niż 30 % mieszkańców gminy. Dla obszaru rewitalizacji przewidziana jest możliwość korzystania z narzędzi ustawowych: Specjalnej Strefy Rewitalizacji oraz miejscowego planu rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji.

Partycypacja społeczna - obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji - stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

Specjalna Strefa Rewitalizacji – ustanawia się ją na obszarze rewitalizacji na nie więcej niż 10 lat bez możliwości jej przedłużenia. Na jej obszarze można korzystać ze specjalnych narzędzi (praw) wprowadzonych w drodze uchwały, m.in. prawo pierwokupu dla gminy, dotacje w wysokości nieprzekraczającej 50 % nakładów koniecznych na wykonanie robót budowlanych lub prac konserwatorskich, preferencje w zamówieniach publicznych mających na celu aktywizację osób zamieszkujących obszar SSR.

I. CHARAKTERYSTYKA I DIAGNOZA OBECNEJ SYTUACJI W STARGARDZIE

1. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE MIASTA

1.1 Granice stref ochrony konserwatorskiej

Dla ochrony zabytkowej substancji i właściwego kształtowania zabudowy oraz struktury funkcjonalno – przestrzennej miasta Stargard wydzielono następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa „A” – obszar ścisłej ochrony układów przestrzennych lub ich fragmentów

Strefa „A” obejmuje następujące zespoły urbanistyczne:

- ***Stare Miasto*** – od północy strefę tę ogranicza krawężnik ul. A. Struga, północny krawężnik ul. Młyńskiej, poprzez most nad rzeką Iną do wschodniego krawężnika ul. Światopelka. Natomiast od wschodu granicę stanowi krawężnik ul. Światopelka, zachodni krawężnik ul. M. Skłodowskiej - Curie, zachodni krawężnik ul. Jagiellońskiej do ul. Piwnej. Z kolei od południa strefę ogranicza linia biegnąca wzdłuż południowej granicy Parku Jagiellońskiego do brzegu rzeki Iny, wschodni krawężnik ul. Popiela do pl. Świętego Ducha. Zachodnią granicę strefy stanowi krawężnik placu Świętego Ducha, wschodni krawężnik ul. hetm. St. Czarnieckiego i wschodni krawężnik placu Wolności.
- ***Osiedle mieszkaniowe między pl. Majdanek a ul. H. Dąbrowskiego*** – granice tej strefy wyznacza południowy krawężnik ul. 11 Listopada na odcinku od pl. Słonecznego do ul. H. Dąbrowskiego, tylna granica posesji po wschodniej stronie ul. H. Dąbrowskiego (bez nr 10) od ul. 11 Listopada do ul. Szkolnej, tylna granica posesji po południowej stronie ul. Szkolnej od ul. H. Dąbrowskiego do ul. T. Kościuszki. Dalej granica strefy w tym zespole biegnie wzdłuż wschodniej i zachodniej granicy posesji po obu stronach ul. T. Kościuszki do nr 71 (łącznie z nim), na tyłach zabudowy gospodarczej po południowej stronie ul. Szkolnej między ul. T. Kościuszki a pl. Majdanek, przy zapleczu budynku szkoły podstawowej nr 7 przy pl. Majdanek 13 i na tyłach gospodarczej zabudowy po północnej stronie ul. Szkolnej od pl. Majdanek do ul. T. Kościuszki. Dalej granica ta biegnie wzdłuż tylnej granicy posesji po zachodniej stronie ul. T. Kościuszki od pl. Majdanek do pl. Słonecznego i na linii południowych narożników ul. 11 Listopada i al. Żołnierza, obejmując południową część pl. Słonecznego.
- ***Ulica B. Limanowskiego*** – granica tego zespołu biegnie od skrzyżowania z ul. Rzeźniczą i ul. A. Okrzei. Jest ona wyznaczona przez północną granicę posesji po północnej stronie ul. B. Limanowskiego, zachodni brzeg kanału Młynówki przylegający do ul. B. Limanowskiego oraz wschodnie krawężniki ul. Rzeźniczej.

Strefa „B” – ochrony konserwatorskiej:

Strefa „B” obejmuje następujące zespoły urbanistyczne:

- ***Osiedle mieszkaniowe wokół placu Majdanek, na południe od al. Żołnierza*** – zespół ten wyodrębnia granica biegnąca wzdłuż południowego krawężnika al. Żołnierza na odcinku od ul. Sz. Konarskiego do ul. J.I. Kraszewskiego, tylna granica posesji przy al. Żołnierza 2 i pl. Słonecznym 1, wschodni krawężnik pl. Słonecznego przy posesji nr 22 położonej przy ul. 11 Listopada. Z kolei od strony wschodniej strefa B graniczy ze strefą A po wschodniej stronie pl. Majdanek. Dalej granice zespołu wyznacza zachodni krawężnik ul. T. Kościuszki do wysokości al. Gryfa i jej północny krawężnik oraz wschodni krawężnik ul. Letniej. Następnie granica prowadzi zachodnią ścianą posesji Internatu ZSZ nr 2 przy pl. Majdanek 7, północnym krawężnikiem ul. Pogodnej i zachodnią granicą posesji przy ul. Sz. Konarskiego.
- ***Układ przestrzenny po północnej stronie ul. Szczecińskiej*** – w granicach wyznaczonych północnym krawężnikiem ul. Szczecińskiej od numeru 16 do numeru 108, tylną granicą posesji przy tej samej ulicy od numeru 108 do numeru 68, a od nr 68 na zapleczu zabudowy przy pl. Lubelskim linią prostą do posesji nr 9 przy ul. Wileńskiej. Następnie granica tego zespołu prowadzi wzdłuż północno-zachodniego krawężnika ul. Bułgarskiej i jego przedłużenia po przecięciu ul. Jugosłowiańskiej oraz tylną granicą posesji po wschodniej stronie tej ulicy do pl. Zgody i wschodnią granicą posesji przy nim. Dalej granica wyznaczająca ten teren pokrywa się z północną granicą posesji przy ul. Szczecińskiej od numeru 44 do numeru 16.
- ***Układ przestrzenny pomiędzy ulicami: A. Struga, St. Żeromskiego i Wojska Polskiego*** – został on wyznaczony granicami biegnącymi od północy – północną granicą posesji Szpitala, od wschodu – tylną granicą posesji po wschodniej stronie placu J. Słowackiego i ul. Z. Kasińskiego do ul. A. Struga. Z kolei na południu granicę wyznacza północny krawężnik ul. A. Struga na odcinku pomiędzy tylnymi granicami posesji po obu stronach ul. Z. Kasińskiego oraz tylna granica posesji po zachodniej i południowej stronie tej ulicy. Dalej granica prowadzi wschodnim krawężnikiem ul. Wojska Polskiego na odcinku od nr 7 do Szpitala.
- ***Układ przestrzenny wzdłuż rzeki Iny na odcinku ul. Nadbrzeżnej i ul. J. Kochanowskiego***
w granicach o następującym przebiegu: północną granicą posesji przy ul. J. Kochanowskiego od nr 2 do nr 8 do ul. Nadbrzeżnej i zachodni krawężnik ul. Nadbrzeżnej do wysokości nr 11, następnie wschodni brzeg rzeki Iny na odcinku od wysokości nr 11 przy ul. Nadbrzeżnej do mostku na przedłużeniu na ul. Młyńskiej. Od strony południowej strefa B graniczy ze strefą A – Starym Miastem i zachodnią granicą posesji przy ul. Nadbrzeżnej nr 1-5 i ul. Ogrodową na odcinku przylegającym do działki Kościelnej. Dalej granica przebiega wzdłuż zachodniej granicy działki kościelnej i południowej granicy posesji 29-33 przy ul. J. Kochanowskiego.
- ***Otoczenie pl. Świętego Ducha***, które wyznaczają następujące granice: południowa granica Parku 3 Maja oraz linia zabudowy skrajnej, południowej posesji przylegającej do ul. hetm. St. Czarnieckiego, wschodni krawężnik tejże ulicy na odcinku jak wyżej do ul. Popiela, oraz wschodni krawężnik ul. Popiela do ul. S. Staszica i dalej do ul. Warszawskiej. Następnie granica prowadzi wzdłuż ul. Warszawskiej od ul. S. Staszica do ul. ks. Bogusława IV i południowym krawężnikiem od ul. Warszawskiej do ul. ks. Barnima I. Otoczenie placu zamyka wschodni krawężnik ul. ks. Barnima I do południowo-zachodniego narożnika Parku 3 Maja.

- ***Układ przestrzenny wokół ulic Bydgoskiej i Robotniczej***, który został wyznaczony przez granicę przebiegającą przez zachodni brzeg kanału płynącego wzdłuż ul. Robotniczej do południowego zachodu narożnika ul. Ochronnej przy posesji nr 13 (należącej do LOK-u), wschodniej granicy posesji przy ul. Robotniczej i północnej granicy posesji przy ul. Bydgoskiej od nr 3 do nr 49. Następnie granica prowadzi południową granicą posesji przy ul. Bydgoskiej od nr 50 do nr 6 (na zapleczu posesji nr 6 granica biegnie płn. krawężnikiem ul. gen. Wł. Andersa do ul. Jagiellońskiej, tj. granicy strefy A).
- **Zespół urbanistyczny śródmieścia** w rejonie ul. A. Mickiewicza i Marszałka J. Piłsudskiego

Strefa K – strefa ochrony krajobrazu

Strefą „K” objęte są następujące zespoły komponowanej zieleni:

- ***Pas zieleni wysokiej otaczający mury Starego Miasta*** w granicach obejmujących zewnętrzną stronę murów obronnych, które wiodą do południowego krawężnika ul. A. Struga do ul. Portowej, do południowej granicy posesji tzw. Dużego Młyna do ul. Ogrodowej i dalej do południowego krawężnika ul. Ogrodowej. Następnie granica prowadzi do zachodniego brzegu rzeki Iny na wysokości ul. Młyńskiej, zachodniego krawężnika ul. M. Skłodowskiej-Curie i zachodniego krawężnika ul. Jagiellońskiej. Dalej granica tego zespołu prowadzi południową granicą Parku Jagiellońskiego i wschodniego krawężnika ul. Popiela (Park Popiela i Park Piastowski) oraz wschodnim krawężnikiem ul. hetm. St. Czarnieckiego i wschodniego krawężnika pl. Wolności.
- ***Teren dawnego cmentarza Żydowskiego***, położonego w północno-zachodniej części obecnego Parku Bolesława Chrobrego.
- ***Cmentarz Komunalny***, czynny w granicach ustanowionych przez ul. Przedwiośnie, przechodzącą w drogę polną do ul. T. Kościuszki i jej zachodni krawężnik na linii ogrodzenia, północny krawężnik ul. Spokojnej i ul. Pogodnej od ul. Przedwiośnie do ul. Spokojnej.
- ***Park Stefana Batorego***, który wyznaczony jest od północy – południową granicą obiektów wojskowych, od wschodu na przedłużeniu osi – ul. Zwycięzców i wzdłuż zachodniej granicy posesji Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. przy ul. Spokojnej oraz wschodnim krawężnikiem ul. T. Kościuszki.
- ***Park 3 Maja***, który wyznaczają: południowa granica posesji należących do ulic ks. Barnima I i kard. St. Wyszyńskiego, zachodnie granice posesji należących do ul. hetm. St. Czarnieckiego, północna granica Zespołu szkół Zawodowych nr 1 i wschodni krawężnik ul. ks. Barnima I.
- ***Cmentarz międzynarodowy jeńców wojennych przy ul. Reymonta*** w granicach istniejącego ogrodzenia.
- ***Założenie parkowe przy ul. Gdyńskiej*** w granicach ogrodzenia posesji Zespołu Szkół Rolniczych po południowej stronie ul. Gdyńskiej.
- ***Zespół zieleni parkowej związany z dawnym Domem Bractwa Strzeleckiego przy ul. Ochronnej*** w granicach wyznaczonych południowym krawężnikiem ul. Grunwaldzkiej, ogrodzeniem obecnego LOK-u, północnym krawężnikiem ul. Na Grobli do ul. Ochronnej i drogą żużlową łączącą ul. Ochronną z ul. Grunwaldzką.

- ***Założenie parkowe przy ul. Szczecińskiej na posesji nr 17***, które wyznaczone jest południowym krawężnikiem ul. Szczecińskiej przy tej posesji, zachodnią granicą posesji szpitala, północnym krawężnikiem ul. 11 Listopada, wschodnią granicą posesji kasyna oficerskiego i pływalni oraz tylną granicą posesji nr 25, 29, 33 przy ul. Szczecińskiej.
- ***Zespół zieleni wysokiej wokół Krzyża Pokutnego*** u zbiegu ulic Gdańskiej i Morskiej.
- ***Cmentarz przykościelny w Kluczewie*** w granicach muru cmentarnego od północnej strony nowego ogrodzenia z siatki.
- ***Park podworski w Kluczewie***, który wyznaczony został przez tory kolejowe, budynek pałacowy i zabudowania gospodarcze dawnego folwarku, drogą wiejską i polami uprawnymi.
- ***Park podworski w Giżyńku*** w granicach historycznego położenia.
- ***Nasadzenia ulic i placów.***

Strefa E – strefa ochrony ekspozycji sylwety Starego Miasta z jego dominantami stanowiącymi o walorach zabytkowych miasta

Strefa „E” obejmuje następujące obszary:

- Obszar zawarty pomiędzy Szosą Maszewską, na odcinku od granicy miasta do zabudowań posesji nr 1, a Starym Miastem, w linii prostej na wieżę kościoła św. Jana i na absydę kolegiaty Najświętszej Marii Panny.
- Obszar zawarty między ulicami: Ochronną, Robotniczą, Bydgoską, od linii murów na odcinku Bramy Wałowej do Arsenalu.
- Obszar zawarty pomiędzy nasypem obwodnicy kolejowej od ul. Bydgoskiej do ul. Warszawskiej, w linii prostej na wieżę kościoła Świętego Ducha i kolegiatę Najświętszej Marii Panny.
- Obszar od granic miasta po wschodniej stronie ul. Niepodległości do mostu kolejowego na Inie, w linii prostej na masyw kolegiaty Najświętszej Marii Panny i wieżę kościoła św. Jana.

1.2 Uwarunkowania ochrony przyrody

1.2.1 Zasoby przyrody

Sieć hydrograficzna

Na terenie miasta Stargard występują wody powierzchniowe i podziemne. Do wód powierzchniowych należą: odcinek rzeki Iny, odcinek jej dopływów: Małej Iny i Krapieli, rzeczka Gowienica Miedwiańska oraz system kanałów miejskich i melioracyjnych.

Stargard leży nad rzeką Iną, największym dopływem Odry w granicach województwa zachodniopomorskiego. Sieć hydrograficzna miasta związana jest z rzeką Iną, która płynie w szerokiej dolinie, tworząc liczne meandry i zakola.

Ina przepływa przez Stargard na długości około 7 km. Przy średnich przepływach szerokość lustra wody wynosi 9-26 m, głębokość 0,9-2,9 m. Około 1 km na południe od nasypu kolejowego na trasie Stargard-Gdańsk przyjmuje prawobrzeżny dopływ: Krapiel, a około 300 m

dalej w górę biegu wpływa do niej Mała Ina, a jeszcze dalej, około 1 km – Kanał Rzepliński. Dwa ostatnie ciekі z lewej strony. Wszystkie te ciekі tworzą rodzaj węzła hydrograficznego na południowo-wschodnim skraju miasta. Mała Ina przepływa także około 1 kilometrowym odcinkiem przez dzielnicę Kluczewo, a następnie aż do ujścia płynie poza granicami administracyjnymi miasta. Wzdłuż południowo-zachodniej granicy miasta płynie rzeczka Gowienica Miedwiańska, uchodząca do jeziora Miedwie.

Na terenie miasta brak jest naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych, z wyjątkiem sztucznie obwałowanych odstożników Cukrowni w Kluczewie.

W Stargardzie znajdują się następujące kanały:

- *Kanał Jagielloński* - wlot powyżej mostu w ciągu ul. Popiela, wylot przy moście w ciągu ul. Bolesława Chrobrego (obydwa po prawej stronie Iny), długość około 1 km,
- *Młynówka* - wlot po prawej stronie Krąpieli przed mostem w Strachocinie (teren gminy Stargard), wylot po prawej stronie Iny, długość około 4 km,
- *kanał wzdłuż ul. Bydgoskiej* - wlot po prawej stronie Krąpieli, około 2 km od ujścia, wylot po prawej stronie Młynówki, przed ul. Drzymały, długość około 4 km.

W odniesieniu do wód podziemnych, Stargard położony jest w obszarze o wysokich zasobach użytkowych tych wód. Jednostkowa wartość zasobów eksploatacyjnych może osiągnąć 500 m³/d/km².

Stargard zaopatrywany jest w wodę z ujęcia komunalnego „Południe”, zlokalizowanego przy ul. Warszawskiej oraz z kilkunastu ujęć lokalnych, pracujących na własne potrzeby. Ujęcie „Południe” zaspokaja potrzeby miasta. Złożone jest z 22 studni.

Na terenie miasta znajduje się stacja uzdatniania wody.

Wśród obszarów zurbanizowanych województwa zachodniopomorskiego Stargard jest miastem najbardziej zagrożonym wylewami powodziowymi. Jest to wynik splotu czynników naturalnych i antropogenicznych. W granicach miasta zbiegają się trzy ciekі o jednakowym reżimie hydrologicznym (wezbrania zimowo-wiosenne), co powoduje nałożenie się na siebie trzech fal powodziowych poniżej połączenia, czyli na terenie samego miasta. Pojemność naturalna Iny i powiązanych z nią kanałów (zmniejszona dodatkowo przez zarastanie, zamulanie, zaśmiecanie, a także budowle hydrotechniczne o nieodpowiednich parametrach) jest zbyt mała dla przepuszczenia pełnej objętości wód przy wysokich stanach. Ponadto niemal całkowicie płaskie dno doliny powoduje rozlanie się tych wód, a przynajmniej podtapianie terenów na dużym obszarze. Prawdopodobieństwo zalania terenów poniżej rzędnej 20,62 m.n.p.m. (około 15% terenu miasta) wynosi 50%, w związku z tym stany takie mogą występować co drugi rok. Wylewami zagrożone są położone na dnie doliny tereny przemysłowe, mieszkaniowe i rolnicze, teren oczyszczalni ścieków, a także częściowo tereny komunalnego ujęcia wody. Zmniejszenie niebezpieczeństwa powodzi zależy od stałego monitorowania stanu i jakości wałów przeciwpowodziowych oraz zbiorników wyrównawczych (w górnych biegach Iny i Krąpieli), a także prac regulacyjnych w samym mieście.

Struktura użytkowania gruntów

Gleby

W rejonie Stargardu dominują gleby brunatne wylugowane i właściwe, gleby pseudobielicowe, a także różnorodne gleby hydrogeniczne. W odniesieniu do rolniczego wykorzystania tych gleb uznaje się je za dobre i średnie, gdyż należą one w większości do klas bonitacyjnych od IIIa do IVb. Na obrzeżach miasta, od strony zachodniej i południowej, rozciąga się obszar dawnego plejstocénskiego zastoiska wodnego. Gleby wytworzone z jego osadów, tzw. czarne ziemie pyrzyckie, należą do najżyźniejszych gleb Pomorza Zachodniego. Wśród gleb wytworzonych z piasków zwałowych i naglinowych moreny dennej przeważają gleby brunatne. W dolinach Iny i Krąpieci istotną rolę odgrywają gleby madowe. Pokrywa glebowa terenów położonych w pobliżu zabudowy miasta uległa znacznemu przekształceniu, m.in. w wyniku inwestycji. Ze względu na wysoką jakość gleb na Równinie Pyrzycko-Stargardzkiej uprawiana jest pszenica i buraki cukrowe.

Lasy

Zarówno Stargard, jak i jego okolice są bardzo słabo zalesione. Lasy i zadrzewienia zajmują zaledwie 1,5% powierzchni miasta. Na południe od centrum miasta, w dolinie Iny, są zlokalizowane dwa obszary leśne należące do Nadleśnictwa Dobrzany o łącznej powierzchni 53,66 ha. Obydwa obszary należą do lasów wodochronnych.

Na terenie siedlisk występują: świerk serbski, topola czarna, jesion wyniosły, olsza czarna i szara. Wiek drzew jest zróżnicowany, najstarsze okazy mają 70 lat i osiągają 180 cm obwodu. W warstwie krzewów dominują: dereń świda, malina faldowana. W zagłębieniach terenu rozwijają się fragmenty zarośli wierzbowo - topolowych, natomiast w pobliżu rzeki występują lany mozgi trzcinowatej. W miarę upływu czasu następuje unaturalnienie składu gatunkowego zbiorowisk leśnych.

Na południowo-wschodnich obrzeżach miasta występują żyzne lasy łęgowe, z dominacją jesionu, które prawdopodobnie stanowiły funkcję maskującą dla bazy lotniczej. Rozwinęły się one w ciągach podmokłych zagłębień na terenach w przeszłości użytkowanych rolniczo. Obecnie tworzą kompleks z olszynami, zaroślami wierzbowymi, ziołoroślami i szuwarami. Ze względu na bardzo wysoką żyzność gleb, drzewostan wyróżnia się znacznymi rozmiarami (obwód pni jesionów wynosi około 1,9 m), z kolei bujne runo jest źródłem kusznych ilości biomasy. Wzdłuż Młynówki rozciąga się fragment łęgu olszowego, który pozostaje w łączności przestrzennej ze szpalerem dorodnych olsz czarnych, co podnosi walor całego układu.

Obszary i obiekty prawnie chronione

Do pomników przyrody w Stargardzie zalicza się:

- dąb szypułkowy w Parku Jagiellońskim,
- grab pospolity w Parku Zamkowym,
- klon jawor w Parku 3 Maja,
- klon zwyczajny w Parku 3 Maja,
- platan klonolistny w Parku Popiela,
- topolę czarną przy ul. Sportowej,

- topolę geldryjską w Parku 3 Maja,
- wiaź szypulkowy przy ul. Skarbowej,
- wierzbę białą w Parku Jagiellońskim.

Jeśli chodzi o obszary chronione w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody, na terenie miasta brak jest jak dotąd takich obszarów.

Obszary prawnie chronione na terenie całej gminy Stargard zajmują w sumie 4,7 ha, przy czym są to rezerваты przyrody. W niewielkiej odległości od Stargardu znajduje się rezerwat przyrody „Ozy Kiczarowskie”, a na północ od miasta użytek ekologiczny pn. „Żabie uroczysko”.

Miejskie tereny zieleni

Zieleń urządzona na terenie miasta Stargard reprezentowana jest przede wszystkim w formie parków miejskich, zieleni parkowej, zieleni cmentarnej, terenów zieleni w pasach drogowych oraz w formie obiektów zieleni miejskiej, ogólnodostępnej, o funkcjach rekreacyjnych i estetycznych (zieleńce).

Parki miejskie

Na terenie Stargardu znajdują się poniżej wymienione parki miejskie. Ich łączna powierzchnia parków w Stargardzie wynosi 34,52 ha.

- Park Bolesława Chrobrego,
- Park Piastowski,
- Park Popiela,
- Park Jagielloński,
- Park Zamkowy,
- Park 3 Maja,
- Park Stefana Batorego,
- Park Panorama.

Utrzymaniem większości parków zajmuje się samorząd miejski. Część z nich stanowi własność prywatną lub własność Skarbu Państwa i jest utrzymywana przez właścicieli. Niektóre parki – w szczególności zlokalizowane na peryferiach miasta – są jednak zaniedbane i ulegają unaturalnieniu.

Obiekty zieleni miejskiej

W skład miejskich terenów zieleni w Stargardzie wchodzi także układy komponowanej zieleni miejskiej. Zaliczają się do nich:

- pas zieleni wysokiej otaczający mury Starego Miasta,
- założenie parkowe przy ul. Gdyńskiej,
- zespół zieleni parkowej przy Domu Bractwa Strzeleckiego,
- założenie parkowe przy ul. Szczecińskiej,
- zespół zieleni wysokiej przy Krzyżu Pokutnym,

- nasadzenia 20 ulic i placów.
-

Obiekty zieleni cmentarnej

Wśród terenów zieleni w mieście Stargard znajduje się następująca zielen cmentarna o łącznej powierzchni 47,22 ha:

- teren dawnego Cmentarza Żydowskiego,
- Nowy Cmentarz Komunalny,
- Cmentarz Międzynarodowy Jeńców Wojennych,
- cmentarz w Kluczewie.

Aleje i zadrzewienia przydrożne

Aleje i zadrzewienia przydrożne w mieście często zawierają wartościowy drzewostan. Wyróżnia się wśród nich: aleje jesionowe, jesionowo-olszowe, dębowe, topolowe, jesionowo-wierzbowe, brzozowe, dębowo-klonowe, a także szpalery bukowe, kasztanowców, brzozowe, jesionowe, dębowe. Występują one w ciągu ulic: Wł. Reymonta, Szosy Maszewskiej, Grunwaldzkiej, Na Grobli, Nowowiejskiej, Głównej, R. Traugutta, J. U. Niemcewicza, Szczecińskiej, 11 Listopada, Robotniczej, Bydgoskiej oraz alei Dębowej.

Zieleńce

Na terenie Stargardu zieleńce zajmują łączną powierzchnię 21, 5 ha.

1.3 Własność gruntów i budynków

Przeważająca część gruntów w Stargardzie jest własnością sektora publicznego, który jest właścicielem ponad 75% powierzchni miasta. Znaczący udział własności komunalnej w mieście sprzyja podejmowaniu działań rewitalizacyjnych.

Tabela 1 Własność gruntów w Stargardzie – stan na 2008 r.

Lp.	Zasoby Mieszkaniowe	Mieszkania
1.	Ogółem, w tym grunty będące własnością	4 794
2.	Skarbu Państwa	1 432
3.	gminy	1 650
4.	osób fizycznych	702
5.	spółdzielni	242
6.	kościółów i związków wyznaniowych	51
7.	spółek prawa handlowego	612

8.	grunty powiatu	105
----	----------------	-----

Zródło: Urząd Miejski w Stargardzie

Według stanu na rok 2008 w Stargardzie było 23 931 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 1 422 100 m². W liczbie tej znajdują się 2 744 mieszkania o łącznej powierzchni użytkowej 141 322 m², które tworzą mieszkaniowy zasób miasta (11,5% ogółu mieszkań) oraz 522 mieszkania o łącznej powierzchni użytkowej 25 045 m², które wybudowało Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego w okresie 10 lat swojego istnienia (2,2% ogółu mieszkań).

Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w Stargardzie wynosiła 59,52 m², w mieszkaniowym zasobie miasta – 51,50m², w zasobach Stargardzkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego – 47,98 m².

W mieszkaniowym zasobie miasta zamieszkiwało 9 100 osób (13,0% ogółu mieszkańców), zaś w jednym mieszkaniu przeciętnie 2,93 osoby, a przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na jedną osobę wynosiła 20,25 m².

W zasobach Stargardzkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na osobę w jednym mieszkaniu wynosiła 19,02 m², natomiast przeciętna ilość zamieszkujących w jednym mieszkaniu – 2,52 osoby.

W tabeli 2 zamieszczono dane z zakresu własności mieszkań w mieście Stargard.

Tabela 2 Zasoby mieszkaniowe

Lp.	Zasoby mieszkaniowe	Mieszkania
1.	Zasoby mieszkaniowe według form własności ogółem	23 931
2.	Zasoby Miasta	2 744
3.	Zasoby spółdzielni mieszkaniowych	8 003
4.	Zasoby osób fizycznych	10 793
5.	Zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)	522
6.	Zasoby Skarbu Państwa i innych podmiotów	1 869

Zródło: Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy – Miasta Stargard na lata 2010 – 2015

Zasób miasta (według stanu na 31.12.2008 r.) tworzyły 2 744 lokale mieszkalne, położone w 173 budynkach mieszkalnych stanowiących w całości własność Miasta oraz w 413 budynkach mieszkalnych, będących własnością wspólnot mieszkaniowych z udziałem Miasta.

Ze względu na sprzedaż lokali i rozbiórkę budynków oraz z uwagi na zły stan techniczny obiektów wielkość zasobu mieszkaniowego miasta systematycznie maleje. Zmiany tej wielkości na przestrzeni lat 2006-2008 przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3 Zmiany wielkości zasobu mieszkaniowego miasta w latach 2006 - 2008

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31 grudnia		
		2006	2007	2008
1.	Ilość budynków mieszkalnych ogółem, w tym:	614	607	586
a/	stanowiące w całości własność Miasta	195	184	173
b/	wspólnot mieszkaniowych z udziałem Miasta	419	423	413
2.	Liczba lokali mieszkalnych ogółem, w tym:	3 045	2 926	2 744
a/	w budynkach stanowiących w całości własność Miasta	1 017	972	914
b/	w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem Miasta	2 028	1 954	1 830

Źródło: Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy – Miasta Stargard na lata 2010 – 2015

Zabudowa miasta Stargard, w większości obejmuje budynki wybudowane przed 1989 rokiem. Według ewidencji budynków i lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu mieszkaniowego które pozostały miastu do wyłącznej dyspozycji, 6 wybudowanych zostało przed 1900 rokiem, 149 przed 1945 rokiem, 18 budynków zostało wzniesionych w latach 1955 – 1980.

Strukturę wyposażenia zasobu mieszkaniowego miasta w instalacje przedstawia tabela nr 4.

Tabela 4 Instalacje w budynkach – 2008 r.

Lp.	Zasoby mieszkaniowe	Wodociąg	Łazienka	Centralne ogrzewanie
1.	Mieszkania wyposażone w instalacje – w % ogółu mieszkańców	99,6	94,7	90,1

Źródło: GUS, Baza danych regionalnych.

Stopień zużycia technicznego budynków ze względu na okres eksploatacji dla 6 budynków przekracza 100%, dla 149 budynków oscyluje w granicach 60% - 90%, a dla pozostałych 18 budynków od 30% do 60%.

Zasób mieszkaniowy Stargardu jest zużyty technicznie i utrzymanie go w sprawności technicznej, zgodnie z przepisami prawa budowlanego, wymaga nakładów gwarantujących przynajmniej jego nie pogorszenie w stosunku do stanu istniejącego.

Na podstawie oceny stopnia zużycia technicznego budynków szacuje się, że:

- 6 budynków mieszkalnych z 36 lokalami mieszkalnymi o powierzchni użytkowej 1 575 m² kwalifikuje się **do wyburzenia**,
- 10 budynków mieszkalnych z 79 mieszkaniami o powierzchni użytkowej 4 639 m² kwalifikuje się do **remontu gruntowego** połączonego z modernizacją,
- 138 budynków mieszkalnych, w których znajduje się 690 lokali mieszkalnych o powierzchni użytkowej 38 226 m² wymaga **remontów częściowych**.

Cały zasób mieszkaniowy znajdujący się w budynkach stanowiących w całości własność Miasta, jak też w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem Miasta wymaga każdego roku bieżących napraw związanych z konserwacją instalacji i urządzeń służących do wspólnego użytku oraz przeprowadzania remontów i wymiany instalacji.

Szacunkowe nakłady na remonty budynków i lokali mieszkalnych na dzień 31 grudnia 2008 r. przedstawia tabela 5.

Tabela 5 Szacunkowe nakłady na remonty budynków i lokali mieszkalnych w Stargardzie – stan na 31.12.2008 r.

1.	Wyszczególnienie	Ilość budynków zakwalifikowanych do remontu	Powierzchnia użytkowa [m ²]	Wielkość szacunkowych nakładów [zł]
1.	Naprawy bieżące i konserwacja oraz remonty eksploatacyjne budynków i lokali – realizacja stała	cały zasób mieszkaniowy	141 322	13 825 531
2.	Remonty częściowe	138	38 226	37 396 496
3.	Remonty gruntowne	10	4 629	11 321 377
Razem				62 543 404

Zródło: Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy – Stargard na lata 2010-2015

Stargardzkie TBS Sp. z o.o. planuje przeprowadzenie następujących inwestycji w zakresie budowy mieszkań celem zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych mieszkańców Stargardu:

I – zespoły segmentów mieszkalnych z przeznaczeniem dla seniorów, realizacja programu „Potrzebny Dom”, lokalizacja na osiedlu Lotnisko (teren powojсковy):

1. ul. Jana Śniadeckiego 13 (nr geod. 212/2) – zespół czterech segmentów mieszkalnych, o projektowanej pow. użytkowej 1 357 m² – realizacja planowana w latach 2011 – 2012,

2. ul. Jana Śniadeckiego 15 (nr geod. 212/2) – zespół trzech segmentów mieszkalnych, o projektowanej pow. użytkowej 1 051 m² – realizacja planowana w latach 2013 – 2014,
3. ul. Jana Śniadeckiego 17 (nr geod. 212/2) – zespół trzech segmentów mieszkalnych, o projektowanej pow. użytkowej 1 051 m² – realizacja planowana w latach 2015 – 2016.

II – budynki mieszkalne wielorodzinne lokalizacja na osiedlu Lotnisko (teren powojkowy):

1. ul. Jana Śniadeckiego 7a, 7b, 7c (nr geod. 213) – budynek mieszkalny wielorodzinny, o projektowanej pow. użytkowej 1 091 m² – realizacja planowana w latach 2010 – 2011,
2. ul. Jana Śniadeckiego 9a, 9b, 9c (nr geod. 213) – budynek mieszkalny wielorodzinny, o projektowanej pow. użytkowej 1 091 m² – realizacja planowana w latach 2011 – 2012,
3. ul. Jana Śniadeckiego 6d, 6e, 6f (nr geod. 213) – budynek mieszkalno-usługowy, o projektowanej pow. użytkowej 1 259 m² – realizacja planowana w latach 2012 – 2013,
4. ul. Jana Śniadeckiego 6a, 6b, 6c (nr geod. 213) – budynek mieszkalno-usługowy, o projektowanej pow. użytkowej 1259 m² – realizacja planowana w latach 2013 – 2014.

III – ul. Czesława Tańskiego (nr geod. 168) – planowana zabudowa trzema budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi, każdy budynek to ok. 30 lokali mieszkalnych,

1. realizacja pierwszego budynku w latach 2014 – 2015,
2. realizacja drugiego budynku w latach 2015 – 2016,
3. realizacja trzeciego budynku w latach 2016 – 2017.

IV – planowane realizacje w śródmieściu Stargardu:

1. ul. Wojska Polskiego 2, 4, 6, 8 – rewaloryzacja kamienic (etap I) położonych w śródmiejskim kwartał „C” + budowa dwupoziomowego, ogólniedostępnego garażu we wnętrzu kwartału, budynki mieszkalno-usługowe o projektowanej pow. użytkowej 1 579 m² – realizacja w latach 2010 – 2011,
2. ul. Marszałka J. Piłsudskiego 101, 102, 103 i ul. A. Mickiewicza 1 – rewaloryzacja kamienic (etap II) 101, 102, 103 i budowa nowej narożnej kamienicy nr 104 ul. Marszałka J. Piłsudskiego i nr 1 ul. A. Mickiewicza w śródmiejskim kwartał „C” + budowa ogólnie dostępnego garażu we wnętrzu kwartału, budynki mieszkalno-usługowe o projektowanej pow. użytkowej 2 702 m², realizacja w latach 2010 – 2011,
3. ul. Księcia Bogusława IV – Warszawska – budowa nowej narożnej kamienicy, zabudowa plombowa, projektowana pow. użytkowa ok. 1170 m² – realizacja planowana w latach 2011 – 2012,
4. ul. Bolesława Chrobrego 12, 14, 16 - rewaloryzacja istniejących kamienic + nowa zabudowa oficynowa, budynki mieszkalno-usługowe o projektowanej pow. użytkowej ok. 1 800 m² – realizacja planowana w latach 2012 – 2013,
5. ul. Władysława Andersa 29, (nr geod. 551) – zespoły budynków mieszkalnych, o łącznej pow. użytkowej 600 m² – realizacja planowana w latach 2013 – 2014.

W 2008 roku toczyły się w Stargardzie następujące postępowania eksmisyjne wobec mieszkańców zalegających w opłatach za mieszkanie:

Tabela 6 Postępowanie eksmisyjne – 2008 r.

Lp.	Postępowania eksmisyjne i eksmisje z lokali mieszkalnych	Ogółem	Z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie
1.	Toczące się w sądzie postępowanie eksmisyjne	10	10
2.	Orzeczone przez sąd eksmisje	11	7
3.	Wykonane eksmisje	2	1

Źródło: GUS, Baza danych regionalnych.

1.4 Infrastruktura techniczna

Układ drogowy i komunikacja

Stargard stanowi ważny węzeł komunikacyjny w skali województwa i kraju. Na terenie miasta znajdują się drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Drogi krajowe na terenie miasta:

- 1) droga nr 10: Szczecin – Piła – Bydgoszcz – Płońsk,
- 2) droga nr 20: Stargard – Chociwel – Drawsko Pomorskie.

Przez Miasto Stargard przebiegają 4 drogi wojewódzkie, 77 dróg powiatowych, 175 dróg gminnych. Wiele z dróg gminnych wymaga remontu nawierzchni lub przebudowy.

Szkielet układu drogowego miasta przedstawia tabela nr 7

Tabela 7 Układ drogowy w Stargardzie

Lp.	Wyszczególnienie	Długość ogółem [km]
1.	drogi krajowe	9,681
2.	drogi wojewódzkie	6,055
3.	drogi powiatowe	42,853
4.	drogi gminne	75,032

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Miejskiego w Stargardzie

Z punktu widzenia dostępności komunikacyjnej miasta ważne jest również połączenie drogi krajowej nr 20 z drogą nr 144, które zapewnia dojazd do drogi nr 10, a także bliskie sąsiedztwo (24

km) węzła autostrady: A-6 Szczecin – Kołbaskowo – Berlin, stwarzające szansę rozwoju gospodarczego miasta i gminy.

W 2008 r. w Stargardzie wybudowano bądź zmodernizowano 1,592 km dróg i chodników oraz 0,275 km ścieżek rowerowych.

W 2009 r. została oddana do użytku południowa obwodnica Stargardu, omijająca miasto od zachodu i południa, stanowiąca fragment przyszłej drogi ekspresowej S10. Obwodnica jest drogą dwujezdniową o długości 13,52 km z trzema węzłami: Stargard Zachód, Stargard Centrum, Stargard Wschód.

W Stargardzie ponad 90% długości dróg charakteryzuje się nawierzchnią twardą ulepszoną, a 1,5% – twardą nieulepszoną. Z kolei drogi gruntowe stanowią ok.8% łącznej długości dróg gminnych.

Tabela 8 Drogi gminne według rodzaju nawierzchni w Stargardzie

Lp.	Wyszczególnienie	Długość ogółem [km]
I.	Drogi gminne, w tym o nawierzchni:	75,032
1.	twardej ulepszonej	68,008
a/	bitumicznej	63,028
b/	betonowej	0,768
c/	kostka	4,212
2.	twardej nieulepszonej	1,135
a/	brukowej	0,924
b/	tluczniowej	0,211
3.	gruntowej	5,889

Zródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Miejskiego w Stargardzie.

Sieć kolejową w mieście tworzy pięć linii kolejowych. Usytuowanie w mieście dworca PKP stwarza możliwość bezpośredniego dojazdu do wielu miejscowości, m.in. do: Szczecina, Poznania i Gdańska. Oprócz komunikacji kolejowej, system komunikacji pozamiejskiej stanowią połączenia autobusowe ze Szczecinem, Gorzowem, Zieloną Górą, Piłą, Bydgoszczą, Toruniem oraz Świnoujściem. Ponadto w odległości 40 km od Stargardu znajduje się port lotniczy Goleniów. Dogodne połączenie z Berlinem ułatwia komunikację lotniczą z całym światem.

Gospodarka wodno-ściekowa

Zaopatrywaniem ludności miasta w wodę zajmuje się Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Stargardzie. Stacja Wodociągowa zaopatruje w wodę pitną,

miejską sieć wodociagową. Woda pitna pochodzi z ujęcia wody podziemnej "Stargard-Południe", zlokalizowanego w odległości 1 km od centrum miasta w dolinie rzeki Iny. Ujęcie komunalne posiada zatwierdzoną strefę ochrony pośredniej ujęcia wód (nr OS-6/7622/2/92). Ujęcie wody istnieje od 1896 roku i w przeszłości było modernizowane. Nowe budynki stacji uzdatniania oraz rozbudowaneterenyujęcia wodyoddano w 1990 roku. Obecnie woda pitna po uzdatnieniu, dostarczana jest z 21 studni głębinowych. Pobór wód podziemnych wynosi 1 560 m³/h. i 37 440 m³/d. Produkcja wody pitnej w latach 1990 - 1995 dochodziła do 24000 m³/dobę. Natomiast w roku 2007 do sieci wodociagowej przesłano średnio 9702 m³/dobę. Wynika stąd, że Stacja Wodociagowa ma duże rezerwy i możliwości zwiększenia produkcji dla potencjalnych odbiorców.

Gospodarkę wodną w mieście prowadzi także Cukrownia Kluczewo S.A. Posiada ona dwa ujęcia wody – ujęcie powierzchniowe i ujęcie podziemne:

- ujęcie powierzchniowe ma pozwolenie na maksymalny pobór 100 m³/h i jest usytuowane na Małej Inie – rzece o II klasie czystości wód,
- studnia głębinowa (93 m) czerpie wody czwartorzędowe w wielkości 15 m³/d przy maksymalnej wydajności 120 m³/d, wody I klasy czystości.

Tabela 9 Sieć wodociagowa w Stargardzie

Lp.	Wyszczególnienie	2008 r.
1.	Długość sieci wodociagowej [km]	130
2.	Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociagowej [szt.]	4 066
3.	Ludność korzystająca z sieci wodociagowej	68 720
4.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych [dam ³]	2 362,4
5.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca [m ³]	33,7
6.	Długość wybudowanych nowych bądź zmodernizowanych sieci i przyłączy wodociagowych [km]	0,434

Zródło: GUS, Bank Danych Regionalnych, informacje uzyskane z Urzędu Miejskiego w Stargardzie.

Podmiotem odpowiedzialnym za odprowadzanie ścieków na terenie miasta jest Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. MPGK Sp. z o.o. gospodaruje całą infrastrukturą kanalizacyjną. Ścieki socjalno-bytowe, przemysłowe i wody opadowe z całego miasta są odprowadzane siecią kanalizacji ogólnospławnej do komunalnej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej przyul. W. Drzymały. Część wód opadowych odprowadzana jest poprzez piaskownik do Małej Iny.

Tabela 10 Sieć kanalizacyjna w Stargardzie

Lp.	Wyszczególnienie	2008 r.
1.	Długość sieci kanalizacyjnej [km]	146,5
2.	Liczba budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej [szt.]	3 202
3.	Ścieki odprowadzone [dam ³]	2 995,2
4.	Długość wybudowanych nowych bądź zmodernizowanych sieci i przyłączy kanalizacyjnych [km]	1,790

Zródło: GUS, Bank Danych Regionalnych, informacje uzyskane z Urzędu Miejskiego w Stargardzie.

Właścicielem komunalnej wysokosprawnej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków jest Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Oczyszczalnia ścieków położona jest w północnej części miasta Stargard w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Iny. Zajmuje powierzchnię 14,6 ha. W chwili obecnej około 98% miasta Stargard korzysta z możliwości zbiorczego odprowadzania ścieków do kanalizacji. Nieliczne budynki podłączone są do tzw. zbiorników bezodpływowych skąd ścieki dowożone są bezpośrednio na oczyszczalnię ścieków. Przepustowość oczyszczalni ścieków wynosi 15 000 m³/d, w okresie opadowym natomiast – 37 500 m³/d. W chwili obecnej oczyszczalnia wymaga modernizacji.

Na terenie miasta funkcjonuje również biologiczna oczyszczalnia ścieków przemysłowych przy Cukrowni Kluczewo S.A.. Oczyszczalnia pracuje w okresie kampanii cukrowniczej, wynoszącej około

3 miesiące. Ścieki oczyszczone zbierane są w stawie ziemnym i w znacznej części ponownie wykorzystane jako woda przemysłowa. Tylko niewielka ilość ścieków jest zrzucana do rzeki Mała Ina. Przepustowość oczyszczalni wynosi 3 000 m³/d.

Gazownictwo

Podmiotem odpowiedzialnym za rozprowadzanie gazu sieciowego w Stargardzie jest Rozdzielnia Gazu w Stargardzie, podlegająca Wielkopolskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o.o. w Poznaniu, Oddział Zakład Gazowniczy w Szczecinie.

Miasto korzysta z gazu ziemnego wysokometanowego GZ-50 o cieple spalania $\geq 38,147$ MJ /m³. Gaz ten doprowadzany jest gazociągiem wysokiego ciśnienia Odolanów – Police do stacji redukcyjno-pomiarowej pierwszego stopnia.

W obrębie miasta znajduje się pięć stacji gazowych II stopnia o łącznej, maksymalnej przepustowości 8200 m³/h. Stacje te są wykorzystane w 53,4%.

Stargard jest zgazyfikowany w 95%.

Dane dotyczące stopnia zgazyfikowania miasta Stargard zamieszczone są w tabeli nr 11.

Tabela 11 Sieć gazowa w Stargardzie – stan na 31.12.2008 r.

Lp.	Wyszczególnienie	
1.	Długość gazociągów bez czynnych przyłączy gazowych [mb], w tym:	129 550
	<i>gazociągi niskiego ciśnienia [mb]</i>	89 671
	<i>gazociągi średniego ciśnienia [mb]</i>	39 879
2.	Czynne przyłącza gazowe [szt.]	3 609
3.	Długość czynnych przyłączy gazowych [mb]	63 197
4.	Liczba użytkowników sieci gazowej [szt.], w tym:	22 270
	<i>gospodarstwa domowe</i>	21 913
	<i>przemysł i budownictwo</i>	79
	<i>handel i usługi</i>	272
	<i>pozostałe</i>	6

Zródło: Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Szczecinie.

Sieci gazowe na terenie miasta są w dobrym stanie technicznym. Ich możliwości przesyłowe są wykorzystywane w 50%.

Zaopatrzenie w ciepło

Jednostką odpowiedzialną za zaopatrzenie miasta w ciepło jest Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. z siedzibą w Stargardzie.

Tabela 12 Energetyka ciepła w Stargardzie

Lp.	Wyszczególnienie	2008 r.
1.	Liczba kotłowni opalanych miałem węglowym [szt.]	1
2.	Liczba kotłowni gazowych [szt.]	5
3.	Długość sieci ciepłowniczej [km]	57,1
4.	Liczba węzłów ciepłych indywidualnych [szt.]	408
5.	Liczba węzłów ciepłych grupowych [szt.]	26

6.	Długość wybudowanych nowych bądź zmodernizowanych sieci i przyłączy ciepłowniczych [km]	3,33
----	---	------

Zródło: informacje uzyskane z Urzędu Miejskiego w Stargardzie.

Energia ciepła wytwarzana przez PEC Sp. z o.o. użytkowana jest do celów bytowo – komunalnych, finalnie jest zużywana do: ogrzewania pomieszczeń, przygotowania ciepłej wody i wentylacji.

Energia dostarczana jest do budynków i obiektów wyposażonych w instalacje i urządzenia odbiorcze

z miejskiej sieci ciepłowniczej oraz kotłowni gazowych (os. Kluczewo - Lotnisko).

Zapotrzebowania na energię ciepłą w 2008 r. z miejskiej sieci ciepłowniczej wynosiło ok. 60 TJ¹, a z kotłowni gazowych ok. 2,9 TJ.

Energią ciepłą z miejskiej sieci ciepłowniczej jest zasilane ok. 70% wszystkich mieszkań w mieście i ponad 75% mieszkań w budynkach wielorodzinnych.

Liczbę budynków mieszkalnych zasilanych w ciepło przez PEC Sp. z o.o. obrazuje tabela nr 13.

Tabela 13 Liczba budynków mieszkalnych zasilanych w ciepło przez PEC Sp. z o.o.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba budynków
zasilane z miejskiej sieci ciepłowniczej		
1.	Spółdzielnie Mieszkaniowe	176
2.	STBS	15
3.	Wspólnoty Mieszkaniowe	161
4.	Inne	5
zasilane z kotłowni gazowych		
1.	STBS	5

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez PEC Sp. z o.o.

Z informacji uzyskanych od PEC Sp. z o.o. wynika, że ponad 6 000 mieszkań w Stargardzie ogrzewanych jest energią ciepłą z kotłowni wbudowanych, z indywidualnych kotłów lub piecami. W grupie tej znajduje się 3 340 mieszkań w 569 budynkach należących do zasobów Gminy, jak również administrowanych przez STBS i Wspólnoty Mieszkaniowe, które nie są zasilane z miejskiej sieci ciepłowniczej. Budynki te nie są (z nielicznymi wyjątkami) wyposażone w instalacje c.o. lub są w nie wyposażone tylko częściowo. Łączna kubatura tych obiektów wynosi blisko 1,03 mln m³, a powierzchnia użytkowa ponad 189 000 m². Biorąc pod uwagę wiek i technologię wykonania

¹ TJ - teradżul

budynków oszacowano, że zapotrzebowanie mocy do ogrzewania pomieszczeń wynosi w nich łącznie 20 388 MW, a suma zapotrzebowania mocy do podgrzewu ciepłej wody do 9 961 MW. Budynki te zlokalizowane są w różnych częściach miasta.

Tabela 14 Budynki komunalne i Wspólnot mieszkaniowych administrowane przez STBS, nie zasilane z miejskiej sieci ciepłowniczej

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba budynków	Kubatura [m ³]	Powierzchnia użytkowa [m ²]
1.	Budynki w rejonach zasilanych z m.s.c.	193	407 219	72 392
2.	Budynki w rejonach sąsiadujących z m.s.c.	256	427 044	76 166
3.	Budynki w rejonach oddalonych od m.s.c.	120	203 512	40 597

Źródło: Dane przekazane przez PEC Sp. z o.o.

Energetyka

Energia elektryczna dla Stargardu dostarczana jest przez Enea Operator za pośrednictwem dwóch Głównych Punktów Zasilania (GPZ):

- 110 kV / 15 kV, zlokalizowanych przy ulicy Szczecińskiej i Źródlanej,
- 110 kV / 110 kV w Kluczewie.

Miasto Stargard jest zelektryfikowane w 100% dzięki liniom kablowym i napowietrznym 15 kV i 0,4 kV.

W obsłudze Rejonu Dystrybucji Stargard dodatkowo na terenie miasta znajduje się 147 rozdzielni 15/15 kV i stacji transformatorowych 15/0,4 kV rozmieszczonych w sposób optymalny dla zapewnienia parametrów jakościowych dostarczanej energii.

Gospodarka odpadami²

Czasowe gromadzenie odpadów komunalnych na terenie miasta Stargard odbywa się na każdej nieruchomości, w miejscach do tego wyznaczonych, w pojemnikach lub kontenerach, a w pozostałych przypadkach – w zbiorczych punktach gromadzenia odpadów. Odpady niebezpieczne wyselekcjonowane ze strumienia odpadów komunalnych przez mieszkańców Stargardu są tymczasowo gromadzone i magazynowane w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych przy ul. Bogusława IV. Na terenie miasta w miejscach ogólnie dostępnych ustawione zostały także pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów (szkło, makulatura, PET). Niesegregowane odpady komunalne, które nie mogą być poddane odzyskowi są kierowane na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Łęczycy, gdzie są

² Opracowano na podstawie informacji przekazanych przez Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Stargardzie.

unieszkodliwiane poprzez składowanie. Na składowisku prowadzi się również segregowanie odpadów z tworzyw sztucznych zbieranych selektywnie i poddanych wstępnej obróbce (segregowanie według kolorów, belowanie w prasie) w celu przekazania ich do recyklingu. Obecnie każdego dnia na składowisko przyjmowane jest ok. 100-180 ton odpadów. Eksploatatorem składowiska w Łęczycy jest Zakład Zagospodarowania Odpadów Stargard Sp. z o.o. Pozostałe wyselekcjonowane odpady są przekazywane innym posiadaczom odpadów posiadającym zezwolenie w zakresie odzysku surowców wtórnych, w celu odzysku odpadów. Obecnie prowadzone są działania, mające na celu uruchomienie instalacji mechaniczno – biologicznego unieszkodliwiania odpadów (MBUO) w Łęczycy. Kierowane tam będą odpady komunalne zmieszane, poddane segregacji „u źródła” (z wyłączeniem frakcji nadających się do odzysku i recyklingu, odpadów niebezpiecznych oraz odpadów ulegających biodegradacji).

1.5 Identyfikacja problemów przestrzennych

Do najistotniejszych problemów Stargardu związanych z zagospodarowaniem przestrzennym należą:

- niedostosowane do obecnie przekształcającego się układu funkcjonalno-przestrzennego miasta, ukształtowane historycznie, koncentryczne układy komunikacyjne,
- nieuksztaltowany do dnia dzisiejszego system powiązanych ze sobą przestrzeni publicznych o podwyższonym standardzie zagospodarowania, spowodowany migracją centrum z obszaru Starego Miasta na obszar Śródmieścia,
- zanik funkcji centrotwórczych w najstarszej części miasta, prawie wszystkie podmioty gospodarcze przeniosły swoją działalność do śródmieścia,
- ryzyko degradacji centrum miasta z powodu złego stanu technicznego zabudowy mieszkalnej,
- powolna dekapitalizacja terenów mieszkaniowych,
- zły stan budynków mieszkalnych – jego poprawa wymagać będzie dużych nakładów finansowych,
- brak wystarczającej liczby mieszkań socjalnych i tanich mieszkań czynszowych,
- zły stan techniczny niektórych zabytków – są to obiekty wymagające kapitalnych remontów i renowacji, co wiąże się z poniesieniem wysokich nakładów na te cele,
- zniszczona w okresie wojennym zabudowa Starego Miasta, która nie została w pełni odbudowana i w miejsce której w kwartałach dawnej historycznej zabudowy wprowadzono typowo osiedlową zabudowę z wielkiej płyty, co spowodowało obniżenie wartości kulturowych otoczenia bardzo dobrze zachowanych zabytków architektury gotyckiej na szlaku Klejnot Pomorza,
- zdegradowany krajobraz kulturowy w otoczeniu zabytków na szlaku gotyku ceglanego w wyniku utrwalania niewłaściwego zagospodarowania terenu wzdłuż murów obronnych i plant założonych na terenie dawnych fortyfikacji (sprzedaż w latach 60' - 80' terenów zabudowanych garażami, dopuszczenie stosowania najtańszych materiałów nawierzchni ulic i chodników, niezgodnych ze stylem zabudowy i zagospodarowania właściwym dla epoki oraz dopuszczenie w latach 70' lokalizacji form tymczasowej zabudowy i zagospodarowania terenu, utrudniających obecne starania o właściwą ekspozycję zabytków),

- postępująca degradacja historycznych układów zieleni, w tym szpalerów drzew nasadzonych wzdłuż głównych ulic miasta, w przeszłości będących sposobem podkreślenia reprezentacyjnego charakteru głównych ulic,
- agresywna, bez badania wpływu na krajobraz, realizacja żądań w zakresie zaspokojenia potrzeb parkingowych kosztem degradacji wartości kulturowych przestrzeni publicznych i prywatnych (tworzenie parkingów bez badania wpływu na jakość wizualną przestrzeni publicznej).
- niewystarczająca liczba miejsc parkingowych w centrum miasta,
- niski standard urządzenia przestrzeni publicznych, tj. ulic, placów, parków,
- bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych,
- słabo rozbudowana sieć kanalizacji deszczowej,
- bardzo mała liczba terenów zalesionych i zadrzewionych,
- brak zagospodarowania turystycznego terenów przy brzegach rzeki Iny,
- funkcjonowanie dzikich wysypisk śmieci,
- brak objęcia selektywną zbiórką odpadów terenu całego miasta,
- zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, głównie przez spaliny,
- duże nasilenie hałasu w mieście, szczególnie w okolicy dworca kolejowego oraz dróg, na których zanotowano duże natężenie ruchu kołowego,
- brak map akustycznych miasta, co utrudnia podejmowanie stosownych decyzji w odniesieniu do działań gospodarczych i poprawy warunków życia miejscowej ludności.

2. GOSPODARKA

2.1 Główni pracodawcy w mieście

Duże znaczenie zarówno dla kierunków, jak i tempa rozwoju gospodarczego miasta Stargard mają działające w nim podmioty gospodarcze, w szczególności podmioty zatrudniające wielu pracowników. W Stargardzie zarejestrowanych jest blisko ponad 8 000 podmiotów gospodarczych. Na terenie miasta obok podmiotów polskich działają firmy z kapitałem zagranicznym.

Do największych pracodawców w mieście należą przede wszystkim przedsiębiorstwa z sektora przemysłu lekkiego, przemysłu spożywczego (cukrowniczy, mleczarski, cukierniczy), elektromaszynowego (odlewniczy, produkcja taboru kolejowego), włókienniczego i gumowego.

Nie mniejsze znaczenie w strukturze zatrudnienia ma rozwijający się sektor usług w tym: budowlany, drogowy i transportowy, ale również sektor usług bankowych, handel w tym handel wielkopowierzchniowy. Niemale znaczenie ma również w zatrudnieniu mieszkańców Stargardu sektor publiczny reprezentowany przez administrację samorządową szczebla gminnego i powiatowego i podległe temu sektorowi liczne jednostki budżetowe i spółki prawa handlowego. Motorem wielu zdarzeń gospodarczych w Stargardzie i jego najbliższych okolicach są obszary inwestycyjne, tj. Stargardzki Park Przemysłowy oraz Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii, na terenach których funkcjonuje wiele podmiotów gospodarczych.

Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii

Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii zlokalizowany jest w Stargardzie na terenach byłego lotniska wojsk radzieckich w Kluczewie. Park jest w fazie wstępnego rozwoju, 50 hektarów Parku objęte jest statusem SSE przez Pomorską Specjalną Strefę Ekonomiczną.

Powierzchnia terenów po byłym lotnisku wojsk radzieckich w Kluczewie wynosi ponad 410 hektarów. Tereny te posiadają dwie unikalne zalety, które czynią ofertę inwestycyjną Stargardu wyjątkową w skali kraju. Pierwszą jest duża ilość gruntów o niewielkiej różnicy poziomów, dzięki temu oferta inwestycyjna Stargardu wychodzi naprzeciw inwestorom planującym lokowanie projektów inwestycyjnych o powierzchni powyżej 100 hektarów. Drugą zaletę stanowi fakt, że tereny stanowiące ofertę inwestycyjną należą do Gminy - Miasta Stargardu, pozwala to uniknąć sytuacji, w której powstają komplikacje prawne uniemożliwiające potencjalnym inwestorom zakup gruntu.

Dzięki południowej obwodnicy Stargardu w ciągu drogi krajowej S10 oraz inwestycji drogowej realizowanej przez Gminę - Miasto Stargard pod nazwą „Budowa infrastruktury drogowej dla terenów przemysłowych w Stargardzie Szczecińskim” (projekt współfinansowany ze środków UE) tereny lotniska uzyskały bezpośrednie połączenie z drogą ekspresową S10 oraz z centrum miasta. Dzięki inwestycji Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. tereny inwestycyjne w Kluczewie posiadają także dostęp do niezbędnej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, a przedsięwzięcia firm Enea S.A. oraz Wielkopolskiej Spółki Gazownictwa zamkną kwestię zaopatrzenia w media zapewniając inwestorom dostęp do energii elektrycznej i gazu.

Na terenie Parku Przemysłowego Nowoczesnych Technologii w chwili obecnej zlokalizowane są następujące inwestycje o charakterze produkcyjnym. Pierwsza to zakład produkujący opony do autobusów i samochodów ciężarowych firmy Bridgestone. Docelowe planowane zatrudnienie to 750 osób. Drugi inwestor zlokalizowany na terenie Parku to firma Cargotec budująca od czerwca 2009 roku montownię maszyn przeładunkowych. Docelowe zatrudnienie to 400 osób.

Stargardzki Park Przemysłowy

Stargardzki Park Przemysłowy to obszar inwestycyjny o powierzchni ponad 150 hektarów po byłych Zakładach Taboru Kolejowego. Park zarządzany jest przez Stargardzką Agencję Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o., utworzoną przez miasto Stargard oraz Agencję Rozwoju Przemysłu w Warszawie. Stargardzki Park Przemysłowy został utworzony w 2004 r.

Stargardzki Park Przemysłowy jest położony w północno-zachodniej części miasta Stargard. Stargardzki Park Przemysłowy jest bezpośrednio skomunikowany z drogą krajową nr 10 poprzez rondo „15 Południk”, umożliwiające dojazd do terenów parku bez konieczności wjeżdżania do centrum miasta. Park jest położony blisko drogi krajowej A3 Gorzów - Poznań, autostrady E 65 do Świnoujścia oraz autostrady A6 do Berlina.

Stargardzki Park Przemysłowy usytuowany jest w sąsiedztwie torów szlakowych PKP, co daje duże możliwości logistyczne. Bocznica kolejowa znajduje się bezpośrednio w Parku Przemysłowym. Na terenie parku znajdują się obszary zabudowane obiektami przemysłowymi, pozostałymi po likwidowanych lub restrukturyzowanych przedsiębiorstwach oraz tereny niezabudowane, przygotowywane dla nowych inwestycji.

Obecnie na terenie Stargardzkiego Parku Przemysłowego funkcjonują między innymi następujące podmioty: BACKER OBR (produkcja elementów grzejnych), Klippan Safety Polska (producent akcesoriów do przemysłu samochodowego), Firma Stargard Borst (produkująca

szczotki i środki utrzymania czystości), S.I.B.I. (producent ciągów technologicznych do produkcji betonu oraz konstrukcji stalowych), Spaas Candles Polska (producent świec), Firma BS Vognen (producent specjalistycznych cystern zbiorników oraz elementów konstrukcji stalowych), ZPS (producent maszyn torowych), Luxpol - Bis (producent dzianin), KUCA (producent trakcji kolejowej oraz różnego rodzaju zbiorników i naczeł specjalistycznych), Tradis Sp. z o.o. (dystrybucja artykułów spożywczych i chemiczno – kosmetycznych).

Firmy działające w obrębie Parku docelowo zatrudnią około 800 osób.

Tabela 15 Wykaz głównych pracodawców w Stargardzie

Lp.	Nazwa firmy	Adres	Przedmiot działalności
1.	Backer OBR Sp. z o.o. Zakład w Stargardzie	ul. Skandynawska 2	produkcja elementów grzejnych i rezystorów mocy
2.	Bridgestone Stargard Sp. z o.o.	ul. Most Kamienny 7	produkcja opon
3.	Cukrownia Kluczewo Sp. z o.o.	ul. Wł. Broniewskiego 23	produkcja cukru
4.	Klippan Safety Sp. z o.o.	ul. Nasienna 17	akcesoria samochodowe
5.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	ul. St. Okrzei 6	gospodarka komunalna
6.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	ul. Nasienna 6	energetyka ciepła
7.	Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. Zakład Zachodniopomorski	ul. Wł. Broniewskiego 6	projektowanie, budowa, modernizacja i remonty infrastruktury kolejowej
8.	Przedsiębiorstwo Remontowo – Budowlane Maxbud Sp. z o.o.	ul. 26 Kwietna 81	budownictwo
9.	Przedsiębiorstwo Robót Mostowych Mostar Sp. z o.o.	ul. Bydgoska 13/15b	remont i budowa obiektów mostowych, kubaturowych, roboty drogowe
10.	Przedsiębiorstwo Transportu	ul. Na Grobli 4	produkcja maszyn drogowych

Lp.	Nazwa firmy	Adres	Przedmiot działalności
	i Maszyn Drogowych TRANS-MASZ S.A.		
11.	RARYTAS Sp. z o.o.	ul. Marszałka J. Piłsudskiego 63	produkcja pieczywa cukierniczego
12.	STARCO Zakład Mleczarski Sp. z o.o.	ul. Księcia Barnima I 5	produkcja wyrobów mleczarskich
13.	Stargard Borst Sp. z o.o.	ul. Usługowa 1	produkcja wyrobów szczotkarskich i specjalistycznych środków chemii profesjonalnej
14.	Stargardzkie Przedsiębiorstwo Budowlane Marbud Sp. z o.o.	ul. Czarnieckiego 2	budownictwo
15.	Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	ul. A. Struga 59	budownictwo
16	Stargum Zakład Przemysłu Gumowego	ul. Ciepłna 17	produkcja granulatów EPDM, mieszanek gumowych, wypełniaczy gumowych, dywaników samochodowych, pierścieni gumowych, progów zwalniających, mat podłogowych
17.	SUZAN-POLSKA Sp. z o.o.	ul. Nasienna 2	produkcja odzieży
18.	WARYŃSKI STARGARD Sp. z o.o.	ul. Nadbrzeżna 11	przemysł metalowy
19.	Zakład Pojazdów Szynowych Sp. z o.o.	ul. Pierwszej Brygady 35	przemysł maszynowy

Źródło: Opracowanie własne.

2.2 Struktura podstawowych branż gospodarki znajdującej się na terenie miasta

W tabeli 16 zamieszczono dane z zakresu liczby podmiotów gospodarczych w Stargardzie według sekcji PKD. Na podstawie tego zestawienia stwierdza się, że w roku 2008 najwięcej podmiotów gospodarczych działało w sekcji związanej z handlem i naprawami. Zarejestrowano w niej około 26% wszystkich stargardzkich podmiotów gospodarczych.

Relatywnie dużo jednostek gospodarczych na terenie miasta zajmowało się obsługą nieruchomości i firm. W roku 2008 stanowiły one 20,72% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych. Znaczna liczba przedsiębiorstw zajmowała się również budownictwem (14,17% ogólnej liczby podmiotów gospodarczych). Najmniej zarejestrowanych jednostek gospodarczych zajmowało się rybactwem, łowiectwem i leśnictwem.

Tabela 16 Podmioty gospodarcze według sekcji PKD – stan na 2008 rok

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostki gospodarcze
1.	Ogółem	8 185
2.	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	83
3.	Przemysł, w tym:	717
a/	przetwórstwo przemysłowe	706
4.	Budownictwo	1 160
5.	Handel i naprawy	2 121
6.	Hotele i restauracje	209
7.	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	637
8.	Pośrednictwo finansowe	338
9.	Obsługa nieruchomości i firm	1 696

Źródło: GUS, Baza danych regionalnych.

W strukturze liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą według sekcji PKD dominowała działalność związana handlem i naprawami (28% ogólnej liczby osób prowadzących działalność gospodarczą) oraz z budownictwem (16,43% ogólnej liczby osób prowadzących działalność gospodarczą). Również dużo osób fizycznych prowadziło działalność w zakresie obsługi nieruchomości i firm (14,68% ogólnej liczby osób prowadzących działalność gospodarczą). Najmniej osób fizycznych zajmowało się pośrednictwem finansowym.

Tabela 17 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD – stan na 2008 rok

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostki gospodarcze
1.	Ogółem	6 347
2.	Przetwórstwo przemysłowe	560
3.	Budownictwo	1 043
4.	Handel i naprawy	1 772
5.	Hotele i restauracje	150
6.	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	595
7.	Pośrednictwo finansowe	330
8.	Obsługa nieruchomości i firm	932

Źródło: GUS, Baza danych regionalnych.

Prowadzeniu działalności gospodarczej w mieście sprzyja fakt, że swoje siedziby na terenie Stargardu mają wszystkie niezbędne urzędy i organy administracji publicznej. Przyczynia się to do skrócenia czasu dokonywania formalności związanych z przygotowaniem, realizacją i prowadzeniem inwestycji. Poza Starostwem Powiatowym i Urzędem Miejskim na terenie miasta swoje siedziby mają również Sąd Rejonowy, Urząd Celny oraz pomocny przy doborze wykwalifikowanych pracowników Powiatowy Urząd Pracy. Uzupełnieniem usług okołobiznesowych jest również istnienie *Stargardzkiego Centrum Biznesu* działającego przy Zachodniopomorskiej Szkole Biznesu. Centrum współpracuje z organizacjami samorządowymi, urzędami i jednostkami wspierającymi przedsiębiorczość, co przekłada się na organizację szeregu różnego rodzaju przedsięwzięć i imprez gospodarczych. W Stargardzie działa również *Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.* Celem jego działania jest ułatwienie dostępu mikro-, małymi średnim przedsiębiorcom prowadzącym działalność na terenie Powiatu Stargardzkiego do kapitału zewnętrznego, w postaci kredytów i pożyczek. Umożliwia to ich rozwój oraz stwarza warunki do tworzenia nowych, trwałych miejsc pracy.

Wspieraniem przedsięwzięć gospodarczych i organizacyjnych zmierzających do rozwoju podmiotów gospodarczych na terenie Stargardu zajmuje się również *Stargardzka Izba Gospodarcza*. Obecnie zrzesza około 75 podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu stargardzkiego, a szczególnie w mieście Stargard. SIG jest organizacją samorządu gospodarczego powołaną do reprezentowania interesów gospodarczych zrzeszonych podmiotów gospodarczych wobec organów państwowych, samorządu terytorialnego oraz innych instytucji i organizacji.

2.3 Liczba podmiotów gospodarczych i osób zatrudnionych w danych sektorach

Podmioty gospodarcze

W tabeli 18 zestawiono dane dotyczące podmiotów gospodarczych prowadzących

działalność w Stargardzie (według stanu na 31.12.2008 r.). Na terenie miasta funkcjonowało w tym czasie 8 185 podmiotów. W analizowanym okresie udział podmiotów sektora prywatnego w liczbie podmiotów ogółem wynosił 96,5%. W strukturze form organizacyjno – prawnych istniejących podmiotów gospodarczych dominowała działalność gospodarcza prowadzona przez osoby fizyczne.

Na terenie Stargardu działalność prowadziło 105 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego.

Tabela 18 Podmioty gospodarcze - stan na 2008 rok

Lp.	Podmioty	Jednostki gospodarcze
1.	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych, w tym:	8 185
a/	sektor publiczny	285
b/	sektor prywatny	7 900
2.	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	6 347
3.	Spółki handlowe, w tym:	360
a/	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	105
4.	Spółdzielnie	18
5.	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	97
6.	Spółki cywilne	503

Źródło: GUS, Baza danych regionalnych.

Zatrudnienie

Liczba zatrudnionych w Stargardzie (według stanu na 31.12.2008 r.) kształtowała się na poziomie 14 087 osób. Sektor publiczny skupiał 46,11% pracujących. W sektorze przedsiębiorstw pracowało 7 591 osób. Najwięcej osób zatrudnionych było w przemyśle i budownictwie (35,71% ogółu zatrudnionych). W firmach świadczących usługi rynkowe, zajmujących się m.in. handlem i naprawami, obsługą nieruchomości i firm, transportem oraz pośrednictwem finansowym, zatrudnionych było 33,86% ogółu osób zatrudnionych w mieście. Usługi nierynkowe (tj. administracja publiczna i obrona narodowa, ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, edukacja, ochrona zdrowia i pomoc społeczna) skupiały 28,31% osób zatrudnionych w Stargardzie. Najmniej zatrudnionych osób było w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie, bo tylko 2,12% ogółu zatrudnionych.

Tabela 19 Osoby zatrudnione w danych sektorach gospodarki – stan na 2008 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostki gospodarcze
1.	Ogółem, w tym:	14 087
a/	kobiety	7 373
2.	Sektor publiczny	6 496
3.	Sektor prywatny	7 591
4.	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, rybołówstwo	299
5.	Przemysł i budownictwo	5 030
6.	Usługi rynkowe	4 770
7.	Usługi nierynkowe	3 988

Źródło: GUS, Baza danych regionalnych

2.4 Identyfikacja problemów gospodarczych

- niedogodne warunki prowadzenia działalności gospodarczej, które wynikają zarówno z przyczyn zewnętrznych, jak i wewnętrznych, związanych z miastem. Wśród tych ostatnich można wymienić słabnący popyt wewnętrzny, wywołany rosnącym bezrobociem i zwiększającym się zjawiskiem migracji zewnętrznych,
- niedostatecznie rozwinięty sektor turystyczny, przez co nie jest wykorzystany potencjał turystyczny miasta. Trudności w rozwijaniu turystyki powoduje m.in. zły stan niektórych obiektów zabytkowych, niski standard zagospodarowania otoczenia zabytków, w tym w szczególności Rynku Staromiejskiego i terenów położonych wzdłuż szlaku *Stargard – Klejnot Pomorza*, oraz brak odpowiedniej bazy noclegowej,
- spadek zatrudnienia,
- niewykorzystane możliwości zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego terenów zielonych,
- niedostatek kapitału inwestycyjnego – brak inwestorów strategicznych.

3. SFERA SPOŁECZNA

3.1 Struktura demograficzna i społeczna

Liczba ludności Miasta Stargardu według stanu na 31.12.2008 r. wynosiła 70 051 osób. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wyniosła 12 804, w wieku produkcyjnym 47 288 osób, a w wieku poprodukcyjnym 9 959. Na 1 km² przypadało w 2008 roku 1 457 osób.

Tabela 20 Liczba ludności w Stargardzie

Lp.	Wyszczególnienie	2008
1.	Ludność ogółem, w tym:	70 051
a/	kobiety	33 554
b/	mężczyźni	36 497
2.	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	12 804
a/	kobiety	6 516
b/	mężczyźni	6 288
3.	Ludność w wieku produkcyjnym	47 288
a/	kobiety	24 002
b/	mężczyźni	23 286
4.	Ludność w wieku poprodukcyjnym	9 959
a/	kobiety	3 036
b/	mężczyźni	6 923
5.	Kobiety na 100 mężczyzn	109
6.	Przyrost roczny (ludność ogółem)	167
	w %	2,4
7.	Urodzenia żywe	749
	na 1000 ludności	10,7
8.	Zgony ogółem	582
	na 1000 ludności	8,3

Źródło: GUS, Bank Danych Regionalnych

3.2 Określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach programu rewitalizacji

Grupy społeczne wymagające pomocy i wsparcia w ramach realizacji programu rewitalizacji zostały określone na podstawie danych przekazanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatową Komendę Policji, Powiatowy Urząd Pracy oraz pracowników Urzędu Miejskiego.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Jedną z najliczniejszych grup społecznych wymagających pomocy są osoby i rodziny, szukające wsparcia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

W tabeli 21 przedstawia dane dotyczące liczby rodzin objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie , z uwzględnieniem przyczyn udzielenia wsparcia.

Tabela 21 Powody przyznania pomocy

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
		2008	2008
1.	Ubóstwo	1 215	3 204
2.	Sieroctwo	4	9
3.	Bezdomność	113	151
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	93	344
5.	Bezrobocie	922	2 482
6.	Niepelnosprawność	908	1 681
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	1 172	2 237
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstw a domowego - ogółem	641	2 106
9.	w tym: rodziny niepełne	489	1 500
10.	rodziny wielodzietne	116	640
11.	Przemoc w rodzinie	14	17
12.	Alkoholizm	104	163
13.	Narkomania	14	17
14.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	34	40

Źródło: Dane MOPS

Osoby bezrobotne

Jedną z przyczyn udzielania pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa spowodowana bezrobociem. Według stanu na dzień 31.12.2008 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie zarejestrowanych było 2 699 bezrobotnych stargardzian, z czego 34% korzystało z pomocy społecznej. Należy jednocześnie podkreślić, że problem bezrobocia dotyczy nie tylko osób wspieranych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Liczba bezrobotnych w mieście, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie wyniosła na koniec 2008 roku – 2 699 osób. Udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych wynosił w 2008 roku 60,76%.

Tabela 22 Bezrobocie w Stargardzie

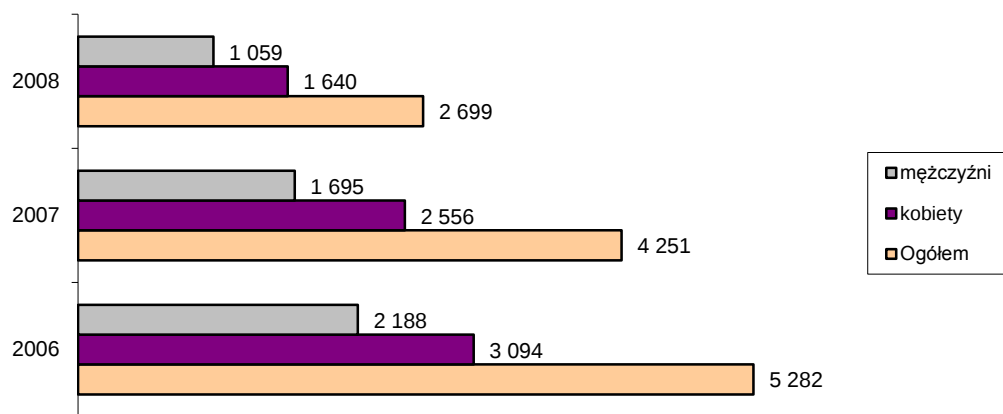
Wyszczególnienie		2008
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Ogółem	2 699
	kobiet	1 640
Liczba długotrwale bezrobotnych	Ogółem	1 223
	kobiet	805
Z prawem do zasiłku	Ogółem	639
	kobiet	400
Zwolnieni z przyczyn zakładów pracy	Ogółem	154
	kobiet	113
Wyższe	Ogółem	334
	kobiet	217
Policealne i średnie zawodowe	Ogółem	656
	kobiet	445
	Ogółem	388
	kobiet	283

Średnie ogólnokształcące		
Zasadnicze zawodowe	Ogółem	653
	kobiet	313
Gimnazjalne i poniżej	Ogółem	668
	kobiet	382

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Stargardzie

Odsetek bezrobocia rozumiany jako udział procentowy zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Stargardzie w stosunku do zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie stargardzkim na koniec 2008 roku wyniósł 51,49%.

Wykres 1 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych – stan na 31.12.2008 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Stargardzie

Ważną cechą określającą status bezrobotnego na rynku pracy i możliwości uzyskania pracy jest poziom posiadanego wykształcenia. Na koniec 2008 roku największą grupę bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (24,75%) oraz policealnym i średnim zawodowym (24,3%). Najniższy odsetek wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (12,37%) i po liceum ogólnokształcącym (14,38%).

Problemy społeczne, m.in. bezrobocie, ubóstwo, pozostają w ścisłym związku z poziomem przestępczości w mieście.

Osoby bezdomne

W 2008 r. na terenie Stargardu zarejestrowano 169 osób bezdomnych, z czego 113 osób to byli stargardzianie, którzy przebywali:

- w Centrum Socjalnym Caritas w Stargardzie w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn – 26 osób,

- w Gminnym Ośrodku Wsparcia – 24 kobiety i 26 dzieci,
- w Schronisku prowadzonym przez Stowarzyszenie Ludzi Bezdomnych w Stargardzie – 7 osób,
- w schroniskach na terenie Polski – 9 osób,
- w altanach na działkach ogrodowych – 24 osoby.

W ramach pracy socjalnej w 2008 r. z 52 osobami podpisano kontrakt socjalny mający na celu wyjście z bezdomności. Z pomocy w formie zasiłków stałych korzystało 21 osób. Pomocą finansową i w naturze objęto ogółem 151 osób, w tym 33 dzieci.

Liczba osób bezdomnych w Stargardzie nasila się w okresie jesienno – zimowym. W tym okresie służby socjalne wspólnie z funkcjonariuszami Straży Miejskiej i Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie prowadzą działania prewencyjne w stosunku do osób bezdomnych, przebywających poza schroniskami, nakłaniając do korzystania ze schronisk lub ogrzewalni funkcjonującej przy Centrum Socjalnym Caritas oraz informując o możliwości korzystania z gorącego posiłku, żywności, odzieży, które oferuje Stowarzyszenie Ludzi Bezdomnych.

Osoby niepełnosprawne

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Stargardzie na dzień 31.12.2008 roku zarejestrowanych było ogółem 147 osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, w tym 75 kobiet. Wśród osób niepełnosprawnych u 4 osób orzeczono znaczny stopień niepełnosprawności, u 67 osób – umiarkowany stopień niepełnosprawności, a u 76 osób – lekki stopień niepełnosprawności. Od kilku lat systematycznie wzrasta liczba osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie z powodu niepełnosprawności. W 2008 r. liczba osób niepełnosprawnych wspieranych przez MOPS wynosiła 908, przy czym w roku 2006 jeszcze 709.

Imigranci, emigranci, mniejszości narodowe i etniczne zamieszkujące Stargard

Na terenie Miasta Stargardu żyją następujące mniejszości narodowe: niemiecka, białoruska, ukraińska, wietnamska i rosyjska. Najliczniejszą jest mniejszość ukraińska licząca 32 osoby.

Struktura pozostałych mniejszości narodowych kształtuje się następująco:

mniejszość niemiecka – 12,
 mniejszość białoruska – 11,
 mniejszość wietnamska – 8,
 mniejszość rosyjska 7.

Tabela 23 Przestępstwa stwierdzone na terenie miasta Stargardu

Rodzaj popełnionych przestępstw	Ogółem	Przestępstw a stwierdzone
		2008
ogółem	ogółem	3 661
	w tym nieletni	408
przeciwko życiu i zdrowiu	ogółem	104
	w tym nieletni	-
drogowe	ogółem	692
	w tym nieletni	2
kradzież rzeczy	ogółem	655
	w tym nieletni	24
kradzież z włamaniem	ogółem	573
	w tym nieletni	61
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	ogółem	107
	w tym nieletni	20
gospodarcze	ogółem	50
	w tym nieletni	-

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Stargardzie

Wskaźniki wykrywalności przestępstw dla Miasta Stargardu są na zadawalającym poziomie dla przestępstw związanych ze zdarzeniami drogowymi, przestępstwami gospodarczymi, a także

przestępstwami przeciwko życiu i zdrowiu. Niski wskaźnik wykrywalności cechuje przestępstwa związane z kradzieżą rzeczy i kradzieżą z włamaniem.

Tabela 24 Wskaźnik wykrywalności przestępstw na terenie miasta Stargardu

Rodzaj popełnionych przestępstw	Wykrywalność przestępstw
	2008
ogółem	64,3
przeciwko życiu i zdrowiu	76,9
drogowe	99,4
kradzież rzeczy	22,0
kradzież z włamaniem	34,3
rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	71,0
gospodarcze	90,0

Zródło: Komenda Powiatowa Policji w Stargardzie

W 2008 roku na terenie miasta Stargardu zarejestrowano 668 zdarzeń drogowych. Na zdarzenia drogowe, w których nastąpiły tylko straty w mieniu składało się 37 wypadków i 631 kolizji. W wyniku tych zdarzeń śmierć na drodze poniosła 1 osoba a 42 osoby doznały obrażeń ciała. W Stargardzie w roku 2008 z winy kierującego doszło do 649 zdarzeń (wypadków), Z winy pieszego doszło do 19 wypadków drogowych. W mieście w roku 2009 zatrzymano 853 nietrzeźwych kierowców.

W związku z dużą liczbą wypadków i kolizji drogowych z udziałem pieszych na terenie miasta prowadzony jest program prewencyjny „Jesteśmy widocznymi”. Jest to program profilaktyczny – edukacyjny skierowany do niechronionych uczestników ruchu drogowego. Celem programu jest zminimalizowanie występowania zdarzeń drogowych z udziałem pieszych, rowerzystów oraz motorowerzystów.

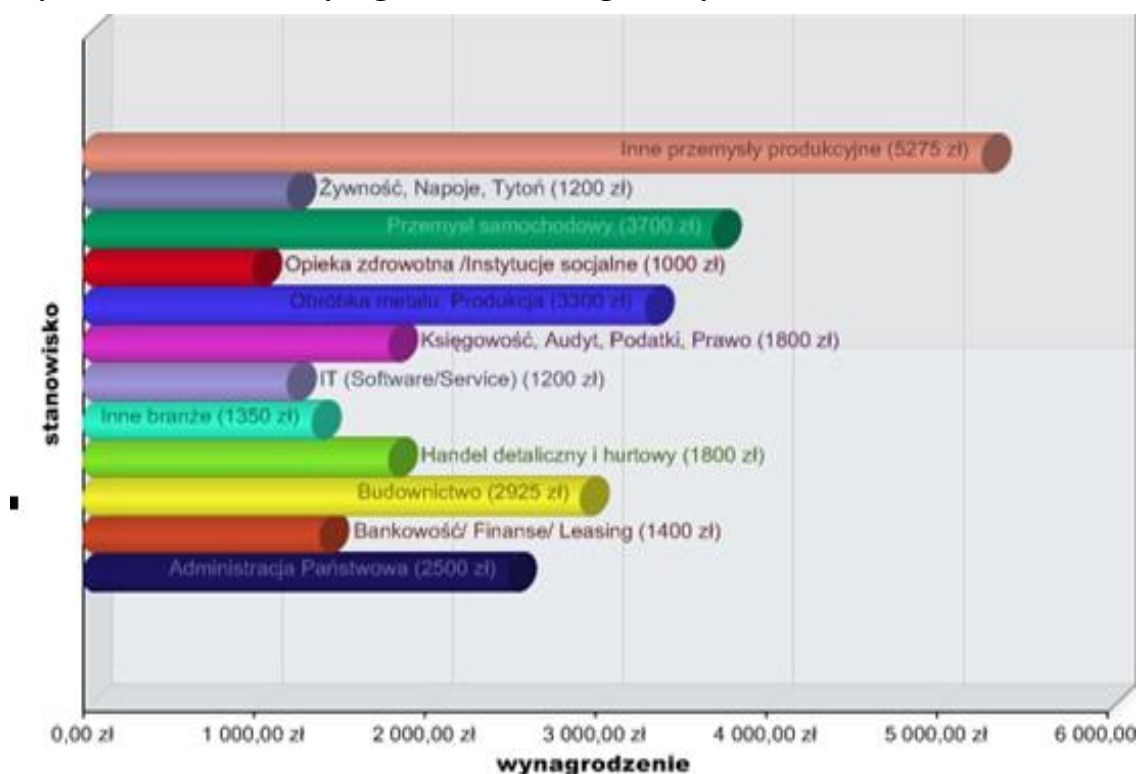
Do najbardziej zagrożonych przestępczością rejonów Stargardu należy z reguły rejon dworca PKP i PKS, tereny dużych osiedli mieszkaniowych oraz miejsca usytuowania wielu zakładów pracy, hurtowni, magazynów i innych obiektów (czasami o mieniu znacznej wartości- np. ogródków działkowych), przeważnie znajdujących się w peryferyjnych dzielnicach miasta. W rejonach tych dyslokowana była i jest znaczna liczba służb patrolowych mających na celu zminimalizowanie działań przestępczych, jak również niedopuszczenie do przypadków zakłóceń ładu i porządku publicznego. Jednak ze względu na różnorodność zdarzeń oraz miejsc, w których zachodzą, trudno jest przewidzieć miejsce i czas ich zaistnienia.

3.3 Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych³

Poziom dochódów gospodarstw domowych w głównej mierze uzależniony jest od jednostkowych dochodów pochodzących z wynagrodzenia za pracę. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie netto w Stargardzie w 2008 r. wyniosło 2 445 zł.

Dochody Gminy przypadające na 1 mieszkańca wyniosły w 2008 r. – 2 102,17 zł.

Wykres 2 Miesięczne wynagrodzenie według branży

3.4 Struktura organizacji pozarządowych

Na terenie Miasta Stargard, niemal we wszystkich sferach zadań publicznych działa 76 organizacji pozarządowych, w tym w obszarze:

- spraw społecznych – 40 organizacji,
- oświaty, kultury, sportu - 27 organizacji,
- promocji miasta, rozwoju gospodarczego, turystyki i integracji europejskiej – 9 organizacji.

³Ze względu na brak statystyk opracowano na podstawie raportu płacowego www.sprawdz-zarobki.pl

Tabela 25 Organizacje pozarządowe działające na terenie Miasta Stargard

Lp.	Obszar działania	Organizacje pozarządowe
1.	Sprawy społeczne	– <u>Centrum Socjalne Caritas</u> – <u>Chorągiew Zachodniopomorska ZHP - Hufiec Stargard</u> – <u>Liga Kobiet Polskich Oddział Terenowy w Stargardzie</u> – <u>Liga Obrony Kraju w Stargardzie</u> – <u>Obywatelski Ruch Obrony Praw Emerytów i Rencistów Służb Mundurowych RP</u> – <u>Oddział Krajowego Towarzystwa Autyzmu w Stargardzie</u> – <u>Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Oddział w Stargardzie</u> – <u>Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Stargardzie</u> – <u>Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Stargardzie</u> – <u>Polski Związek Głuchych Koło w Stargardzie</u> – <u>Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Zarząd Oddziału Stargard</u> – <u>Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło w Stargardzie</u> – <u>Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło nr 1 w Stargardzie</u> – <u>Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Stargardzie</u> – <u>Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem</u> – <u>Proeuropejskie Centrum Ekologiczne</u> – <u>Stargardzkie Stowarzyszenie Chorych na SM</u> – <u>Stargardzkie Stowarzyszenie Klub Abstynenta ALA</u> – <u>Stargardzkie Stowarzyszenie Wspierania Lecznictwa i Promocji Zdrowia -ZDROWIE</u> – <u>Stowarzyszenie Amazonek STOKROTKA</u> – <u>Stowarzyszenie Locus in Mundi</u> – <u>Stowarzyszenie Ludzi Bezdomnych, Samotnych Matek z Dziećmi w Stargardzie</u> – <u>Stowarzyszenie Maltańska Służba Medyczna - Pomoc Maltańska, Oddział w Stargardzie</u> – <u>Stowarzyszenie na Rzecz Ratowania Poszkodowanych w Wypadkach Komunikacyjnych</u>

Lp.	Obszar działania	Organizacje pozarządowe
		– <u>Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Ruchowo i Przyjaciół POMOST</u> – <u>Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Kraju Federacja Światowa Oddział w Stargardzie</u> – <u>Stowarzyszenie Przyjaciół Jedynki</u> – <u>Stowarzyszenie SERCE DZIECIOM</u> – <u>Stowarzyszenie w Służbie Rodziny</u> – <u>Stowarzyszenie Walki z Otyłością. Promocja Zdrowia i Zgrabnej Sylwetki GRUBAS</u> – <u>Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce Oddział w Stargardzie</u> – <u>Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Miejski</u> – <u>Towarzystwo Przyjaciół Grodna i Wilna Oddział w Stargardzie</u> – <u>Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Mniejszości Niemieckiej</u> – <u>Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego Koło nr 19 im. Żołnierzy 9 Pułku Piechoty przy 6 Brygadzie Kawalerii Pancernej w Stargardzie</u> – <u>Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej Oddział w Stargardzie</u> – <u>Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych</u> – <u>Związek Sybiraków Oddział Rejonowy w Stargardzie</u> – <u>Związek Ukraińców w Polsce Koło w Stargardzie</u> – <u>Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Koło w Stargardzie</u>
2.	Oświata, kultura i sport	– <u>Amatorskie Towarzystwo Sportowe</u> – <u>Automobilklub Stargardzki</u> – <u>Klub Piłkarski BŁEKITNI</u> – <u>Klub Sportowy MECHANIK</u> – <u>Klub Sportowy TAEKWON-DO PO-EUN</u> – <u>Klub Windsurfingowy</u> – <u>Klub Zapaśniczy ZIELONI</u> – <u>Ludowy Klub Kolarski STARGARD</u> – <u>Ludowy Klub Sportowy FENIKS</u> – <u>Ludowy Klub Sportowy POMORZE</u> – <u>Ludowy Klub Sportowy SPÓJNIA</u>

Lp.	Obszar działania	Organizacje pozarządowe
		– <u>Miejszyskolny Klub Sportowy HETMAN przy Miejszyskolnym Ośrodku Sportowym</u> – <u>Miejszyskolny Klub Sportowy NEPTUN przy Gimnazjum nr 4</u> – <u>Młodzieżowy Klub Sportowy BUDOWLANI</u> – <u>Polski Związek Wędkarski Koło nr 45 "Kolejarz" w Stargardzie</u> – <u>Polski Związek Wędkarski Koło nr 46 INA w Stargardzie</u> – <u>Sportowy Klub Parafialny FRASSATI</u> – <u>Stargardzki Związek Weteranów Lekkiej Atletyki</u> – <u>Stargardzkie Stowarzyszenie Muzyczne CANTORE GOSPEL</u> – <u>Stowarzyszenie - Klub Sportowy UNIA</u> – <u>Stowarzyszenie MIEDWIE</u> – <u>Stowarzyszenie Rewaloryzacji Zabytków Sakralnych w Stargardzie</u> – <u>Uczniowski Klub Sportowy CZWÓRKA przy Szkole Podstawowej nr 4</u> – <u>Uczniowski Klub Sportowy PIĄTKA przy Szkole Podstawowej nr 5</u> – <u>Uczniowski Ludowy Klub Sportowy Olimpijczyk</u> – <u>Uniwersytet Trzeciego Wieku</u> – <u>Zakładowy Klub Sportowy KLUCZEWIA</u>
3.	Promocja Miasta, rozwój gospodarczy, turystyka i integracja europejska	– <u>Grupa Radiowo-Samochodowa HALO-TAXI</u> – <u>Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział Kolejowy im. E. Góreckiego</u> – <u>Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Stargardzie</u> – <u>Stargardzkie Stowarzyszenie Poręczeń Kredytowych</u> – <u>Stowarzyszenie Grupa Radiowo-Samochodowa SZACH TAXI</u> – <u>Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Regionalnego TYLKO STARGARD</u> – <u>Stowarzyszenie Taksówkarzy LIDER ZACHÓD</u> – <u>Stowarzyszenie Taksówkarzy TELE-TAXI</u> – <u>Towarzystwo Przyjaciół Stargardu</u>

Źródło: www.stargard.pl

Organizacje pozarządowe stanowią pomost pomiędzy obywatelami a lokalnym samorządem, aktywizują lokalną społeczność, rozwiązują jej problemy oraz stanowią o kapitale społecznym miasta.

W zakresie rozwijania współpracy miasta z organizacjami pozarządowymi powołano *Stargardzkie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych*. Celem Centrum jest wspieranie organizacji

pozarządowych w zakresie prowadzonych przez nie działalności, podnoszenie ich kompetencji, rozwijanie ich potencjału.

3.5 Identyfikacja problemów społecznych

- duży udział ludzi młodych wśród bezrobotnych,
- duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych,
- zjawisko ubożenia rodzin,
- patologie w rodzinie,
- zły stan służby zdrowia,
- malejąca liczba ludności mieszkającej w mieście,
- malejący przyrost naturalny,
- rosnące ujemne saldo migracji zewnętrznych,
- zagrożenie wzrostu poziomu bezdomności spowodowane wzrastającymi kosztami utrzymania mieszkań oraz trudnościami w regulowaniu opłat czynszowych za mieszkania,
- wzrost liczby rodzin charakteryzujących się wyuczoną bezradnością opiekuńczo – wychowawczą,
- duży odpływ z miasta ludzi młodych,
- malejąca liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym,
- zwiększająca się szybko liczba osób korzystających z pomocy społecznej, głównie z powodu ubóstwa, bezrobocia oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- zła struktura kwalifikacji zawodowych osób w wieku produkcyjnym, czego dowodem jest wysoki poziom bezrobocia wśród osób z wykształceniem niższym niż gimnazjalne i zasadniczym zawodowym,
- zróżnicowanie socjalne grup społecznych,
- niedostateczna, w stosunku do potrzeb liczba mieszkań socjalnych,
- występowanie w mieście wielu obszarów skupiających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz obszarów niebezpiecznych.

TABELA Z PODSTAWOWYMI DANYMI STATYSTYCZNYMI

Tabela 26 Tabela z podstawowymi danymi statystycznymi dla Miasta Stargard

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008
PODZIAŁ TERYTORIALNY (STAN W DNIU 31 XII)				
Powierzchnia	ha	4 808	4 808	4 808
LUDNOŚĆ (STAN W DNIU 31 XII)				
Ludność faktycznie zamieszkała	osoba	70 453	70 217	70 051
mężczyźni	osoba	33 892	33 686	33 554
kobiety	osoba	36 561	36 531	36 497
Ludność na 1 km ²	osoba	1 465	1 460	1 457
Ogółem ludność w wieku:				
przedprodukcyjnym	osoba	13 400	13 059	12 804
produkcyjnym	osoba	47 738	47 546	47 288
poprodukcyjnym	osoba	9 315	9 612	9 959
W % ogółem ludność w wieku:				
przedprodukcyjnym	%	19,0	18,6	18,3
produkcyjnym	%	67,8	67,7	67,5
poprodukcyjnym	%	13,2	13,7	14,2
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	osoba	47,6	47,7	48,1
Kobiety na 100 mężczyzn	osoba	108	108	109
Na 1000 ludności:				
zgony	osoba	8,4	8,6	8,3
przyrost naturalny	osoba	0,3	1,0	2,4
urodzenia żywe	osoba	8,7	9,6	10,7
małżeństwa	para	6,4	6,9	8,0
saldo migracji wewnętrznych	osoba	-171	-270	-205
saldo migracji zagranicznych	osoba	-80	-38	-55

RYNEK PRACY (STAN W DNIU 31 XII)				
Pracujący				
ogółem	osoba	12 655	13 116	14 087
mężczyźni	osoba	5 783	5 998	6 714
kobiety	osoba	6 872	7 118	7 373

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008
Bezrobotni zarejestrowani				
ogółem	osoba	5 282	4 258	2 699
mężczyźni	osoba	2 188	1 702	1 059
kobiety	osoba	3 094	2 556	1 640
ZASOBY MIESZKANIOWE				
Mieszkania*	miesz.	23 728	23 892	24 175
Przeciętna powierzchnia użytkowa				
1 mieszkania	m ²	59,3	59,5	59,6
na 1 osobę	m ²	20,0	20,3	20,6
Mieszkania wyposażone w urządzenia techniczno-sanitarne:				
wodociąg	miesz.	23 643	23 807	24 090
ustęp splukiwany	miesz.	22 990	23 154	23 440
łazienka	miesz.	22 438	22 602	22 892
centralne ogrzewanie	miesz.	21 331	21 495	21 790
gaz z sieci	miesz.	22 259	22 403	22 534

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO				
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania				
	m ²	11 261	11 261	9 615
Mieszkania oddane do użytkowania				
mieszkania	miesz.	181	175	314
izby	izba	652	696	991
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	15 257	15 538	21 588

Wodociągi				
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	130,1	135,6	130
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	4 056	4 007	4 066
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dm ³	2 489,70	2 384,50	2 362,40
Kanalizacja				
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	130,1	135,6	130
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	3 064	3 150	3 202
ścieki odprowadzone	dm ³	3 163,70	3 095,30	2 995,20

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008
Sieć gazowa				
długość czynnej sieci gazowej	m	120 402	124 901	129 550
czynne połączenia do budynków	szt	3 474,00	3 551,00	3 609,00
odbiorcy gazu	gosp.dom.	21 792	21 914	21 913
zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	9 191,10	9 161,50	8 973,90
Energia elektryczna w gospodarstwach domowych				
odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	szt.	24 526	24 633	24 931
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności				
z wodociągu	%	98,1	98,1	98,1
z gazu	%	93,8	93,8	93,3
z kanalizacji	%	95,7	95,7	95,8
Zużycie wody, energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych				
zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m ³	35,3	33,9	33,7
zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w miastach na 1 mieszkańca	kW*h	548,6	553,3	569,7
zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m ³	130,3	130,1	128,0

EDUKACJA I WYCHOWANIE				
Współczynnik skolaryzacji brutto				
szkoły podstawowe	%	101,710	99,460	99,450
szkoły gimnazjalne	%	125,960	105,930	122,420
Uczniowie przypadający na 1 komputer przeznaczony do użytku uczniów z dostępem do Internetu				
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych)	osoba	29,270	22,200	16,720
gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez specjalnych)	osoba	33,720	26,080	15,890
OCHRONA ZDROWIA (STAN W DNIU 31 XII)				
Zakłady opieki zdrowotnej				
ogółem	ob.	24	32	33
publiczne	ob.	7	8	8
niepubliczne	ob.	17	24	25
Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną	osoba	3 202	3 696	3 687

TURYSTYKA				
Obiekty noclegowe (bez kwater agroturystycznych, stan w dniu 31 VII)				
ogółem	ob.	4	3	4
hotele	ob.	4	3	4

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008
------------------	-----------------	------	------	------

Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	miejsce	227	123	227
Korzystający z noclegów	osoba	14 776	13 199	14 740
Udzielone noclegi	nocleg	38 700	34 114	48 074
KULTURA I SZTUKA				
Biblioteki i filie	ob.	2	2	2
Czytelnicy w ciągu roku	osoba	9 709	9 122	9 100
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	osoba	138	130	130
Kina stałe	ob.	-	-	1
Muzea łącznie z oddziałami	ob.	1	1	1
Zwiedzający muzea i oddziały	osoba	7 304	5 719	7 624
GOSPODARKA				
Podmioty gospodarcze (stan w dniu 31 XII)				
ogółem	jed.gosp.	8 044	8 055	8 185
sektor publiczny	jed.gosp.	602	613	285
sektor prywatny	jed.gosp.	7 442	7 442	7 900
Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD 2004				
Sekcja A - Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	jed.gosp.	87	91	83
Sekcja B - Rybactwo	jed.gosp.	-	-	1
Sekcja C - Górnictwo	jed.gosp.	-	-	2
Sekcja D - Przetwórstwo przemysłowe	jed.gosp.	738	746	706
Sekcja E - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	jed.gosp.	8	9	9
Sekcja F - Budownictwo	jed.gosp.	996	1 072	1 160
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	jed.gosp.	2 209	2 177	2 121
Sekcja H - Hotele i restauracje	jed.gosp.	209	211	209
Sekcja I - Transport, gospodarka magazynowa i łączność	jed.gosp.	586	609	637
Sekcja J - Pośrednictwo finansowe	jed.gosp.	304	314	338
Sekcja K - Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	jed.gosp.	1 789	1 677	1 696
Sekcja L - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	jed.gosp.	24	24	22
Sekcja M - Edukacja	jed.gosp.	216	229	241
Sekcja N - Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	jed.gosp.	386	394	439
Sekcja O - Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	jed.gosp.	491	501	521
Sekcja P - Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	jed.gosp.	1	1	-

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2006	2007	2008
OCHRONA ŚRODOWISKA				
Rezerваты przyrody	ha	4,7	-	-
Pomniki przyrody	szt	22	22	22
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO*				
Dochody budżetu gminy ogółem	zł	126 573 695,200	138 690 567,760	147 431 386,970
Wydatki z budżetu gminy ogółem	zł	129 258 063,330	133 338 260,620	153 026 993,790
Dochody na 1 mieszkańca	zł	1 794,51	1 969,70	2 102,17
Wydatki na 1 mieszkańca	zł	1 832,56	1 893,69	2 181,95

Źródło: GUS, Bank Danych Regionalnych

3.6 ANALIZA SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron Miasta Stargard oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miastem.

Analiza SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- **„mocnych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miasta i które należy wykorzystać sprzyjając będą jego rozwojowi (utrzymać je jako mocne i na których należy oprzeć jego przyszły rozwój);
- **„słabych stron”** – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miasta i które niewyeliminowane utrudniać będą jego rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- **„szans”** - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności miasta, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miasta;
- **„zagrożeń”** - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności miasta, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jego rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miasta).

Zakres analizy obejmuje uwarunkowania naturalne oraz antropologiczne, czyli związane z działaniami człowieka. Analizie podlegają w szczególności:

- Stan środowiska oraz zasobów naturalnych i ich wykorzystania w ramach gospodarki,
- Zasoby ludzkie, w tym zjawiska i prognozy demograficzne, sytuacja zawodowa i ekonomiczna, stan bezrobocia,
- Warunki życia mieszkańców, w tym elementy infrastruktury społecznej i technicznej,
- Życie gospodarcze, w tym branże wiodące, wielkość podmiotów, perspektywy rozwojowe,
- Sytuacja rozwojowa, w tym otwarcie na zewnątrz, czyli współpraca z innymi podobnymi miastami i zagranicą.

Rozwój miasta, jego obszaru objętego rewitalizacją powinien opierać się głównie na silnych stronach oraz szansach rozwojowych – stanowiących fundament rozwoju miasta oraz na wzmocnieniu słabych stron i ograniczeniu zagrożeń.

Przedstawiona poniżej analiza dotyczy sytuacji, w jakiej znajduje się obecnie Miasto Stargard i pozwala sformułować koncepcje rozwoju ekonomicznego.

Tabela 27 Analiza SWOT sfery przestrzennej

SFERA PRZESTRZENNA		
POZYTYWNE	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	<i>MOCNE STRONY</i>	<i>SZANSE</i>
	• dobre połączenia komunikacyjne Stargardu z dużymi ośrodkami miejskimi i miejscowościami nadmorskimi • historyczny układ śródmiejski otoczony czytelnym systemem wałów, bram i fos • wydzielone strefy ochrony konserwatorskiej • dobre powiązania komunikacyjne w układzie krajowym • bliskie sąsiedztwo autostrady A-6 (Szczecin – Kolbaskowo – Berlin) • duże powierzchnie terenu wolne od zabudowy (rezerwy terenowe) dające możliwość korekty układu przestrzennego • duże obszary terenów zielonych na terenie miasta (planty, parki) • wydzielone i zorganizowane obszary turystyki kwalifikowanej na terenie miasta • przestrzeń rekreacji, wypoczynku • duży zasób terenów inwestycyjnych • obwodnica miasta w ciągu drogi ekspresowej S-10	• powiększenie zasobu nieruchomości komunalnych poprzez operacje otwartego rynku • udział miasta w Szczecińskim Obszarze Metropolitalnym • dalsze podniesienie jakości przestrzeni turystycznej i rekreacyjnej wokół miasta • integracja funkcjonalno – przestrzenna zewnętrznych obszarów miejskich z funkcjami terenów graniczących z miastem, a należących do gmin sąsiadujących ze Stargardem

SFERA PRZESTRZENNA		
	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	<i>SŁABE STRONY</i>	<i>ZAGROŻENIA</i>
NEGATYWNE	• przewaga budynków wybudowanych przed 1989 rokiem, • zbyt powolny proces renowacji budynków zabytkowych, • zły stan techniczny dróg, chodników i ulic, • niewystarczająca ilość miejsc parkingowych, • zły stan techniczny elewacji zabudowy miejskiej obszaru rewitalizowanego • brak dogodnych powiązań przestrzeni miejskiej z terenami otwartymi • utrata charakteru centralnego śródmieścia w całym obszarze miejskim • brak korelacji pomiędzy zabytkami architektonicznymi, a poszczególnymi przestrzeniami miasta • zdegradowana tkanka urbanistyczna (w tym mieszkaniowa, publiczna) oraz brak w wielu obszarach przestrzeni publicznej dzieł plastycznych o znaczeniu symbolicznym (rzeźby, pomniki – rozpoznawalne wizytówki miasta) • brak kapitału wewnętrznego na rewitalizację zespołów zabudowy mieszkaniowej, specjalnej i przemysłowej • zanik funkcji centrotwórczych w najstarszej części miasta, prawie wszystkie podmioty gospodarcze przeniosły swoją działalność do śródmieścia • niekorzystny przebieg linii komunikacyjnych rozcinających miasto na części: zachodnią i wschodnią (linia kolejowa) oraz północną i południową (drogi tranzytowe) • utrzymywany od lat niski standard urządzeń i wyposażenia w elementy małej architektury i zieleni ozdobnej ulic i placów miejskich • nie przywiązywanie uwagi do znaczenia kompozycji urbanistycznej i właściwej ekspozycji zabytków	• dalsza degradacja zasobów mieszkaniowych • wzrost natężenia ruchu na drogach dojazdowych do miasta i w ruchu przejazdowym • utrwalenie niekorzystnych dla miasta dotychczasowych tendencji centralistycznych w polityce regionalnej • kojarzenie Pomorza Zachodniego głównie z pasem nadmorskim • bezpośrednie sąsiedztwo strefy przygranicznej niemieckich landów wschodnich o ciągle niskim potencjale gospodarczym i narastających problemów społecznych

Tabela 28 Analiza SWOT sfery gospodarczej

SFERA GOSPODARCZA		
POZYTYWNE	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	<i>MOCNE STRONY</i>	<i>SZANSE</i>
	• położenie nad rzeką Iną • funkcjonowanie Stargardzkiego Parku Przemysłowego • tereny inwestycyjne, Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii • tereny rekreacyjne • aktywność środowiska MSP • instytucje wspierania biznesu • połączenia komunikacyjne z miastami w Polsce i w Europie, • rozwinięta infrastruktura komunalna • przemysłowa koncepcja rozwoju miasta znajdująca wyraz w wielu dokumentach planistycznych • minimalizowanie zagrożeń ekologicznych • dywersyfikacja branż gospodarki, • międzynarodowa współpraca z miastami partnerskimi: Wijchen (Holandia), Stralsund (Niemcy), Elmshorn (Niemcy), Saldus (Łotwa) • znaczna aktywność zawodowa mieszkańców w podejmowaniu działalności na własny rachunek • rozwój podmiotów gospodarczych z udziałem kapitału zagranicznego • wzmocnienie funkcji usługowych miasta • dysponowanie atrakcyjnymi do zagospodarowania terenami byłego lotniska wojskowego • dobrze wykształcona infrastruktura usługowa • istnienie programów lokalnych wspierających i aktywizujących wiele środowisk biznesowych	• ożywienie gospodarki w skali makro • rozwój bazy noclegowej oraz gastronomicznej • wzrost zainteresowania turystyką krajową • liczne szlaki historyczne i turystyczne, w tym powiązane z odpowiednikami szlaków europejskich (np szlak gotyku ceglanego) • dostępność funduszy strukturalnych Unii Europejskiej • ułatwienie przepływu nowoczesnych technologii, podniesienie standardów obsługi produkcyjnej • dobre zaplecze surowcowe dla rozwoju przemysłu przetwórstwa żywności • oparcie rozwoju Stargardu na powiązaniach gospodarczych z aglomeracjami w tym m.in. ze Szczecinem • funkcjonowanie i rozwój portu w Szczecinie jako elementu przewagi konkurencyjnej regionu • międzynarodowa współpraca z miastami partnerskimi • nowe technologie i know - how w sferze produkcyjnej stargardzkich firm • utworzenia Stargardzkiego Klastra Przemysłowego • wykreowanie Stargardu jako ośrodka o znaczeniu ponadregionalnym w skali makro

SFERA GOSPODARCZA		
NEGATYWNE	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	<i>SŁABE STRONY</i>	<i>ZAGROŻENIA</i>
	• słabo rozwinięte zaplecze socjalne i serwisowe dla form turystyki wykorzystujących akweny wodne (np. przystanie kajakowe, żeglugowe) • zbyt mały udział środków angażowanych w promocję miasta w kraju i zagranicą • istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia • niedostosowany potencjał kadrowy i nieodpowiadający zapotrzebowaniu przemysłu • ogrody działkowe zajmujące w granicach miasta znaczną powierzchnię • brak możliwości rozbudowy infrastruktury na terenach inwestycyjnych bez wsparcia UE	• kryzys gospodarczy i spadek poziomu inwestycji w mieście • wzrost bezrobocia w skali makro • spadek konsumpcji • zmniejszenie zakresu i wielkości pomocy publicznej • niedostatek kapitału inwestycyjnego dla dalszego rozwoju SSE

Tabela 29 Analiza SWOT sfery społecznej

SFERA SPOŁECZNA		
POZYTYWNE	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	<i>MOCNE STRONY</i>	<i>SZANSE</i>
	• Szeroko rozwinięta sieć szkolnictwa gimnazjalnego, ponadgimnazjalnego i dostęp do oferty szkolnictwa wyższego • Oferta miasta w zakresie życia kulturalnego oraz sportu i rekreacji • Funkcjonująca w mieście i w obszarze podmiejskim miejska komunikacja autobusowa • Liczne inicjatywy pozarządowe zarówno w zakresie badań, jak i działań interwencyjnych • Programy dla osób niepełnosprawnych • Funkcjonowanie Centrum Integracji Społecznej • Działalność Stargardzkiego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych • Funkcjonowanie szkół specjalnych • Bogactwo zabytków kultury materialnej • Organizacje pozarządowe • Dobrze zdiagnozowany problem bezdomności na poziomie miasta • Funkcjonowanie noclegowni dla mężczyzn i miejsc schroniskowych dla kobiet • Dobrze funkcjonujący Klub Integracji Społecznej • Dobra i przejrzysta polityka inwestycyjna władz miasta w zakresie mieszkań chronionych (wspomaganych)	• Dostęp do programów unijnych • Pozytywny wpływ rozwoju gospodarczego na problem bezdomności w mieście • Wspólna praca fachowców różnych dziedzin na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom • Istnienie systemu wsparcia dla osób i rodzin wymagających specjalistycznej opieki • Funkcjonowanie centrum wolontariatu • Wzrost znaczenia organizacji pozarządowych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży • Wzrost świadomości społecznej w kwestii m.in. przemocy domowej, uzależnień i wychowywania dzieci w skali makro • Dobre regulacje prawne na poziomie Państwa pozwalające na prowadzenie skutecznej polityki społecznej w samorządach

	• Polityka samorządu w zakresie mieszkań socjalnych i docelowych • Przyjęty program „Potrzebny Dom” STBS-u • Samokształcenie pracowników socjalnych • Działania profilaktyczne i realizacja programów psychoterapeutycznych skierowanych do osób uzależnionych od alkoholu • Funkcjonowanie MDK, SCK, MOS-u i klubów sportowych • Place zabaw, skate park • Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych realizowanych w ramach Programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”, • Funkcjonowanie programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.	
--	--	--

SFERA SPOŁECZNA		
NEGATYWNE	WEWNĘTRZNE	ZEWNĘTRZNE
	<i>SŁABE STRONY</i>	<i>ZAGROŻENIA</i>
	• Warunki mieszkaniowe poniżej średniej dla województwa (mierzone zagęszczeniem mieszkań) • Ubóstwo mieszkańców miasta wynikające z bezrobocia, bezradności i patologii społecznych • Uciążliwość ruchu tranzytowego, osobowego i towarowego dla mieszkańców • Dekapitalizacja substancji budowlanej, w tym mieszkaniowej • Niski poziom poczucia bezpieczeństwa w mieście szczególnie na terenie Starego Miasta i w centrum miasta • Oferta imprez kulturalnych o zasięgu regionalnym • Zły stan infrastruktury służby zdrowia • Rosnące ujemne saldo migracji wewnętrznych • Duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych • Alkoholizm • Zjawisko ubożenia rodzin • Kryzysy w rodzinie • Istniejące rozproszenia inicjatyw i brak koordynacji tematycznej • Brak zintegrowanego systemu wychodzenia z bezdomności • Trudne warunki lokalowe ośrodka pomocy społecznej	• Spadek tempa wzrostu budownictwa mieszkaniowego w kolejnych latach • Niski poziom kultury prawnej wśród społeczeństwa • Wzrost bezrobocia długotrwałego, zjawiska dziedziczenia bezrobocia oraz rozwój zjawiska wykluczenia społecznego • Odpływ młodych, wykwalifikowanych ludzi do większych miast/ za granicę • Zbyt duża biurokratyzacja udzielania pomocy społecznej, uwarunkowana przepisami prawa • Występowanie zjawiska rozpadu więzi społecznych i zaniku kontroli społecznej oraz zagrożeń funkcjonowania rodziny: uzależnień, zjawiska rozpadu więzi rodzinnych, bezrobocia, przemocy w rodzinie i ubóstwa • Istnienie zjawiska długotrwałego bezrobocia w skali makro • Istnienie zjawiska zmęczenia, bezsilności i bezradności społecznej

4. ZŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI

4.1 Metodologia delimitacji obszarów do rewitalizacji

Wybór obszaru został dokonany na podstawie wielokryterialnej analizy uwzględniającej problemy społeczne, gospodarcze oraz przestrzenne, w tym również środowisko kulturowe i atrakcyjność turystyczną.

Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i infrastrukturalnej mająca na celu wyznaczenie obszarów kryzysowych została przeprowadzona w oparciu o analizę wskaźnikową. Przeprowadzając analizę wskaźnikową posłużono się kryteriami zalecanymi do wydzielenia obszaru do rewitalizacji w „Wytycznych w zakresie opracowania Gminnych Programów Rewitalizacji – Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020”.

Do głównych kryteriów wskazania obszaru rewitalizacji należą:

- Wysoki wskaźnik ubóstwa i wykluczenia
- Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia
- Niekorzystne trendy demograficzne
- Niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji
- Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń
- Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej

W celu wskazania obszaru do rewitalizacji wszystkie wymienione wskaźniki zostały wystandaryzowane. Standaryzacja wskaźników polega na odjęciu od nominalnej wartości wskaźnika dla danego obszaru średniej wartości dla wszystkich obszarów i podzieleniu przez odchylenie standardowe dla wszystkich obszarów. Wartość wystandaryzowanych wskaźników pozwoliła na pokazanie odchyleń od normy, którą stanowi średnia arytmetyczna. Wartości wystandaryzowanych wskaźników przyjmują wartości ujemne albo dodatnie. Wartości ujemne oznaczają sytuację lepszą niż średnia dla wszystkich obszarów, wartości dodatnie oznaczają natomiast, że dany obszar analityczny cechuje się gorszą sytuacją społeczną i gospodarczą niż średnia.

Na bazie wystandaryzowanych wskaźników utworzono indeks zbiorczy (wskaźnik sumaryczny).

Obszar może zostać wskazany do rewitalizacji, jeśli wskaźnik sumaryczny dla danego obszaru jest najwyższy.

Prace analityczne prowadzące do wyznaczenia obszaru kryzysowego, wskazanego do rewitalizacji zostały oparte o dane gromadzone przez jednostki publiczne, tj. Urząd Miejski w Stargardzie, Powiatowy Urząd Pracy w Stargardzie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie, Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego.

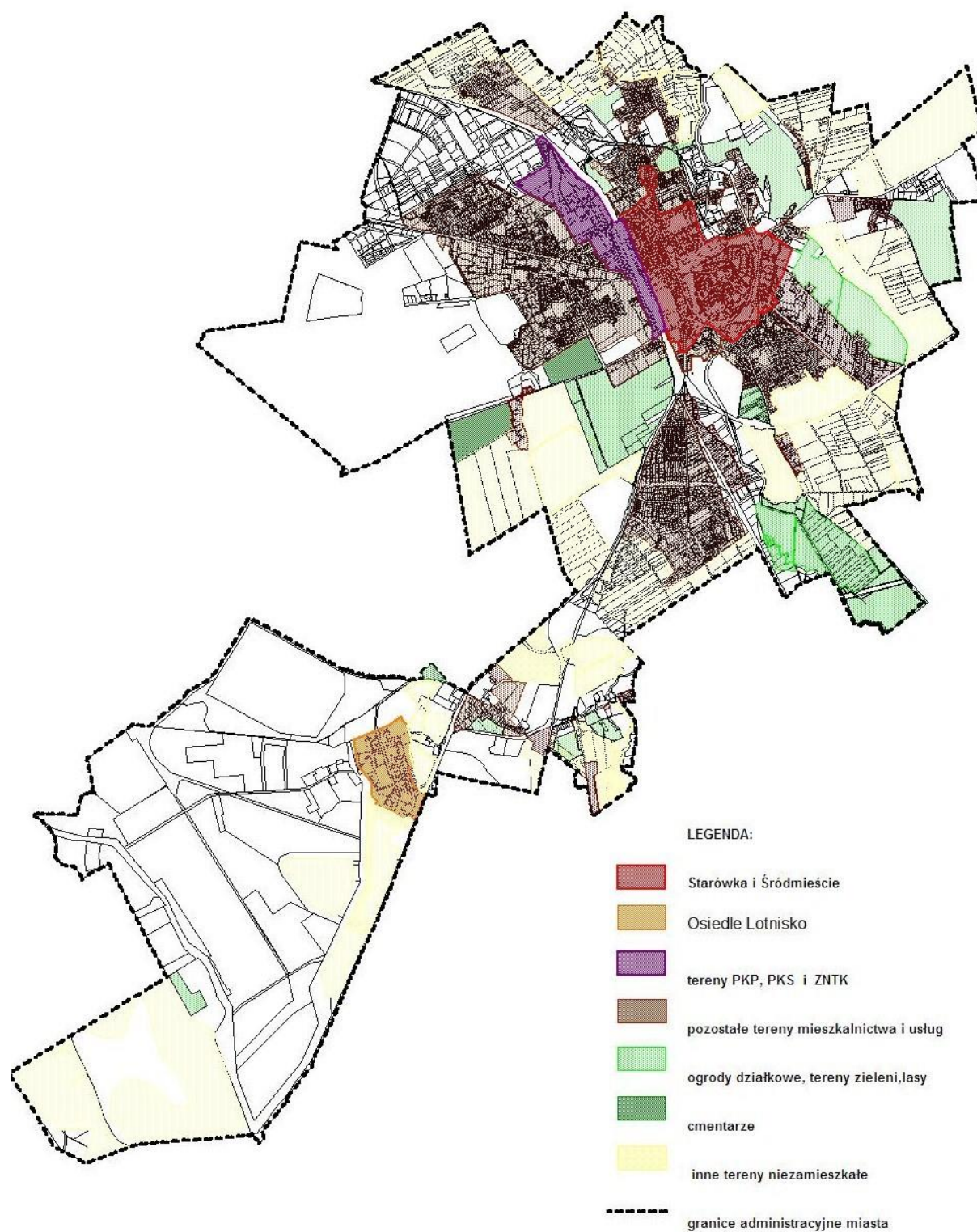
Dane dla Stargardu zostały zebrane w podziale na następujące obszary analityczne.

Tabela 30. Obszary analityczne

Oznaczenie obszaru	Nazwa obszaru analitycznego	Liczba mieszkańców
Obszar nr 1	Śródmieście i Starówka	10 948
Obszar nr 2	Osiedle Lotnisko	1 416
Obszar nr 3	Obszar PKP, PKS i ZNTK	2 089
Obszar nr 4	Śródmieście - Zachód	1 050
Obszar nr 5	Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych	54 219

Źródło: Urząd Miejski w Stargardzie

Mapa 1 Obszary analityczne

Diagnoza obejmuje obszar całej Gminy Miasto Stargard. W analizie wyboru obszaru do rewitalizacji uwzględniono jednostki urbanizacyjne, w których liczba mieszkańców wynosi minimum 1% mieszkańców Stargardu. Mniejsze jednostki wobec zaludnienia Stargardu należy uznać za praktycznie niezamieszkałe.

W delimitacji obszaru do rewitalizacji uwzględniono również uwarunkowania przestrzenne, w tym stan zagospodarowania w infrastrukturę, stan techniczny budynków oraz uwarunkowania ochrony terenów i obiektów cennych kulturowo, a także atrakcyjność turystyczną obszarów. Diagnoza w tym zakresie była prowadzona metodą opisową (analiza jakościowa), a nie wskaźnikową.

Wyniki wszystkich analiz, które pozwoliły na wyznaczenie obszaru do rewitalizacji, a także diagnoza społeczno – gospodarcza i przestrzenna tych obszarów zostały przedstawione w kolejnych rozdziałach.

4.2 Wyznaczenie obszarów kryzysowych

4.2.1 Analiza sytuacji społeczno – gospodarczej

Poziom ubóstwa

Poziom ubóstwa jest obok wskaźników dotyczących bezrobocia jednym z najważniejszych wskaźników delimitacji obszarów do rewitalizacji. Uwzględniono w nim osoby korzystające z pomocy społecznej, które w rodzinach osiągają na tyle niskie dochody, aby być uprawnionymi do zasiłków pieniężnych zgodnie z Ustawą o pomocy publicznej.

W Stargardzie osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest 2 829, natomiast na Starym Mieście i Śródmieściu (obszaru o najwyższej wartości bezwzględnej) liczba ta kształtuje się na poziomie 1 141, co stanowi 40% liczby korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w mieście. W tabeli poniżej zaprezentowano dane odnośnie liczby korzystających z pomocy społecznej dla całego miasta z podziałem na analizowane obszary.

Tabela 31. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w podziale na obszary analityczne

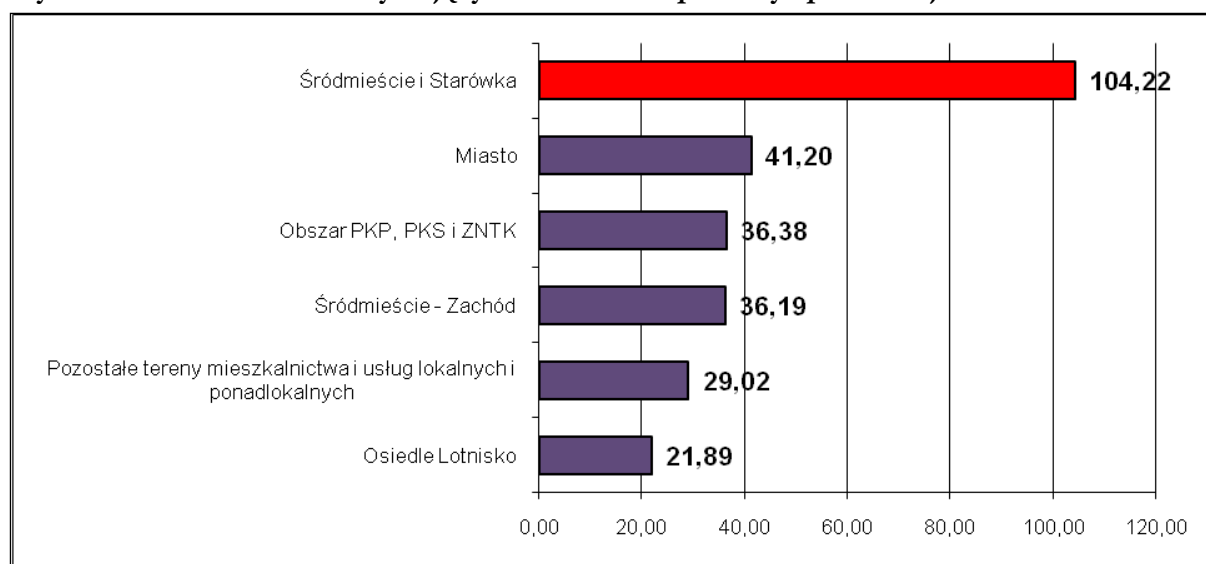
Lp.	Oznaczenie obszaru	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej
1.	Śródmieście i Starówka	1 141
2.	Osiedle Lotnisko	31
3.	Obszar PKP, PKS i ZNTK	76
4.	Śródmieście – Zachód	38
5.	Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i podlokalnych	1 581

Suma	2 829
------	-------

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie.

Relatywizacja danych polegająca na przeliczeniu liczby osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych obszarach przez 1000 mieszkańców pozwoliła na zidentyfikowanie rejonów miasta szczególnie dotkniętych wysokim poziomem wykluczenia i ubóstwa. Należą do nich: *Stare Miasto i Starówka* ze zdecydowanie najwyższym poziomem analizowanego wskaźnika – 104,22, *Śródmieście – Zachód* – 36,19, *Obszar PKP, PKS i ZNTK* – 36,38, *Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych* – 29,16 oraz *Os. Lotnisko* ze wskaźnikiem wynoszącym 21,89.

Wykres 3. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej

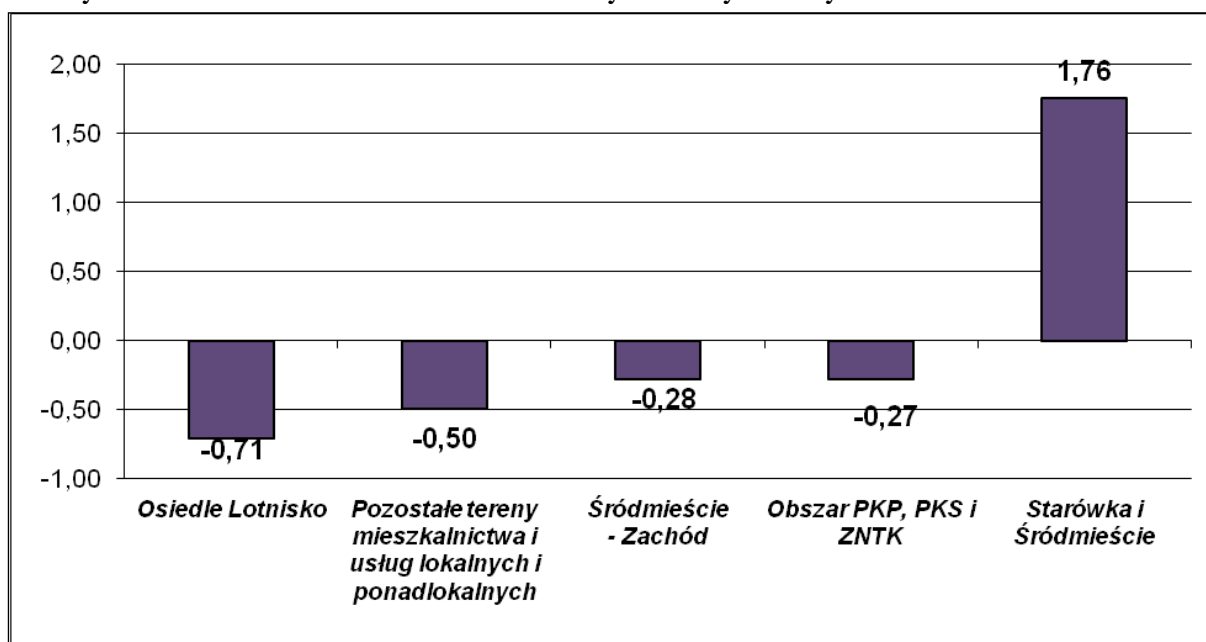

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie

Na 1000 mieszkańców *Starówki i Śródmieścia* 104 osoby zostały objęte świadczeniami pieniężnymi z pomocy społecznej. W tym samym czasie w całym mieście poziom ubóstwa według tego wskaźnika wyniósł 41,20.

Po wystandaryzowaniu wszystkich wskaźników omawianą sytuację przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 4. Poziom ubóstwa – wskaźnik wystandaryzowany

Źródło: Opracowano na podstawie danych uzyskanych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie

Pod względem kryterium – *poziom ubóstwa i wykluczenia* Obszar 1 – *Starówka i Śródmieście* charakteryzuje się gorszą sytuacją niż średnia dla Stargardu. Pozostałe obszary są w lepszej sytuacji niż średnia dla miasta.

Poziom długotrwałego bezrobocia

Długotrwałe bezrobocie bardzo często prowadzi do wykluczenia zawodowego, jak i wykluczenia społecznego, co prowadzi do patologii społecznych. Walka z długotrwałym bezrobociem jest o tyle trudna, że pozostający bez pracy stają się niemobilni na rynku pracy.

W 2008 roku w Stargardzie ogółem bezrobotnych było 1 223 osoby. W liczbach bezwzględnych najwięcej długotrwałe bezrobotnych zamieszkiwało *Starówkę oraz Śródmieście* Stargardu – 389 osoby oraz *pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych* – 762 osoby. W tabeli nr 20 przedstawiono dane odnośnie liczby długotrwałe bezrobotnych mieszkańców Stargardu w podziale na obszary analityczne miasta.

Tabela 32. Liczba osób długotrwałe bezrobotnych w Stargardzie w podziale na obszary

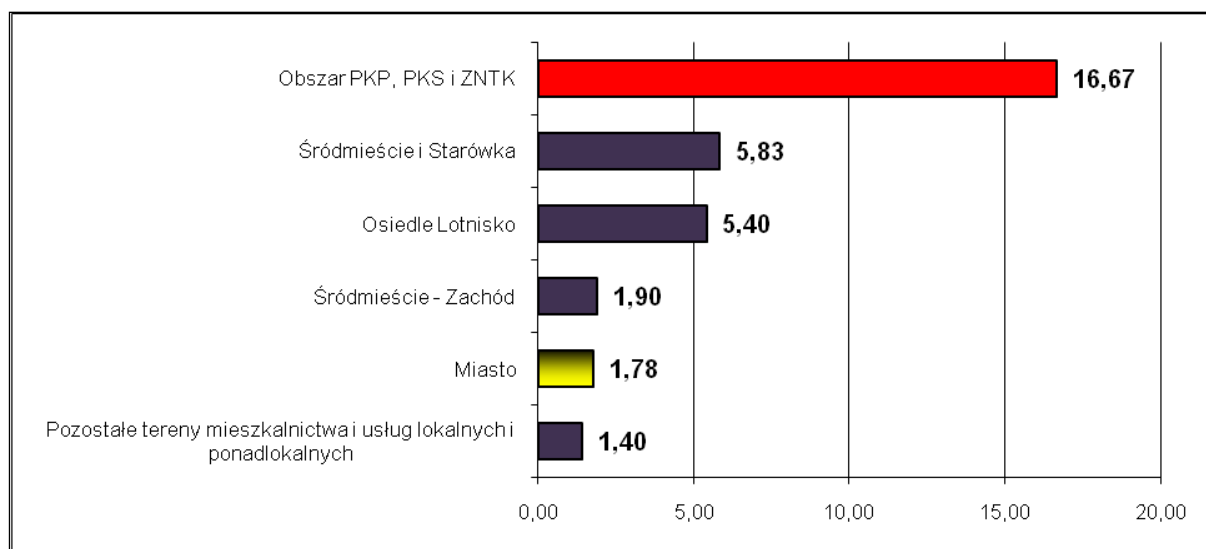
<i>Lp.</i>	<i>Oznaczenie obszaru</i>	<i>Liczba osób długotrwałe bezrobotnych</i>
1.	<i>Śródmieście i Starówka</i>	389
2.	<i>Osiedle Lotnisko</i>	61
3.	<i>Obszar PKP, PKS i ZNTK</i>	11
4.	<i>Śródmieście – Zachód</i>	18

4.	<i>Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych</i>	762
Suma		1 223

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Stargardzie

Po przeliczeniu powyższych wartości przez liczbę mieszkańców poszczególnych obszarów w wieku produkcyjnym, do najgorszych obszarów pod względem poziomu długotrwałego bezrobocia zalicza się obszar *PKP, PKS i ZNTK* ze wskaźnikiem 16,67 oraz *Śródmieście i Starówka* - 5,83, następnie *Osiedle Lotnisko* ze wskaźnikiem 5,40, *Śródmieście Zachód* 1,90 i *Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych* (wskaźnik równy 1,68).

Wykres 5. Liczba osób długotrwanie bezrobotnych

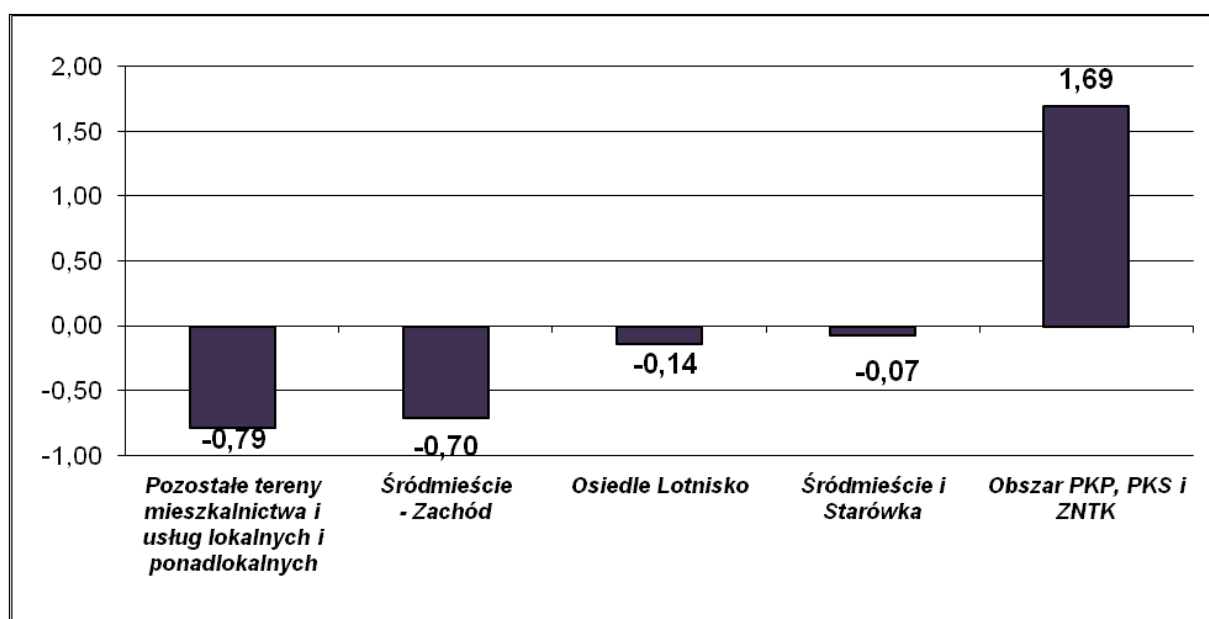

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Urząd Pracy w Stargardzie

W ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym *Starówkę i Śródmieście* zamieszkiwały 5,83 osoby zarejestrowane jako długotrwanie bezrobotne. W tym samym czasie w całym mieście poziom długotrwałego bezrobocia wyniósł 1,78.

Po wystandaryzowaniu wszystkich wskaźników omawianą sytuację przedstawiono na poniższym wykresie 6.

Wykres 6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie.

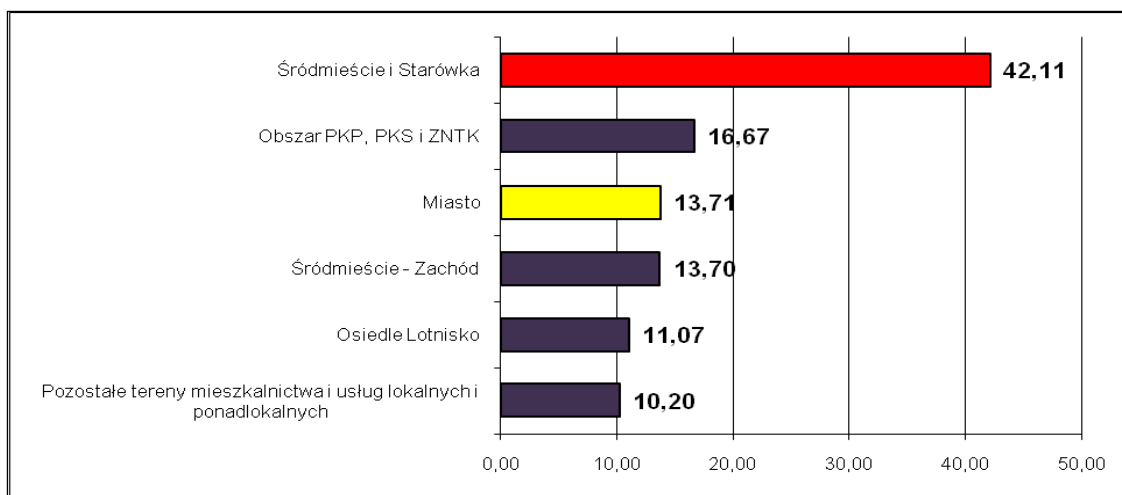
Pod względem kryterium *Poziom długotrwałego bezrobocia* Obszar nr 4 – Obszar PKP, PKS i ZNTK charakteryzuje się gorszą sytuacją niż średnia dla Stargardu. Pozostałe obszary są w lepszej sytuacji niż średnia dla miasta.

Niekorzystne trendy demograficzne

Relatywizacja wskaźnika obciążenia demograficznego polega na przeliczeniu osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Zdecydowanie najwyższy wskaźnik obciążenia demograficznego odnotowano dla *Śródmieścia i Starego Miasta*. Na tym obszarze wskaźnik obciążenia demograficznego kreował się na poziomie 42,11, gdzie w całym mieście jego poziom wyniósł 15,97.

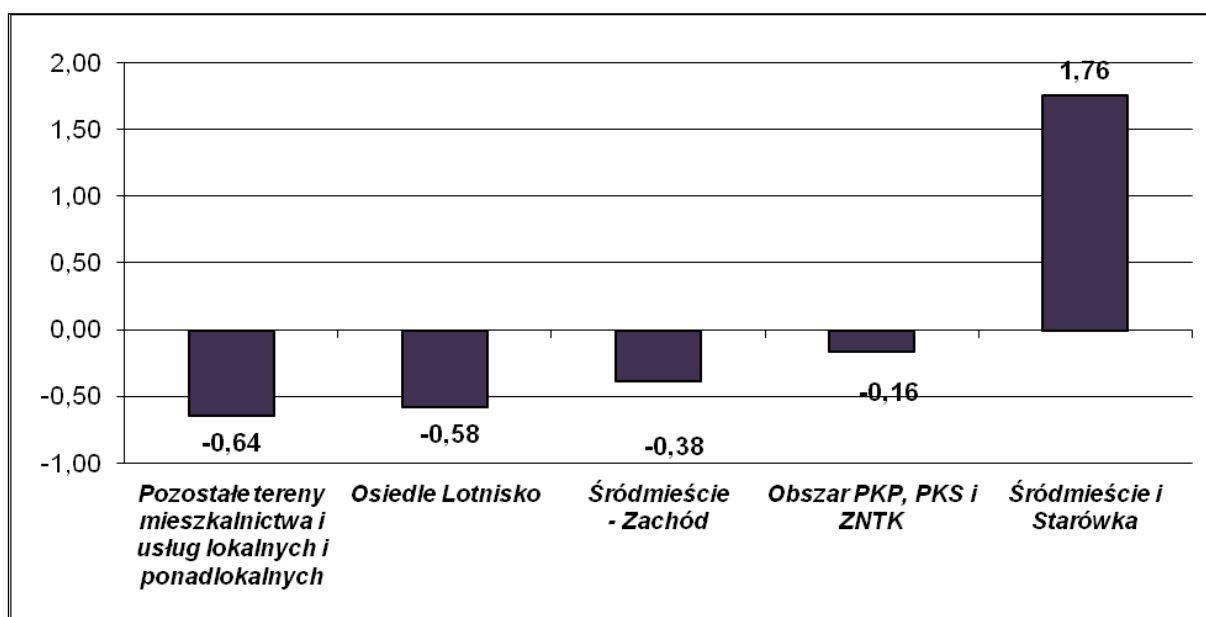
Wykres 7. Wskaźnik obciążenia demograficznego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Miejskiego w Stargardzie

Po wystandaryzowaniu wszystkich wskaźników omawianą sytuację przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 8. Wskaźnik obciążenia demograficznego – wskaźnik wystandaryzowany

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie

Pod względem kryterium *Niekorzystne trendy demograficzne* Obszar nr 1 – *Śródmieście i Starówka* charakteryzuje się gorszą sytuacją niż średnia dla Stargardu. Pozostałe obszary charakteryzują się lepszą sytuacją niż średnia dla miasta.

Wykształcenie osób bezrobotnych

Z podziałem na poszczególne obszary analityczne wykonano analizę udziału osób bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym w ogólnej liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych.

W 2008 roku w Stargardzie ogółem bezrobotnych było 1 223 osoby. Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym zamieszkiwało *Starówkę oraz Śródmieście* Stargardu – 240 osoby oraz *pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych* – 396 osób.

W tabeli nr 22 przedstawiono dane odnośnie liczby bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym

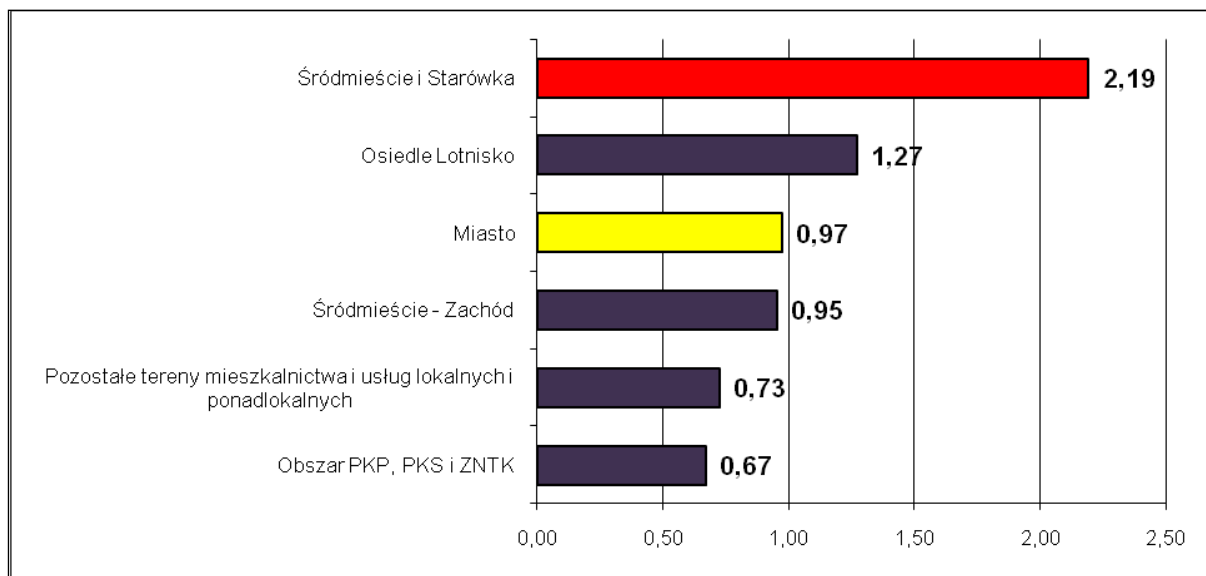
Tabela 33. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym w Stargardzie w podziale na obszary analityczne

Lp.	Oznaczenie obszaru	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym
1.	Śródmieście i Starówka	240
2.	Osiedle Lotnisko	18
3.	Obszar PKP, PKS i ZNTK	14
4.	Śródmieście – Starówka	10
5.	Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych	396
Suma		668

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Stargardzie.

Po przeliczeniu powyższych wartości przez ogólną liczbę bezrobotnych do najgorszych obszarów pod względem poziomu długotrwałego bezrobocia zalicza się *Starówkę i Śródmieście* ze wskaźnikiem 2,19 oraz *Osiedle Lotnisko* – 1,27, następnie *Śródmieście – Zachód*, dla którego wskaźnik wyniósł 0,95, *pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych* ze wskaźnikiem równym 0,73 oraz obszar *PKP, PKS i ZNTK* (wskaźnik 0,67).

Wykres 9. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym

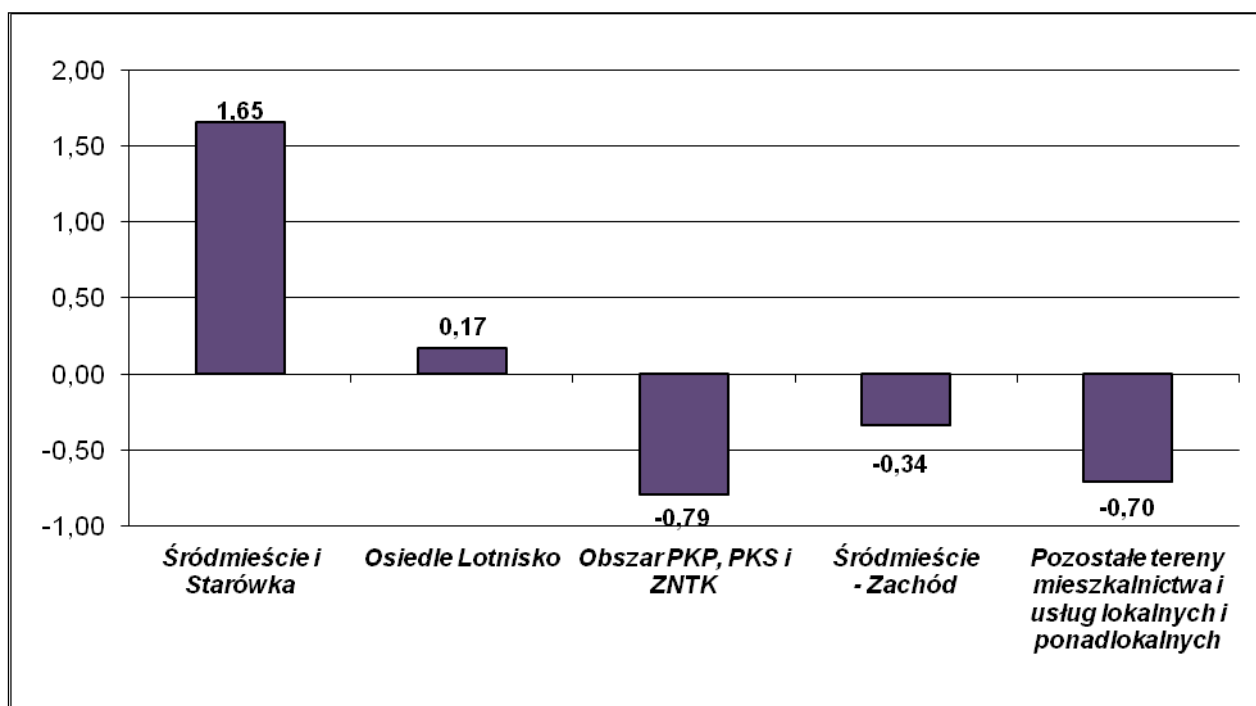

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie.

W ogólnej liczbie osób bezrobotnych **Starówkę i Śródmieście** zamieszkiwało 2,19 osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. W tym samym czasie w całym mieście zarejestrowanych bezrobotnych z niskim wykształceniem było 0,97 osób.

Po wystandaryzowaniu wszystkich wskaźników omawianą sytuację przedstawiono na wykresie nr 10

Wykres 10. Wykształcenie osób bezrobotnych – wskaźnik wystandaryzowany

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie

Pod względem kryterium *Niski poziom wykształcenia* Obszar nr 1 – *Śródmieście i Starówka* charakteryzuje się gorszą sytuacją niż średnia dla Stargardu. Pozostałe obszary charakteryzują się lepszą sytuacją niż średnia dla miasta.

Poziom przestępczości i naruszeń prawa

Kolejnym z analizowanych kryteriów wyboru obszaru do rewitalizacji jest poziom przestępczości, który zazwyczaj towarzyszy innym zjawiskom społecznie negatywnym. Poziom przestępczości jest obliczany poprzez przeliczenie liczby przestępstw na 1 000 mieszkańców, choć przestępczość jest oznaczana według miejsca popełnienia przestępstwa, a nie ze względu na adres zamieszkania osoby, która dokonała przestępstwo.

Ogółem w Stargardzie w 2008 r. popełniono 3 661 przestępstw, z czego aż 3 437 przypadło na Obszar nr 4 oznaczony jako *Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych*. W tabeli nr 34 zaprezentowano dane odnośnie liczby popełnionych przestępstw w podziale na obszary.

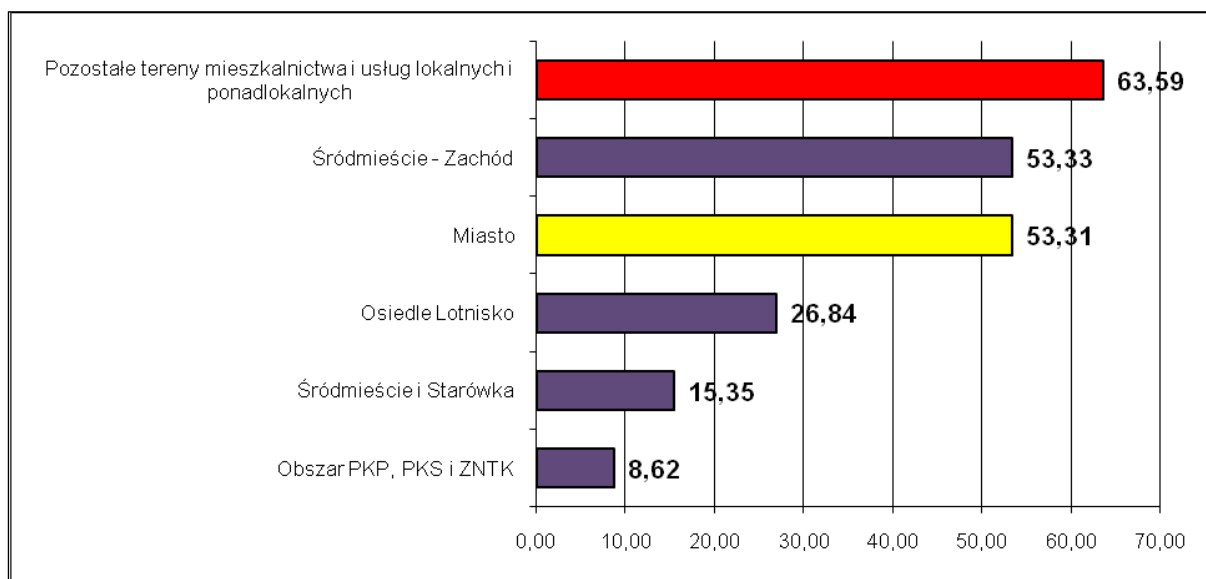
Tabela 34. Liczba przestępstw w Stargardzie

Lp.	Oznaczenie obszaru	Liczba przestępstw
1.	Śródmieście i Starówka	168
2.	Osiedle Lotnisko	38
3.	Obszar PKP, PKS i ZNTK	18
4.	Śródmieście – Zachód	56
5.	Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych	3 437
Suma		3 661

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Stargardzie.

Zdecydowanie najwyższy wskaźnik poziomu przestępczości odnotowano na Obszarze nr 5 – *Pozostałe obszary mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych*. Tam popełniono 63,59 przestępstw na 1 000 mieszkańców, podczas gdy w tym samym czasie poziom przestępczości dla całego miasta wyniósł 53,31.

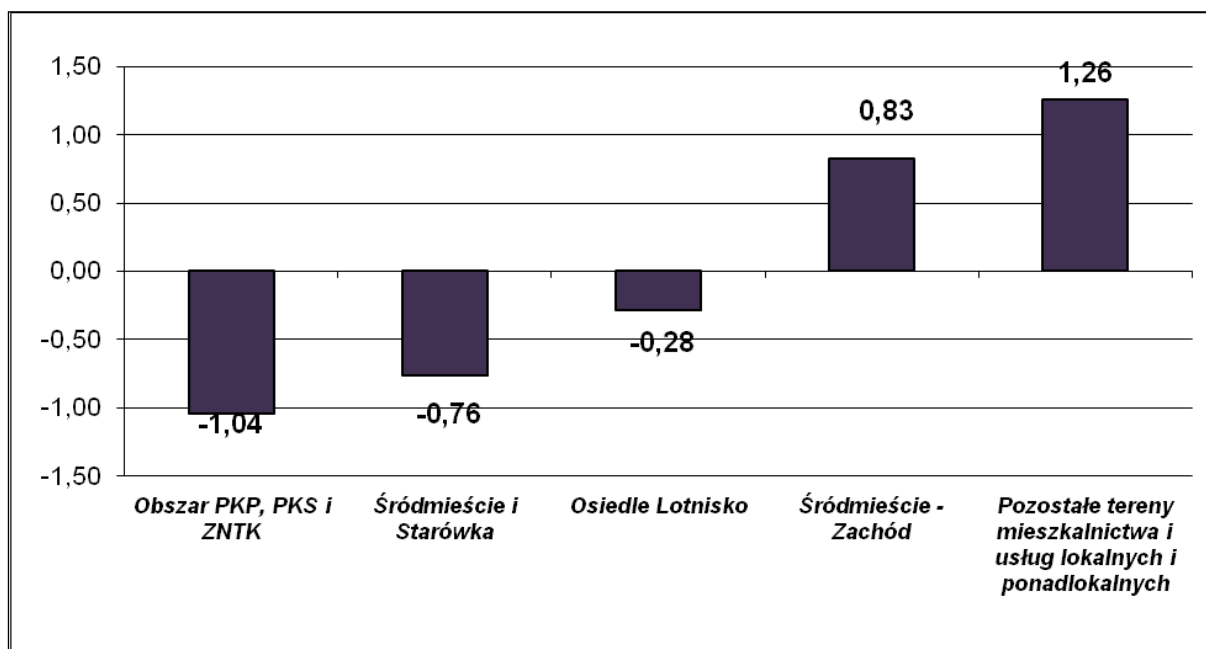
Wykres 11. Poziom przestępczości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie

Po wystandaryzowaniu wszystkich wskaźników omawianą sytuację przedstawiono na wykresie 12.

Wykres 12. Poziom przestępczości – wskaźnik wystandaryzowany

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie

Pod względem poziomu przestępczości Obszar nr 5 – *Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych* i Śródmieście – Zachód charakteryzują się gorszą sytuacją niż średnia dla Stargardu. Pozostałe obszary charakteryzują się lepszą sytuacją niż średnia dla miasta.

Poziom aktywności gospodarczej

Poziom aktywności gospodarczej mierzony jest liczbą mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców.

Ogółem w Stargardzie w 2008 r. 7703 osób prowadziło działalność gospodarczą, z czego przeważająca liczba mieszkańców prowadziła działalność na Obszarze nr 4 – *Pozostałe obszary mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych*. Na tym obszarze funkcjonowało 6 007 podmiotów gospodarczych. Na *Śródmieściu i Starówce* zaewidencjonowano 1 499 podmiotów gospodarczych. Najmniej osób prowadziło działalność na Obszarze nr 3 – *PKP, PKS i ZNTK*, Obszarze nr 4 – *Śródmieście - Zachód* oraz na *Os. Lotnisko*. Wynika to pośrednio z faktu degradacji obszarów oraz ich przeznaczenia funkcjonalnego. W tabeli poniżej zaprezentowano dane odnośnie mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą w Stargardzie.

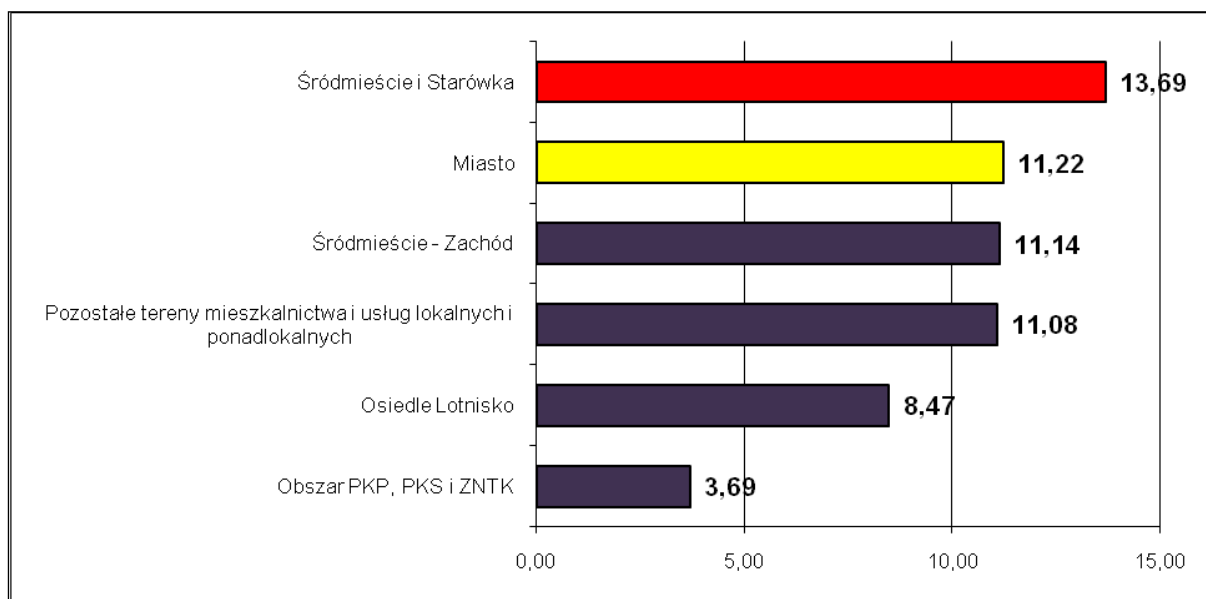
Tabela 35. Liczba mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą w Stargardzie.

Lp.	Oznaczenie obszaru	Liczba mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą
1.	Śródmieście i Starówka	1 499
2.	Osiedle Lotnisko	120
3.	Obszar PKP, PKS i ZNTK	77
4.	Śródmieście - Zachód	117
5.	Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych	6 007
Suma		7 703

Źródło: Obliczenia własne na podstawie Rejestru przedsiębiorców – www.stargard.pl

W przeliczeniu na 100 mieszkańców poszczególnych obszarów najniższy poziom aktywności gospodarczej występuje na obszarze obejmującym *PKP, PKS i ZNTK*, na *Os. Lotnisko* oraz na obszarze obejmującym swoim zasięgiem pozostałe obszary mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych. W najlepszej sytuacji jest *Śródmieście i Starówka*. Prowadzenie działalności gospodarczej i umiejscowienie tu znacznej liczby podmiotów gospodarczych jest typowe ze względu na funkcje centrum miasta.

Wykres 13. Liczba mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą

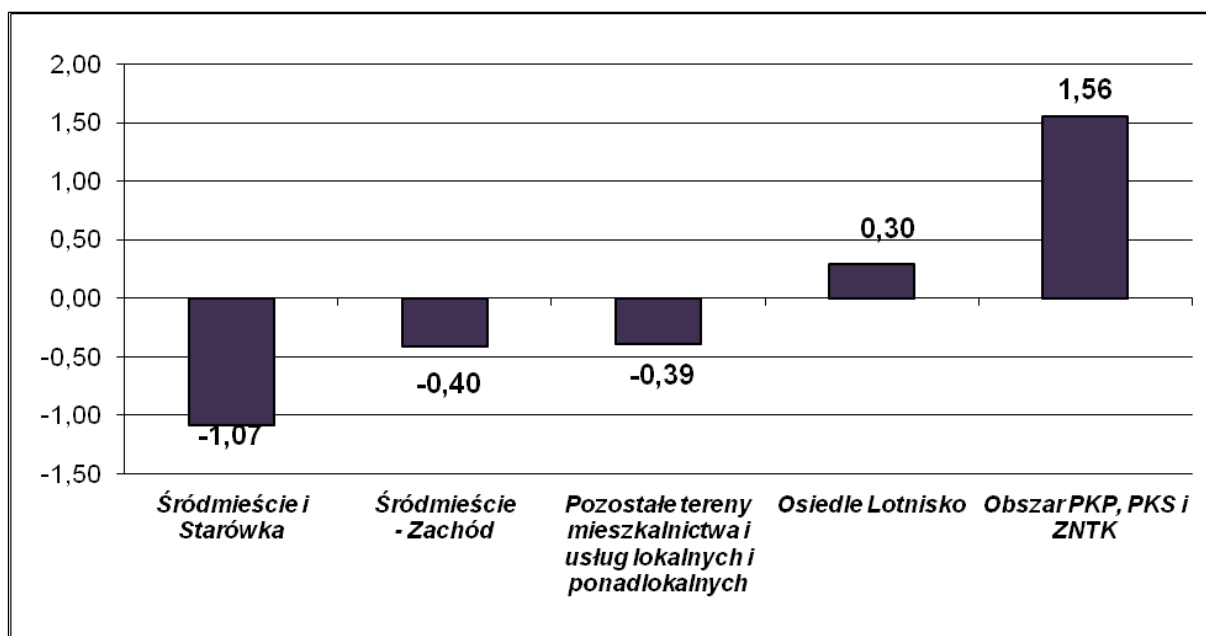

Źródło: Obliczenia własne na podstawie Rejestru przedsiębiorców – www.stargard.pl

Po wystandaryzowaniu wszystkich wskaźników omawianą sytuację przedstawiono na wykresie 14

W przypadku wskaźnika W11 – „Liczba mieszkańców prowadzących działalność gospodarczą na 100 ludności”, mającego charakter pozytywny nadano mu wartość ujemną (poprzez przemnożenie przez -1). Pozwoliło to na prawidłową interpretację otrzymanych wyników.

Wykres 14. Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej – wskaźnik wystandaryzowany

Źródło: Obliczenia własne na podstawie Rejestru przedsiębiorców – www.stargard.pl

4.2.2 Analiza sytuacji infrastrukturalnej na obszarach analitycznych

Problemy przestrzenne i infrastrukturalne dotyczą każdego z analizowanych obszarów miasta. Jednakże ze względu na to, że Śródmieście i Starówka należą do najstarszych i najcenniejszych pod względem historycznym i kulturowym obszarów miasta i jednocześnie z uwagi na to, że pod względem degradacji zabudowy mieszkaniowej, która jest w tym rejonie zdecydowanie największym problemem przestrzenno-infrastrukturalnym, należy uznać, iż działania rewitalizacyjne powinny być skupione w tym obszarze. Należy wręcz stwierdzić, że im cenniejszy kulturowo dla miasta obszar, tym pod względem technicznym znajduje się w gorszym stanie.

Teren głównego centrum miasta – Starówka i Śródmieście - skupia wszystkie prestiżowe usługi ogólnomiejskie i ponadlokalne związane z powiatową i regionalną funkcją Stargardu. Ponadto pełni funkcje administracyjno – handlowe.

Granice ochrony konserwatorskiej zostały opisane w rozdziale I i pokrywają się one w głównej mierze z omawianym obszarem analitycznym. Teren ten dotyczy centrum miasta Stargard, w której to części znajduje się większość obiektów zabytkowych.

W Stargardzie wytyczono szlak turystyczny “Stargard – Klejnot Pomorza”. Szlak ten eksponuje walory zabytkowe i krajobrazowe Miasta, w szczególności terenu Starego Miasta (Starówki).

Na terenie Śródmieścia i Starówki znajdują się m.in. następujące zabytki:

- gotycki kościół (kolegiata) Najświętszej Marii Panny z końca XIII w.,
- gotycki kościół św. Jana Chrzciciela,
- pozostałości murów obronnych z bramami: Młyńską, Wałową i Pyrzycką oraz wieloma basztami (Morze Czerwone, Białogłówka, Tkaczy – Lodowa, Jeńców i basteja);
- późnogotycki arsenał z XV w. (obecnie siedziba Archiwum Państwowego);
- kamienica gotycka z XV w. (obecnie siedziba Szkoły Muzycznej);
- gotycka plebania – zespół trzech zabytkowych budynków,
- wczesnorenesansowy ratusz z XIII w. (obecnie siedziba Rady Miejskiej),
- barokowy budynek odwachu i Wagi Miejskiej z XVIII w. (obecnie znajduje się w nim Muzeum Miejskie),
- spichlerz z XVII w.,
- neogotycki kościół Świętego Ducha z lat 1874-1877,
- neogotycka cerkiew prawosławna świętych Piotra i Pawła z 1897 r.,
- neogotycka wieża ciśnień z 1896 r. – zabytek techniki,
- kamienica gotycka (dom Rohledera, bądź Klecanów, Kletzina) przy ul. Mieszka I z XV w.,
- kamienica przy Rynku Staromiejskim nr 3 z XV w.,
- kamienica przy Rynku Staromiejskim nr 4 – wybudowana po 1635 roku.

Obszar wymaga renowacji zniszczonych kwartałów zabudowy przyrynkowej, w granicach ulic B. Chrobrego, Garncarskiej, K. Wielkiego, Kramarskiej i Grodzkiej.

Modernizacji na tym obszarze wymaga również zabudowa mieszkalna. Ponad 90% budynków stanowi zasób mieszkaniowy powstały przed 1989 rokiem, z czego 89% zostało wybudowanych przed 1945 rokiem. Zasób mieszkaniowy jest zużyty technicznie i utrzymanie go w sprawności technicznej, zgodnie z przepisami prawa budowlanego, wymaga nakładów gwarantujących przynajmniej jego niepogorszenie w stosunku do stanu istniejącego.

Modernizacji i remontów elewacji wymagają głównie następujące obszary: Stare Miasto w granicach murów miejskich, pierzeje ulic Wojska Polskiego i Marsz. J. Piłsudskiego, rejon ulicy Kardynała Stefana Wyszyńskiego i M. Curie - Skłodowskiej.

Na terenie Starego Miasta i Śródmieścia większość zasobu mieszkaniowego wymaga poprawy stanu efektywności energetycznej budynków. Jedynie ok. 20 budynków z tego terenu zostało poddanych termomodernizacji. Są to budynki położone przy następujących ulicach: Płatnerzy 6, Łokietka 1, 7 i 8, Złotników 1, 4 i 6, Krasińskiego 9, Chrobrego 17, Piłsudskiego 9 i 45, Słowackiego 2, 10 -12 i 15, 15-17, 24, Kuśnierzy 2, K. Wielkiego 9, Reja 4-5 i 8 – 8a.

Tereny zabudowane wymagają również wzbogacenia elementami architektonicznymi poprawiającymi kompozycję przestrzeni, w tym Stare Miasto w granicach plant, ulice prowadzące do Starego Miasta, trasy łączące prestiżowe miejsca Stargardu. Z przestrzeni Starego Miasta należałoby również zlikwidować zabudowę garażową.

Istotnym problemem w tym obszarze jest natężony ruch samochodów ciężarowych. W obszarze Starówki należy wprowadzić ruch uspokojony i wyznaczyć strefy parkowania. W zakresie sieci komunikacji ulicznej planuje się budowę pełnej obwodnicy Śródmieścia, stanowiącego wewnętrzny pierścień komunikacyjny.

Obszar Starówki i Śródmieścia charakteryzuje się złym stanem technicznym ulic i chodników. Mieszkańcy obszaru mają pełny dostęp do infrastruktury komunalnej. Śródmieście i Starówka jest częścią sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (opisanej w rozdziale I) przebiegających przez Stargard.

Na terenie obszaru Śródmieście – Zachód przy ul. Szczecińskiej 35 znajdują się obiekty OSiR-u, natomiast przy ul. 1 Brygady i Ceglanej – kompleks sportowo – rekreacyjny z hotelem. Krajobraz tego obszaru w głównej mierze wypełnia substancja mieszkaniowa. Ponadto wzdłuż ul. Towarowej usytuowane są obiekty usługowo – rekreacyjne.

Osiedle Lotnisko stanowi teren po dawnym przylotniskowym garnizonie wojsk radzieckich, który podlega przekształceniu na przestrzeń o charakterze miejskim z podstawową funkcją mieszkaniową. W celu zapewnienia mieszkańcom tego kwartału odpowiednich warunków życia, niezbędne są inwestycje polegające w głównej mierze na budowie infrastruktury technicznej, społecznej oraz podjęcie działań o charakterze gospodarczym, mających na celu stworzenie warunków dla ożywienia przedsiębiorczości. Podjęcie tych działań zapobiegnie „wylączeniu” tego obszaru poza miasto. Peryferyjne, w stosunku do innych dzielnic, położenie od centrum i niedostateczne wyposażenie infrastrukturalne prowadzi stopniowo do separacji przestrzenno - gospodarczej tego obszaru.

Teren PKP i PKS położony jest w ścisłym centrum, dzielący układem torowisk węzła kolejowego, miasto na dwie części połączone pod wiaduktami dwoma wąskimi przelotami ulic M. Konopnickiej i Kard. St. Wyszyńskiego.

Na tym obszarze skupiają się problemy wynikające z niekorzystnego przebiegu linii komunikacyjnych rozcinających miasto na części: zachodnią i wschodnią (linia kolejowa) oraz północną i południową (drogi tranzytowe). Usytuowane są w jego granicach dworce PKS i PKP oddalone od siebie o 450 m, stanowiące utrudnienie dla przesiadających się podróżnych. Wzmocniony ruch drogowy, lokalny i ponadlokalny ze wszystkich kierunków do centrum miasta, spowodował występowanie niedoboru miejsc parkingowych dla samochodów osobowych oraz miejsc pod potrzebne przystanki komunikacji miejskiej oraz prywatnych linii przewozowych.

Stopień degradacji tego obszaru przejawia się głównie niskim standardem zagospodarowania terenów kolejowych (od wielu lat planowane do przebudowy dwa wiadukty

kolejowe), zużytą technicznie starą zabudową przy ul. Dworcowej i Towarowej, nie spełniające wymogów współczesnego społeczeństwa budynki dworców PKS i PKP.

W bezpośrednim sąsiedztwie kwartału PKS i PKP usytuowane są tereny po byłych Zakładach Napraw Taboru Kolejowego. Na tym terenie funkcjonuje Stargardzki Park Przemysłowy, skupiający 12 firm. Teren ten jest w większości zabudowany budynkami i budowlami o charakterze industrialnym. Nadają się one przede wszystkim do prowadzenia działalności przemysłowej. Ponadto w Parku znajdują się tereny inwestycyjne przeznaczone na prowadzenie działalności gospodarczej. Zabudowę obszaru stanowią obok obiektów historycznych zabudowania współczesne. Na tym terenie należy podjąć działania skierowane na dalszy rozwój gospodarczy tego regionu oraz podniesienie jego atrakcyjności inwestycyjnej.

Pozostały obszar miasta określony jako „Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych” stanowi obszar o funkcji mieszkalnej, w której znajdują się zespoły mieszkaniowe o niskiej i mieszanej intensywności zabudowy. W obszarze tym znajdują się także obiekty działalności gospodarczej, tereny przemysłowe, ogrody działkowe oraz obszary zajęte przez linie przesyłowe infrastruktury technicznej. Obszar ten ze względu na swoje położenie w bezpośrednim sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych pełni także rolę osiedlowych ośrodków usługowych.

Nadrzędną rolę polegającą na centralizowaniu struktury miejskiej, tworzeniu więzi społecznych, tworzeniu wizytówki miasta pełni centrum miasta – historyczna Starówka i Śródmieście jako centrum ogólnomiejskie z przeważającym udziałem lokowania usług cenotwórczych.

Na tym obszarze skupiają się problemy wynikające z niekorzystnego przebiegu linii komunikacyjnych rozcinających miasto na części: zachodnią i wschodnią (linia kolejowa) oraz północną i południową (drogi tranzytowe). Usytuowane są w jego granicach dworce PKS i PKP oddalone od siebie o 450 m, stanowiące utrudnienie dla przesiadających się podróżnych. Wzmożony ruch dojazdowy, lokalny i ponadlokalny ze wszystkich kierunków do centrum miasta, spowodował występowanie niedoboru miejsc parkingowych dla samochodów osobowych oraz miejsc pod potrzebne przystanki komunikacji miejskiej oraz prywatnych linii przewozowych. Stopień degradacji tego obszaru przejawia się głównie niskim standardem zagospodarowania terenów kolejowych (od wielu lat planowane do przebudowy dwa wiadukty kolejowe), zużytą technicznie starą zabudową przy ul. Dworcowej i Towarowej. W bezpośrednim sąsiedztwie kwartału PKS i PKP usytuowane są tereny po byłych Zakładach Napraw Taboru Kolejowego. Na tym terenie funkcjonuje Stargardzki Park Przemysłowy, skupiający 12 firm. Teren ten jest w większości zabudowany budynkami i budowlami o charakterze industrialnym. Nadają się one przede wszystkim do prowadzenia działalności przemysłowej. Ponadto w Parku znajdują się tereny inwestycyjne przeznaczone na prowadzenie działalności gospodarczej.

Zabudowę obszaru stanowią obok obiektów historycznych zabudowania współczesne. Na tym terenie należy podjąć działania skierowane na dalszy rozwój gospodarczy tego regionu oraz podniesienie jego atrakcyjności inwestycyjnej.

Pozostały obszar miasta określony jako „Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych” stanowi obszar o funkcji mieszkalnej, w której znajdują się zespoły mieszkaniowe o niskiej i mieszanej intensywności zabudowy. W obszarze tym znajdują się także obiekty działalności gospodarczej, tereny przemysłowe, ogrody działkowe oraz obszary zajęte przez linie przesyłowe infrastruktury technicznej. Obszar ten ze względu na swoje położenie w bezpośrednim sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych pełni także rolę osiedlowych ośrodków usługowych.

Nadrzędną rolę polegającą na centralizowaniu struktury miejskiej, tworzeniu więzi społecznych, tworzeniu wizytówki miasta pełni centrum miasta – historyczna Starówka i Śródmieście jako centrum ogólnomiejskie z przeważającym udziałem lokowania usług cenotwórczych.

W celu zobrazowania sytuacji społeczno – gospodarczej analizowanych obszarów stworzono skalę degradacji społeczno – gospodarczej.

4.2.3 Podsumowanie analizy dotyczącej wskazania obszaru do rewitalizacji – wskaźnik sumaryczny

Standaryzacja wszystkich wskaźników pozwala na dodanie ich do siebie. Suma wszystkich wskaźników ukazuje jednoznacznie i statystycznie najdokładniej, które z analizowanych obszarów dotknięte są w największym stopniu degradacją społeczno-gospodarczą.

Lp.	Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym	Liczba świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba przestępstw stwierdzonych	Liczba mieszkańców w prowadzących działalność gospodarczą
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Śródmieście i Starówka	10 948	6 671	2 809	1 141	240	389	168	1 499
2.	Osiedle Lotnisko	1 416	1 129	125	31	18	61	38	120
3.	Obszar PKP, PKS i ZNTK	2 089	66	11	76	14	11	18	77
4.	Śródmieście - Zachód	1 050	949	130	38	10	18	56	117
5.	Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych	53 169	44 475	5 434	1 543	386	744	3 381	5 890

Lp.	Nazwa obszaru	Liczba osób korzystających z	Stopa bezrobocia	Wskaźnik obciążenia	Wskaźnik wykształcenia osób	Liczba przestępstw na 1000	Liczba mieszkańców prowadzących	Wskaźniki wystandaryzowane	Wskaźnik
-----	---------------	------------------------------	------------------	---------------------	-----------------------------	----------------------------	---------------------------------	----------------------------	----------

		zasiłków pomocy społecznej na 1000 ludności	długotrwał ego	demograficz nego	bezrobotn ych	mieszkańc ów	ych działalność gospodarc zą na 100 ludności							sumaryc zny
		W1	W3	W4	W5	W7	W11	W1 s	W3 s	W4 s	W5 s	W7 s	W1 1s	
1	2	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1.	Śródmieście i Starówka	104,22	5,83	42,11	2,19	15,35	13,69	1,7 6	- 0,0 8	1,7 7	1,6 5	- 0,7 6	- 1,07	3,27
2.	Osiedle Lotnisko	21,89	5,40	11,07	1,27	26,84	8,47	- 0,7 1	- 0,1 5	- 0,6 2	0,1 7	- 0,2 8	0,3 0	-1,28
3.	Obszar PKP, PKS i ZNTK	36,38	16,67	16,67	0,67	8,62	3,69	- 0,2 7	1,7 0	- 0,1 9	- 0,7 9	- 1,0 4	1,56	0,96
4.	Śródmieście - Zachód	36,19	1,90	13,70	0,95	53,33	11,14	- 0,2 8	- 0,7 2	- 0,4 2	- 0,3 4	0,8 3	- 0,4 0	-1,33
5.	Pozostałe tereny mieszkalnictwa i	29,02	1,67	12,22	0,73	63,59	11,08	- 0,5 0	- 0,7 6	- 0,5 3	- 0,7 0	1,2 6	- 0,3 9	-1,62

usług lokalnych i ponadlokalnych														
-------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<i>23</i>	<i>24</i>	<i>25</i>	<i>26</i>	<i>27</i>	<i>28</i>
<i>Średnia arytmetyczna</i>	45,54	6,29	19,15	1,16	33,54	9,61
	<i>29</i>	<i>30</i>	<i>31</i>	<i>32</i>	<i>33</i>	<i>34</i>
<i>Odchylenie stanardowe</i>	33,34	6,11	13,00	0,62	23,94	3,79

Źródło: Opracowanie własne

* W kolumnie 23 kolorem czerwonym zaznaczono obszary, w których sytuacja zobrazowana wskaźnikiem sumarycznym jest gorsza niż średnia miasta

W celu zobrazowania sytuacji społeczno-gospodarczej analizowanych obszarów stworzono skale degradacji społeczno-gospodarczej.

Tabela 36. Gradacja sytuacji społeczno - gospodarczej

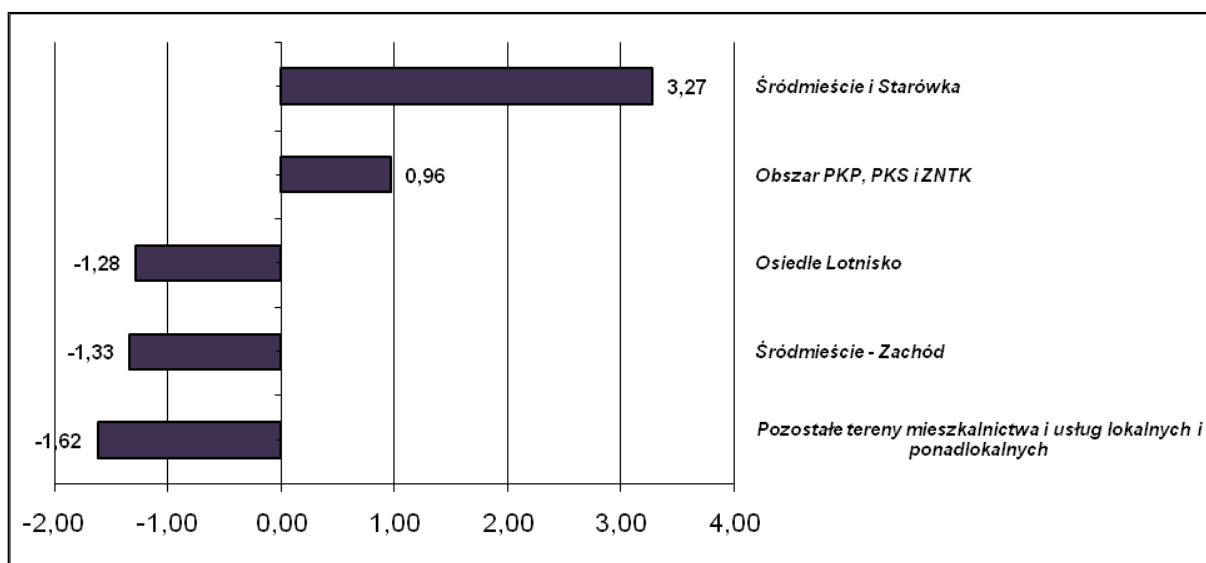
Lp.	Nazwa obszaru	Wskaźnik sumaryczny Ws	Sytuacja społeczno - gospodarcza
1.	Śródmieście i Starówka	3,27	I - bardzo zła
2.	Osiedle Lotnisko	-1,28	IV - bardzo dobra
3.	Obszar PKP, PKS i ZNTK	0,96	II - zła
4.	Śródmieście - Zachód	-1,33	IV - bardzo dobra
5.	Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych	-1,62	IV - bardzo dobra

Źródło: Opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonej analizy wynika, że w **Obszarze 1 – Śródmieście i Starówka** poziom wskaźnika degradacji wskazuje na bardzo złą sytuację społeczno – gospodarczą obszaru terenu. Pozostałe obszary miasta charakteryzują się bardzo dobrą sytuacją społeczną i gospodarczą. Obszar PKP, PKS i ZNTK cechuje się złą sytuacją społeczną i gospodarczą. Pozostałe obszary miasta charakteryzują się bardzo dobrą sytuacją społeczną i gospodarczą.

Wykres nr 15 prezentuje wyniki obliczenia wskaźnika sumarycznego wszystkich analizowanych problemów społecznych.

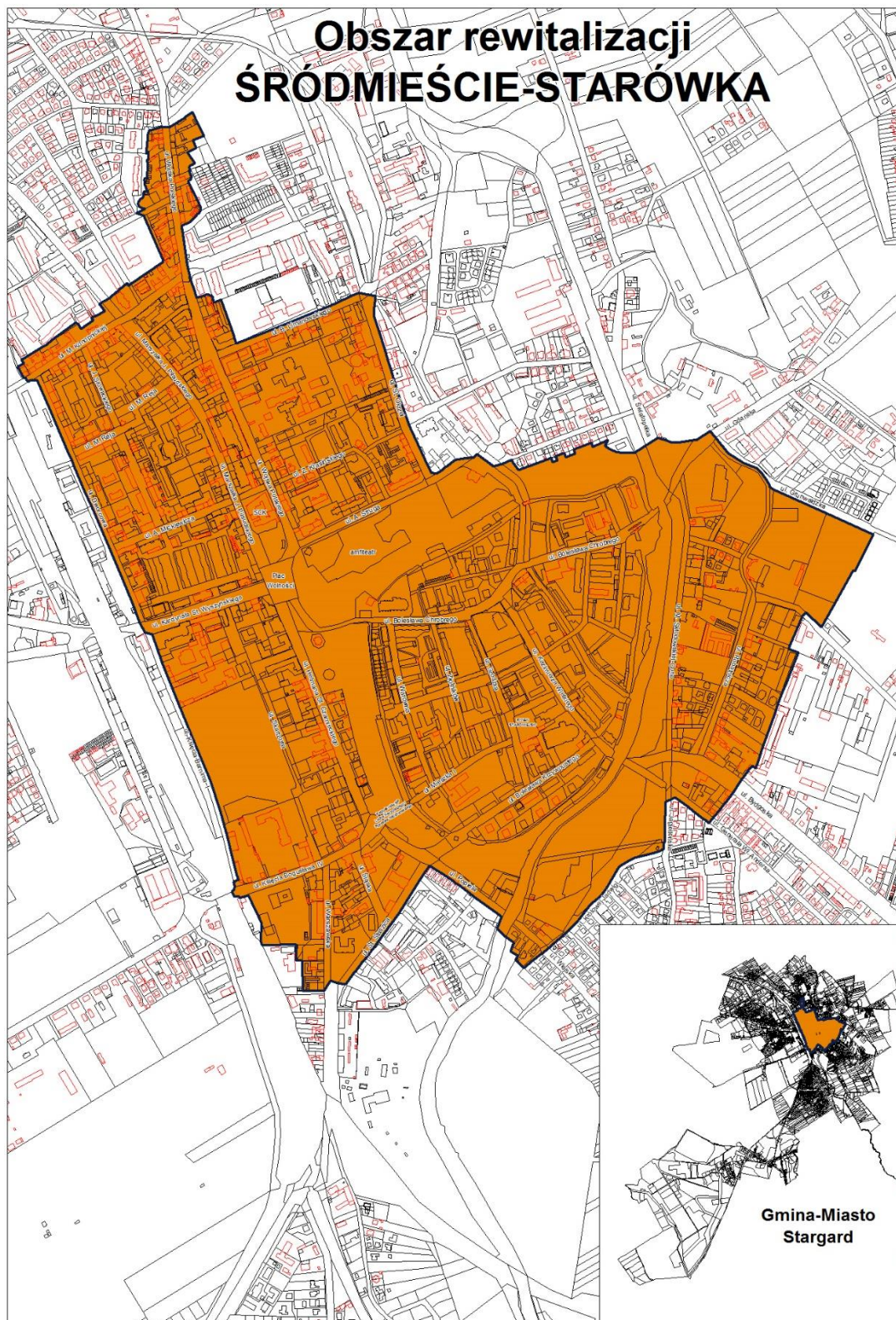
Wykres 15. Wskaźnik sumaryczny

Jak wynika z przeprowadzonych analiz **Obszar nr 1: Starówka i Śródmieście** znajduje się ze względu na badane kryteria w zdecydowanie najgorszej sytuacji. Wskaźnik sumaryczny dla tego obszaru wyniósł 3,27. Pozostałe z analizowanych obszarów Stargardu są w lepszej sumarycznie sytuacji niż całe miasto. Wysoki wskaźnik dla Starówki i Śródmieścia spowodował, że średnia dla miasta jest na wysokim poziomie, co oznacza, że obszar o największym potencjale rozwojowym, jakim jest obszar Starówki i Śródmieścia jest jednocześnie obszarem, który negatywnie wpływa na sytuację społeczną i przestrzenną całego miasta.

Relatywnie najlepsza sytuacja społeczna występuje kolejno na obszarach: Pozostałe tereny mieszkalnictwa i usług lokalnych i ponadlokalnych, Osiedle Lotnisko i Obszar PKP, PKS i ZNTK. Dla tych obszarów wskaźnik sumaryczny ukształtował się na poziomie poniżej [-1,6]. Różnice pomiędzy sąsiadującymi w rankingu wszystkimi obszarami od 0,17 do 3,83 są dosyć wysokie. Zdecydowanie największe odchylenie wskazuje Starówka i Śródmieście.

Zdegradowanym obszarem miejskim wskazanym do rewitalizacji jest: Starówka i Śródmieście

4.3 Uwarunkowania i problemy społeczne i przestrzenne na obszarze wskazanym do rewitalizacji

Obszar wskazany do rewitalizacji obejmuje obszar Śródmieścia i Starówki miasta. Łączna powierzchnia obszaru kryzysowego wynosi 150,73 ha, z czego teren Śródmieścia obejmuje 75,43 ha natomiast teren Starówki 76,17 ha. Granica Śródmieścia prowadzi od skrzyżowania ul. Marii Konopnickiej z ul. Dworcową, wzdłuż tej ostatniej do jej skrzyżowania się z ul. kard. Stefana Wyszyńskiego. Następnie wzdłuż wschodniej krawędzi ul. ks. Barnima I do skrzyżowania z ul. ks. Bogusława IV (obejmując zabudowania po obu stronach ulicy wraz z terenem straży pożarnej) i tą ostatnią wiodzie do skrzyżowania z ul. Warszawską. Dalej granica tego terenu wiodzie ul. Warszawską (obejmując zabudowania po obu stronach ulicy) do skrzyżowania z ul. Stanisława Staszica i prowadzi nią ul. Popiela, skąd w lewo biegnie ul. Stefana Czarnieckiego do placu Wolności i ul. Andrzeja Struga. Następnie wiodzie tą ostatnią i ul. Portową do skrzyżowania z ul. Stefana Okrzei i biegnie tą ostatnią do skrzyżowania z ul. Bolesława Limanowskiego. Następnie ta ulica prowadzi w kierunku zachodnim do ul. Wojska Polskiego i wiodzie nią na północ do przejścia pieszego prowadzącego do ul. Henryka Sucharskiego. Dalej wiodzie ul. Henryka Sucharskiego do skrzyżowania z ul. Henryka Sienkiewicza i ulicą za wschodnią ścianą zabudowań przy ul. Wojska Polskiego. Następnie linia wyznaczająca teren skręca w prawo i biegnie północną granicą zabudowań przy ul. Marii Konopnickiej do skrzyżowania z ul. Dworcową.

Bezpośrednio ze Śródmieściem graniczy Starówka miasta. Południowa granica wiodzie wzdłuż ul. Popiela. Stąd boczną uliczką, w kierunku ul. Zofii Nałkowskiej do skrzyżowania z ul. Marii Skłodowskiej Curie (obejmując zabudowania wschodniej pierzei ulicy) i ul. Świętopelka skręca w lewo do ul. Młyńskiej i ul. Andrzeja Struga do jej skrzyżowania z ul. Stefana Okrzei. Obszar Starówki zamyka się ulicą Robotniczą, która biegnie równolegle do ul. Marii Curie – Skłodowskiej.

Obszar kryzysowy zamieszkuje 10 948 osób, co stanowi 16% ogólnej liczby mieszkańców Stargardu. Śródmieście i Starówkę zamieszkuje 2 809 osób w wieku nieprodukcyjnym i 6 671 osób w wieku produkcyjnym.

Obszar wyznaczony do rewitalizacji zamieszkuje znaczna liczba osób, których dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego, uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Mieszkańcy tego terenu w stopniu wyższym niż mieszkańcy innych obszarów miasta borykają się z problemem bezrobocia. Wśród 1 223 długotrwale bezrobotnych w mieście 32% mieszkańców tego obszaru pozostaje bez pracy przez okres ponad 12 miesięcy.

Wyznaczony obszar charakteryzuje się wysokim stopniem zdekapitalizowania istniejącej zabudowy, niskim poziomem przedsiębiorczości i złym stanem zagospodarowania terenu. W większości kwartałów w Śródmieściu, w tym np.: pomiędzy ulicami: Marii Konopnickiej, Wojska Polskiego, Bolesława Limanowskiego, Marszałka Józefa Piłsudskiego, aż 85 % zabudowy mieszkalnej stanowią budynki powstałe przed 1945 r. Zabudowa ta charakteryzuje się niskim standardem mieszkań, złym stanem technicznym budynków (część budynków powinna zostać wyburzona) i nadmierną gęstością zamieszkiwania. Jeden z budynków we wspomnianym kwartale przy ul. Wojska Polskiego oraz liczne w kwartałach sąsiednich ujęte zostały w gminnej ewidencji zabytków. Ich gabaryty, detal, forma dachów podlegają ochronie. Koszty remontów i modernizacji zasobu mieszkaniowego przekraczają możliwości finansowe zarządców, co wynika m.in. z zaszłości, stanu zasobów i ich ochrony konserwatorskiej. W efekcie nie podejmowane są

gruntownym remonty, a działania często ograniczają się do sytuacji kryzysowych. Dlatego w przestrzeni zabytkowego Starówki i Śródmieścia znajdują się obiekty w tragicznym stanie, nie harmonizujące z otoczeniem.

Szczególnie niebezpieczne dla zachowania charakteru dzielnicy są przypadki niszczenia cennych historycznie, zabytkowych obiektów, lecz ze względu na skomplikowaną strukturę własnościową brak jest skutecznych prawnych narzędzi interwencji gminy.

Ze względu na wykorzystywanie przez mieszkańców do ogrzewania mieszkań emisyjnych źródeł energii, zwłaszcza na obszarze Starego Miasta i Śródmieścia, wyraźnie zarysowuje się problem dotyczący zarówno efektywności energetycznej budynków jak i degradacji kamienic. Działania stricte termomodernizacyjne polegające m.in. na:

- ulepszeniu na skutek których następuje zmniejszenie rocznego zapotrzebowania na energię, którą zużywa się do ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej, o 10 do 25%, w zależności od typu modernizacji i wcześniejszych usprawnień,
- ulepszeniu na skutek których o przynajmniej 25% zostaną zmniejszone roczne straty energii pierwotnej w lokalnym źródle ciepła i lokalnej sieci ciepłowniczej,
- zmniejszeniu kosztów zakupu ciepła dostarczanego do obiektu o co najmniej 20% w stosunku rocznym dzięki wykonaniu przyłączy technicznych do scentralizowanego źródła ciepła i likwidację lokalnego źródła ciepła,
- zamianie konwencjonalnych źródeł energii na odnawialne źródła niekonwencjonalne lub zastosowanie wysokosprawnej konwergencji, są przedsięwzięciami bardzo kosztownymi, wymagającymi dużych nakładów finansowych.

Z powodu niewystarczających środków na zapewnianie wkładu własnego przez wnioskodawców przy aplikowaniu o środki unijne, projekty ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Stargard dotyczą głównie zadań remontowych polegających m.in. na wymianie dachu, stolarki okiennej i dociepleniu ścian.

Konieczna jest przebudowa układu komunikacyjnego w centrum miasta, przede wszystkim na terenie Śródmieścia, w tym zmiana organizacji ruchu, wyznaczenie miejsc pod budowę strategicznych parkingów ogólnodostępnych, ograniczenie ruchu pojazdów powyżej 3,5 t związanego z dostawami towarów do obiektów handlowych powyżej 400 m² np. dyskontów sieci Netto (bardzo poważny problem do rozwiązania w świetle coraz częstszych skarg osób mieszkających w sąsiedztwie tych sklepów sieciowych).

Realizując program rewitalizacji należy spełnić oczekiwania mieszkańców związanych z urządzeniem reprezentacyjnej ulicy pieszej tzw. 'deptaka' z dopuszczeniem ograniczonego ruchu pojazdów na fragmencie ul. Piłsudskiego, co wynika z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i jest ściśle powiązane z projektem rewitalizacji kwartału "C" realizowanej przez Stargardzkie TBS Sp. z o. o., a także oczekiwania mieszkańców co do stworzenia terenów zieleni parkowej i pozostałych nowych terenów zieleni urządzonej wskazanych w uchwalonych miejskim planie zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze kryzysowym, wyznaczonym do zadań rewitalizacyjnych renowacji wymaga m.in. infrastruktura społeczna. Aktywną działalność prowadzi tam wiele organizacji pozarządowych i jednostek organizacyjnych gminy, którym funkcjonowanie utrudnia brak dostatecznych warunków lokalowych. W wielu przypadkach jest to przyczyną niemożności podjęcia nowych inicjatyw lub kontynuacji już rozpoczętych działań. W związku z tym konieczne jest zapewnienie tym jednostkom stosownych warunków działalności oraz pomoc w realizacji działań na rzecz rozwoju kultury, sztuki i społeczeństwa obywatelskiego, możliwości jakie dają

występujące tam zabytki bądź inne elementy kulturowe i tereny rekreacyjne, które mogłyby przyczynić się do wykreowania produktu turystycznego miasta.

W badaniach ankietowych mieszkańcy tego rejonu wskazali, że kamienice zamieszkiwane przez ludzi uboższych są zaniedbane, podwórza brudne, a klatki schodowe zdewastowane. Budynki, w tym także sklepy nie są dostosowane do potrzeb ludzi niepełnosprawnych.

W mieście należy stworzyć warunki do sprawnego funkcjonowania grup wsparcia. Na bazie zasobów obszaru wskazanego do rewitalizacji należy podjąć działania w kierunku budowy Domu Dziennego Pobytu dla Osób Starszych. Miejsce takie stanowiłoby odpowiedź na zróżnicowane potrzeby starszych mieszkańców Stargardu.

Funkcjonujące Ognisko Świętego Brata Alberta przy ul. Krasieńskiego w Stargardzie wymaga modernizacji. Działania te pozwolą na zwiększenie liczby miejsc dla osób bezdomnych w placówce.

Miasto Stargard współpracuje na bieżąco ze stowarzyszeniami skupiającymi przedstawicieli mniejszości narodowych. Osoby należące do mniejszości narodowych lub etnicznych mieszkają na terenie całego miasta w rozproszeniu. Diagnoza sporządzona dla programu rewitalizacji nie wykazała występowania problemów imigrantów, mniejszości narodowych i etnicznych, w szczególności na obszarach wsparcia.

Na terenie Starówki znajduje się wiele obiektów, których stosowne zagospodarowanie lub renowacja przyczynią się do ożywienia ruchu turystycznego w mieście. Na Rynku Staromiejskim znajduje się kolegiata Najświętszej Marii Panny - zabytku o dużym znaczeniu nie tylko w skali kraju, ale również w skali Europy znajduje się w stanie przeznaczonym do modernizacji. Jej restauracja połączona z oryginalną koncepcją eksponowania walorów i ich wykorzystania do stworzenia warunków dla poznania historii oraz kultury nada nowy charakter tej części miasta i przyczyni się do jego ożywienia społeczno – gospodarczego.

Stare Miasto i Śródmieście posiada naturalnie powstałe przestrzenie o charakterze publicznym, jednak nie są one w dostatecznie zagospodarowane (mała architektura, zieleń i in.). Wzmocnienie istniejących i współpraca samorządu wraz z partnerami społecznymi nad utworzeniem nowych tego typu obszarów jest również istotnym elementem dla powodzenia całości procesu odnowy Starego Miasta. Problem ten uwidacznia się bardzo na Rynku Staromiejskim, gdzie pomimo inwestycji i starań, nie udało się pobudzić tego obszaru do życia i aktywności, na jakie zasługuje.

W przestrzeni obszaru wsparcia istnieje także problem niedostatecznie rozwiniętej funkcji rekreacyjnej, spełnianej poprzez codzienną aktywność (ruchową, społeczną) mieszkańców i osób odwiedzających miasto. Objawia się to w brakach takich obiektów jak mini-parki, zieleńce czy elementów małej architektury, wzbogacające i ożywiające przestrzeń miejską. Specyfika tego obszaru polega m.in. również na tym, że programując działania rewitalizacyjne tego obszaru, poza turystyką, kulturą, handlem i usługami, należy mieć na względzie także potrzeby mieszkańców tego obszaru.

Teren ten wymaga ożywienia kulturalnego w odniesieniu do możliwości organizowania na nim imprez masowych. Warunki takie stwarza istniejąca, aczkolwiek nie wykorzystywana w odpowiednim stopniu infrastruktura widowiskowa. Stanowi ją, obok Amfiteatru, powierzchnia Rynku Staromiejskiego. Organizacja tych imprez byłaby uzupełnieniem działań związanych z ożywieniem ruchu turystycznego na terenie Starówki.

W obszar wsparcia wchodzi następujące ulice:

Tabela 37. Ulice wchodzące w obszar rewitalizacji

Lp.	Nazwa ulicy	cała ulica	numery objęte obszarem
5	Wojska Polskiego		1-91 (poza 55)
6	Marsz. Józefa Piłsudskiego		1-34 i 83-105
7	Adama Mickiewicza	X	
8	Kraśńskiego	X	
9	Andrzeja Struga	X	
10	Bolesława Limanowskiego		6-30 (parzyste)
11	Henryka Sienkiewicza	x	
12	Marii Konopnickiej	x	
13	Juliusza Słowackiego	X	
14	Mikołaja Reja	x	
15	Os. Tysiąclecia	x	
16	Kardynała Stefana Wyszyńskiego	x	
17	Hetmana Stefana Czarnieckiego	x	
18	Skarbowa	x	
19	Księcia Bogusława IV	x	
20	Śląska	x	
21	Warszawska		1-9
22	Popiela		z wyjątkiem nr 4-22 (parzyste)
23	Plac Wolności	x	
24	Plac Targowy	x	
25	Portowa	x	
26	Spichrzowa	x	
27	Kasztelańska	x	
28	Bolesława Chrobrego	x	

Lp.	Nazwa ulicy	cała ulica	numery objęte obszarem
29	Klasztorna	x	
30	Wita Stwosza	x	
31	Warowna	x	
32	Złotników	x	
33	Platnerzy	x	
34	Władysława Łokietka	x	
35	Pocztowa	x	
36	Grodzka	x	
37	Mieszka I	x	
38	Sukiennicza	x	
39	Bolesława Krzywoustego	x	
40	Rynek Staromiejski	x	
41	Żeglarska	x	
42	Kramarska	x	
43	Kazimierza Wielkiego	x	
44	Włosiennicza	x	
45	Basztowa	x	
46	Kuśnierzy	x	
47	Szewska	x	
48	Stanisława Staszica		2-6 (parzyste)
49	Marii Skłodowskiej - Curie	x	
50	Robotnicza	x	
51	Bydgoska		1-11
52	Generała Władysława Andersa		3-7-9
53	Księcia Barnima I		1

Lp.	Nazwa ulicy	cała ulica	numery objęte obszarem
54	Dworcowa		9-35
55	Stefana Okrzei		2-9

Źródło: Urząd Miejski w Stargardzie

4.4 Wyznaczenie obszarów wsparcia mieszkalnictwa

Zgodnie ze wspólnotowymi uregulowaniami prawnymi dotyczącymi funduszy strukturalnych wsparcie w zakresie infrastruktury mieszkalnictwa ze środków Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego może być udzielane tylko na obszarach dotkniętych lub zagrożonych degradacją fizyczną i wykluczeniem społecznym.

Obszary wsparcia mieszkalnictwa wyznaczono w oparciu o „Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa”.

Zgodnie z ww. Wytycznymi za obszar zdegradowany uznaje się teren spełniający, co najmniej trzy z kryteriów

- wysoki poziom ubóstwa,
- wysoki poziom długotrwałego bezrobocia,
- wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa,
- niski poziom aktywności gospodarczej,
- porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Przy wyznaczeniu obszaru wsparcia mieszkalnictwa beneficjenci zobligowani są do wykazania wartości wskaźników, do co najmniej trzech kryteriów podanych w punktach od a) do e), – przy czym pkt e) jest obligatoryjny.

Należy zaznaczyć, że projekty w zakresie mieszkalnictwa powinny być komplementarne z innymi działaniami mającymi na celu rewitalizację danego obszaru – Priorytetowy Projekt Zintegrowany. Dlatego też bazą do wyznaczenia obszaru wsparcia mieszkalnictwa było wyznaczenie obszaru kryzysowego, tj. Starówka i Śródmieście.

Teren przeznaczony do wsparcia w zakresie mieszkalnictwa w Mieście Stargard wytypowany został zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rozwoju Regionalnego i uznany został za obszar zdegradowany.

Śródmieście i Stare Miasto spełnia trzy następujące kryteria wymagane przy wyznaczeniu obszaru wsparcia mieszkalnictwa na obszarze kryzysowym:

- Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia
- Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia
- Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego

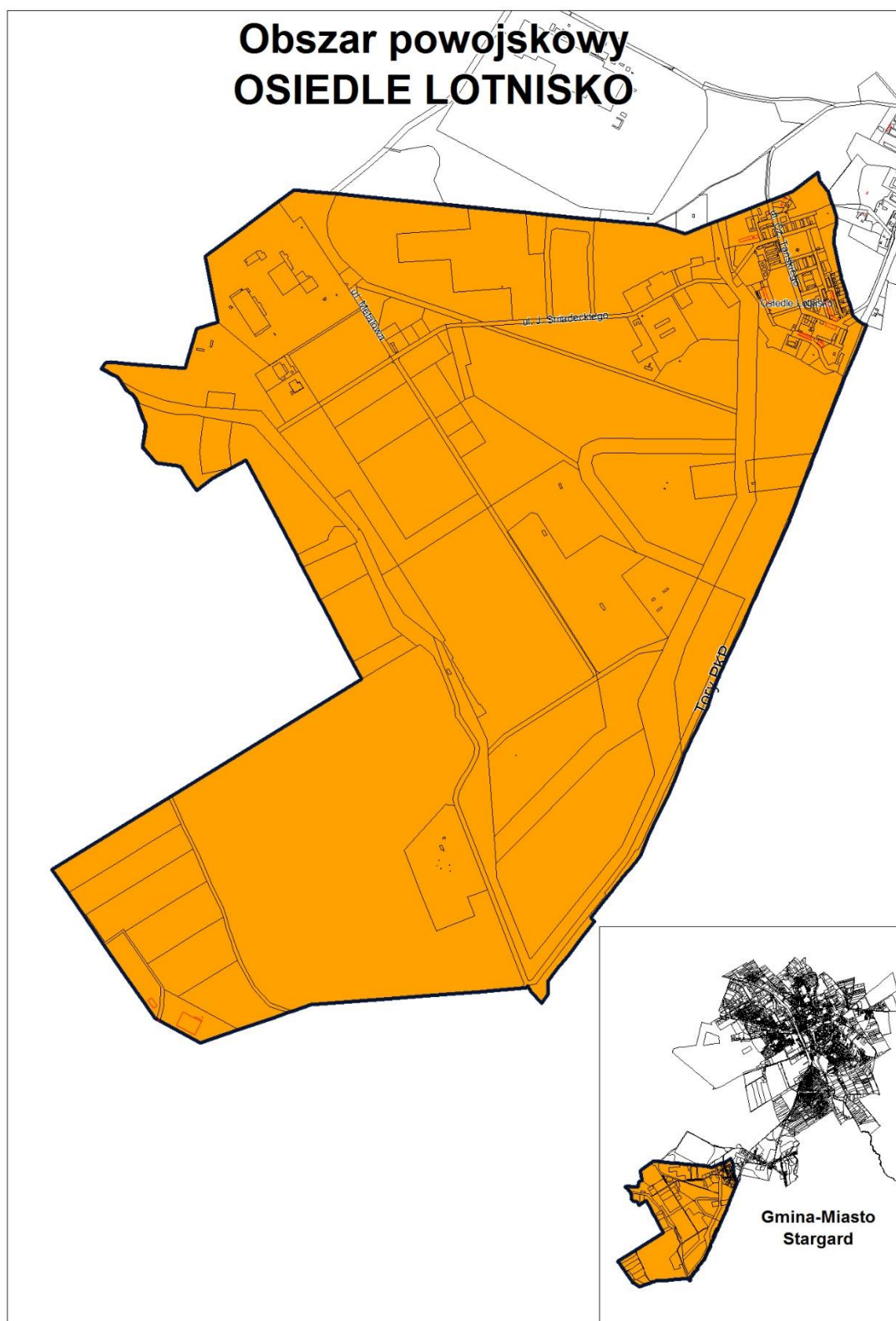
Oznacza to, iż Obszar - Stare Miasto i Śródmieście pod względem kryterium poziomu ubóstwa i wykluczenia, długotrwałego bezrobocia i poziomu wartości zasobu mieszkaniowego może zostać wskazane jako obszar mieszkalnictwa.

POTENCJAŁ OBSZARU REWITALIZACJI:

- duża liczba i aktywność organizacji pozarządowych,
- cenne zabytki o randze ponadregionalnej,
- możliwość rozbudowy mieszkalnictwa,

- dobrze przygotowana baza placówek oświatowych,
- planowana rozbudowa infrastruktury dla NGO,
- na obszarze znajdują się wszystkie miejskie instytucje kultury (Młodzieżowy Dom Kultury, Stargardzkie Centrum Kultury, Książnica Stargardzka, Muzeum Archeologiczno-Historyczne),
- infrastruktura kulturalna,
- tereny rekreacyjne (parki, miejsca zabaw, ścieżki rowerowe oraz ścieżki zdrowia, rzeka Ina)
- obszar niezdegradowany pod względem środowiskowym i ekologicznym.

4.5 Wyznaczenie obszarów powojaskowych i przemysłowych

Obszar powojenny – Osiedle Lotnisko

Na terenie miasta Stargard wyznaczono zdegradowany obszar powojkowy – Osiedle Lotnisko. Osiedle Lotnisko to teren po dawnym przylotniskowym garnizonie wojsk radzieckich, który podlega przekształceniu na przestrzeń o charakterze miejskim z podstawową funkcją mieszkaniową.

Granica tego obszaru wiedzie od skrzyżowania ul. Czesława Tańskiego z ul. Stanisława Skarżyńskiego tą ostatnią włączając zabudowania po północnej stronie do skrzyżowania z ul. Czesława Witoszyńskiego. Następnie wzdłuż ul. Czesława Witoszyńskiego wiedzie do jej skrzyżowania z ul. Okulickiego aż do torów kolejowych linii PKP do Pyrzyc i dalej do ul. Żwirki i Wigury do skrzyżowania z ul. Jana Śniadeckiego i wzdłuż niej do skrzyżowania z ul. Czesława Tańskiego.

Powierzchnia obszaru wynosi 520 ha.

Obszar powojkowy zamieszkuje 1 416 mieszkańców, co stanowi 2,06% ludności Stargardu. 79% mieszkańców osiedla to osoby w wieku produkcyjnym, a 8,8 % to osoby w wieku nieprodukcyjnym.

Na obszarze powojkowym nie wiele podmiotów prowadzi działalność gospodarczą. Wiąże się to z niskim wskaźnikiem osób długotrwale bezrobotnych na tym obszarze oraz niskim wskaźnikiem wykluczenia i ubóstwa – 31 osób z tego obszaru pobiera świadczenia pieniężne z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Na terenie Osiedla Lotnisko od 2007 roku funkcjonuje Park Przemysłowy Nowoczesnych Technologii. zajmuje powierzchnię 850 ha, co stanowi 78% obszaru całego Osiedla.

Obszar ten charakteryzuje się dużą ilością gruntów o niewielkiej różnicy poziomów, dlatego też oferta inwestycyjna skierowana jest dla przedsiębiorców planujących lokowanie projektów inwestycyjnych o powierzchni powyżej 100 hektarów i będących liderami innowacji w swoich branżach, którzy nie tylko wprowadzają nowoczesne technologie w swoich produktach, ale także innowacje w dziedzinach procesu technologicznego, ochrony środowiska.

Obszar ten jest miejscem, gdzie Stargardzie TBS Sp. z o.o. buduje wielorodzinne budynki mieszkalne oraz usługowe, wykonując zadania gminy z zakresu mieszkalnictwa chronionego realizuje on program *Potrząbny dom - Program Pomocy Mieszkańców*. Na osiedlu powstaje również niezbędna infrastruktura społeczna, w tym: drogi wewnętrzne, chodniki, place zabaw, place rekreacyjne, zieleń miejska). Ponadto przy okazji kolejnych realizacji rozbudowywana jest infrastruktura w zakresie dostawy centralnego ogrzewania, ciepłej wody, odbioru ścieków sanitarnych i deszczowych oraz zaopatrzenia w energię elektryczną, rozbudowy sieci sanitarnej i deszczowej. Przy realizacji zadań przebudowie podlegają również przyległe do nieruchomości części pasów drogowychz uwzględnieniem budowy ścieżek rowerowych.

Osiedle Lotnisko wymaga inwestycji, przyczyniających się do wzrostu komfortu zamieszkania, bezpieczeństwa, oraz zwiększania oferty w zakresie odpoczynku i rekreacji skierowanej do mieszkańców osiedla poprzez zagospodarowanie wspólnych przestrzeni międzyosiedlowych. Na tym terenie brakuje integracji społecznej wśród mieszkańców, przedszkola, przychodni, małej działalności gospodarczej,

Obszar poprzemysłowy – byłe Zakłady Napraw Taboru Kolejowego

Obszar ZNTK wraz z obszarem PKP i PKS stanowi jeden z obszarów analitycznych.

Teren obejmuje obszar byłego ZNTK, zawarty między terenem kolejowym od wschodu i północy ograniczonym ul. Składową biegnącą w kierunku zachodnim do ul. Ceglanej, od południa ul. Pierwszej Brygady.

Powierzchnia obszaru wynosi 42,10 ha.

Z inicjatywy organów miasta na tym obszarze powstał Stargardzki Park Przemysłowy. Zarządzaniem i rozwojem Parku zajmuje się Stargardzka Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. z siedzibą w dawnym biurówcu ZNTK przy ul. Pierwszej Brygady 35. W Parku stworzono korzystne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości oraz przygotowano zróżnicowaną ofertę terenów inwestycyjnych. Składają się na nią działki zabudowane halami produkcyjnymi po byłym przedsiębiorstwie – Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego S.A. oraz tereny niezabudowane, przygotowywane dla nowych inwestycji. Obecnie na tym terenie działa wiele podmiotów gospodarczych. Z uwagi na stopień degradacji obszaru w wyniku zmian ustrojowych na początku lat 90. XX wieku oraz trudnej sytuacji ekonomicznej wielu przedsiębiorców, obszar wymaga wsparcia organizacyjnego i finansowego.

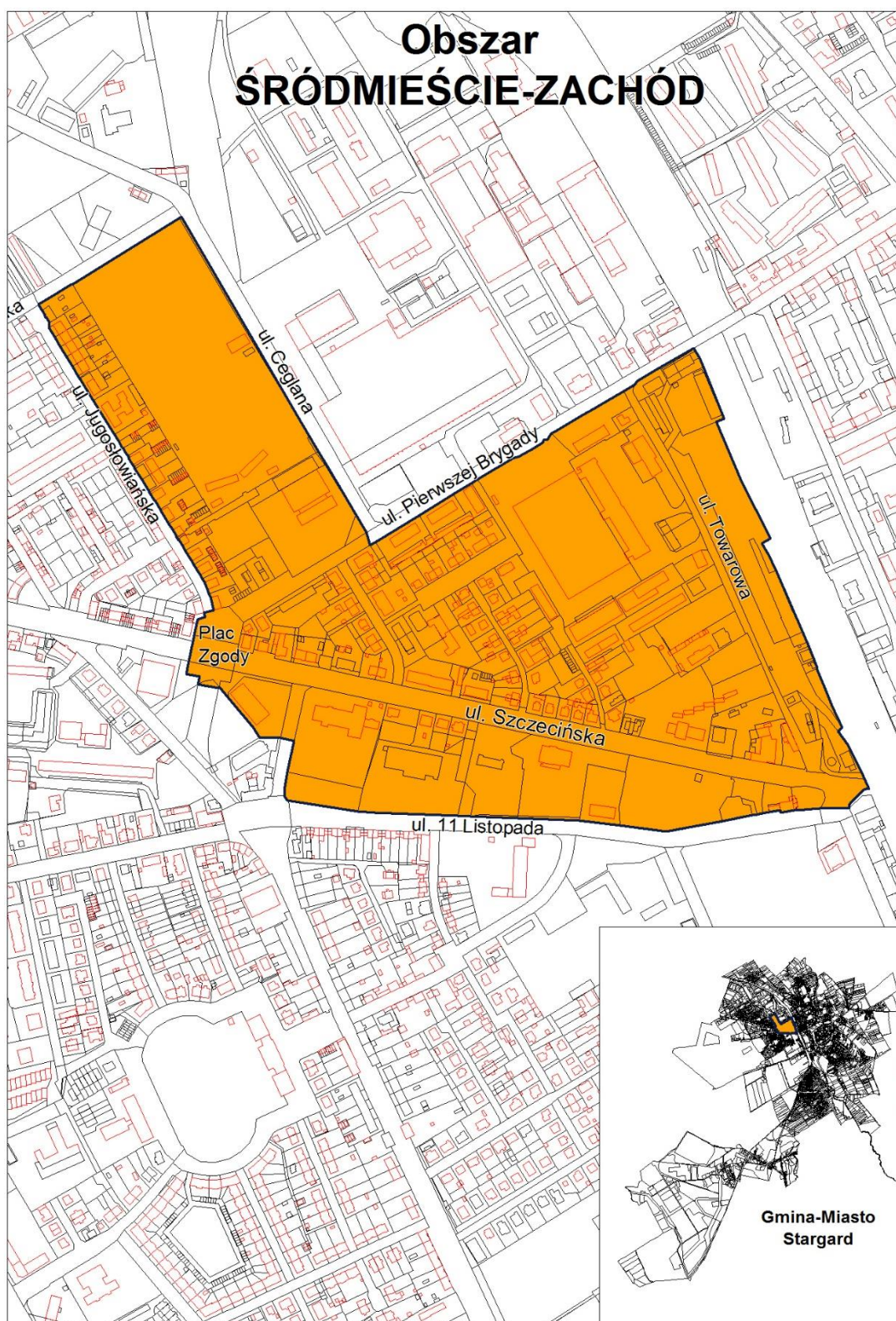
Teren jest intensywnie zagospodarowany układem torowisk i zabudowań. Spora część obiektów to zabudowa współczesna. Część budynków i obiektów posiada wartość historyczną, tj. zabudowa terenów pokolejowych - lokomotywownia, nastawnie, zabudowa poprzemysłowa – hale kuźni, oraz budynki oświaty i szkoły zawodowej – zespół dawnej wartowni oraz obiekt mieszczący muzeum kolejnictwa. Istniejące obiekty i inne elementy zagospodarowania terenu mają charakter dziedzictwa kulturowego. Specyficzny klimat tradycyjnej architektury należy chronić i wykorzystać do celów marketingowych. Pierwotnie teren o funkcji przemysłowej (Zakład Napraw Taboru Kolejowego) oraz oświaty i szkolnictwa zawodowego, docelowo teren zorganizowanej działalności inwestycyjnej o funkcji produkcyjnej, administracyjnej, handlowej, rzemieślniczej, wytwórczej, i oświaty, rehabilitacji zabudowy oraz przekształceń obszarów zdegradowanych.

Obszar wymaga modernizacji istniejącej zabudowy, uporządkowania podziałów geodezyjnych, urządzenia dróg dojazdowych, przestrzeni publicznych, uzupełnienia sieci uzbrojenia technicznego, wprowadzenia rozwiązań chroniących środowisko, w tym: właściwego składowania odpadów, gromadzenia wód deszczowych i podczyszczania ścieków, zachowania maksymalnej powierzchni biologicznie czynnej, stosowania paliw ekologicznych do celów wytwarzania energii cieplnej, ograniczenia emisji gazów, pyłów i hałasu do środowiska z zachowaniem dopuszczalnych norm itp. Konieczne są działania minimalizujące skutki wprowadzenia nowych urządzeń przestrzennych do pierwotnego krajobrazu obszaru przemysłowego poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej i nasadzeń zielni przyulicznej, poprawiającej cechy estetyczne krajobrazu. Planuje się istniejącą zabudowę poddać sanacji, a obiekty obniżające standard zabudowy i zagospodarowania terenu przeznacza się do likwidacji. Elementy nowego zainwestowania należy dostosować do historycznej zabudowy.

OBSZAR ŚRÓDMIEŚCIE - ZACHÓD

Obszar Śródmieście – Zachód stanowi jeden z obszarów analitycznych. Obszar ten spełnia głównie funkcję mieszkaniową i usługową. Wzdłuż ulicy Towarowej znajdują się obiekty usługowo – produkcyjne. Ponadto na terenie tego obszaru przy ul. Szczecińskiej 35 funkcjonuje Ośrodek Sportu i Rekreacji, natomiast przy ul. I Brygady i Ceglanej kompleks sportowo – rekreacyjny z hotelem.

Mapa obszaru Śródmieście - Zachód

Jest to bardzo zróżnicowany pod względem zabudowy obszar. W części mieszkalnej stanowi on część przedwojennego osiedla zaprojektowanego w latach 20-tych XX w. jako ‘miasto-ogród’ – gdzie zabudowa mieszkalna 4-rodzinna zakomponowana została z dużą ilością zieleni (ogrodów,

placów, skwerów i zieleńców). Unikatowym przykładem takiej zabudowy jest ul. Partyzantów i całe sąsiednie kwartały ulic: Obrońców Westerplatte, Pierwszej Brygady i dalej ulice: Bułgarska, Łużycka, Jugosłowiańska. Mimo – iż jest to centralnie położona część miasta - można tu znaleźć również zabudowę jednorodzinną sprzed 1945 r (ulice: Kaszubska, Mazurska).

Tereny mieszkaniowe przechodzą częściowo w tereny o funkcji mieszanej i o funkcji magazynowo-składowej (w strefie torów bocznicowych stacji PKP Stargard) oraz produkcyjnej (dawne zakłady odzieżowe „LUXPOL” z monumentalnym budynkiem dawnej szwalni odzieży sportowej).

II. POWIAZANIA GPR Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY MIASTO STARGARD ORAZ NADRZĘDNYMI.

1. Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla miasta Stargard do roku 2020

Analiza SWOT w obszarze SPOŁECZNOŚĆ wskazuje m.in.:

1. Mocne strony

- Liczne inicjatywy pozarządowe zarówno w zakresie badań, jak i działań interwencyjnych
- Programy dla osób niepełnosprawnych
- Funkcjonowanie Centrum Integracji Społecznej
- Funkcjonowanie szkół specjalnych
- Bogactwo zabytków kultury materialnej
- Organizacje pozarządowe
- Dobrze zdiagnozowany problem bezdomności na poziomie miasta
- Funkcjonowanie noclegowni dla mężczyzn i miejsc schroniskowych dla kobiet
- Dobrze funkcjonujący Klub Integracji Społecznej
- Dobra i przejrzysta polityka inwestycyjna władz miasta w zakresie mieszkań chronionych (wspomaganych)
- Polityka samorządu w zakresie mieszkań socjalnych i docelowych
- Przyjęty program „Potrzebny Dom” STBS-u
- Samokształcenie pracowników socjalnych
- Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych realizowanych w ramach Programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”
- Funkcjonowanie programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii
- Funkcjonowanie programu opieki nad dzieckiem i rodziną

2. Szanse

- Pozytywny wpływ rozwoju gospodarczego na problem bezdomności w mieście
- Wspólna praca fachowców różnych dziedzin na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom
- Istnienie systemu wsparcia dla osób i rodzin wymagających specjalistycznej opieki
- Funkcjonowanie centrum wolontariatu
- Wzrost znaczenia organizacji pozarządowych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży
- Wzrost świadomości społecznej w kwestii m.in. przemocy domowej, uzależnień i wychowywania dzieci w skali makro

3. Słabe strony

- Warunki mieszkaniowe poniżej średniej dla województwa (mierzone zagęszczeniem mieszkań)

- Ubóstwo mieszkańców miasta wynikające z bezrobocia, bezradności i patologii społecznych
- Dekapitalizacja substancji budowlanej, w tym mieszkaniowej
- Niski poziom poczucia bezpieczeństwa w mieście szczególnie na terenie Starego Miasta i w centrum miasta
- Duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych
- Alkoholizm
- Zjawisko ubożenia rodzin
- Kryzysy w rodzinie

4. Zagrożenia

- Wzrost bezrobocia długotrwałego, zjawiska dziedziczenia bezrobocia oraz rozwój zjawiska wykluczenia społecznego
- Występowanie zjawiska rozpadu więzi społecznych i zaniku kontroli społecznej oraz zagrożeń funkcjonowania rodziny: uzależnień, zjawiska rozpadu więzi rodzinnych, bezrobocia, przemocy w rodzinie i ubóstwa
- Istnienie zjawiska długo trwałego bezrobocia w skali makro
- Niewystarczające możliwości by sprostać potrzebom w zakresie uzyskiwania pomocy w dziedzinie uzależnień
- Istnienie zjawiska zmęczenia, bezsilności i bezradności społecznej

Przy tworzeniu Strategii Rozwoju Społeczno–Gospodarczego dla Miasta Stargard do roku 2020 przyjęto następujące założenia:

- [...] Podniesienie konkurencyjności Stargardu jako obszaru o wysokim poziomie rozwoju społeczno–gospodarczego jest możliwe poprzez wzmocnienie istniejącej oferty gospodarczej miasta oraz uzupełnienie jej o nowe formy aktywności w obszarze społecznym. Prowadzenie monitoringu rodzących się zjawisk społecznych i istniejących problemów społecznych stworzy warunki dla prawidłowego podejmowania decyzji strategicznych dla rozwoju miasta i zaspokojenia potrzeb jego mieszkańców.
- Należy zadbać, aby rozwój społeczno–gospodarczy Stargardu nie przebiegał z naruszeniem interesów jego mieszkańców ani kosztem utraty komfortu życia osób, dla których to miasto stało się miejscem stałego pobytu i życia rodzinnego.
- Należy doprowadzić do zrównoważonego rozwoju wszystkich obszarów miasta w oparciu o rozwój i powszechną dostępność mieszkańców miasta do infrastruktury technicznej, kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej i wypoczynkowej oraz miejskich zasobów społecznych. [...]

MISJA

Teraźniejszością i przyszłością miasta Stargard jest jego zrównoważony rozwój w harmonii ze środowiskiem przyrodniczym, gospodarczym i społecznym, umożliwiający przekształcenie Stargardu w wyróżniające się w regionie zachodniopomorskim atrakcyjne miejsce

zamieszkania, pracy i wypoczynku z dobrze wykształconymi i silnymi funkcjami ponadlokalnymi o znaczeniu regionalnym i międzynarodowym.

Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się w następujące cele strategiczne Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla miasta Stargard do roku 2020:

2.2. Podjęcie działań w kierunku rewitalizacji i przebudowy obiektów komunalnych na terenie miasta.

3.1. Tworzenie warunków na rzecz kompatybilności wszystkich zamierzeń gospodarczych i społecznych z warunkami określonymi przestrzenią miasta.

5.1. Podwyższenie jakości oferty miasta w zakresie rekreacji i wypoczynku.

5.2. Podniesienie jakości usług w obiektach użyteczności publicznej.

5.3. Podejmowanie działań w zakresie zwiększania jakości oferty edukacyjnej i dostosowania jej do potrzeb beneficjentów i rynku pracy.

5.5. Podjęcie działań w zakresie poprawy gospodarki mieszkaniowej i rozwoju różnych form budownictwa mieszkaniowego na terenie Stargardu.

5.6. Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia zapobiegającego kryzysom w rodzinie oraz wzmacniającego pozycję dziecka.

5.7. Działania na rzecz stworzenia zintegrowanego systemu wsparcia i aktywizacji osób niepełnosprawnych.

5.8. Podejmowanie działań na rzecz wsparcia seniorów w ich integracji i pełnym dostępie do oferty edukacyjnej, kulturalnej, usług zdrowotnych, rekreacji i wypoczynku.

5.9. Aktywizowanie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

5.10. Tworzenie podstaw dla rozwoju współpracy z organizacjami pozarządowymi.

2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego

W Części II KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ustęp 9. KSZTAŁTOWANIE STRUKTURY FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNEJ MIASTA punkt 9.1. Cele rozwoju przestrzennego miasta Studium wskazuje, że jeden z głównych celów rozwoju przestrzennego, mogących wpłynąć na wzrost poziomu jakości życia mieszkańców, na najbliższe 20 lat powinna być „rewitalizacja obszarów zaniedbanych i rewaloryzacja zespołów zabudowy historycznej”.

Dalej w punkcie 9.1.3. Rewitalizacja obszarów zaniedbanych i rewaloryzacja zespołów zabudowy historycznej Studium jednoznacznie wskazuje, że rozwój przestrzenny miasta jest uzależniony od rozwiązania wielu problemów, w tym również społecznych, gospodarczych i prawnych. Wskazuje również wybrane tereny problemowe, wymagające prowadzenia odmiennej polityki zagospodarowania przestrzennego, którymi są m.in.:

- 1) tereny wymagające rehabilitacji i przekształceń – są to głównie zaniedbane tereny przemysłowe i śródmiejskie oraz tereny byłego lotniska wojskowego, dla których przewidziano zmianę funkcji;
- 2) tereny do rewitalizacji – są to tereny historycznych zespołów mieszkaniowych, wymagające podniesienia standardu zabudowy i zagospodarowania oraz rozwiązania problemów komunikacyjnych i społecznych;

3) tereny do rewitalizacji – wskazano na najcenniejszy z uwagi na wartości kulturowe teren Starego Miasta, wpisany do rejestru zabytków, wymagający szczególnych starań, wiedzy i sposobu realizacji inwestycji.

Rewitalizacja obszarów zaniedbanych i rewitalizacja zespołów historycznej zabudowy będą miały największy wpływ na poprawę wizerunku miasta. Dotyczy to również problemu standardu kształtowania przestrzeni publicznej miasta i zachowania jego tożsamości kulturowej. Biorąc pod uwagę powyższe zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego jasne jest, że Gminny Program Rewitalizacji stanowi podstawowe narzędzie realizacji tych założeń.

Ustawa o rewitalizacji wprowadziła nowe i kompleksowe narzędzia do prowadzenia działań rewitalizacyjnych na terenach problemowych. W ustawie zdefiniowano obszar zdegradowany jako obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Dla efektywności realizacji działań inwestycyjnych wprowadzono wymóg zgodności dokumentów planistycznych tzn. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz planów miejscowych z Gminnym Programem Rewitalizacji.

W obowiązującym Studium nie wskazano obszarów zdegradowanych wyznaczonych zgodnie z ustawą o rewitalizacji. Zatem w pierwszej kolejności należy zmienić Studium i wprowadzić w tekście i na rysunku obszary zdegradowane, zgodnie z uchwałą Nr XV/175/2016 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszaru kryzysowego dla Gminy Miasto Stargard. Również ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w aktualnym brzmieniu wskazuje na potrzebę określenia w Studium m.in. obszarów zdegradowanych.

Wiele działań w Studium nazywane jest rewitalizacją. Ustawa o rewitalizacji określa ją jako obszar cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić szereg różnych działań na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji. Z tego względu należałoby wprowadzić zmianę terminologii dla wskazanych w Studium innych rejonów miasta.

W zakresie przeznaczenia poszczególnych terenów nie zachodzi potrzeba zmiany Studium.

3. Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Miasta Stargard Szczeciński na lata 2014 – 2020

MISJA

Stargard [...] miastem wspierającym rodzinę, dążącym do rozwoju lokalnej społeczności, aktywizującym grupy zagrożone wykluczeniem społecznym przede wszystkim w oparciu o współpracę z organizacjami pozarządowymi.

Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się w następujące cele strategiczne Strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Miasta Stargard Szczeciński na lata 2014 – 2020:

Cel strategiczny I - Rozwijanie zintegrowanego, zapobiegającego kryzysom systemu wsparcia rodzin ze szczególnym uwzględnieniem pozycji dziecka

Cel strategiczny II - Aktywizowanie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – osób: ubogich, bezrobotnych, bezdomnych, uzależnionych

Cel strategiczny III - Promowanie zdrowego stylu życia przeciwdziałającego niepełnosprawności o raz rozwijanie systemu wsparcia i aktywizacji osób niepełnosprawnych

Cel strategiczny IV - Rozwijanie systemu wsparcia i aktywizacji seniorów

Cel strategiczny V - Umacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi i rozwijanie profesjonalizacji służb społecznych

4. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Stargard

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Stargard jest dokumentem, który został opracowany, aby m.in. przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w Pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych,
- redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej,

a także do poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu. PGN w efekcie przyczyni się do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców Gminy Miasto Stargard.

Działania określone w Planie mają przede wszystkim na celu ograniczenie zanieczyszczeń o powietrza, poprawę jakości powietrza oraz efektywne zarządzanie energią na terenie gminy.

Gminny Program Rewitalizacji obejmuje zadania termomodernizacyjne, które wpisują się w cel strategiczny 2. Racjonalizacja wykorzystania źródeł energii oraz stymulowanie poprawy efektywności energetycznej na wszystkich etapach procesu zaopatrzenia w energię odbiorców z terenu Miasta Stargard.

5. Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na rok 2017

Program określa zadania Miasta w obszarach działań związanych z profilaktyką oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, przeciwdziałaniem narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, a także ich cele, metody realizacji i szczegółowy harmonogram podejmowanych działań, tworząc tym samym spójną strategię w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, kompatybilną z działaniami dotyczącymi wspierania rodziny.

Gminny Program Rewitalizacji stanowi narzędzie pomocnicze dla realizacji celów strategicznych Programu obejmujących:

1.1. Rozwijanie istniejącego systemu pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz problemem przemocy w kierunku jego kompleksowości i interdyscyplinarności.

1.2. Wzmocnienie i rozszerzenie oddziaływań profilaktycznych w zakresie uzależnień i przemocy skierowanych do dzieci i młodzieży.

1.3. Wzmocnienie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia i edukacji publicznej dotyczącej problematyki alkoholowej i narkotykowej oraz zjawiska przemocy w rodzinie.

6. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy - Miasta Stargard na lata 2016 – 2021.

Wiele projektów wpisanych w *Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Stargard* dotyczy działań związanych z mieszkalnictwem. W dokumencie określającym politykę mieszkaniową organów miasta wytyczono kierunki i zadania miasta, a w szczególności:

1. Cele i zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta,
2. Zasady tworzenia i gospodarowania zasobem lokali socjalnych,
3. Sposoby zaspokajania potrzeb mieszkaniowych mieszkańców Miasta,
4. Wydatki na pokrycie kosztów zarządzania budynkami i lokalami wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta,
5. Założenia w zakresie inwestycji mieszkaniowych w Stargardzie,
6. Kierunki pozyskiwania zasobów mieszkaniowych dla realizacji zadań Miasta w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych,
7. Zadania w zakresie utrzymania budynków i lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób Miasta w sprawności technicznej,
8. Sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu Miasta,
9. Zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu,
10. Planowana sprzedaż lokali mieszkalnych w kolejnych latach,
11. Źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach,
12. Wysokość wydatków na utrzymanie budynków i lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta w kolejnych latach.

7. Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2020

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stargardu jest spójny ze *Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 r.* Jego realizacja będzie wspomagać osiągnięcie następujących celów głównych i kierunkowych Strategii:

Cel numer 1. Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania, wspierany przez cel kierunkowy:

1.2. Rozwój i promocja produktów turystycznych regionu.

Cel numer 2. Wzmacnianie mechanizmów rynkowych i otoczenia gospodarczego, wspierany przez cel kierunkowy:

2.3. Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

Cel numer 3. Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu wspierany przez cele kierunkowe:

3.4. Rewitalizacja i rozwój obszarów wiejskich z uwzględnieniem małych miast do 20 tys. mieszkańców.

Cel numer 4. Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami, wspierany przez cele kierunkowe:

4.1. Usuwanie skutków i przeciwdziałanie degradacji środowiska,

4.5. Rewitalizacja obszarów zurbanizowanych.

Cel numer 5. Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności wspierany przez następujące cele kierunkowe:

5.2. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych i proekologicznych,

5.3. Budowanie społeczeństwa uczącego się.

5.6. Poprawa przestrzennej i zawodowej struktury rynku pracy, wzrost mobilności zawodowej ludności.

5.7. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości programów edukacyjnych.

5.8. Współpraca międzynarodowa, transgraniczna i regionalna.

Cel numer 6. Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu, wspierany przez cele kierunkowe:

6.6. Rozwój sportu i rekreacji, promocja zdrowego stylu życia,

6.9. Przeciwdziałanie procesom marginalizacji społecznej.

8. Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020

Celem głównym Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014– 2020 jest rozwój województwa zmierzający do zwiększenia konkurencyjności gospodarki, spójności przestrzennej, społecznej oraz wzrostu poziomu życia mieszkańców.

Celami szczegółowymi Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego są:

- Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania,
- Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i spójności terytorialnej województwa,
- Poprawa warunków życia poprzez zachowanie i ochronę środowiska naturalnego oraz zwiększenie bazy społecznej województwa.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Stargard wpisuje się w następujące osie priorytetowe Regionalnego Programu Operacyjnego:

Oś priorytetowa 1. Gospodarka – Innowacje – Technologie

Celem głównym osi priorytetowej 1. jest podniesienie poziomu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki regionu.

Program jest spójny z następującymi celami szczegółowymi:

1. wzrost poziomu inwestycji w sektorze MSP,
2. wzrost atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

Oś priorytetowa 2. Rozwój infrastruktury drogowej i energetycznej

Celem głównym osi priorytetowej 2. jest rozwój społeczno-gospodarczy poprzez poprawę stanu infrastruktury transportowej i technicznej. Cele szczegółowe to między innymi:

1. wzrost dostępności komunikacyjnej regionu,
2. rozwój i podniesienie jakości transportu publicznego.

Oś priorytetowa 5. Turystyka, kultura i rewitalizacja

Celem głównym osi priorytetowej 5. jest podniesienie atrakcyjności województwa poprzez rozwój turystyki, kultury oraz rewitalizację obszarów zdegradowanych. Cele szczegółowe to między innymi:

1. wzrost atrakcyjności turystycznej i kulturalnej regionu,
2. rewitalizacja i pobudzenie gospodarcze obszarów problemowych.

Oś priorytetowa 6. Rewitalizacja na obszarze metropolitalnym

Celem głównym osi priorytetowej 6. jest budowanie potencjału rozwojowego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Stargard na lata 2010 – 2020 wpisuje się w następujące cele szczegółowe:

1. rewitalizacja i racjonalne zagospodarowanie obiektów i obszarów o znaczeniu metropolitalnym,
2. wzrost atrakcyjności turystycznej i kulturalnej Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

9. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia lub zmiany

Obecnie nie dla wszystkich kwartałów i dzielnic w mieście opracowane są plany zagospodarowania przestrzennego. Dla części z nich trwają obecnie prace planistyczne, a dla pozostałych zostaną one opracowane w przyszłości. Na rewitalizowanym obszarze Śródmieście – Starówka znajdują się tereny dla których plany już zostały opracowane.

Są to następujące dokumenty:

1. Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotycząca terenów w rejonie ulic: Młyńskiej – Ogrodowej – Kochanowskiego, przyjęta uchwałą Nr XXIV/246/95 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 grudnia 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego z 1996 r. Nr 1, poz.4).
Plan wszedł w życie z dniem 19 lutego 1996 r. Plan ten aktualnie obejmuje tereny o powierzchni około 6,29 ha, co stanowi 0,13 % powierzchni miasta.
2. Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotycząca terenu w rejonie ulic: Stefana Wyszyńskiego, Stefana Czarnieckiego, Bogusława IV, Barnima, przyjęta uchwałą Nr XLV/419/97 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 26 sierpnia 1997 r. (Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego Nr 12, poz.95 oraz z 2013 r. poz.2959).
Plan wszedł w życie z dniem 20 listopada 1997 r. Plan ten aktualnie obejmuje tereny o powierzchni około 14,76 ha, co stanowi 0,31 % powierzchni miasta.

3. Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotycząca terenu w rejonie ulic: Bydgoskiej – Robotniczej – Na Grobli, przyjęta uchwałą Nr XLVIII/436/97 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 25 listopada 1997 r. (Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego z 1998 r. Nr 2, poz.24).
Plan wszedł w życie z dniem 24 lutego 1998 r. Plan ten aktualnie obejmuje tereny o powierzchni około 6,28 ha, co stanowi 0,13 % powierzchni miasta.
4. Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotycząca terenu w rejonie ulic: Bolesława Chrobrego – Garncarskiej – Kazimierza Wielkiego – Kramarskiej - Grodzkiej, przyjęta uchwałą Nr LVI/503/98 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 26 maja 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Szczecińskiego Nr 14, poz.90).
Plan wszedł w życie z dniem 06 lipca 1998 r. Plan ten aktualnie obejmuje tereny o powierzchni około 1,90 ha, co stanowi 0,04 % powierzchni miasta.
5. Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dla terenów projektowanych i istniejących pasów drogowych ulic klas: „Gt”, „Zt”, „Zo”, „Lg”, przyjęta uchwałą Nr III/29/98 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 15 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 1999 r. Nr 40, poz.650 i 651).
Plan wszedł w życie z dniem 06 listopada 1999 r. Plan ten aktualnie obejmuje tereny o powierzchni około 93,41 ha, co stanowi 1,94 % powierzchni miasta i dotyczy wyłącznie zagospodarowania tymczasowego oraz gwarantuje rezerwę terenu pod przyszłe drogi.
6. Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotycząca terenów wzdłuż Kanalu Młyńskiego, przyjęta uchwałą Nr XXXVI/380/2001 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 sierpnia 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 37, poz.869).
Plan wszedł w życie z dniem 24 listopada 2001 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 1,31 ha, co stanowi 0,03 % powierzchni miasta.
7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczący terenu w rejonie ulic: Andrzeja Struga, Bolesława Chrobrego oraz parku Zamkowego, przyjęty uchwałą Nr V/35/07 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27 lutego 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 46, poz.684).
Plan wszedł w życie z dniem 17 maja 2007 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 20,63 ha, co stanowi 0,43 % powierzchni miasta.
- 7a. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczącego terenu w rejonie ulic: Andrzeja Struga, Bolesława Chrobrego oraz parku Zamkowego, przyjęta uchwałą Nr XXXVI/418/2014 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 stycznia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz.780).
Zmiana planu weszła w życie z dniem 13 marca 2014 r. Zmiana planu obejmuje tereny o powierzchni około 0,52 ha, nie powoduje jednak wzrostu powierzchni miasta objętej planami.

8. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dla działki o numerze 447 przy ulicy Hetmana Stefana Czarnieckiego, przyjęta uchwałą Nr IX/81/07 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27 czerwca 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 89, poz.1537).
Plan wszedł w życie z dniem 14 września 2007 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 0,29 ha, co stanowi 0,01% powierzchni miasta.
9. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczący terenu w rejonie ulic: Grodzkiej, Bolesława Chrobrego, Kazimierza Wielkiego, przyjęty uchwałą Nr X/94/07 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 28 sierpnia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 103, poz.1784).
Plan wszedł w życie z dniem 12 listopada 2007 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 1,92 ha, co stanowi 0,04 % powierzchni miasta.
10. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczący terenu w rejonie ulic: Wojska Polskiego, Marii Konopnickiej, Dworcowej oraz osiedla Tysiąclecia, przyjęty uchwałą Nr XV/133/07 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27 listopada 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2008 r. Nr 1, poz.7).
Plan wszedł w życie z dniem 11 lutego 2008 r. Plan ten aktualnie obejmuje tereny o powierzchni około 22,72 ha, co stanowi 0,47 % powierzchni miasta.
- 10a. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczącego terenu w rejonie ulic: Wojska Polskiego, Marii Konopnickiej, Dworcowej oraz osiedla Tysiąclecia, przyjęta uchwałą Nr XXXVIII/447/2014 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 29 kwietnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz.2334).
Zmiana planu weszła w życie z dniem 19 czerwca 2014 r. Zmiana planu obejmuje tereny o powierzchni około 1,5 ha, nie powoduje jednak wzrostu powierzchni miasta objętej planami.
11. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczący terenu w rejonie ulic: Wiejskiej, Jagiellońskiej, Generała Władysława Sikorskiego, przyjęty uchwałą Nr XV/134/07 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 27 listopada 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2008 r. Nr 4, poz.119).
Plan wszedł w życie z dniem 17 lutego 2008 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 32,28 ha, co stanowi 0,67 % powierzchni miasta.
12. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargardu Szczecińskiego dotyczący terenu w rejonie ulic: Robotniczej, Marii Skłodowskiej-Curie, Jana Kilińskiego, Gdańskiej, przyjęty uchwałą Nr XII/142/2011 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 29 listopada 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2012 r. poz.11).
Plan wszedł w życie z dniem 09 lutego 2012 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 34,21 ha, co stanowi 0,71 % powierzchni miasta.
13. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard Szczeciński dotyczący terenu w rejonie ulic: Towarowej, Dworcowej, przyjęty uchwałą Nr VI/52/2015 Rady

Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 31 marca 2015 r.(Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz.1850).

Plan wszedł w życie z dniem 27 maja 2015 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 19,97 ha, co stanowi 0,42 % powierzchni miasta.

14. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulic: Marii Konopnickiej, Stefana Żeromskiego, przyjęty uchwałą Nr XV/173/2016 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 26 stycznia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz.949). Plan wszedł w życie z dniem 17 marca 2016 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 4,96 ha, co stanowi 0,10 % powierzchni miasta.
15. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulic: Popiela, Obwodnicy Staromiejskiej oraz Parku Jagiellońskiego, przyjęty uchwałą Nr XVI/183/2016 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 23 lutego 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz.1264). Plan wszedł w życie z dniem 07 kwietnia 2016 r. Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 7,72 ha, co stanowi 0,16 % powierzchni miasta.
16. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczący terenu w rejonie ulicy Garncarskiej, przyjęty uchwałą Nr XXVIII/291/2017 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 28 marca 2017 r. (plan oczekuje na publikację w Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego). Plan ten obejmuje tereny o powierzchni około 0,66 ha.

Wszystkie działania inwestycyjne przewidziane w Gminnym Programie Rewitalizacji planowane są na terenach zgodnych z przeznaczeniem określonym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Na terenach nie posiadających planów możliwe jest natomiast określenie sposobu zagospodarowania w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Z tego względu nie wskazuje się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany. Nie przewiduje się także konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art.37f ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

III. WIZJA, MISJA OBSZARU OBJĘTEGO PROGRAMEM REWITALIZACJI

1. WIZJE I CELE REWITALIZACJI

Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji :

Za horyzont wizji przyjęto rok 2026

Wizja jest nieokreślonym w czasie i przestrzeni (choć odnosi się w tym przypadku do wyznaczonego do rewitalizacji obszaru miasta Stargard) spojrzeniem w przyszłość, jaką lokalna społeczność widzi dla siebie i określeniem miejsca, w którym chce żyć i pracować i z którym wiąże swoje nadzieje na realizację swoich życiowych planów i marzeń.

Wizja obszaru rewitalizacji :

Wydzielony obszar miasta Stargard uznany za kryzysowy, objęty rewitalizacją to teren miasta nad rzeką Iną obejmujący śródmieście i starówkę - fragment miasta położony na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych, o dużym potencjale rozwojowym, otwarty dla inwestorów, przyjazny dla przyrody i mieszkańców.

W 2026 ta część miasta charakteryzować się będzie aktywnością społeczno-gospodarczą, nowoczesną edukacją i żywą kulturą obecną na każdym kroku. Tereny wokół rzeki Iny pełniły będą funkcję rekreacji i wypoczynku co spowoduje rozwój usług turystycznych opartych na tradycji, zabudowie historycznej, oraz licznych parkach. Wzdłuż nabrzeża rzeki Iny widać aktywnych turystów, biegaczy, rolkarzy ale również seniorów, którzy wśród zieleni spacerują lub odpoczywają na ławkach podziwiając walory stargardzkiej przyrody. Nie zabraknie miejsca dla młodzieży, która swoją energią wypełni nowoczesne obiekty kulturalno-edukacyjne. Tereny znajdującą się obok tych obiektów pobudzą wyobraźnię i twórczość niejednego artysty i będą podstawą do tworzenia niepowtarzalnych widowisk plenerowych. Centrum miasta znów będzie pełniło funkcję kulturotwórczą, gdzie ulice będą tętnić życiem, kawiarnie, restauracje a przy nich ogródki będą otwarte do późna. Przestrzeń miejska okalająca centrum i śródmieście zostanie ożywiona poprzez odnowienie zabytkowych kamienic, budynków tworząc przyjazne i bezpieczne miejsce dla mieszkańców, turystów i przedsiębiorców. Zrewitalizowana część Stargardu to aktywny obszar europejskiej współpracy terytorialnej gdzie dzieci, młodzież i dorośli będą mogli poznawać siebie nawzajem poprzez różnego rodzaju inicjatywy o charakterze kulturalnym oraz społeczno-gospodarczym.

Misja Miasta Stargard w części obszaru objętego rewitalizacją oraz kompleksowość programu rewitalizacji

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel rewitalizowanego obszaru Miasta Stargard, jego „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do Miasta, dla którego została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju wydzielonej do rewitalizacji części Miasta Stargard poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz obszaru objętego rewitalizacją

w perspektywie 10 lat i jest kompatybilna (spójna) z wyznaczoną wizją. Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów Programu Rewitalizacji. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych Programem Rewitalizacji.

Misja koncentruje się na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne. Misja wyraźnie określa charakter rewitalizowanego obszaru Miasta Stargard i wskazuje jego atuty, które między innymi przekładają się na Gminny Program Rewitalizacji. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe Miasta Stargard objęte rewitalizacją wzajemnie się uzupełniają. W dalszej części Programu Rewitalizacji przedstawiono obszary życia społecznego – gospodarczego (zagospodarowanie przestrzenne, gospodarka, strefa społeczna), dla których wyznaczono cele i kierunki działania.

Misja rewitalizacji Stargardu:

Stargard – Animator spójnych przestrzeni !!!

Rozumiemy tą misję poprzez:

- **Animację społeczną** – prowadzącą do przełamania atmosfery marazmu społecznego i poczucia braku szans. Prowadzenie działań animacyjnych mających na celu zapewnienie komfortu życia jego mieszkańcom poprzez dobrze zorganizowany system wsparcia dla wszystkich grup społecznych, gospodarczych i inicjatyw aktywnych środowisk pozarządowych, zapewniając skuteczne metody współpracy międzysektorowej.
- **Animację gospodarczą** – prowadzącą do aktywizacji sfery gospodarczej poprzez stwarzanie warunków do rozwoju gospodarczego w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe. W centrum miasta otworzą się nowe sklepy i usługi a w odpowiedzi na to pojawią się tu nowi klienci z całego miasta i okolicy.
- **Animację ładu przestrzennego** – zmierzającą do poprawy stanu budynków, kamienic ulic oraz do upiększenia przestrzeni terenów zielonych, tak aby poruszyć żywe emocje stargardzian: niech od nowa pokochają centrum swego miasta i zechcą w nim bywać, przeżywać emocje oraz aktywnie spędzać czas w kontakcie z przyrodą i dziedzictwem kulturowym.

1.1 Kompleksowość programu rewitalizacji

1) Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego, gospodarczego, przestrzennofunkcjonalnego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. W trakcie opracowywania i wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

2) Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowości interwencji. Oczekuje się wzajemnego powiązania oraz synergii

projektów rewitalizacyjnych. Nie oznacza to obowiązku w każdym przypadku jednoczesnej realizacji projektów, lecz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową.

3) Podejmowane w ramach projektu rewitalizacyjnego przedsięwzięcia powinny stanowić odpowiedź na konkretne problemy zidentyfikowane na etapie diagnozy obszaru zdegradowanego przedstawionej w programie rewitalizacji. Niezbędne tym samym jest wykazanie logiki powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami podejmowanymi w ramach kompleksowej interwencji.

1.2 Koncentracja programu Rewitalizacji

1) Koncentracja interwencji i potrzeba hierarchizacji potrzeb powodują, że programy rewitalizacji dotyczą terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, obejmujących całość lub część zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętych szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Działania rewitalizacyjne z definicji skierowane są na określony i zidentyfikowany dzięki diagnozie obszar rewitalizacji, przy założeniu zastosowania adekwatnych narzędzi oraz możliwości finansowania rewitalizacji.

2) Co do zasady projekty rewitalizacyjne realizowane są na obszarach rewitalizacji. Do objęcia wsparciem można jednak dopuszczać także projekty rewitalizacyjne zlokalizowane poza tym obszarem, jeśli służą one realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji. Zwłaszcza dotyczy to inicjatyw społecznych nakierowanych np. na aktywizację zawodową mieszkańców obszarów rewitalizacji, gdzie rozwiązania dedykowane ludności z obszaru rewitalizacji mogą być podejmowane poza obszarem rewitalizacji. Takie przypadki wymagają szerszego uzasadnienia i wskazania siły tych powiązań i efektywności oddziaływania danego projektu rewitalizacyjnego.

1.3 Okres programowania

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Stargard, odnoszącego się do zdegradowanych obszarów miejskich Stargardu wyróżniono jeden okres programowania środków: 2014 – 2020. Program ma charakter strategiczno – operacyjny. Należy przyjąć, że rok 2026 wyznacza okres obowiązywania zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji głównie w zakresie założonych celów rewitalizacji na wskazanych obszarach, zakresu interwencji oraz priorytetowych typów projektów. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji informacje o obszarach objętych wsparciem zostały pobrane z Lokalnego Programu Rewitalizacji.

2. CELE REWITALIZACJI

2.1 Struktura celów rewitalizacji

W myśl ustawy (art. 15 ust 1 p. 4) cele rewitalizacji powinny być wybrane tak, aby implikowały następnie kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk ujawnionych w pierwszej części diagnozy (negatywnych zjawisk społecznych i nakładających się

na nie innych negatywnych zjawisk). Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom powinno z kolei polegać na wykorzystaniu potencjałów zidentyfikowanych w drugiej części diagnozy.

W niniejszym Programie definiuje się trzy – podporządkowane misji – cele strategiczne, oraz strukturę celów operacyjnych i szczegółowych podporządkowanych celom strategicznym. Struktura celów jest więc de facto czterostopniowa: misja – cele strategiczne – cele operacyjne – cele szczegółowe.

Struktura przyjętych w niniejszym GPR trzech celów strategicznych, podporządkowanych im dziesięciu celów operacyjnych i dwudziestu ośmiu celów szczegółowych przedstawia się następująco:

Cel strategiczny 1. ANIMACJA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ

Cel operacyjny 1.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i patologiom społecznym i zwiększenie integracji mieszkańców na obszarze rewitalizacji.

- Cel szczegółowy 1.2.1 Tworzenie warunków do sprawnego funkcjonowania grup wsparcia;
- Cel szczegółowy 1.2.2 Realizacja programów profilaktycznych i współpraca z organizacjami pozarządowymi działających w szeroko rozumianym obszarze pomocy społecznej;
- Cel szczegółowy 1.2.3 Edukacja nt. potencjalnych zagrożeń wynikających z wykluczenia społecznego.

Cel operacyjny 1.3 Stworzenie warunków dla lepszego wykorzystania potencjału ludzkiego i pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców na obszarze rewitalizacji.

- Cel szczegółowy 1.3.1 Identyfikacja liderów lokalnych z perspektywy organizacji warsztatów/spotkań mających na celu ich aktywizację w miejscu zamieszkania;
- Cel szczegółowy 1.3.2 Organizacja imprez integracyjnych w obszarze objętym programem rewitalizacji;
- Cel szczegółowy 1.3.3 Tworzenie systemu wyróżnień i nagród dla aktywnych mieszkańców.

Cel operacyjny 1.4 Stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju edukacyjnego młodzieży i całego społeczeństwa na obszarze rewitalizacji.

- Cel szczegółowy 1.4.1 Wykorzystanie bazy oświatowej do organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży;
- Cel szczegółowy 1.4.2 Stworzenie systemu edukacji dorosłych (profilaktyka zdrowotna, doradztwo zawodowe, coaching, psychoterapia itp.) w oparciu o istniejące placówki i świetlice środowiskowe;
- Cel szczegółowy 1.4.3 Zwiększenie dostępu do nauki dla dzieci i rodzin o niskich dochodach.

Cel strategiczny 2. ANIMACJA SPÓJNOŚCI GOSPODARCZEJ

Cel operacyjny 2.1 Tworzenie nowych miejsc pracy.

- Cel szczegółowy 2.1.1 Inicjowanie nowych stref aktywności gospodarczej z wykorzystaniem terenów przemysłowych i plomb budowlanych obszaru rewitalizowanego;

- Cel szczegółowy 2.1.2 Współpraca miasta z instytucjami wsparcia małej i średniej przedsiębiorczości;

Cel operacyjny 2.2 Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe.

- Cel szczegółowy 2.2.1 Wspieranie różnych form komunikacji alternatywnej do komunikacji samochodowej;
- Cel szczegółowy 2.2.2 Tworzenie pakietów usług turystycznych;
- Cel szczegółowy 2.2.3 Tworzenie projektów dla skutecznego wykorzystania zbiorników wodnych (rzek i jezior) oraz terenów zielonych dla rozwoju turystyki kwalifikowanej.

Cel operacyjny 2.3 Wzrost ilości przedsięwzięć gospodarczych organizowanych w obszarze oddziaływania inwestycji rewitalizacyjnych.

- Cel szczegółowy 2.3.1 Tworzenie prawnych i ekonomicznych mechanizmów sprzyjających rozwojowi usług turystycznych w obszarze objętym rewitalizacją;
- Cel szczegółowy 2.3.2 Inicjowanie aktywności gospodarczej w obszarach zrewitalizowanych w kierunku wypełniania usług niszowych;
- Cel szczegółowy 2.3.3 Budowa infrastruktury okołobiznesowej.

Cel strategiczny 3. ANIMACJA SPÓJNOŚCI PRZESTRZENNEJ

Cel operacyjny 3.1 Uzyskanie ładunku przestrzennego i estetyki miasta.

- Cel szczegółowy 3.1.1 Utworzenie i realizacja koncepcji tworzenia przestrzennie spójnej architektury zieleni obszaru rewitalizowanego;
- Cel szczegółowy 3.1.2 Tworzenie iluminacji świetlnej zrewitalizowanych części miasta;
- Cel szczegółowy 3.1.3 Opracowanie i wdrożenie jednolitych zasad i warunków sytuowania tablic i urządzeń reklamowych.

Cel operacyjny 3.2 Poprawa standardu zasobów mieszkaniowych.

- Cel szczegółowy 3.2.1 Systematyczne remonty zasobów mieszkań komunalnych, spółdzielczych, będących w zasobach wspólnotowych i TBS;
- Cel szczegółowy 3.2.2 Budowa oraz wykorzystanie istniejących substancji zasobów komunalnych do realizacji obiektów mieszkaniowych o charakterze socjalnym i mieszkań zastępczych.

Cel operacyjny 3.3 Poprawa standardu i rewitalizacja dóbr kultury i dziedzictwa kulturowego

- Cel szczegółowy 3.3.1 Tworzenie projektów mających na celu rewitalizację dóbr kultury i dziedzictwa kulturowego;
- Cel szczegółowy 3.3.2 Odbudowa tradycji i rewitalizacja wyznaczonych obszarów zwartej zabudowy.
- Cel szczegółowy 3.3.3 Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych;

Cel operacyjny 3.4 Poprawa standardu usług społecznych

- Cel szczegółowy 3.4.1 Adaptacja obiektów będących w zasobach publicznych obszaru rewitalizowanego na potrzeby infrastruktury pomocy społecznej;
- Cel szczegółowy 3.4.2 Budowa i remonty infrastruktury społecznie użytecznej (szkoły, centra kultury, świetlice itp.) na obszarze rewitalizowanym;
- Cel szczegółowy 3.4.3 Budowa infrastruktury rekreacyjnej (place zabaw, parki miejskie itp.) na obszarze rewitalizowanym.

Tabela 38: Struktura celów

CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	CEL SZCZEGÓŁOWY	KIERUNKI DZIAŁAŃ
ANIMACJA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ	Cel operacyjny 1.1 Przeciwdziałania wykluczeniu i patologiom społecznym i zwiększenie integracji mieszkańców na obszarze rewitalizacji	Cel szczegółowy 1.1.1 Tworzenie warunków do sprawnego funkcjonowania grup wsparcia	Główną ideą tego kierunku jest tworzenie na bazie zasobów rewitalizowanego obszaru miasta zaplecza dla działań takich grup wsparcia jak grupy AA, świetlice socjoterapeutyczne, Domy Dziennego Pobytu, ośrodki interwencji kryzysowej, biura porad prawnych
		Cel szczegółowy 1.1.2 Realizacja programów profilaktycznych i współpraca z organizacjami pozarządowymi działających w szeroko rozumianym obszarze pomocy społecznej	Główną ideą tego kierunku jest wdrażanie gotowych i sprawdzonych programów profilaktycznych oraz tworzenie własnych projektów w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej we współpracy z NGO w oparciu o zaplecze socjalne i materialne pozyskane w procesie rewitalizacji
		Cel szczegółowy 1.1.3 Edukacja nt. potencjalnych zagrożeń wynikających z wykluczenia społecznego	Główną ideą tego kierunku jest edukacja mieszkańców miasta w zmieniającej się rzeczywistości obszaru Śródmieścia i Starówki w zakresie zagrożeń wynikających z wykluczenia społecznego poprzez różnego rodzaju spotkania, festyny, warsztaty i zajęcia terapeutyczne.
		Cel szczegółowy 1.2.1 Identyfikacja liderów lokalnych oraz ich aktywizację w miejscu zamieszkania	Główną ideą tego kierunku jest identyfikacja liderów lokalnych poprzez organizację warsztatów/spotkań mających na celu ich aktywizację w miejscu zamieszkania

	Cel operacyjny 1.2 Stworzenie warunków dla lepszego wykorzystania potencjału ludzkiego i pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców na obszarze rewitalizacji.	Cel szczegółowy 1.2.2 Organizacja imprez integracyjnych w obszarze objętym programem rewitalizacji	Główną ideą tego kierunku jest organizacja imprez masowych o charakterze integracyjnym dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego z wykorzystaniem nowego, powstającego zaplecza rekreacyjnego i miejsc spotkań mieszkańców w obszarze objętym zespołem działań inwestycyjnych w ramach GPR
		Cel szczegółowy 1.2.3 Tworzenie systemu wyróżnień i nagród dla aktywnych mieszkańców	Główną ideą tego kierunku jest tworzenie i wdrażanie projektów sportowych, kulturalnych i społecznych wokół, których lokalna społeczność konsolidowałaby się w tworzeniu lokalnej tożsamości
		Cel szczegółowy 1.3.1 Wykorzystanie bazy oświatowej do organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	W wyniku działań rewitalizacyjnych przestrzeń wielu obiektów oświatowych będzie wykorzystywana na m.in.: - indywidualizację pracy z uczniem ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym ucznia młodszego i wsparcie uczniów zagrożonych przedwczesnym zakończeniem nauki szkolnej; - Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu; -Korzystanie z technologii informacyjno- komunikacyjnych (TIK)

	Cel operacyjny 1.3 Stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju edukacyjnego młodzieży i całego społeczeństwa na obszarze rewitalizacji	Cel szczegółowy 1.3.2 Stworzenie systemu edukacji dorosłych (profilaktyka zdrowotna, doradztwo zawodowe, coaching, psychoterapia itp.) w oparciu o istniejące placówki i świetlice środowiskowe	W wyniku działań rewitalizacyjnych przestrzeń wielu obiektów oświatowych będzie wykorzystywana na m.in.: - szkolenia lub inne formy uzyskiwania kwalifikacji lub zdobywania i poprawy kompetencji interpersonalnych i specjalistycznych, skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji w powyższym zakresie.
		Cel szczegółowy 1.3.3 Zwiększenie dostępu do nauki dla dzieci i rodzin o niskich dochodach	W wyniku działań rewitalizacyjnych przestrzeń wielu obiektów użyteczności publicznej będzie wykorzystywana na m.in.: - programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej
ANIMACJA SPÓJNOŚCI GOSPODARCZEJ	Cel operacyjny 2.1 Tworzenie nowych miejsc pracy.	Cel szczegółowy 2.1.1 Inicjowanie nowych stref aktywności gospodarczej z wykorzystaniem terenów przemysłowych i pomb budowlanych obszaru rewitalizowanego	Główną ideą tego kierunku jest uaktywnianie nowych obszarów gospodarczych poprzez budowę i przebudowę infrastruktury technicznej niezbędnej dla tworzenia nowych MSP w części rewitalizowanego miasta
		Cel szczegółowy 2.1.2	Główną ideą tego kierunku jest zapewnienie wsparcia instytucjonalnego i organizacyjnego tworzącym się w obszarze rewitalizowanym

		Współpraca miasta z instytucjami wsparcia małej i średniej przedsiębiorczości	przedsięwzięciom MSP dla zwiększenia ich sprawności funkcjonowania na rynku i możliwości ich rozwoju
	Cel operacyjny 2.2 Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe	Cel szczegółowy 2.2.1 Wspieranie różnych form komunikacji alternatywnej do komunikacji samochodowej	Główną ideą tego kierunku jest tworzenie sieci ścieżek pieszych i rowerowych oraz rozwijanie usług transportu zbiorowego mającego wpłynąć pozytywnie na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i poprawę komfortu życia mieszkańców śródmieścia i starówki.
		Cel szczegółowy 2.2.2 Tworzenie pakietów usług turystycznych	Główną ideą tego kierunku jest tworzenie spójnych ofert turystycznych opartych o pakiety lojalnościowe powiązane również a atrakcjami turystycznymi leżącymi poza śródmieściem i starówką. Wytworzenie, wypromowanie produktów inwestycyjnych
		Cel szczegółowy 2.2.3 Tworzenie projektów dla skutecznego wykorzystania zbiorników wodnych (rzek i jezior) oraz terenów zielonych dla rozwoju turystyki kwalifikowanej	Głównym przesłaniem tego kierunku jest utworzenie architektury zieleni zsynchronizowanej z otoczeniem rewitalizowanych fragmentów miasta i będącej jednocześnie wyznacznikiem szlaków turystycznych (rewitalizacja parków miejskich, zagospodarowanie rzeki Iny).
	Cel operacyjny 2.3	Cel szczegółowy 2.3.1	Jednym z celów rewitalizacji jest turystyczne uaktywnienie części rewitalizowanego obszaru miasta stąd obszary, które staną się atrakcyjne pod kątem lokalizacji nowych inwestycji turystycznych winny być uzbrojone w pakiet prawnych i

	Wzrost ilości przedsięwzięć gospodarczych organizowanych w obszarze oddziaływania inwestycji rewitalizacyjnych	Tworzenie prawnych i ekonomicznych mechanizmów sprzyjających rozwojowi usług turystycznych w obszarze objętym rewitalizacją	ekonomicznych zachęt w postaci możliwej do zaoferowania przez samorząd w ramach uprawnień wynikających z pakietu ustaw samorządowych
		Cel szczegółowy 2.3.2 Inicjowanie aktywności gospodarczej w obszarach zrewitalizowanych w kierunku wypełniania usług niszowych	Część inwestycji miasta w ramach działań rewitalizacyjnych uznać można za element oferty skierowanej do partnera prywatnego, który wypełni np. dotychczas niezagospodarowane obszary usług turystycznych lub około turystycznych korzystając z wartości dodanej obszaru miasta, która pojawiła się w wyniku działań rewitalizacyjnych.
		Cel szczegółowy 2.3.3 Budowa infrastruktury okolobiznesowej	Główną ideą tego kierunku jest wspieranie lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw, zwłaszcza turystycznych, poprzez zapewnienie infrastruktury technicznej oraz Stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.
	Cel operacyjny 3.1 Uzyskanie ładu przestrzennego i estetyki miasta.	Cel szczegółowy 3.1.1 Utworzenie i realizacja koncepcji tworzenia przestrzennie spójnej architektury zieleni obszaru rewitalizowanego	Głównym przesłaniem tego kierunku jest utworzenie architektury zieleni zsynchronizowanej z otoczeniem rewitalizowanych fragmentów miasta i będącej jednocześnie wyznacznikiem szlaków turystycznych (rewitalizacja parków miejskich, zagospodarowanie rzeki Iny)
		Cel szczegółowy 3.1.2	Główną ideą tego kierunku jest wyeksponowanie obiektów zabytkowych jak i architektury zieleni

ANIMACJA SPÓJNOŚCI PRZESTRZE NNEJ		Tworzenie iluminacji świetlnej zrewitalizowanych części miasta;	poprzez ich oświetlenie w sposób podkreślający i walory architektoniczne
		Cel szczegółowy 3.1.3 Opracowanie i wdrożenie jednolitych zasad i warunków sytuowania tablic i urządzeń reklamowych	Główną ideą tego kierunku będzie określenie sprawnych mechanizmów, które w skuteczny sposób doprowadzą do poprawy jakości przestrzeni publicznych, a jednocześnie będą akceptowalne z punktu widzenia społecznego.
	Cel operacyjny 3.2 Poprawa standardu zasobów mieszkaniowych.	Cel szczegółowy 3.2.1 Systematyczne remonty zasobów mieszkań komunalnych, spółdzielczych, będących w zasobach wspólnotowych i TBS	Główną ideą tego kierunku jest podwyższanie standardów lokali mieszkalnych zwłaszcza w obiektach zrewitalizowanych, aby nie ograniczać się do modernizacji elewacji w projektach rewitalizacyjnych.
		Cel szczegółowy 3.2.2 Budowa oraz wykorzystanie istniejących substancji zasobów komunalnych do realizacji obiektów mieszkaniowych o charakterze socjalnym i mieszkań zastępczych	W wyniku działań rewitalizacyjnych w wielu obiektach komunalnych i wspólnotowych powstaną nowe powierzchnie wykonane z uwzględnieniem technologii przyjaznych środowisku, które planuje się przeznaczyć na działalność związaną z szeroko rozumianą pomocą społeczną.
	Cel operacyjny 3.3 Poprawa standardu i rewitalizacja dóbr kultury i dziedzictwa kulturowego	Cel szczegółowy 3.3.1 Tworzenie projektów mających na celu rewitalizację dóbr kultury i dziedzictwa kulturowego;	Główną ideą tego kierunku są prace konserwatorskie, restauratorskie przy zabytkach nieruchomych, historycznych zespołach budowlanych, prowadzące do dostosowania tych obiektów na cele użytkowe, wraz z promocją tych obiektów

		Cel szczegółowy 3.3.2 Odbudowa tradycji i rewitalizacja wyznaczonych obszarów zwartej zabudowy	Założeniem tego kierunku jest niezaprzestawanie działań i ich ograniczanie do sfery poprawy wizerunku obiektów poprzez prace budowlane, ale włączanie zrewitalizowanych fragmentów miasta do oferty kulturalnej Stargardu.
		Cel szczegółowy 3.3.3 Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych;	W wyniku działań rewitalizacyjnych w wielu obiektach zabytkowych powstaną nowe powierzchnie, które planuje się przeznaczyć na działalność związaną z szeroko rozumianą sferą edukacyjno-kulturalną.

3. PLANOWANE DZIAŁANIA NA OBSZARZE ZDEGRADOWANYM

3.1 Identyfikacja Projektu Zintegrowanego

Zgodnie z definicją obszarem zdegradowanym jest obszar spełniający kryteria przynajmniej jednego z obszarów, tj. obszaru kryzysowego, obszaru wsparcia mieszkalnictwa, obszaru poprzemysłowego, powojkowego i popeegeterowskiego.

Przeprowadzona analiza dla obszarów analitycznych miasta wskazała na następujące obszary zdegradowane:

- **Obszar kryzysowy (rewitalizacji)** : Starówka i Śródmieście
- Obszar wsparcia mieszkalnictwa: Starówka i Śródmieście
- Obszar powojkowy: Osiedle Lotnisko
- Obszar poprzemysłowy: Obszar ZNTK

W Gminnym Programie Rewitalizacji dla Miasta Stargard na lata 2016-2026 znajdują się przedsięwzięcia tworzące **Priorytetowy Projekt Zintegrowany**, planowany do realizacji na wszystkich obszarach zdegradowanych: obszar powojkowy, obszar poprzemysłowy, obszar Śródmieście Zachód i obszar przeznaczony do rewitalizacji - Śródmieście Starówka.

Koncentracja działań rewitalizacyjnych będzie odbywała się na terenie wskazanym jako obszar kryzysowy, czyli Śródmieście Starówka, dla którego zostały wskazane projekty podstawowe i uzupełniające.

Niemniej jednak Gmina Miasto Stargard przyjmując na siebie jako dobrowolne zadanie rewitalizację, będzie wykonywała zadania w sposób zintegrowany, zrównoważony i kompleksowy łącząc ze sobą sferę społeczną z infrastrukturalną, dbając równocześnie o sferę środowiskową i gospodarczą. Jak napisano wyżej działania rewitalizacyjne będą prowadzone tylko na obszarze wskazanym do rewitalizacji, jednak pewne działania będą podejmowane również na obszarach zdegradowanych, by od samego początku eliminować problemy występujące na wszystkich obszarach, by również zapobiegać narastaniu problemów.

W ramach Projektu Zintegrowanego zaplanowano do realizacji projekty z następujących dziedzin:

Działania społeczne

Działania gospodarcze

Działania infrastrukturalne, przestrzenne i środowiskowe.

Wszystkie planowane działania w ramach Projektu Zintegrowanego korespondują ze zidentyfikowanymi problemami i potrzebami na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji.

Dla obszaru wskazanego do rewitalizacji określono plany działań społecznych, gospodarczych, przestrzennych, infrastrukturalnych i środowiskowych, które zawierają listę priorytetowych typów projektów podstawowych i uzupełniających. Plany działań wraz z celami, które realizowane są za pomocą projektów są podstawą do prowadzenia polityki rewitalizacji na wskazanym obszarze. Zakłada się, że oprócz wskazanych projektów podstawowych

zidentyfikowanych na etapie opracowania GPR co roku będą wdrażane projekty rewitalizacyjne realizowane również przez podmioty zewnętrzne. Na potrzeby realizacji polityki rewitalizacji zostaną uruchomione mechanizmy wdrażania i finansowania zadań rewitalizacyjnych. Dostęp do środków będzie zależał przede wszystkim od tego, czy cele planowanych projektów rewitalizacyjnych zgodne są z celami oraz priorytetowymi typami projektów.

3.2 PLANOWANE DZIAŁANIA SPOŁECZNE, GOSPODARCZE, PRZESTRZENNE, INFRASTRUKTURALNE I ŚRODOWISKOWE W RAMACH PRIORYTETOWEGO PROJEKTU ZINTEGROWANEGO

Tabela 39 Planowane działania w ramach Priorytetowego Projektu Zintegrowanego

„Rewitalizacja strefy śródmiejskiej i Starego Miasta w Stargardzie”

L.p.	Projekt	Organizacja odpowiedzialna	Komplementarność	Szacowany koszt	Okres realizacji	Możliwości dofinansowania	Opis
Śródmieście Starówka I. Sfera Społeczna ⁴							
1.	Życie bez nałogów	MOPS	Przedsięwzięcia nr 2,3,4,7,12,21	5.000,00 zł	2017-2020	Środki własne, RPO WZ, MRPiPS	Przedsięwzięcie zakłada prace socjalną poprzez udzielanie pomocy osobom i rodzinom uzależnionym od alkoholu i i innych środków odurzających .Motywacja do

⁴ Projekty społeczne będą również realizowane w ramach zadań własnych gminy, nie wszystkie w chwili obecnej da się zidentyfikować , a przede wszystkim nazwać, będą to projekty aktywizujące osoby zagrożone wykluczeniem społecznym lub doraźna pomoc rodzinom z problemami, będą to również działania podejmowane we współpracy samorządowych instytucji kultury , NGO mające na celu integrację mieszkańców obszarów rewitalizowanych poprzez organizacje „świąt ulic” czy organizacji różnych festiwali, gier miejskich, plenerowych itp. W roku 2016 działania były również podejmowane dzięki pracom społecznie użytecznym, którymi w 2016 roku objęte zostały 96 osoby, rodzaje prac: porządkowe, ogrodnicze i pielęgnacyjne, remontowo-budowlane, pomoc przy opiece nad dziećmi, pomoc w kuchni, roznoszenie korespondencji, projekt „Pomocna dłoń” – świadczenie usług na rzecz osób starszych, samotnych, chorych w środowisku zamieszkania w celu poprawy jakości ich życia przez osoby bezrobotne, zarejestrowane w PUP i będące klientami pomocy społecznej, „Wybierz przyszłość – oszczędzanie jest trendy” jest narzędziem dydaktycznym przystosowanym do prowadzenia zajęć/warsztatów z zakresu edukacji społeczno-finansowej dla klientów MOPS w Stargardzie, „Wsparcie dla rodziny- pomocna dłoń asystenta” – projekt wspiera rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze; „Uśmiech dziecka na dzień dziecka” – projekt realizowany dzięki sponsorom.

W działania wspierające procesy rewitalizacyjne również włączy się podmiot zewnętrzny, który zamierza stworzyć i prowadzić Samodzielne Centrum Aktywności Lokalnej S.C.A.L. BEZPIECZNIE, przedsięwzięcie to jest częścią Programu „Strefa Stop-Power”. Zgłoszony projekt zakłada stworzenie miejsca budowania osobowości oraz inicjowania zmian w postawie młodych ludzi z perspektywy myślenia tu i teraz na myślenie przyszłościowe, ponadto zapewni bezpieczną alternatywę spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież. Projekt zakłada współpracę z MOPS, z placówkami oświatowymi, streetworkerami, przedstawicielami Policji etc. na obszarze rewitalizacji.

Działanie rewitalizacyjne będzie wzmacniał również projekt zgłoszony przez podmiot prywatny pn. ”NaviEdukacja”, który jednak ze względu na siedzibę ośrodka socjoterapii będzie zlokalizowany poza obszarem rewitalizacji. Przedsięwzięcie skierowane jest do dzieci i młodzieży oraz rodzin z problemami wychowawczymi. Projekt będzie realizował innowacyjne, niesablonowe działania edukacyjno-wychowawcze łącząc zintegrowane wsparcie pedagogiczne, psychologiczne i terapeutyczne w jednym miejscu.

							uczestnictwa w zajęciach w utrzymaniu abstynencji oraz zdrowego stylu życia -życia bez nałogów. Przywrócenie osób żyjących w nałogach do funkcjonowania w społeczeństwie. Projekt obejmuje m.in.: trening psychologiczny, interpersonalny, asertywności, radzenia sobie z konfliktami w małżeństwie, jak również wsparcie terapeutyczne.
2.	Przyjazne podwórko	MOPS	Przedsięwzięcia nr 1,3,4,5,10,12,13,19	100.000,00 zł	2017-2023	Środki własne, RPO WZ, MRPiPS	Projekt ma na celu zagospodarowanie podwórek na place zabaw oraz miejsca wypoczynkowe. Wszystkie działania będą odbywały się przy współpracy mieszkańców z obszarów kryzysowych, którzy sami będą projektowali i urządzali swoje podwórka. Celem projektu jest motywacja oraz aktywizacja mieszkańców obszarów kryzysowych w celu zwiększenia świadomości oraz aktywności społeczności lokalnej.
3.	Kultura Pogranicza – Nie ogranicza	Muzeum Archeologiczne - Historyczne	Przedsięwzięcia nr 1,2,4,5,10,12,13,19, 39,52	6000,00 zł	2017-2020	Środki własne, RPO WZ, MRPiPS	Zorganizowanie jednodniowych otwartych kulturalnych warsztatów twórczych dla dzieci, młodzieży, i osób dorosłych pochodzących ze zdegradowanych dzielnic miasta w obszarze Śródmiejskim. Podwórko przez jedną dzień spełni funkcje forum społecznościowego znoszącego podziały.
4.	Warsztaty kreatywnego pisania dla dzieci i młodzieży, Warsztaty graffiti	Muzeum Archeologiczne - Historyczne	Przedsięwzięcia nr 2,3,5,10,12,13,19	2000,00 zł	2017-2020	Środki własne	Zajęcia bazują na technikach twórczego pisania, a ich metodologia opiera się na zabawie słowem. Projekt przyczyni się do aktywizacji mieszkańców obszarów rewitalizowanych

5.	Realizacja programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”	Urząd Miejski Stargard Wydział Polityki Społecznej	Przedsięwzięcia nr 2,3,4,10,12,13,19,28, 41,52	660.000,00 zł	2003-realizacja ciągła	Środki własne, RPO WZ	Program ma na celu wsparcie dziecka i rodziny, aby zapobiegać sytuacjom kryzysowym oraz zapewnić dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z potrzebami przysługującymi im prawami. Obszar „Szkoła” obejmuje organizację zajęć pozalekcyjnych (m.in. zajęcia sportowe i specjalistyczne) wraz z wyżywieniem. Obszar „Rodzina „ obejmuje działania ukierunkowane na podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców poprzez prowadzenie „Szkoły dla rodziców” oraz zapewnienie wsparcia psychologicznego i terapeutycznego. Obszar „Środowisko” to działalność Szkolnych Grup Konsultacyjnych. Miejskiej grupy Konsultacyjnej i Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
6.	„Ważny Start” Zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	Stowarzyszenie Nauczycieli i Rodziców Dzieci ze specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi	Przedsięwzięcia nr 8,10	50.000,00 zł	2018-2020	Środki własne, RPO WZ, MEN	Przedsięwzięcie będzie polegało na pobudzaniu psychoruchowym i społecznym rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole. Będzie obejmowało poprawę deficytów rozwojowych: psychomotorykę, sferę komunikacji, mowy u języka itp. Wiele rodzin z obszaru rewitalizacji nie posiada środków finansowych na rehabilitację swoich dzieci, dlatego konieczne jest zewnętrzne wsparcie finansowe, by objąć jak najwięcej dzieci projektem.

7.	„Moja, Twoja, Nasza – Ulica!!! Projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy	Urząd Miejski w Stargardzie Wydział Polityki Społecznej	Przedsięwzięcia nr 1,2,3,4,9,15,16,18, 20,23,24,25,26,40	300.000,00 zł	2014- realizacja ciągła	Środki własne, RPO WZ, MRPiPS	Projekt ma na celu aktywizację społeczną, zawodową i integrację osób zamieszkujących w danej dzielnicy. Zakłada działanie osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym na rzecz wspólnego dobra m.in. poprzez wykonywanie prac remontowych i porządkowych w okolicznych terenach. Zakłada również współdziałanie pomiędzy Gminą miasto Stargard, Powiatowym Urzędem Pracy, STBS sp. z o.o., Centrum Integracji Społecznej i centrum socjalnym Caritas.
8.	„Mamo, Tato to ja” - szkoła rodzenia	Urząd Miejski Stargard Wydział Polityki Społecznej	Przedsięwzięcie nr 6	15.000,00 zł	Projekt realizowany od roku 2007 – realizacja ciągła	Środki własne, RPO WZ, MRPiPS	Projekt obejmuje zagadnienia związane z ciążą, przygotowaniem do porodu, przebiegiem porodu i położą, oraz związane z rolą matki, dzieckiem i rodziną. Program ma działanie profilaktyczne, ponieważ właściwe zachowanie w okresie ciąży i porodu jest istotnym czynnikiem przeciwdziałania niepełnosprawności dzieci.
9.	„Na swoim” – Realizacja systemowych działań w zakresie przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności	Urząd Miejski w Stargardzie Wydział Polityki Społecznej	Przedsięwzięcia nr 1,7,21		Projekt realizowany od 2012 r.- realizacja ciągła	Środki własne, RPO WZ, MRPiPS	Realizacja funkcjonującego na terenie miasta systemu wychodzenia z bezdomności będzie obejmowała interwencje - zapewnienie schronienia, wyżywienia, odzieży, ubezpieczenia zdrowotnego, po integracji – mieszkalność wspomagane dla osób bezdomnych, reintegracja społeczna).
10.	Multicentrum – interaktywne centrum nauki	Urząd Miejski w Stargardzie	Przedsięwzięcia nr 2,3,4,5,12,13,14,15, 19	1 000 000,00	2018-2026	Środki własne, RPO WZ	Przedsięwzięcie skierowane jest do mieszkańców Stargardu (m.in. uczniów, seniorów, rodzin), zwłaszcza do mieszkańców rewitalizowanego obszaru, z grup marginalizowanych, w celu integracji

							społecznej. Projekt jest odpowiedzią na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne lokalnej społeczności. W wyniku realizacji powstanie miejsce rozwoju i pracy interaktywnych środowisk nauczania. Multicentrum umożliwi wzbogacenie wiedzy uzyskanej w szkołach (w odpowiedzi na diagnozy potrzeb przeprowadzane w szkołach) oraz rozwijanie myślenia i kreatywności. Przyczyni się do wyrównania luk społecznych w zakresie nauczania i korzystania z technologii wśród społeczności lokalnych, zwłaszcza obszarów rewitalizowanych. Przedsięwzięcia ma powstać w kamienicy przy ul. Bolesława Chrobrego 21.
11.	Klub seniora	Q Karierze Centrum Doradztwa Zawodowego i Pośrednictwa Pracy Lilla Misztela	Przedsięwzięcia nr 12,13,28,40,54	300 000,00	2017-2020	Środki własne, RPO WZ, MRPiPS	Przedsięwzięcie pod nazwą „Klub seniora” skierowany będzie do osób starszych z pewnymi dolegliwościami zdrowotnymi, zamieszkującymi samotnie lub z dziećmi. Często opiekunowie osób starszych nie mogą podjąć pracy ze względu m.in. na ograniczenia czasowe wynikające z opieki nad takimi osobami. Przedsięwzięcie ułatwi powrót na rynek pracy takich osób, a ponadto zapewni fachową opiekę osobom starszym. Opieka oraz zagospodarowanie wolnego czasu osobom starszym będzie odbywało się w ciągu dnia.
12.	Śródmiejska światlica podwórkowa	Urząd Miejski	Przedsięwzięcia nr 1,2,3,4,5,10,13,14, 22,28,41	150 000,00	2019- realizacja ciągła	Środki własne, RPO WZ, MRPiPS	Zakres projektu obejmuje stworzenie światlicy podwórkowej prowadzonej przez pedagogów. Dzieci i młodzież będą mogli

							spotykać się, otrzymają pomoc w odrabianiu lekcji, wspólnie z pedagogami ulicy będą mogli podejmować działania np. w organizacji festynów, konkursów itp.
13.	Kultura 2.0 - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia	SCK; MAH; Książnica Stargardzka	Przedsięwzięcia nr 2,3,4,5,10,12,22,28,52	600.000,00 zł	Realizacja ciągła	Środki własne, RPO WZ, MRPiPS	Przedsięwzięcie polegać będzie na wyrównywaniu szans młodzieży z obszarów zdegradowanych poprzez realizację zajęć dodatkowych z zakresu kompetencji kluczowych i społecznych takich jak: psychoedukacja dla młodzieży, zajęcia kulturalno – oświatowe itp. realizowane przez instytucje kultury działające w mieście
Śródmieście – Starówka II. Gospodarka							
14.	„ABC Przedsiębiorczości”	Urząd Miejski w Stargardzie Wydział Kultury, Sportu i Turystyki	Przedsięwzięcia nr 2,10,12,15,41,43,48,52	50.000,00 zł	Projekt realizowany od 2017 r.- realizacja ciągła	Środki własne, FIO, MEN	Przedsięwzięcie ma na celu zwiększenie dostępu do nowoczesnej edukacji w zakresie przedsiębiorczości i ekonomii, oferującej zróżnicowane możliwości uzupełniania wiedzy i umiejętności. Skierowany jest do młodzieży głównie z obszarów kryzysowych w celu poprawy umiejętności interpersonalnych poprzez zastosowanie multimedialnych metod nauczania oraz poprawa konkurencyjności uczniów w ramach dalszego procesu kształcenia oraz na rynku pracy.
15.	Poznaj swoje możliwości, czyli z doradcą zawodowym	Q Karierze Centrum Doradztwa Zawodowego i Pośrednictwa Pracy	Przedsięwzięcie nr 7, 14,43,48,49,50	150 000,00	2018-2019	Środki własne, RPO WZ	Przedsięwzięcie ma na celu dać możliwość skorzystania z usług doradcy zawodowego, osobom które chciałyby z własnej inicjatywy uzyskać informacje o swoich możliwościach zawodowych, kierunkach dróg zawodowych i wszystkim co wiąże się z „ogarnięciem” obecnej sytuacji (zawodowej, życiowej).

	za pan brat	Lilla Misztela					Osoby te często nie są zainteresowane wizytą w PUP. Projekt polegał będzie na stworzeniu biura- gdzie doradca będzie prowadził dyżury dla osób w trudnej sytuacji, wielodzietnych, bezrobotnych niezarejestrowanych itp.
16.	Utworzenie spółdzielni socjalnej o profilu działania gastronomia i browarnictwo i odbudowanie na ten cel oficyny kamienicy nr 3 przy Rynku Staromiejskim w Stargardzie	Przedsiębiorca Artur Słowik	Przedsięwzięcie nr 7, 14,17, 37, 39	800.000,00 zł	2018-2020	Środki własne, kredyty/pożyczki, RPO WZ	Produkcja różnych gatunków piw, praca w mini browarze i restauracji. Odbudowa oficyny zabytkowej w kamienicy przy Rynku Staromiejskim 3.Stworzenie miejsc pracy dla osób potrzebujących społecznej zawodowej reintegracji, które w każdej społeczności są grupą wymagającego szczególnego wsparcia.
17.	„Stargard nad Iną – projekt rekreacyjnego zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny w granicach miasta Stargard”	Urząd Miejski w Stargardzie Wydział Kultury, Sportu i Turystyki, Inżynierii i środowiska	Przedsięwzięcie nr 16,27,30, 31,37,54	2 500 000,00	2017-2018	Środki własne, kredyty/pożyczki, RPO WZ	Głównym celem przedsięwzięcia jest zagospodarowanie terenów przyległych do rzeki Iny dotyczące budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury turystyki aktywnej mającej na celu wykreowanie nowych produktów turystycznych.
Śródmieście – Starówka III. Infrastruktura, przestrzeń (PROJEKTY PODSTAWOWE)							
18.	Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz	Stargardzkie TBS Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 7,20,25,26	500.000,00 zł	2018-2022	Środki własne STBS	Wiele mieszkań w zasobie komunalnym nie posiada jeszcze toalet wewnątrz mieszkań, znajdują się one na zewnątrz budynków lub na klatkach schodowych. Do prac zostaną

	budynków w Stargardzie						zaangażowani również mieszkańcy kamienicy, którzy pod kontrolą osób z odpowiednimi kwalifikacjami będą pomagały w remontach. Projekt ten będzie częścią projektu „Projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”.
19.	Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie	Stargardzkie TBS Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 2,3,4,5,10,20,22,25, 26	5.500.000,00 zł	2019-2020	Środki własne, RPO WZ	Rewitalizacja istniejącej kamienicy wzniesionej na przełomie XIX i XX wieku tj. odtworzenie zgodnie z historyczną formą oraz przebudowa usługowej kamienicy wraz z zagospodarowaniem terenu. W kamienicy planowane jest powstanie „Multicentrum”, które będzie odpowiedzią na wyrównanie szans i luk technologicznych wśród mieszkańców obszarów rewitalizacji, będzie również miejscem spotkań oraz integracji dzieci i młodzieży. W kamienicy będzie mieściła się, m.in. siedziba Stowarzyszenia Klubu Abstynenta „Ala”, tam również będą odbywać się spotkania osób z problemami alkoholowymi, oraz znajdzie swoje miejsce siedziba Straży Miejskiej.
20.	Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 12,14,16 w Stargardzie	Stargardzkie TBS	Przedsięwzięcie nr 7, 18, 19,25,26,46	6.100.000,00 zł	2017-2018	Środki własne, RPO WZ	Rozbudowa i przebudowa budynku mieszkalno- usługowego (kamienica nr 14) odbudowa po uprzedniej rozbiórce budynku mieszkalnego wraz z zagospodarowaniem terenu. Część mieszkań zostanie przeznaczona dla osób, które nie posiadają tytułu prawnego do mieszkania w STBS Sp. z o.o. i nie posiadają środków na wypłatę pełnej kwoty partycypacji.
21.	Budowa noclegowni dla	Urząd Miejski w Stargardzie	Przedsięwzięcie nr 1, 9	2.510.000,00 zł	2017-2018	Bank Gospodarstwa	Projekt zakłada budowę budynku dwukondygnacyjnego z podpiwniczeniem, na

	osób bezdomnych na terenie miasta Stargard	Wydział Polityki Społecznej				Krajowego (dofinansowane w ramach finansowego wspierania gmin w tworzeniu noclegowni, schronisk i domów dla bezdomnych oraz środki własne	działce 538/2 obręb nr 6 (teren Gminy Miasto Stargard użyczony Archidiecezji Szczecińsko- Kamieńskiej. Budowa noclegowni wynika z konieczności zapewnienia schronienia dla osób bezdomnych, których liczba utrzymuje się na dość wysokim poziomie. Natomiast liczba miejsc w dwóch istniejących na terenie miasta schroniskach jest niewystarczająca, zwłaszcza w okresach zimowych, mimo zwiększenia liczby miejsc na zasadzie „dostawek”.
22.	Kompleksowy remont kamienicy z uwzględnieniem łamania barier architektonicznych przy ul. B. Limanowskiego 24	Zachodniopomorski Oddział Okręgowy PCK w Szczecinie	Przedsięwzięcie nr 11,12,13,28,40	1.101.204,00 zł	2017-2020	Środki własne, RPO WZ	Projekt zakłada kompleksowy remont kamienicy, tak by bezpiecznie mogli korzystać mieszkańcy z Domu Dziennego Pobytu dla Osób Starszych oraz Środowiskowego Domu Samopomocy Typu AC dla dorosłych osób przewlekle psychicznie chorych oraz wykazujących inne zaburzenia czynności psychicznych. W ramach przedsięwzięcia planowane zagospodarowanie terenu dla podopiecznych obu placówek.
23.	Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych (ul. Wojska Polskiego 56,56a,58,58a,60, 60a, 62, 64, 64a, 66, 67, 68)	Stargardzkie TBS Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 7, 18, 19, 24,25,26,39	6.000.000,00 zł	2024-2028	Środki własne, RPO WZ	Dokonana zostanie głęboka modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkaniowych poprzez modernizację, instalacje co, modernizację instalacji ciepłej wody użytkowej, ocieplenie budynków, wymiana okien i drzwi w budynkach. Na obszarze na którym planowana jest inwestycja występują negatywne czynniki ekonomiczno-społeczne, które m.in. wpływają na małą aktywność lokalnej społeczności. Degradacja

							infrastruktury wpływa niekorzystnie na jakość życia mieszkańców.
24.	Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych z udziałem środków z RPO WZ 2014-2020 (ul. Bogusława IV 22, Wojska polskiego 78 A, Marii Konopnickiej 2,3,8,10, hetmana Stefana Czarnieckiego 19.)	Stargardzkie TBS Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 7, 18, 19, 23,25,26,39	5.900.000,00 zł	2018-2022	Środki własne, RPO WZ	Dokonana zostanie głęboka modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkaniowych poprzez modernizację, instalacje Co, modernizację instalacje ciepłej wody użytkowej, ocieplenie budynków, wymiana okien i drzwi w budynkach przy ul. Bogusława IV 22, Wojska polskiego 78 A, Marii Konopnickiej 2,3,8,10, hetmana Stefana Czarnieckiego 19.
25.	Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w rejonie ulic Limanowskiego 6,8a., Wojska Polskiego 30,28, . Piłsudskiego 92 z zagospodarowaniem terenu	Stargardzkie TBS	Przedsięwzięcie nr 7, 18, 19, 20, 23, 24,26	7.000.000,00 zł	2019-2022	Środki własne, RPO WZ	Dokonana zostanie rewitalizacja budynków wraz zagospodarowaniem terenu w rejonie ulic Limanowskiego 6, 8a, W. Polskiego 30, 28, Piłsudskiego 92. Działania te są niezbędne do poprawy infrastruktury mieszkalnej oraz poprawy bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców.

26.	Budowa narożnej kamienicy w zabudowie plombowej ul. Bogusława IV- Warszawska	STBS Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 7, 18, 19, 20, 23, 24, 25,46	1.800.000,00 zł	2020-2024	Środki własne, RPO WZ	Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na budowie narożnej kamienicy. Realizacja przedsięwzięcia wpłynie pozytywnie na rozwój mieszkalnictwa w Stargardzie poprawi estetykę i bezpieczeństwo mieszkańców oraz wpłynie na poprawę infrastruktury mieszkalno-usługowej, poniesie się jakość i komfort życia mieszkańców.
27.	„Trasa Muzealna – Rewaloryzacja zabytkowego systemu umocnień obronnych miasta Stargard, stanowiących Pomnik Historii wraz z nadaniem ich nowych funkcji kulturalnych”	Urząd Miejski w Stargardzie Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Inżynierii i Środowiska	Przedsięwzięcie nr 13,17,28	12 764 610,00 zł	2018-2020	Środki własne, RPO WZ, 8.1 POIŚ/ Interreg Va	Przedsięwzięcie zakłada remont, przebudowę i rozbudowę zabytkowych obiektów wchodzących w skład Trasy Muzealnej wraz z zagospodarowaniem terenu w sąsiedztwie tych obiektów. W tym zakresie przewiduje się wykonanie niezbędnych prac przygotowawczych oraz prace inwestycyjne. Przewiduje się również niezbędne dla realizacji projektu zakupy inwestycyjne, które wpłyną na podniesienie jakości odbioru kultury przez uczestników wydarzeń kulturalnych. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do rozwoju turystyki, poprawy dostępu do kultury, rewitalizacji zdegradowanego obszaru co niewątpliwie wpłynie na poprawę konkurencyjności regionu oraz podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, jak również pozwoli na szeroki dostęp do kultury osobom z obszarów rewitalizacji, poprawi bezpieczeństwo korzystania z obiektów.

28.	Przebudowa Amfiteatru Miejskiego położonego w Parku Chrobrego w Stargardzie wraz z zagospodarowaniem najbliższej przestrzeni wokół obiektu	Urząd Miejski w Stargardzie Wydział Kultury, Sportu i Turystyki	Przedsięwzięcie nr 5,11,12,13,22,27,37	18 147 231,00 zł	2017-2019	8.1 POIŚ/ Interreg Va	Przedsięwzięcie zakłada przebudowę i rozbudowę Amfiteatru w Stargardzie. W chwili obecnej obiekt jest mocno zdegradowany. Realizacja tego przedsięwzięcia pozwoli na szeroki dostęp do kultury osobom z obszarów rewitalizacji, poprawi bezpieczeństwo korzystania z obiektu.
29.	„Rewitalizacja zieleni nad Iną oraz parku Zamkowego”	Zarząd Usług Komunalnych	Przedsięwzięcie nr 17,27,30,31,32,33, 34,35,36	500 000,00 zł	2017-2023	Środki własne, RPO WZ,2.5 POIŚ, LIFE	Ze względu na rosnące zapotrzebowanie mieszkańców na miejsca do wypoczynku, potrzebę zachowania i wzbogacenia istniejącej zieleni oraz braku poczucia bezpieczeństwa proponowane przedsięwzięcie ma na celu przebudowę ciągów pieszych, budowę oświetlenia oraz regenerację terenów zielonych.
30.	Rewitalizacja Parku Popiela i Parku Jagiellońskiego	Zarząd Usług Komunalnych	Przedsięwzięcie nr 17,27,29,31,32,33, 34,35,36	10.000.000,00 zł	2017-2023	Środki własne, RPO WZ,2.5 POIŚ	Ze względu na brak poczucia bezpieczeństwa, potrzebę podniesienia walorów estetycznych terenów zielonych, jak i konieczności utworzenia miejsc do wypoczynku i rozwijania zainteresowań projekt zakłada: budowę ciągów pieszych i rowerowych; modernizację i budowę oświetlenia; budowę:

							elementów małej architektury, integracyjnego placu zabaw, siłowni zewnętrznej, ścieżki edukacyjnej; odwodnienie alejek; rewaloryzację zieleni wysokiej i niskiej.
31.	Stargard Klejnot Pomorza – renowacja historycznej zabudowy miasta	Urząd Miejski w Stargardzie Wydział Kultury, Sportu i Turystyki	Przedsięwzięcie nr 3, 4,10, 12, 13,29,30,34	30.000.000,00 zł	2016-2026	Środki własne, RPO WZ, POiŚ, MKiDN,	Przedsięwzięcie przewiduje kontynuację wykonania remontów poszczególnych obiektów zabytkowych będących na szlaku „Stargard – Klejnot Pomorza o randze ponadregionalnej oraz ich adaptację dla potrzeb m.in. kultury i turystyki, ponadto przedsięwzięcie zakłada także realizację zadań z zakresu zagospodarowania terenu wokół zabytków na szlaku, w tym parków miejskich i przeznaczenie ich na cele rekreacyjno-rozrywkowe. Projekt będą realizowały: Gmina Miasto Stargard, jednostki organizacyjne Gminy, podmioty prywatne, organizacje pozarządowe, oraz związki wyznaniowe i kościoły. Jako elementy wchodzące w ten projekt wpisują się projekty dot. rewitalizacji parków w obszarze rewitalizacji oraz projekt zagospodarowania rzeki Iny.
Śródmieście - Starówka II. Infrastruktura, przestrzeń (PROJEKTY UZUPEŁNIAJACE)							
32.	Rewitalizacja Parku Panorama	Zarząd Usług Komunalnych	Przedsięwzięcie nr 17, 29,30,33, 34, 35, 36,	500.000,00 zł	2017-2023	Środki własne, Program LIFE, POiŚ, RPO WZ	Ze względu na rosnące zapotrzebowanie mieszkańców na miejsca do wypoczynku, potrzebę zachowania i wzbogacenia istniejącej zieleni oraz braku poczucia bezpieczeństwa, proponowane przedsięwzięcie ma na celu przebudowę ciągów pieszych, budowę oświetlenia, regenerację terenów zielonych oraz pielęgnację istniejącego drzewostanu.

33.	Rewitalizacja zieleni ulicznej: pl. Wolności, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, i ul. Osiedle Tysiąclecia. Budowa miejsc postojowych w pasie drogowym ul. Osiedle Tysiąclecia.	Zarząd Usług Komunalnych	Przedsięwzięcie nr 17, 32, 34, 35, 36	530.000,00 zł	2017-2023	Środki własne, Program LIFE, POIiŚ, RPO WZ	W obszarze rewitalizacji występuje deficyt miejsc postojowych. Projekt zakłada budowę nowych w pasie drogowym. Istnieje także potrzeba uporządkowania istniejącej zieleni oraz wprowadzenie nowych nasadzeń. Wpłynie to na podniesienie estetyki ulicy oraz otaczającej ją zabudowy. Budowa miejsc postojowych poprawi bezpieczeństwo oraz zmniejszy deficyt miejsc postojowych.
34.	Rewitalizacja zieleni w Parku Bolesława Chrobrego	Zarząd Usług Komunalnych	Przedsięwzięcie nr 17, 31, 32, 33, 35, 36	1.000.000,00 zł	2017-2023	Środki własne, Program LIFE, POIiŚ, RPO WZ	W wyniku zdegradowania zieleni oraz konieczności wybudowania dodatkowych schodów projekt zakłada: regenerację zieleni niskiej i wysokiej, wprowadzenie nowych nasadzeń, budowę schodów.
35.	Rewitalizacja zieleni w Parku Bolesława Chrobrego (okolice Amfiteatru)	Zarząd Usług Komunalnych	Przedsięwzięcie nr 17, 28, 31, 32, 33, 34, 36	1.000.000,00 zł	2017-2023	Środki własne, Program LIFE, POIiŚ, RPO WZ	Przedsięwzięcie będzie polegało na zagospodarowaniu terenów parkowych w okolicach Amfiteatru. W ramach projektu nastąpi m.in. budowa ciągów komunikacyjnych, modernizacja starych, budowa oświetlenia, rewaloryzacja zieleni oraz zabytkowego założenia ogrodowego przy Młodzieżowym Domu Kultury, a także budowa siłowni zewnętrznej. Projekt przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa, stworzona zostanie przyjazna przestrzeń dla mieszkańców wykorzystywana na cele społeczne i kulturalne.

36.	Rewitalizacja Parku 3 Maja	Zarząd Usług Komunalnych	Przedsięwzięcie nr 17, 32, 33, 34, 35	600.000,00 zł	2017-2023	Środki własne, Program LIFE, POIiŚ, RPO WZ	Przedsięwzięcie będzie polegało na regeneracji zieleni niskiej i wysokiej oraz wprowadzenie nowych nasadzeń oraz modernizację ciągów pieszych w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców oraz stworzenia miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych.
37.	Stworzenie zaplecza edukacyjno-kulturalnego przy miejskim minibrowarze restauracyjnym	Firma Budowlana Szubert Sp. z o.o. Marek Szubert	Przedsięwzięcie nr 16,17,28,39	500.000,00 zł	2017-2020	Środki własne, RPO WZ w Szczecinie	W ramach przedsięwzięcia zostanie zaprojektowana i stworzona wystawa multimedialna dotycząca produkcji chleba, a także dot. browarnictwa stargardzkiego w przeszłości i dzisiaj. Przedsięwzięcie będzie realizowane we współpracy podmiotu prywatnego z ZUT w Szczecinie. Dzięki przedsięwzięciu oprócz wystawy, zostanie stworzona przestrzeń kulturalna, gdzie organizowane będą koncerty, wystawy i spotkania artystyczne.
38.	Rewitalizacja podziemnej i naziemnej części Starówki w Stargardzie	Firma Budowlano - Handlowo- Usługowa „Modehpalm o” Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 2, 12,17,39	6.000.000,00 zł	2018-2020	Środki własne, RPO WZ w Szczecinie	Stworzenie na danym obszarze Centrum Społeczno – Kulturalno- Rozrywkowego. Zwiększenie zatrudnienia, ożywienie społeczno – gospodarczego (możliwość powstania nowych firm), poprawy jakości życia mieszkańców i wzrostu integracji społecznej oraz zwiększania prestiżu danego obszaru- teren o wysokiej wartości historycznej.
39.	SPICHRZ	Marczewska Angelika	Przedsięwzięcie nr 3,16, 23,24,37,38	7.000.000,00 zł	2017-2020	Środki własne, WFOŚiGW w Szczecinie,	Projekt zakłada kompleksowy remont zabytkowego Spichrza z XV w. polegający głównie na wymianie i dociepleniu dachu, izolacji pionowej i poziomej budynku,

						Bank Ochrony Środowiska	wymianie stolarki drzwiowej i okiennej oraz wymianie instalacji elektrycznej i grzewczej. Przedsięwzięcie zakłada również przystosowanie obiektu na cele gastronomiczne i hotelarskie oraz wydzielanie przestrzeni w zabytkowym obiekcie, jak również na terenach zielonych przynależnych do obiektu na cele kulturalne, m.in. wystawy, festyny itp.
	Obszar Powojkowy- Osiedle Lotnisko I. Sfera społeczna						
40.	Aktywizacja i integracja seniorów – Klub Seniora	Urząd Miejski Stargard Wydział Polityki Społecznej	Przedsięwzięcie nr 7,11,22,47	50.000,00 zł	2017 - realizacja ciągła	Budżet miasta, programy rządowe (m.in. ASOS),	Projekt zakłada zapewnienie działań z zakresu aktywizacji i integracji osób starszych z rejonu Os. Lotnisko w szczególności Klubu Seniora, w którym funkcjonowałby najróżniejsze sekcje i koła. Przedsięwzięcie zakłada kontynuowanie i rozszerzenie działań prowadzonych aktualnie na bazie świetlicy w budynku. W którym usytuowane są mieszkania wspomagane dla seniorów.
41.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych np. w formie świetlicy	Urząd Miejski Stargard Wydział Polityki Społecznej	Przedsięwzięcie nr 5,7,12,14,42	50.000,00 zł	2016- realizacja ciągła	Budżet miasta, FIO,	Projekt zakłada organizację bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych z opieką wychowawcy prowadzonych przez kilka dni w tygodniu w oparciu o dostępną na os. Lotnisko infrastrukturę.
42.	Festyn Rodzinny „Dzień Sąsiada”	Stargardzie TBS Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 5,7,41,44	20.000,00 zł	Realizacja ciągła	Budżet miasta, FIO	Cykliczna organizacja festynu rodzinnego „Dzień Sąsiada” z turniejem piłkarskim, grami i zabawami dla dzieci, połączone z

							występami artystycznymi i konkursami. Przedsięwzięcie ma wpłynąć pozytywnie na integrację mieszkańców Osiedla Lotnisko.
43.	Akcja – EDUKACJA !	Urząd Miejski w Stargardzie Wydział Kultury, Sportu i Turystyki	Przedsięwzięcie nr 14,15,41	20.000,00 zł	2018 - realizacja ciągła	Budżet miasta, FIO,MEN	Celem głównym projektu jest podniesienie świadomości uczniów w zakresie wyboru dalszej ścieżki kształcenia i rozwoju zawodowego. Projekt zakłada m.in. doradztwo zawodowe, cykl wykładów w uczelniach wyższych.
Obszar powojaskowy – Osiedle Lotnisko I. Infrastruktura, przestrzeń							
44.	„OPR”- Odlotowa - Przestrzeń – Rekreacji	Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Urząd Miejski w Stargardzie	Przedsięwzięcie nr 7,41,42	200.000,00 zł	2018 - 2019	Środki własne, budżet obywatelski	Celem projektu jest poprawa jakości życia mieszkańców os. Lotnisko poprzez utworzenie wspólnotowego miejsca spotkań i odpoczynku, które umożliwi możliwość integracji lokalnej społeczności oraz poprawę atrakcyjności osiedla dla obecnych i przyszłych mieszkańców.
45.	Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego przy ul. Tańskiego w Stargardzie	Zarząd Usług Komunalnych	Przedsięwzięcie nr 40,41,42,44	500.000,00 zł	2016-2020	Środki własne, MSiT,	W wyniku braku miejsc do wypoczynku biernego i aktywnego projekt zakłada m.in.: zagospodarowanie terenu zielenią ozdobną; rozbudowa istniejących obiektów sportowych i rekreacyjnych; wprowadzenie dodatkowych funkcji wpływających na integrację społeczną, zwłaszcza aktywizację osób wykluczonych społecznie. W wyniku realizacji powstanie przyjazna każdemu przestrzeń, podnosząca zarówno jakość życia jak i estetykę terenu.
46.	Budowa budynku	Stargardzkie TBS Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 20,26,47	4.786.152,0 0 zł	2016-2017	Środki własne Gminy Miasto	Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z zagospodarowaniem

	mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Czesława Tańskiego 6a,6b,6c /dz. 213/14 obr. 23/ w Stargardzie					Stargard, Bank Gospodarstwa Krajowego (Fundusz Dopłat), środki własne STBS Sp. z o.o.	terenu z niezbędną infrastrukturą techniczną. Powstaną mieszkania na sprzedaż oraz mieszkania na wynajem do podnajmowania osobom niespełniającym warunków otrzymania lokalu socjalnego.
47.	Budowa zespołu segmentów mieszkalnych dla seniorów z lokalami mieszkalnymi na wynajem ul. Jana Śniadeckiego 13 w Stargardzie	Stargardzkie TBS Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 40,46	5.000.000,00 zł	2020-2024	Środki własne Gminy Miasto Stargard, Bank Gospodarstwa Krajowego, środki własne STBS Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie zakłada budowę zespołu mieszkalnego dla seniorów na wynajem. Dzięki realizacji przedsięwzięcia zapewniona zostanie odpowiednia infrastruktura przystosowana dla osób niepełnosprawnych, zapewnione zostaną mieszkańcom godne warunki życia. Projekt jest częścią realizowanego przez Gminę Miasto Stargard programu budowy mieszkań wspomaganych.
	Obszar powojaskowy- Osiedle Lotnisko						
	II. Sfera gospodarcza						
	OBSZAR POPRZEMYSŁOWY						
	I i II. Sfera społeczna i gospodarcza						
48.	Moja firma – mój biznes	Fundusz Poręczeń Kredytowych w Stargardzie Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 14,15,49,50	2.000.000,00 zł	2018-2020	środki własne, WUP w Szczecinie	Planowane jest kompleksowe wsparcie osób planujących rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej poprzez: udzielenie bezzwrotnych dotacji, doradztwo i szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej oraz przyznanie pożyczki na utworzenie działalności gospodarczej

49.	Wzrost kwalifikacji pracowników i osób poszukujących zatrudnienie na rynku stargardzkim	Fundusz Poręczeń Kredytowych w Stargardzie Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 15,48	2.000.000,00 zł	2018-2020	Środki własne, WUP w Szczecinie	Planowane są kompleksowe szkolenia/kursy, w szczególności kursy językowe – j. angielski, j. niemiecki, kursy komputerowe oraz szkolenia finansowo-księgowe dla: osób zatrudnionych, które z własnej inicjatywy chcą podwyższyć, nabyć nowe lub uzupełnić posiadane kwalifikacje; osób bezrobotnych, którym nowe kwalifikacje pomogą w znalezieniu pracy.
Obszar poprzemysłowy III. Sfera infrastruktura, przestrzeń							
50.	Adaptacja i wyposażenie biurowca byłych Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego w celu utworzenia Centrum Przedsiębiorczości.	Stargardzka Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 15,48,51	2.000.000,00 zł	2016-2020	Środki własne, WFOŚiGW w Szczecinie, RPO WZ w Szczecinie	Planowane jest wykonanie kompleksowej zmiany wizerunku obiektu oraz przystosowanie jego wnętrza do obecnych oczekiwań przedsiębiorców. Adaptacja zmieni wizerunek obszaru byłych Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego i ukaże go jako miejsce atrakcyjne do prowadzenia działalności gospodarczej i zachęci mieszkańców do korzystania z ofert przedsiębiorców.
51.	Przystosowanie infrastruktury terenu byłych Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego dla potrzeb małego i	Stargardzka Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 48,50	10.000.000,00 zł	2016-2020	Środki własne,	Planowana jest modernizacja i wykonanie nowej infrastruktury technicznej, która zmieni wizerunek obszaru i przystosuje go do obecnych oczekiwań przedsiębiorców, a także mieszkańców zarówno całego miasta, jak i mieszkańców z okolicznych ulic i osiedli. Planowana jest również organizacja targów przedsiębiorczości.

	średniego biznesu						
	Obszar Śródmieście Zachód I. Sfera Społeczna						
52.	Kulturalno- edukacyjne orzeźwienie !	Wydział Kultury, Sportu i Turystyki Urząd Miejski w Stargardzie	Przedsięwzięcie nr 3,5,13,14	50.000,00 zł	2018-2020	Środki własne, FIO	Dostęp do nowoczesnej edukacji oferującej możliwości uzupełniania wiedzy i umiejętności jest jednym z najważniejszych elementów poprawy jakości kapitału ludzkiego i podnoszenia konkurencyjności gospodarki. Celem głównym projektu jest wyrównywanie szans młodzieży z obszarów rewitalizacji poprzez zajęcia dodatkowe z zakresu kompetencji kluczowych i społecznych (zajęcia kulturalno-oświatowe jak również projekt skierowany jest do rodziców dzieci psychoedukacja dla dorosłych
	Obszar Śródmieście Zachód II. Sfera infrastruktura i przestrzeń						
53.	Rewitalizacja kompleksu sportowo- nolegowego przy ul. Pierwszej Brygady i ul. Ceglanej w Stargardzie	OSiR Sp. z.o.o.	Przedsięwzięcie nr 17,54	20.000.000, 00 zł	2018-2022	Środki własne, RPO WZ, MSiT	Zakres projektu obejmuje rewitalizację istniejących obiektów sportowych przy ul. Ceglanej poprzez stworzenie nowego obiektu wraz z kompleksem sportowo – rekreacyjnym i halą sportową przy ul. Pierwszej Brygady

54.	Przebudowa i rozbudowa pływalni miejskiej Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Szczecińskiej 35 w Stargardzie	OSiR Sp. z o.o.	Przedsięwzięcie nr 11,17,53	23.000.000,00 zł	2017-2020	Środki własne, WFOŚiGW w Szczecinie,	Projekt polega na przebudowie i rozbudowie obiektu pływalni miejskiej. Zakres robót do wykonania m.in. przebudowa basenu wraz z bezpośrednim zapleczem z przywróceniem funkcji sportowej, budowę wieży zjeżdżalni rurowej z klatką schodową, przebudowę zaplecza- treningowo – usługowego, przebudowę zaplecza sanitarnego obiektu
-----	--	-----------------	-----------------------------	------------------	-----------	--------------------------------------	--

Śródmieście Starówka - SFERA SPOŁECZNA

Tytuł przedsięwzięcia nr 1:

„Życie bez nałogów”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie zakłada prace socjalną poprzez udzielanie pomocy osobom i rodzinom uzależnionym od alkoholu i innych środków odurzających. Motywacja do uczestnictwa w zajęciach w utrzymaniu abstynencji oraz zdrowego stylu życia-życia bez nałogów. Przywrócenie osób żyjących w nałogach do funkcjonowania w społeczeństwie. Projekt obejmuje m.in.: trening psychologiczny, interpersonalny, asertywności, radzenia sobie z konfliktami w małżeństwie, jak również wsparcie terapeutyczne.

Rezultaty :

- liczba osób, które skorzystały z pomocy socjalnej
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach treningów/szkoleń i doradztwa interpersonalnego
- wzrost poziomu motywacji do zmiany postawy wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- przywrócenie osób żyjących w nałogach do funkcjonowania w społeczeństwie.

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności
- indywidualna karta klienta
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka.

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

5 000,00 zł

Źródła :

- budżet miasta ok. 50%
- środki zewnętrzne z RPO i MRPiPS ok. 50%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej

oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 2: Przyjazne podwórko

Przedsięwzięcie nr 3: Kultura Pogranicza – Nie ogranicza

Przedsięwzięcie nr 4: Warsztaty graffiti - warsztaty kreatywnego pisania dla dzieci i młodzieży

Przedsięwzięcie nr 7: „Moja, Twoja, Nasza – Ulica !!! - projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy

Przedsięwzięcie nr 12: Śródmiejska świetlica podwórkowa

Przedsięwzięcie nr 21: „Budowa noclegowni dla osób bezdomnych na terenie miasta Stargard”

Tytuł przedsięwzięcia nr 2:

„Przyjazne podwórko”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie ma na celu zagospodarowanie podwórek na place zabaw oraz miejsca wypoczynkowe. Wszystkie działania będą odbywały się przy współpracy mieszkańców z obszarów kryzysowych, którzy sami będą projektowali i urządzali swoje podwórka. Celem projektu jest motywacja oraz aktywizacja mieszkańców obszarów kryzysowych w celu zwiększenia świadomości oraz aktywności społeczności lokalnej. Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia-Starówka.

Rezultaty :

- liczba obiektów małej infrastruktury powstałej w ramach prac społecznych
- liczba osób biorących udział w przedsięwzięciu
- wzrost poziomu motywacji do zmiany postawy wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka.

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

100.000,00 zł

Źródła :

- budżet miasta ok. 15%
- środki zewnętrzne RPO WZ i MRPiPS ok. 85%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 1: „Życie bez nałogów”

Przedsięwzięcie nr 3: Kultura Pogranicza – Nie ogranicza

Przedsięwzięcie nr 4: Warsztaty graffiti - warsztaty kreatywnego pisania dla dzieci i młodzieży

Przedsięwzięcie nr 5: „Szkoła, Rodzina, Środowisko”

Przedsięwzięcie nr 10: Multicentrum – interaktywne centrum nauki

Przedsięwzięcie nr 12: Śródmiejska świetlica podwórkowa

Przedsięwzięcie nr 13: „Kultura 2.0” - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia

Przedsięwzięcie nr 19: „Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie”

Tytuł przedsięwzięcia nr 3:

„Kultura Pogranicza – Nie ogranicza”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie polegać będzie na zorganizowaniu jednodniowych otwartych kulturalnych warsztatów twórczych dla dzieci, młodzieży, i osób dorosłych pochodzących ze zdegradowanych dzielnic miasta w obszarze Śródmiejskim. Podwórko przez jeden dzień spełni funkcje forum społecznościowego znoszącego podziały.

Rezultaty :

- liczba osób, które skorzystały z warsztatów
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach warsztatów
- wzrost poczucia własnej wartości wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- zaspokojenie potrzeby akceptacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka.

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

6 000,00 zł

Źródła :

- budżet miasta ok. 15%
- środki zewnętrzne RPO WZ i MRPiPS ok. 85%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Muzeum Archeologiczno -Historyczne w Stargardzie

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 1: „Życie bez nałogów”

Przedsięwzięcie nr 2: Przyjazne podwórko

Przedsięwzięcie nr 4: Warsztaty graffiti - warsztaty kreatywnego pisania dla dzieci i młodzieży

Przedsięwzięcie nr 5: „ Szkoła, Rodzina, Środowisko”

Przedsięwzięcie nr 10: Multicentrum – interaktywne centrum nauki

Przedsięwzięcie nr 12: Śródmiejska świetlica podwórkowa

Przedsięwzięcie nr 13: „Kultura 2.0” - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia

Przedsięwzięcie nr 19: „Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie”

Przedsięwzięcie nr 39: SPICHRZ

Przedsięwzięcie nr 52: Kulturalno-edukacyjne orzeźwienie !

Tytuł przedsięwzięcia nr 4:

„Warsztaty graffiti - warsztaty kreatywnego pisania dla dzieci i młodzieży”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie polegać będzie na zorganizowaniu warsztatów kreatywnego pisania dla dzieci, młodzieży pochodzących ze zdegradowanych dzielnic miasta w obszarze Śródmiejskim. Podczas zajęć dzieci bazować będą na technikach twórczego pisania, które opierają się na zabawie słowem. Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka.

Rezultaty :

- liczba osób, które skorzystały z warsztatów
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach warsztatów
- zaspokojenie potrzeby akceptacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- rozwój umiejętności społecznych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka.

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

2 000,00 zł – budżet miasta – 100%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Muzeum Archeologiczno -Historyczne w Stargardzie

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 2: Przyjazne podwórko

Przedsięwzięcie nr 3: „Kultura Pogranicza – Nie ogranicza”

Przedsięwzięcie nr 5: „Szkoła, Rodzina, Środowisko”

Przedsięwzięcie nr 10: Multicentrum – interaktywne centrum nauki

Przedsięwzięcie nr 12: Śródmiejska świetlica podwórkowa

Przedsięwzięcie nr 13: „Kultura 2.0” - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia

Przedsięwzięcie nr 19: „Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie”

Tytuł przedsięwzięcia nr 5:

„Szkola, Rodzina, Środowisko”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie ma na celu wsparcie dziecka i rodziny, aby zapobiegać sytuacjom kryzysowym oraz zapewnić dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z potrzebami przysługującymi im prawami.

Obszar „Szkola” obejmować będzie organizację zajęć pozalekcyjnych (m.in. zajęcia sportowe i specjalistyczne) wraz z wyżywieniem.

Obszar „Rodzina” obejmować będzie działania ukierunkowane na podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców poprzez prowadzenie „Szkoły dla rodziców” oraz zapewnienie wsparcia psychologicznego i terapeutycznego.

Obszar „Środowisko” to działalność Szkolnych Grup Konsultacyjnych. Miejskiej grupy Konsultacyjnej i Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rezultaty :

- liczba osób, które skorzystały z programu
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach programów
- rozwój umiejętności społecznych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- rozwój kompetencji kluczowych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka.

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

660 000,00 zł

Źródła :

- budżet miasta ok. 15%
- środki zewnętrzne RPO WZ ok. 85%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej oraz działaniem 8.2 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Urząd Miejski Stargard - Wydział Polityki Społecznej

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 2: Przyjazne podwórko

Przedsięwzięcie nr 3: Kultura Pogranicza – Nie ogranicza

Przedsięwzięcie nr 4: Warsztaty graffiti - warsztaty kreatywnego pisania dla dzieci i młodzieży

Przedsięwzięcie nr 10: Multicentrum – interaktywne centrum nauki

Przedsięwzięcie nr 12: Śródmiejska świetlica podwórkowa

Przedsięwzięcie nr 13: „Kultura 2.0” - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia

Przedsięwzięcia nr 28: „Przebudowa Amfiteatru Miejskiego położonego w Parku Chrobrego w Stargardzie wraz z zagospodarowaniem najbliższej przestrzeni wokół obiektu”

Przedsięwzięcie nr 41: Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych np. w formie świetlicy

Przedsięwzięcie nr 52: Kulturalno-edukacyjne orzeźwienie !

Tytuł przedsięwzięcia nr 6:

„Ważny Start”- zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie będzie polegało na pobudzaniu psychoruchowym i społecznym rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole. Będzie obejmowało poprawę deficytów rozwojowych: psychomotorykę, sferę komunikacji, mowy u języka itp. Wiele rodzin z obszaru rewitalizacji nie posiada środków finansowych na rehabilitację swoich dzieci, dlatego konieczne jest zewnętrzne wsparcie finansowe, by objąć jak najwięcej dzieci projektem.

Rezultaty :

- liczba osób, które skorzystały z programu
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach programów
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

- zaspokojenie potrzeby akceptacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka.

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

50 000,00 zł

Źródła :

- budżet miasta ok. 50%
- środki zewnętrzne RPO WZ, MEN ok. 50%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.7 Wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Stowarzyszenie Nauczycieli i Rodziców Dzieci ze specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 8: „Mamo, Tato to Ja” - szkoła rodzenia

Przedsięwzięcia nr 10: Multicentrum – interaktywne centrum nauki

Tytuł przedsięwzięcia nr 7:

„Moja, Twoja, Nasza – Ulica !!! - projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie ma na celu aktywizację społeczną, zawodową i integrację osób zamieszkujących w danej dzielnicy. Zakłada działanie osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym na rzecz wspólnego dobra m.in. poprzez wykonywanie prac remontowych i porządkowych w okolicznych terenach. Zakłada również współdziałanie pomiędzy Gminą miasto Stargard,

Powiatowym Urzędem Pracy, STBS sp. z o.o., Centrum Integracji Społecznej i centrum socjalnym Caritas.

Rezultaty :

- liczba osób biorących udział w przedsięwzięciu
- liczba godzin wykonanych w ramach prac porządkowych
- wzrost poczucia własnej wartości wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- wzrost poziomu motywacji do zmiany postawy wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje udziału w przedsięwzięciu
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka.

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

300 000,00 zł

Źródła:

- budżet miasta ok. 40%
- środki zewnętrzne RPO WZ, MRPiPS ok. 60%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Urząd Miejski w Stargardzie - Wydział Polityki Społecznej

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 1: „Życie bez nałogów”

Przedsięwzięcie nr 2: Przyjazne podwórko

Przedsięwzięcie nr 3: Kultura Pogranicza – Nie ogranicza

Przedsięwzięcie nr 4: Warsztaty graffiti - warsztaty kreatywnego pisanie dla dzieci i młodzieży

Przedsięwzięcie nr 9: „Na swoim” - realizacja systemowych działań w zakresie przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności

Przedsięwzięcie nr 15: „Poznaj swoje możliwości, czyli z doradcą zawodowym za pan brat”

Przedsięwzięcie nr 16: Utworzenie spółdzielni socjalnej o profilu działania gastronomia i browarnictwo i odbudowanie na ten cel oficyny kamienicy nr 3 przy Rynku Staromiejskim w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 18: Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz budynków w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 20: Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 12,14,16 w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 23: Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych

(ul. Wojska Polskiego 56,56a,58,58a,60, 60a, 62, 64, 64a, 66, 67, 68)

Przedsięwzięcie nr 24: Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych z udziałem środków z RPO WZ 2014-2020

(ul. Bogusława IV 22, Wojska polskiego 78 A, Marii Konopnickiej 2,3,8,10, hetmana Stefana Czarnieckiego 19.)

Przedsięwzięcie nr 25: Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w rejonie ulic Limanowskiego 6,8a., Wojska Polskiego 30,28, . Piłsudskiego 92 z zagospodarowaniem terenu

Przedsięwzięcie nr 26: Budowa narożnej kamienicy w zabudowie plombowej ul. Bogusława IV-Warszawska

Przedsięwzięcie nr 40: Aktywizacja i integracja seniorów – Klub Seniora

Tytuł przedsięwzięcia nr 8:

„Mamo, Tato to Ja” - szkoła rodzenia

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie obejmuje zagadnienia związane z ciążą, przygotowaniem do porodu, przebiegiem porodu i położą, oraz związane z rolą matki, dzieckiem i rodziną. Program ma działanie profilaktyczne, ponieważ właściwe zachowanie w okresie ciąży i porodu jest istotnym czynnikiem przeciwdziałania niepełnosprawności dzieci.

Rezultaty :

- liczba osób, które skorzystały z programu
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach programów
- zwiększenie samoświadomości nt. rodzicielstwa

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka.

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

15 000,00 zł

Źródła:

- budżet miasta ok. 50%
- środki zewnętrzne RPO WZ, MRPiPS ok.50%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.7 Wdrożenie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Urząd Miejski w Stargardzie - Wydział Polityki Społecznej

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 6: „Ważny Start”- zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

Tytuł przedsięwzięcia nr 9:

„Na swoim” - realizacja systemowych działań w zakresie przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie polegające na realizacji funkcjonującego na terenie miasta systemu wychodzenia z bezdomności będzie obejmowała interwencje - zapewnienie schronienia, wyżywienia, odzieży, ubezpieczenia zdrowotnego, po integracji – mieszkalnictwo wspomagane dla osób bezdomnych, reintegracja społeczna)

Rezultaty :

- liczba osób, które skorzystały z pomocy socjalnej
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach treningów/szkoleń i doradztwa interpersonalnego
- wzrost poczucia własnej wartości wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- wzrost poziomu motywacji do zmiany postawy wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności

- indywidualna karta klienta
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka.

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

200 000,00 zł

Źródła:

- budżet miasta ok. 50%
- środki zewnętrzne RPO WZ, MRPiPS ok 50%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej oraz z działaniem 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Urząd Miejski w Stargardzie - Wydział Polityki Społecznej

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcia nr 1: „Życie bez nałogów”

Przedsięwzięcie nr 7: „Moja, Twoja, Nasza – Ulica !!! - projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy

Przedsięwzięcie nr 21: Budowa noclegowni dla osób bezdomnych na terenie miasta Stargard

Tytuł przedsięwzięcia nr 10:

„Multicentrum – interaktywne centrum nauki

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie skierowane jest do mieszkańców Stargardu (m.in. uczniów, seniorów, rodzin), zwłaszcza do mieszkańców rewitalizowanego obszaru, z grup marginalizowanych, w celu integracji społecznej. Projekt jest odpowiedzią na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne lokalnej społeczności. W wyniku realizacji powstanie miejsce rozwoju i pracy interaktywnych środowisk nauczania. Multicentrum umożliwi wzbogacenie wiedzy uzyskanej w szkołach (w odpowiedzi na diagnozy potrzeb przeprowadzane w szkołach) oraz rozwijanie myślenia i kreatywności. Przyczyni się do wyrównania luk społecznych w zakresie nauczania i korzystania z technologii wśród

społeczności lokalnych, zwłaszcza obszarów rewitalizowanych. Przedsięwzięcie jest ściśle powiązane z realizacją Przedsięwzięcia nr 18 i stanowi jego nieodłączny element.

Rezultaty :

- liczba osób, które skorzystały z programu
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach programów
- rozwój umiejętności społecznych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- rozwój kompetencji kluczowych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

1 000 000,00 zł

Źródła:

- budżet miasta ok. 15%
- środki zewnętrzne RPO WZ ok.85%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej oraz działaniem 8.2 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Urząd Miejski w Stargardzie

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 2: Przyjazne podwórko

Przedsięwzięcie nr 3: Kultura Pogranicza – Nie ogranicza

Przedsięwzięcie nr 4: Warsztaty graffiti - warsztaty kreatywnego pisania dla dzieci i młodzieży

Przedsięwzięcie nr 5: „Szkoła, Rodzina, Środowisko”

Przedsięwzięcie nr 12: Śródmiejska świetlica podwórkowa

Przedsięwzięcie nr 13: „Kultura 2.0” - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia

Przedsięwzięcie nr 14: „ABC Przedsiębiorczości”

Przedsięwzięcie nr 15: „Poznaj swoje możliwości, czyli z doradcą zawodowym za pan brat”

Przedsięwzięcie nr 19: „Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie”

Tytuł przedsięwzięcia nr 11:

„Klub seniora”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie pod nazwą „Klub seniora” skierowany będzie do osób starszych z pewnymi dolegliwościami zdrowotnymi, zamieszkującymi samotnie lub z dziećmi. Często opiekunowie osób starszych nie mogą podjąć pracy ze względu m.in. na ograniczenia czasowe wynikające z opieki nad takimi osobami. Przedsięwzięcie ułatwi powrót na rynek pracy takich osób, a ponadto zapewni fachową opiekę osobom starszym. Opieka oraz zagospodarowanie wolnego czasu osobom starszym będzie odbywało się w ciągu dnia.

Rezultaty :

- liczba osób, które skorzystały z programu
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach programów
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- zaspokojenie potrzeby akceptacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

300 000,00 zł

Źródła:

- budżet miasta ok. 50%

- środki zewnętrzne RPO WZ, MRPiPS ok.50%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Podmiot zewnętrzny

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 12: Śródmiejska świetlica podwórkowa

Przedsięwzięcie nr 13: „Kultura 2.0” - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia

Przedsięwzięcie nr 28: „Przebudowa Amfiteatru Miejskiego położonego w Parku Chrobrego w Stargardzie wraz z zagospodarowaniem najbliższej przestrzeni wokół obiektu”

Przedsięwzięcie nr 40: Aktywizacja i integracja seniorów – Klub Seniora

Przedsięwzięcie nr 54: Przebudowa i rozbudowa pływalni miejskiej Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Szczecińskiej 35 w Stargardzie

Tytuł przedsięwzięcia nr 12:

„Śródmiejska świetlica podwórkowa”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie obejmuje stworzenie świetlicy podwórkowej prowadzonej przez pedagogów. Dzieci i młodzież będą mogli spotykać się, otrzymując pomoc w odrabianiu lekcji, wspólnie z pedagogami ulicy będą mogli podejmować działania np. w organizacji festynów, konkursów itp.

Rezultaty :

- liczba osób, które skorzystały z programu
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach programów
- wzrost poczucia własnej wartości wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- wzrost poziomu motywacji do zmiany postawy wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności

- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

150 000,00 zł

Źródła:

- budżet miasta ok. 15 %
- środki zewnętrzne RPO WZ, MRPiPS ok. 85%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Młodzieżowy Dom Kultury w Stargardzie

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 1: „Życie bez nałogów”

Przedsięwzięcie nr 2: Przyjazne podwórko

Przedsięwzięcie nr 3: Kultura Pogranicza – Nie ogranicza

Przedsięwzięcie nr 4: Warsztaty graffiti - warsztaty kreatywnego pisanie dla dzieci i młodzieży

Przedsięwzięcie nr 5: „Szkoła, Rodzina, Środowisko”

Przedsięwzięcie nr 10: Multicentrum – interaktywne centrum nauki

Przedsięwzięcie nr 13: „Kultura 2.0” - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i

Śródmieścia

Przedsięwzięcie nr 14: „ABC Przedsiębiorczości”

Przedsięwzięcie nr 22: Kompleksowy remont kamienicy z uwzględnieniem łamania barier architektonicznych przy ul. B. Limanowskiego 24

Przedsięwzięcie nr 28: „Przebudowa Amfiteatru Miejskiego położonego w Parku Chrobrego w Stargardzie wraz z zagospodarowaniem najbliższej przestrzeni wokół obiektu”

Przedsięwzięcie nr 52: Kulturalno-edukacyjne orzeźwienie !

Tytuł przedsięwzięcia nr 13:

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności społecznej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie polegać będzie na wyrównywaniu szans młodzieży z obszarów zdegradowanych poprzez realizację zajęć dodatkowych z zakresu kompetencji kluczowych i społecznych takich jak: psychoedukacja dla młodzieży, zajęcia kulturalno – oświatowe itp. realizowane przez instytucje kultury działające w mieście.

Rezultaty:

- liczba osób, które skorzystały z programu
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach programów
- wzrost poczucia własnej wartości wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- wzrost poziomu motywacji do zmiany postawy wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- zaspokojenie potrzeby akceptacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- rozwój współpracy międzysektorowej;

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

600 000,00 zł

Źródła:

- budżet miasta ok 15%
- środki zewnętrzne RPOWZ, MRPiPS ok.85%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej

oraz działaniem 8.2 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Instytucje Kultury m.in. MAH, SCK, Książnica Stargardzka, MDK

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 2: Przyjazne podwórko

Przedsięwzięcie nr 3: Kultura Pogranicza – Nie ogranicza

Przedsięwzięcie nr 4: Warsztaty graffiti - warsztaty kreatywnego pisanie dla dzieci i młodzieży

Przedsięwzięcie nr 5: „Szkoła, Rodzina, Środowisko”

Przedsięwzięcie nr 10: Multicentrum – interaktywne centrum nauki

Przedsięwzięcie nr 12: Śródmiejska świetlica podwórkowa

Przedsięwzięcie nr 22: Kompleksowy remont kamienicy z uwzględnieniem łamania barier architektonicznych przy ul. B. Limanowskiego 24

Przedsięwzięcie nr 28: „Przebudowa Amfiteatru Miejskiego położonego w Parku Chrobrego w Stargardzie wraz z zagospodarowaniem najbliższej przestrzeni wokół obiektu”

Śródmieście Starówka - SFERA GOSPODARKA

Tytuł przedsięwzięcia nr 14:

„ABC Przedsiębiorczości”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności gospodarczej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie ma na celu zwiększenie dostępu do nowoczesnej edukacji w zakresie przedsiębiorczości i ekonomii, oferując zróżnicowane możliwości uzupełniania wiedzy i umiejętności. Skierowany jest do młodzieży głównie z obszarów kryzysowych w celu poprawy umiejętności interpersonalnych poprzez zastosowanie multimedialnych metod nauczania.

Rezultaty :

- liczba osób, które skorzystały z programu
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach programów
- rozwój umiejętności społecznych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- rozwój kompetencji kluczowych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

50 000,00 zł

Źródła:

- budżet miasta ok 50%
- środki zewnętrzne FIO, MEN ok. 50%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej oraz działaniem 8.2 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Urząd Miejski – Wydział Kultury, Sportu i Turystyki

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 2: Przyjazne podwórko

Przedsięwzięcie nr 10: Multicentrum – interaktywne centrum nauki

Przedsięwzięcie nr 12: Śródmiejska świetlica podwórkowa

Przedsięwzięcie nr 15: „Poznaj swoje możliwości, czyli z doradcą zawodowym za pan brat”

Przedsięwzięcie nr 41: Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych np. w formie świetlicy

Przedsięwzięcie nr 43: Akcja – EDUKACJA !

Przedsięwzięcie nr 48: Moja firma – mój biznes

Przedsięwzięcie nr 52: Kulturalno-edukacyjne orzeźwienie !

Tytuł przedsięwzięcia nr 15:

„Poznaj swoje możliwości, czyli z doradcą zawodowym za pan brat”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności gospodarczej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie ma na celu umożliwienie korzystania z usług doradcy zawodowego osobom, które z własnej inicjatywy chciałyby uzyskać informacje na temat swoich możliwości zawodowych, kierunków dróg zawodowych. Projekt będzie polegał na utworzeniu biura, w którym zainteresowani m.in. osoby w trudnej sytuacji, pochodzące z rodzin wielodzietnych, bezrobotni niezarejestrowani w PUP itp. będą mogli skorzystać z ww. usług.

Rezultaty :

- liczba osób, które skorzystały z doradztwa
- liczba godzin przeprowadzonych w ramach szkoleń i doradztwa zawodowego
- zwiększenie poczucia pewności siebie
- rozwój umiejętności społecznych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- rozwój kompetencji kluczowych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności
- indywidualna karta klienta
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

150 000,00 zł

Źródła:

- środki zewnętrzne RPO WZ, MRPiPS ok 50%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020:

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 6.4 Wsparcie przedsiębiorczości, samozatrudnienia oraz tworzenia nowych miejsc pracy, poprzez środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wsparcie doradczo-szkoleniowe oraz 9.3 Wsparcie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Podmiot zewnętrzny.

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 7: „Projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej dzielnicy”

Przedsięwzięcie nr 14: „ABC Przedsiębiorczości”

Przedsięwzięcie nr 43: Akcja – EDUKACJA !

Przedsięwzięcie nr 48: Moja firma – mój biznes

Przedsięwzięcie nr 49: Wzrost kwalifikacji pracowników i osób poszukujących zatrudnienia na rynku stargardzkim

Przedsięwzięcie nr 50: Adaptacja i wyposażenie biurowca byłych Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego w celu utworzenia Centrum Przedsiębiorczości.

Tytuł przedsięwzięcia nr 16:

„Utworzenie spółdzielni socjalnej o profilu działania gastronomia i browarnictwo i odbudowanie na ten cel oficyny kamienicy nr 3 przy Rynku Staromiejskim w Stargardzie”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności gospodarczej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie polegało będzie na utworzeniu spółdzielni socjalnej, której sferą działania będzie produkcja różnych gatunków piw, praca w minibrowarze i restauracji. W tym celu planuje się odbudowę oficyny zabytkowej kamienicy przy Rynku Staromiejskim 3 z przeznaczeniem na urządzenie minibrowaru i restauracji z pokojami gościnnymi, które będą wykorzystywane również na potrzeby gości Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie, i zatrudnienie w spółdzielni osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. W dalszych etapach kontynuowania przedsięwzięcia planuje się urządzenie przy współpracy z MAH stałej wystawy pokazującej historię stargardzkich browarów, organizowanie warsztatów i konkursów piwowskich i kulinarnych promujących stargardzką kuchnię i lokalne style piwa. Zainteresowanie konsumentów lokalnymi gatunkami piwa i lokalną kuchnią wciąż rośnie, stąd można uznać, iż projekt wzbogaci ofertę turystyczną Stargardu. Browar w historycznie najważniejszej części Starówki byłby centrum odbudowy i kultywowania tradycji browarniczych naszego miasta. Najważniejszym jednak aspektem przedsięwzięcia jest możliwość stworzenia miejsc pracy dla osób potrzebujących społecznej i zawodowej reintegracji, które w każdej społeczności są grupą wymagającą szczególnego wsparcia.

Rezultaty :

- liczba nowoutworzonych miejsc pracy
- liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem
- liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszar
- wzrost poczucia własnej wartości wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- wzrost poziomu motywacji do zmiany postawy wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- protokoły odbioru prac

- oświadczenie o liczbie zatrudnionych na podstawie umowy o pracę określonej w ekwiwalencie pełnego czasu pracy
- wywiady
- ankiety

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

800 000,00 zł

Źródła:

- środki własne ok. 10%
- kredyty, pożyczki ok. 35%
- środki pochodzące z dofinansowania RPO WZ ok. 55%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.4 Tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej m.in. poprzez wsparcie na tworzenie przedsiębiorstw społecznych (w szczególności spółdzielni socjalnych) oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Podmiot zewnętrzny.

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcia nr 7: „Moja, Twoja, Nasza – Ulica !!! - projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”

Przedsięwzięcie nr 14: „ABC Przedsiębiorczości”

Przedsięwzięcie nr 17: „Stargard nad Iną – projekt rekreacyjnego zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny w granicach miasta Stargard”

Przedsięwzięcie nr 37: Stworzenie zaplecza edukacyjno-kulturalnego przy miejskim minibrowarze restauracyjnym

Przedsięwzięcie nr 39: SPICHRZ

Tytuł przedsięwzięcia nr 17:

„Stargard nad Iną – projekt rekreacyjnego zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny w granicach miasta Stargard”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności gospodarczej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Głównym celem przedsięwzięcia jest zagospodarowanie terenów przyległych do rzeki Iny dotyczące budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury turystyki aktywnej mającej na celu wykreowanie nowych produktów turystycznych.

W ramach projektu zaplanowano następujący zakres działań:

Zadanie 1. PRZYWRÓCENIE ROLI RZEKI INY JAKO SZLAKU KOMUNIKACYJNEGO – obejmujące

Działania inwestycyjne:

- budowę przystani kajakowej wraz z pomostami przesiadkowymi na rzece Inie w Stargardzie

Działania organizacyjne i marketingowe :

- Wytczenie szlaku;
- Przygotowanie identyfikacji wizualnej produktu turystycznego "Szlak Krainy Wedlów";
- Oznakowanie szlaku obejmujące: tablice informacyjne, tablice promocyjne i ostrzegawcze;
- Opracowanie pakietów startowych produktu turystycznego, obejmujących folder informacyjny wraz z mapą szlaku;
- Kampania medialna (prasa, radio, www) promująca produkt turystyczny pn. "Meandry Iny";
- Organizacja spływów w ramach współpracy z SOT.

Zadanie 2. AKTYWNIE I ZDROWO WZDŁUŻ RZEKI INY- obejmujące

Działania inwestycyjne:

- Przebudowę i modernizację alejek parkowych wzdłuż ul. Marii Curie-Skłodowskiej i Parku Zamkowym;
- Oświetlenie alejek parkowych wzdłuż ul. Marii Curie-Skłodowskiej i Parku Zamkowym;
- Budowę ścieżki rowerowej od ul. M. Skłodowskiej Curie do ul. Popiela (Bolesława Krzywoustego) wraz z miejscami postojowymi dla rowerzystów

Działania organizacyjne i marketingowe:

- Oznakowanie i popularyzacja tras pieszych, biegowych i rowerowych;
- Opracowanie pakietu startowego produktów turystycznych, obejmujących folder informacyjny wraz z mapą tras;
- Organizacja imprez z wykorzystaniem nowych tras.

Zadanie 3. FORMY AKTYWNOŚCI NAD WODĄ "COŚ DLA KAŻDEGO" – obejmujące

Działania inwestycyjne :

- Zakup i montaż siłowni zewnętrznej w Parku Jagiellońskim
- Zakup i montaż biblioteczki na polanie wypoczynkowej oraz pergole przy ławkach w rózance

Działania organizacyjne i marketingowe:

- Popularyzacja programów społecznych, kulturalnych i sportowych dedykowanych dla dzieci, młodzieży i osób starszych.

Rezultaty :

- liczba nowoutworzonych miejsc pracy
- liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach

Wskaźniki monitoringu:

- protokoły odbioru prac
- oświadczenie o liczbie zatrudnionych na podstawie umowy o pracę określonej w ekwiwalencie pełnego czasu pracy

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

2 500 000,00 zł

Źródła:

- środki własne ok. 50%
- środki pochodzące z dofinansowania RPO WZ ok. 50%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 4.9 Rozwój potencjałów endogenicznych, oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Wydział Inżynierii i Ochrony Środowiska.

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 16: Utworzenie spółdzielni socjalnej o profilu działania gastronomia i browarnictwo i odbudowanie na ten cel oficyny kamienicy nr 3 przy Rynku Staromiejskim w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 27: „Trasa Mużeczna – Rewaloryzacja zabytkowego systemu umocnień obronnych miasta Stargard, stanowiących Pomnik Historii wraz z nadaniem ich nowych funkcji kulturalnych”

Przedsięwzięcie nr 30: „Rewitalizacja zieleni nad Iną oraz parku Zamkowego”

Przedsięwzięcie nr 31: „Rewitalizacja Parku Popiela i Parku Jagiellońskiego”

Przedsięwzięcie nr 37: Stworzenie zaplecza edukacyjno-kulturalnego przy miejskim minibrowarze restauracyjnym

Śródmieście Starówka - SFERA INFRASTRUKTURA, PRZESTRZEŃ

Tytuł przedsięwzięcia nr 18:

„Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz budynków w Stargardzie”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie ma na celu wybudowanie toalet w mieszkaniach, pozostających w zasobie komunalnym gminy. Wiele mieszkań nie posiada wewnątrz toalet, które obecnie znajdują się na zewnątrz budynków lub na klatkach schodowych. Do prac zostaną zaangażowani również mieszkańcy kamienic, którzy pod kontrolą osób z odpowiednimi kwalifikacjami będą pomagali w remontach. Projekt ten będzie częścią projektu „Moja, Twoja, Nasza - Ulica!!! - projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”.

Rezultaty:

- liczba osób, biorących udział w przedsięwzięciu
- liczba godzin wykonanych prac w ramach przedsięwzięcia
- liczba przebudowanych lokali mieszkalnych, pozostających w zasobie komunalnym gminy
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Wskaźniki monitoringu:

- protokoły odbioru prac
- deklaracje udziału w przedsięwzięciu
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

500 000,00 zł

Źródła:

- środki własne do 50%,
- środki pochodzące z dofinansowania RPO WZ do 50%.

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 7: „Moja, Twoja, Nasza – Ulica !!! - projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”

Przedsięwzięcie nr 20: „Renitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 12,14,16 w Stargardzie”

Przedsięwzięcie nr 25: Renitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w rejonie ulic Limanowskiego 6,8a., Wojska Polskiego 30,28, . Piłsudskiego 92 z zagospodarowaniem terenu

Przedsięwzięcie nr 26: „Budowa narożnej kamienicy w zabudowie plombowej ul. Bogusława IV-Warszawska”

Tytuł przedsięwzięcia nr 19:

„Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Celem przedsięwzięcia jest rewitalizacja istniejącej kamienicy wzniesionej na przełomie XIX i XX wieku tj. odtworzenie zgodnie z historyczną formą oraz przebudowa usługowej kamienicy wraz z zagospodarowaniem terenu.

W kamienicy planowane jest powstanie „Multicentrum”, które będzie odpowiedzią na wyrównanie szans i luk technologicznych wśród mieszkańców obszarów rewitalizacji, będzie również miejscem spotkań oraz integracji dzieci i młodzieży. W kamienicy będzie mieściła się, m.in. siedziba Stowarzyszenia Klubu Abstynenta „Ala”, tam również będą odbywać się spotkania osób z problemami alkoholowymi, oraz znajdzie swoje miejsce siedziba Straży Miejskiej. Przedsięwzięcie ściśle powiązane z Przedsięwzięciem nr 10.

Rezultaty :

- liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
- powierzchnia obiektów otrzymujących wsparcie
- liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach
- liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej infrastruktury
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- wzrost poczucia własnej wartości wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- protokoły odbioru prac
- listy obecności
- dokumentacja fotograficzna

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

5 500 000,00 zł

- środki własne ok. 15%,
- środki pochodzące z dofinansowania RPO WZ do 85%.

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 7.1 RPO WZ - Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej

oraz działaniem 8.2 Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 2: Przyjazne podwórko

Przedsięwzięcie nr 3: Kultura Pogranicza – Nie ogranicza

Przedsięwzięcie nr 4: Warsztaty kreatywnego pisania dla dzieci i młodzieży, Warsztaty graffiti

Przedsięwzięcie nr 5: Realizacja programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko”

Przedsięwzięcia nr 10: „Multicentrum – interaktywne centrum nauki”

Przedsięwzięcie nr 20: „Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 12,14,16 w Stargardzie”

Przedsięwzięcie nr 22: „Kompleksowy remont kamienicy z uwzględnieniem łamania barier architektonicznych przy ul. B. Limanowskiego 24”

Przedsięwzięcie nr 25: Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w rejonie ulic Limanowskiego 6,8a, Wojska Polskiego 30,28, . Piłsudskiego 92 z zagospodarowaniem terenu

Przedsięwzięcie nr 26: „Budowa narożnej kamienicy w zabudowie plombowej ul. Bogusława IV-Warszawska”

Tytuł przedsięwzięcia nr 20:

„Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 12,14,16 w Stargardzie”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Rozbudowa i przebudowa budynku mieszkalno- usługowego (kamienica nr 14) odbudowa po uprzedniej rozbiórce budynku mieszkalnego wraz z zagospodarowaniem terenu. Część mieszkań zostanie przeznaczona dla osób, które nie posiadają tytułu prawnego do mieszkania w STBS Sp. z o.o. i nie posiadają środków na wpłatę pełnej kwoty partycypacji.

Rezultaty :

- liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
- powierzchnia obiektów otrzymujących wsparcie
- liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach
- liczba mieszkań przeznaczonych dla osób potrzebujących wsparcia
- wzrost poczucia własnej wartości wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Wskaźniki monitoringu:

- protokoły odbioru prac
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

6 100 000,00 zł

Źródła:

- środki własne ok. 15%
- środki pochodzące z dofinansowania RPO WZ do 85%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 7: „Moja, Twoja, Nasza – Ulica !!! - projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”

Przedsięwzięcie nr 18: Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz budynków w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 19: Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 25: Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w rejonie ulic Limanowskiego 6,8a., Wojska Polskiego 30,28, . Piłsudskiego 92 z zagospodarowaniem terenu

Przedsięwzięcie nr 26: „Budowa narożnej kamienicy w zabudowie plombowej ul. Bogusława IV-Warszawska”

Przedsięwzięcie nr 46: Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Czesława Tańskiego 6a,6b,6c /dż. 213/14 obr. 23/ w Stargardzie

Tytuł przedsięwzięcia nr 21:

„Budowa noclegowni dla osób bezdomnych na terenie miasta Stargard”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Projekt zakłada budowę budynku dwukondygnacyjnego z podpiwniczeniem, na działce 538/2 obręb nr 6 (teren Gminy Miasto Stargard użyczony Archidiecezji Szczecińsko- Kamieńskiej. Budowa noclegowni wynika z konieczności zapewnienia schronienia dla osób bezdomnych, których liczba utrzymuje się na dość wysokim poziomie. Natomiast liczba miejsc w dwóch

istniejących na terenie miasta schroniskach jest niewystarczająca, zwłaszcza w okresach zimowych, mimo zwiększenia liczby miejsc na zasadzie „dostawek”.

Rezultaty :

- liczba osób korzystających z infrastruktury powstałej w wyniku realizacji projektu
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- zaspokojenie potrzeby akceptacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
-

Wskaźniki monitoringu:

- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności
- dokumentacja fotograficzna

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

2.510.000,00 zł

Źródła:

- budżet miasta ok. 55%
- środki pochodzące z dofinansowania BGK ok. 45%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Urząd Miejski w Stargardzie, Wydział Polityki Społecznej

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 1: „Życie bez nałogów”

Przedsięwzięcie nr 9: „Na swoim” - realizacja systemowych działań w zakresie przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności”

Tytuł przedsięwzięcia nr 22:

„Kompleksowy remont kamienicy z uwzględnieniem łamania barier architektonicznych przy ul. B. Limanowskiego 24”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Projekt zakłada kompleksowy remont kamienicy, tak by bezpiecznie mogli korzystać mieszkańcy z Domu Dziennego Pobytu dla Osób Starszych oraz Środowiskowego Domu Samopomocy Typu AC dla dorosłych osób przewlekle psychicznie chorych oraz wykazujących inne zaburzenia czynności psychicznych. W ramach przedsięwzięcia planowane zagospodarowanie terenu dla podopiecznych obu placówek.

Rezultaty :

- liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
- liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
- liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- zaspokojenie potrzeby akceptacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Wskaźniki monitoringu:

- protokoły odbioru prac
- deklaracje uczestnictwa
- listy obecności

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

1 101 204,00 zł

Źródła:

- środki własne ok. 15%
- środki pochodzące z dofinansowania RPO WZ do 85%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Zachodniopomorski Oddział Okręgowy PCK w Szczecinie

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 11: „Klub seniora”

Przedsięwzięcie nr 12: Śródmiejska świetlica podwórkowa

Przedsięwzięcie nr 13: Kultura 2.0 - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia

Przedsięwzięcie nr 28: Przebudowa Amfiteatru Miejskiego położonego w Parku Chrobrego w Stargardzie wraz z zagospodarowaniem najbliższej przestrzeni wokół obiektu

Tytuł przedsięwzięcia nr 23:

„Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych (ul. Wojska Polskiego 56, 56a, 58, 58a, 60, 60a, 62, 64, 64a, 66, 67, 68)”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Dokonana zostanie głęboka modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkaniowych poprzez modernizację, instalację CO, modernizację instalacji ciepłej wody użytkowej, ocieplenie budynków, wymiana okien i drzwi w budynkach. Na obszarze na którym planowana jest inwestycja występują negatywne czynniki ekonomiczno-społeczne, które m.in. wpływają na małą aktywność lokalnej społeczności. Degradacja infrastruktury wpływa niekorzystnie na jakość życia mieszkańców.

Rezultaty :

- Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej
- Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok]
- liczba zmodernizowanych energetycznie budynków
- powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji
- liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- zaspokojenie potrzeby akceptacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Wskaźniki monitoringu:

- liczniki ciepła zamontowane w poszczególnych budynkach objętych projektem,
- audyt powykonawczy wykonany po roku od zakończenia rzeczowego projektu.
- raporty dotyczące spadku emisji gazów cieplarnianych

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

6 000 000,00 zł

Źródła:

- środki własne ok. 15%
- środki pochodzące z dofinansowania RPO WZ do 85%.

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 2.8 Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkaniowych w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 7: „Moja, Twoja, Nasza – Ulica !!! - projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”

Przedsięwzięcie nr 18: Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz budynków w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 19: Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 24: „Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych z udziałem środków z RPO WZ 2014-2020 (ul. Bogusława IV 22, Wojska polskiego 78 A, Marii Konopnickiej 2,3,8,10, hetmana Stefana Czarnieckiego 19.)”

Przedsięwzięcie nr 25: „Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w rejonie ulic Limanowskiego 6,8a., Wojska Polskiego 30,28, . Piłsudskiego 92 z zagospodarowaniem terenu”

Przedsięwzięcie nr 26: „Budowa narożnej kamienicy w zabudowie plombowej ul. Bogusława IV-Warszawska”

Przedsięwzięcie nr 39: SPICHRZ

Tytuł przedsięwzięcia nr 24:

„Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych z udziałem środków z RPO WZ 2014-2020 (ul. Bogusława IV 22, Wojska polskiego 78 A, Marii Konopnickiej 2,3,8,10, hetmana Stefana Czarnieckiego 19.)”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Dokonana zostanie głęboka modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkaniowych poprzez modernizację instalacji Co, modernizację instalacji ciepłej wody użytkowej, ocieplenie budynków, wymiana okien i drzwi w budynkach przy ul. Bogusława IV 22, Wojska polskiego 78 A, Marii Konopnickiej 2,3,8,10, hetmana Stefana Czarnieckiego 19.

Rezultaty :

- Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej
- Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok]
- liczba zmodernizowanych energetycznie budynków
- powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji
- liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii
- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- zaspokojenie potrzeby akceptacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Wskaźniki monitoringu:

- liczniki ciepła zamontowane w poszczególnych budynkach objętych projektem,
- audyt powykonawczy wykonany po roku od zakończenia rzeczowego projektu.
- raporty dotyczące spadku emisji gazów cieplarnianych

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

5 900 000,00 zł

Źródła:

- środki własne ok. 15%
- środki pochodzące z dofinansowania RPO WZ do 85%.

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 2.8 Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkaniowych w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 7: „Moja, Twoja, Nasza – Ulica !!! - projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”

Przedsięwzięcie nr 18: Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz budynków w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 19: Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 23: Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych (ul. Wojska Polskiego 56, 56a, 58, 58a, 60, 60a, 62, 64, 64a, 66, 67, 68)

Przedsięwzięcie nr 25: „Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w rejonie ulic Limanowskiego 6, 8a, Wojska Polskiego 30, 28, Piłsudskiego 92 z zagospodarowaniem terenu”

Przedsięwzięcie nr 26: „Budowa narożnej kamienicy w zabudowie plombowej ul. Bogusława IV-Warszawska”

Przedsięwzięcie nr 39: SPICHRZ

Tytuł przedsięwzięcia nr 25:

„Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w rejonie ulic Limanowskiego 6, 8a, Wojska Polskiego 30, 28, Piłsudskiego 92 z zagospodarowaniem terenu”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Dokonana zostanie rewitalizacja budynków wraz zagospodarowaniem terenu w rejonie ulic Limanowskiego 6, 8a, W. Polskiego 30, 28, Piłsudskiego 92. Działania te są niezbędne do poprawy infrastruktury mieszkalnej oraz poprawy bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców.

Rezultaty :

- liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
- powierzchnia obiektów otrzymujących wsparcie

- zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i stabilizacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- zaspokojenie potrzeby akceptacji wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Wskaźniki monitoringu:

- protokoły odbioru prac
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

7 000 000,00 zł

Źródła:

- środki własne ok. 15%
- środki pochodzące z dofinansowania RPO WZ do 85%.

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 7: „Moja, Twoja, Nasza – Ulica !!! - projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”

Przedsięwzięcie nr 18: Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz budynków w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 19: Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 20: Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 12,14,16 w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 23: Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych

(ul. Wojska Polskiego 56,56a,58,58a,60, 60a, 62, 64, 64a, 66, 67, 68)

Przedsięwzięcie nr 24: „Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych z udziałem środków z RPO WZ 2014-2020 (ul. Bogusława IV 22, Wojska polskiego 78 A, Marii Konopnickiej 2,3,8,10, hetmana Stefana Czarnieckiego 19.)”

Przedsięwzięcie nr 26: „Budowa narożnej kamienicy w zabudowie plombowej ul. Bogusława IV-Warszawska”

Tytuł przedsięwzięcia nr 26:

„Budowa narożnej kamienicy w zabudowie plombowej ul. Bogusława IV-Warszawska”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Rezultaty :

- liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
- powierzchnia obiektów otrzymujących wsparcie
- rozwój umiejętności społecznych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- rozwój kompetencji kluczowych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Wskaźniki monitoringu:

- protokoły odbioru prac
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

1 800 000,00 zł

Źródła:

- środki własne ok. 15%
- środki pochodzące z dofinansowania RPO WZ do 85%.

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Stargardzkie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 7: „Moja, Twoja, Nasza – Ulica !!! - projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”

Przedsięwzięcie nr 18: Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz budynków w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 19: Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 20: Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 12,14,16 w Stargardzie

Przedsięwzięcie nr 23: Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych (ul. Wojska Polskiego 56,56a,58,58a,60, 60a, 62, 64, 64a, 66, 67, 68)

Przedsięwzięcie nr 24: „Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych z udziałem środków z RPO WZ 2014-2020 (ul. Bogusława IV 22, Wojska polskiego 78 A, Marii Konopnickiej 2,3,8,10, hetmana Stefana Czarnieckiego 19.)”

Przedsięwzięcie nr 25: Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w rejonie ulic Limanowskiego 6,8a., Wojska Polskiego 30,28, . Piłsudskiego 92 z zagospodarowaniem terenu

Przedsięwzięcie nr 46: Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Czesława Tańskiego 6a,6b,6c /dż. 213/14 obr. 23/ w Stargardzie

Tytuł przedsięwzięcia nr 27:

„Trasa Muzealna – Renaloryzacja zabytkowego systemu umocnień obronnych miasta Stargard, stanowiących Pomnik Historii wraz z nadaniem ich nowych funkcji kulturalnych”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie zakłada remont, przebudowę i rozbudowę zabytkowych obiektów wchodzących w skład Trasy Muzealnej wraz z zagospodarowaniem terenu w sąsiedztwie tych obiektów. W tym zakresie przewiduje się wykonanie niezbędnych prac przygotowawczych oraz prace inwestycyjne. Przewiduje się również niezbędne dla realizacji projektu zakupy inwestycyjne, które wpłyną na podniesienie jakości odbioru kultury przez uczestników wydarzeń kulturalnych. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do rozwoju turystyki, poprawy dostępu do kultury, rewitalizacji zdegradowanego obszaru co niewątpliwie wpłynie na poprawę konkurencyjności regionu oraz podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, jak również pozwoli na szeroki dostęp do kultury osobom z obszarów rewitalizacji, poprawi bezpieczeństwo korzystania z obiektów.

Rezultaty :

- liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
- powierzchnia obiektów otrzymujących wsparcie
- liczba osób korzystających z obiektów otrzymujących wsparcie
- liczba wydarzeń kulturalnych zorganizowanych w obiektach otrzymujących wsparcie

Wskaźniki monitoringu:

- protokoły odbioru prac
- protokoły operatora projektu
- dokumentacja fotograficzna

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

12 764 610,00 zł

Źródła:

- środki własne ok. 15%
- środki pochodzące z dofinansowania POIiŚ/ Interreg Va do 85%.

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Urząd Miejski w Stargardzie, Wydział Kultury, Sportu i Turystyki

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 13: „Kultura 2.0 - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia”

Przedsięwzięcie nr 17: „Stargard nad Iną – projekt rekreacyjnego zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny w granicach miasta Stargard”

Tytuł przedsięwzięcia nr 28: „Przebudowa Amfiteatru Miejskiego położonego w Parku Chrobrego w Stargardzie wraz z zagospodarowaniem najbliższej przestrzeni wokół obiektu”

Tytuł przedsięwzięcia nr 28:

„Przebudowa Amfiteatru Miejskiego położonego w Parku Chrobrego w Stargardzie wraz z zagospodarowaniem najbliższej przestrzeni wokół obiektu”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie zakłada przebudowę i rozbudowę Amfiteatru w Stargardzie. W tym zakresie przewiduje się wykonanie niezbędnych prac przygotowawczych oraz prace inwestycyjne polegające na przebudowie infrastruktury obiektu kulturalnego, szczególnie w zakresie zapewnienia bezpiecznego, dostępnego dla wszystkich (ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych) uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych o ponadregionalnym charakterze. Przewiduje się również niezbędne dla realizacji projektu zakupy inwestycyjne, które wpłyną na podniesienie jakości odbioru kultury przez uczestników wydarzeń kulturalnych. W chwili obecnej obiekt jest mocno zdegradowany. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do rozwoju turystyki, poprawy dostępu do kultury, rewitalizacji zdegradowanego obszaru co niewątpliwie wpłynie na poprawę konkurencyjności regionu oraz podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, jak również pozwoli na szeroki dostęp do kultury osobom z obszarów rewitalizacji, poprawi bezpieczeństwo korzystania z obiektu.

Rezultaty:

- liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
- powierzchnia obiektów otrzymujących wsparcie
- liczba osób korzystających z obiektów otrzymujących wsparcie
- liczba imprez zorganizowanych w obiektach otrzymujących wsparcie
- liczba wydarzeń kulturalnych zorganizowanych w obiektach otrzymujących wsparcie
- rozwój umiejętności społecznych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

- rozwój kompetencji kluczowych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym

Wskaźniki monitoringu:

- protokoły odbioru prac
- protokoły operatora projektu (SCK w Stargardzie)
- dokumentacja fotograficzna
- ankiety
- wywiady

Miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

18 147 231,00 zł

Źródła:

- środki własne ok. 15%
- środki pochodzące z dofinansowania POIiŚ/ Interreg Va do 85%.

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Urząd Miejski w Stargardzie, Wydział Kultury, Sportu i Turystyki

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 5: „Szkoła, Rodzina, Środowisko”

Przedsięwzięcie nr 11: „Klub seniora”

Przedsięwzięcie nr 12: „Śródmiejska świetlica podwórkowa”

Przedsięwzięcie nr 13: „Kultura 2.0 - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia”

Przedsięwzięcie nr 22: Kompleksowy remont kamienicy z uwzględnieniem łamania barier architektonicznych przy ul. B. Limanowskiego 24

Przedsięwzięcie nr 27: „Trasa Muzealna – Rewaloryzacja zabytkowego systemu umocnień obronnych miasta Stargard, stanowiących Pomnik Historii wraz z nadaniem ich nowych funkcji kulturalnych”

Przedsięwzięcie nr 37: Stworzenie zaplecza edukacyjno-kulturalnego przy miejskim minibrowarze restauracyjnym

Tytuł przedsięwzięcia nr 29:

„Rewitalizacja zieleni nad Iną oraz parku Zamkowego”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Ze względu na rosnące zapotrzebowanie mieszkańców na miejsca do wypoczynku, potrzebę zachowania i wzbogacenia istniejącej zieleni oraz braku poczucia bezpieczeństwa proponowane przedsięwzięcie ma na celu przebudowę ciągów pieszych, budowę oświetlenia oraz regenerację terenów zielonych.

Rezultaty:

- liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
- powierzchnia obiektów otrzymujących wsparcie
- liczba osób korzystających z obiektów otrzymujących wsparcie
- liczba imprez zorganizowanych w obiektach otrzymujących wsparcie
- liczba wydarzeń kulturalnych zorganizowanych w obiektach otrzymujących wsparcie
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej Miasta Stargard

Wskaźniki monitoringu:

- protokoły odbioru prac
- protokoły operatora projektu
- dokumentacja fotograficzna
- liczba turystów odwiedzających Stargard

Miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

500 000,00 zł

Źródła:

- środki własne ok. 15%
- środki pochodzące z dofinansowania POIiŚ/ Interreg Va do 85%.

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Zarząd Usług Komunalnych

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 17: „Stargard nad Iną – projekt rekreacyjnego zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny w granicach miasta Stargard”

Przedsięwzięcie nr 27: „Trasa Mużeczna – Rewaloryzacja zabytkowego systemu umocnień obronnych miasta Stargard, stanowiących Pomnik Historii wraz z nadaniem ich nowych funkcji kulturalnych”

Przedsięwzięcie nr 29 : „Rewitalizacja zieleni nad Iną oraz parku Zamkowego”

Przedsięwzięcie nr 30: Rewitalizacja Parku Popiela i Parku Jagiellońskiego

Przedsięwzięcie nr 31: „Stargard Klejnot Pomorza- renowacja historycznej zabudowy miasta”

Przedsięwzięcie nr 32: Rewitalizacja Parku Panorama

Przedsięwzięcie nr 33: Rewitalizacja zieleni ulicznej: pl. Wolności, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, i ul. Osiedle Tysiąclecia. Budowa miejsc postojowych w pasie drogowym ul. Osiedle Tysiąclecia.

Przedsięwzięcie nr 34: Rewitalizacja zieleni w Parku Bolesława Chrobrego

Przedsięwzięcie nr 35: Rewitalizacja zieleni w Parku Bolesława Chrobrego (okolice Amfiteatru)

Przedsięwzięcie nr 36: Rewitalizacja Parku 3 Maja

Tytuł przedsięwzięcia nr 30:

„Rewitalizacja Parku Popiela i Parku Jagiellońskiego”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej.

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Ze względu braku poczucia bezpieczeństwa, potrzebę podniesienia walorów estetycznych terenów zielonych, jak i konieczności utworzenia miejsc do wypoczynku i rozwijania zainteresowań projekt zakłada: budowę ciągów pieszych i rowerowych; modernizację i budowę oświetlenia; budowę elementów małej architektury, integracyjnego placu zabaw, siłowni zewnętrznej, ścieżki edukacyjnej; odwodnienie alejek; rewaloryzację zieleni wysokiej i niskiej.

Rezultaty:

- liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
- powierzchnia obiektów otrzymujących wsparcie
- liczba osób korzystających z obiektów otrzymujących wsparcie
- liczba imprez zorganizowanych w obiektach otrzymujących wsparcie
- liczba wydarzeń kulturalnych zorganizowanych w obiektach otrzymujących wsparcie

Wskaźniki monitoringu:

- protokoły odbioru prac
- protokoły operatora projektu
- dokumentacja fotograficzna

Miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

10.000.000,00 zł

Źródła:

- środki własne ok. 15%
- środki pochodzące z dofinansowania POIiŚ/ Interreg Va do 85%.

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniem 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Zarząd Usług Komunalnych

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 17 : „Stargard nad Iną – projekt rekreacyjnego zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny w granicach miasta Stargard”

Przedsięwzięcie nr 27: „Trasa Muzealna – Rewaloryzacja zabytkowego systemu umocnień obronnych miasta Stargard, stanowiących Pomnik Historii wraz z nadaniem ich nowych funkcji kulturalnych”

Przedsięwzięcie nr 29: „Rewitalizacja zieleni nad Iną oraz parku Zamkowego”

Przedsięwzięcie nr 31: „Stargard Klejnot Pomorza- renowacja historycznej zabudowy miasta”

Przedsięwzięcie nr 32: Rewitalizacja Parku Panorama

Przedsięwzięcie nr 33: Rewitalizacja zieleni ulicznej: pl. Wolności, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, i ul. Osiedle Tysiąclecia. Budowa miejsc postojowych w pasie drogowym ul. Osiedle Tysiąclecia.

Przedsięwzięcie nr 34: Rewitalizacja zieleni w Parku Bolesława Chrobrego

Przedsięwzięcie nr 35: Rewitalizacja zieleni w Parku Bolesława Chrobrego (okolice Amfiteatru)

Przedsięwzięcie nr 36: Rewitalizacja Parku 3 Maja

Tytuł przedsięwzięcia nr : 31

„Stargard Klejnot Pomorza- renowacja historycznej zabudowy miasta”

Cel rewitalizacji realizowany przez to przedsięwzięcie:

Animacja spójności przestrzennej

Opis realizowanych zadań i lokalizacja przedsięwzięcia:

Projekt przewiduje wykonanie kontynuację remontów obiektów zabytkowych leżących na miejskim szlaku „Stargard Klejnot Pomorza”(najważniejsze z nich to: mury obronne, Brama Pyrzycka, Baszta Morze Czerwone, tzw. tunel neogotycki, Baszta Białogłówna, Baszta Lodowa, Baszta Jeńców, Basteje, Kościół NMP Królowej Świata z zespołem plebani, Kościół pw. Ducha Świętego, kościół pw. Św. Jana Chrzciciela, Cerkiew św. Św. Piotra i Pawła, Ratusz, kamienice 2-4 przy Rynku Staromiejskim, Arsenal) oraz ich adaptację dla potrzeb m.in. kultury i turystyki, ponadto przedsięwzięcie zakłada także realizację zadań z zakresu zagospodarowania terenu wokół zabytków na szlaku, w tym parków miejskich i przeznaczenie ich na cele rekreacyjno- rozrywkowe. Projekt będą realizowały: Gmina Miasto Stargard, jednostki organizacyjne Gminy, podmioty prywatne, organizacje pozarządowe, oraz związki wyznaniowe i kościoły.

Rezultaty :

- Ilość obiektów/ budynków poddanych remontom
- Zwiększenie atrakcyjności turystycznej i ład u przestrzennego terenów Śródmieście Starówka

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba projektów złożonych o dofinansowania
- Ilość turystów i osób korzystających z nowo wyremontowanych obiektów

Miejsce realizacji przedsięwzięcia :

Przedsięwzięcie będzie realizowane na terenie Śródmieścia - Starówka.

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia i źródło dofinansowania:

30.000.000,00 zł

Źródła :

- budżet miasta ok. 50%
- środki zewnętrzne z RPO i MKiDN, POLiŚ, budżet podmiotów prywatnych, fundusze norweskie i EOG, ok. 50%

Zgodność założeń projektu z RPO WZ 2014 – 2020 :

Przedsięwzięcie jest zgodne z działaniami 4.1 RPO WZ - Dziedzictwo kulturowe, 2.5. Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznych oraz 9.3 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich.

Podmiot realizujący przedsięwzięcie:

Gmina Miasto Stargard, Kościół Rzymskokatolicki, Kościół Prawosławny, podmioty prywatne

Opis powiązań i synergii z innymi przedsięwzięciami:

Przedsięwzięcie nr 3: „Kultura Pogranicza – Nie ogranicza”,

Przedsięwzięcie nr 4: „Warsztaty graffiti - warsztaty kreatywnego pisania dla dzieci i młodzieży”,

Przedsięwzięcie nr 10: „Multicentrum – interaktywne centrum nauki”

Przedsięwzięcie nr 13: „Kultura 2.0 - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia”

Przedsięwzięcie nr 29: „Rewitalizacja zieleni nad Iną oraz parku Zamkowego”

Przedsięwzięcie nr 30: Rewitalizacja Parku Popiela i Parku Jagiellońskiego

Przedsięwzięcie nr 34: Rewitalizacja zieleni w Parku Bolesława Chrobrego

4. KOMPLEMENTARNOŚĆ

4.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji.

Mechanizmy w zakresie zapewnienia komplementarności przestrzennej zostały uwzględnione na etapie wyznaczania obszaru rewitalizacji i obszarów zdegradowanych, jak i na etapie oceny zgłoszonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Badania objęły teren całego miasta Stargard. Zidentyfikowano m.in. problemy społeczne, przestrzenne, gospodarcze. Na podstawie analizy danych wytyczone zostały 4 obszary kryzysowe, z tego 3 obszary zdegradowane: obszar powojenny – Osiedle Lotnisko, obszar poprzemysłowy, obszar Śródmieście Zachód i jeden obszar rewitalizacji – Śródmieście Starówka, na którym wystąpiła koncentracja negatywnych zjawisk kryzysowych we wszystkich badanych sferach. Realizacja działań na jednym obszarze umożliwi maksymalną koncentrację przestrzenną rewitalizacji.

Komplementarność przestrzenna została również wzięta pod uwagę na etapie oceny zgłoszonych kart przedsięwzięć. Priorytetowo potraktowano przedsięwzięcia z obszaru rewitalizacji, które uzupełniają się wzajemnie i skierowane są na osiągnięcie wspólnego celu, jakim

jest podniesienie jakości życia mieszkańców na obszarach kryzysowych oraz realizowane na wskazanym obszarze do rewitalizacji. Te projekty stanowią projekty główne, podstawowe, i są one priorytetowe w Gminnym Programie Rewitalizacji, zaś komplementarne, o charakterze uzupełniającym i wspomagającym procesy rewitalizacji na obszarze Śródmieście-Starówka są działania na obszarach zdegradowanych, lub w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji.

Na obszarze rewitalizacji głównymi przedsięwzięciami są projekty społeczne, będą one skoncentrowane w części śródmiejskiej, w rejonie którym Gmina Miasto Stargard posiada największy zasób komunalny, tam również będzie największa koncentracja działań poprawiających poziom bytowy mieszkańców. Będą to projekty w szczególności o charakterze prewencyjnym i aktywizującym mieszkańców dzielnic kryzysowych w szczególności: „Życie bez nałogów”; „Przyjazne podwórko”; „Kultura Pogranicza – Nie ogranicza”; „Warsztaty kreatywnego pisanie dla dzieci i młodzieży, warsztaty graffiti”; „Szkoła, Rodzina, Środowisko”; „Projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”; „Szkoła rodzenia”; „Zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka”; „Realizacja systemowych działań w zakresie przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności”; „Dzienny klub seniora”; „Projekt kulturalno-społeczny ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia”; „Śródmiejska świetlica podwórkowa”. Z tymi projektami będą łączyły się projekty infrastrukturalne z zakresu termomodernizacji, które z kolei będą dopełniały się przestrzenią z projektem „Przyjazne podwórko”; ponadto na tym obszarze będzie realizowany projekt „Multicentrum”, Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz budynków w Stargardzie; Rewitalizacja budynku przy ul. B. Chrobrego 12,14,16, budowa noclegowni dla osób bezdomnych na terenie miasta Stargard, Kompleksowy remont kamienicy z uwzględnieniem barier architektonicznych przy ul. Bolesława Limanowskiego 24, Modernizacja Amfiteatru Miejskiego położonego w Parku Bolesława Chrobrego w Stargardzie, Utworzenie spółdzielni socjalnej o profilu działania gastronomia i browarnictwo i odbudowanie na ten cel oficyny kamienicy nr 3 przy Rynku Staromiejskim 3 w Stargardzie. Na terenie obszaru rewitalizacji powstanie Specjalna Strefa Rewitalizacji zgodnie z art. 25 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

Wszystkie projekty realizowane na terenie rewitalizacji dopełniają się, a te które realizowane są poza obszarem kryzysowym, czyli „Moja firma- mój biznes” oraz „Wzrost kwalifikacji pracowników i osób poszukujących zatrudnienia na rynku stargardzkim”, nie są możliwe do bezpośredniej realizacji na terenie rewitalizacji, chociaż będą skierowane do osób z obszaru Śródmieście – Starówka, ponieważ całe zaplecze infrastrukturalne, techniczne jak choćby - sale konferencyjne oraz siedziby podmiotów, które realizują zadania z zakresu wsparcia gospodarczego i biznesu w imieniu Gminy Miasto Stargard znajdują się na obszarze poprzemysłowym, są to Stargardzka Izba Gospodarcza, Fundusz Porąceń Kredytowych oraz Stargardzka Agencja Rozwoju Lokalnego.

Żaden z projektów realizowanych na obszarze rewitalizacji nie ma znamion przenoszenia problemów na inne obszary, nie będą też prowadziły do niepożądanych efektów społecznych, takich jak wykluczenie, czy segregacja. Wręcz przeciwnie, wiele z ww. przedsięwzięć ma na celu zmianę wizerunku dzielnic, które dzisiaj w świadomości Stargardzian mają bardzo złą opinię.

4.2 Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych, które będą się dopełniały tematycznie, sprawiając, że GPR będzie

oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym).

GPR dla Gminy Miasto Stargard koncentruje uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru, nie dzieli np. na tzw. "rewitalizację społeczną" czy „rewitalizację techniczną”, które już same określenia są błędne. Wszystkie projekty łączą się ze sobą nie tylko przestrzennie, ale i problemowo tworząc jeden zintegrowany projekt rewitalizacji. GPR dla Gminy Miasto Stargard został stworzony w sposób kompleksowy, koncentruje uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru. W tym celu na etapie tworzenia i zbierania tzw. kart przedsięwzięć, podmioty, które zgłaszały swoje projekty zostały zobowiązane do wskazania jakiej sfery projekt dotyczy: społecznej, infrastrukturalnej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej oraz w jaki sposób przedsięwzięcie przyczyni się do ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych, np. bezrobocia, niskiego uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, ubóstwa itp. Ponadto priorytetowo traktowano projekty, które łączyły sferę społeczną z infrastrukturalną, np. „Przyjazne podwórko”, „Projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”, „Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz budynków w Stargardzie z zadaniami termomodernizacyjnymi”, „Multicentrum”- interaktywne centrum nauki”, realizacja tego przedsięwzięcia wymaga remontu kamienicy nr 21 przy ul. Bolesława Chrobrego. Projekt „Kompleksowy remont kamienicy z uwzględnieniem łamania barier architektonicznych przy ul. Bolesława Limanowskiego 24”, przedsięwzięcie zakłada m.in. remont, zagospodarowanie terenu (utworzenie małego ogrodu) dla mieszkańców Domu Dziennego Pobytu dla Osób Starszych oraz Środowiskowego Domu Samopomocy Typu AC dla dorosłych osób przewlekłe psychicznie chorych oraz wykazujących inne zaburzenia czynności psychicznych, projekt powiązany jest z wieloma działaniami społecznymi na rzecz mieszkańców obu tych placówek, m.in. konieczne stworzenie w ramach zagospodarowania przestrzennego ogrodu, którym będą opiekowali się pensjonariusze. Z działaniami aktywizującymi mieszkańców obszarów rewitalizowanych łączy się systemowy program działań w zakresie przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności, konieczna jest jednak budowa nowej noclegowni dla osób bezdomnych.

Większość zgłoszonych projektów rewitalizacyjnych dotyczy projektów ze sfery społecznej, są oczywiście projekty infrastrukturalne, ale wszystkie one zawierają istotny element społeczny, co zostało szczegółowo wykazane w charakterystyce przedsięwzięć. Aby zapobiec zjawisku przenoszenia problemów na inne obszary lub powstawania niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie, w procesie rewitalizacji w Stargardzie nie przewiduje się przekwaterowań ludności z obszaru rewitalizacji. Dopuszcza się jedynie czasowe przekwaterowania związane z remontami. Będą miały one charakter jednostkowy i każdorazowo będzie zapewnione prawo powrotu do wyremontowanego lokalu. Ponadto będzie prowadzona ciągle analiza następstw decyzji przestrzennych w skali miasta Stargard.

Skutecznej rewitalizacji nie da się jednak przeprowadzić bez wsparcia gospodarczego, tutaj działania propagujące m.in. samozatrudnienie, oraz podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych, czy praca z osobami długotrwale bezrobotnymi oraz wreszcie działania aktywizujące osoby wykluczone i zagrożone wykluczeniem, wykazują ścisły związek z działaniami animacyjnymi, będą sprzyjać powrotowi na rynek pracy osób bezrobotnych, podniosą ich samoocenę oraz będą zapobiegać dziedziczeniu negatywnych zachowań. Takie projekty będą realizowane m.in. przez Stargardzka Agencję Rozwoju Lokalnego, Fundusz Poręczeń Kryzysowych, czy prywatnych przedsiębiorców, którzy zgłosili się do udziału w rewitalizacji. Przedsięwzięcia infrastrukturalne będą stanowić bazę do realizacji działań społecznych, m.in. w zakresie szeroko pojętej aktywizacji

mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz podniesienia jakości ich życia, co pozytywnie wpłynie na poczucie tożsamości mieszkańców, samoocenę i podniesienie standardów życia oraz zmieni wizerunek obszaru objętego procesami rewitalizacji.

4.3 Kompleksowość proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym zakresie należy podkreślić szczególną rolę wszystkich interesariuszy rewitalizacji na etapie wdrażania programu rewitalizacji. Procedury wdrażania GPR wymagają współdziałania pracowników Urzędu Miejskiego w Stargardzie ze wszystkimi podmiotami, których przedsięwzięcia zostały wpisane w GPR w celu monitorowania stopnia jego realizacji. W tym celu podmioty te będą zobowiązane do cyklicznego raportowania stanu realizacji zgłoszonych przedsięwzięć.

Należy podkreślić, że już na etapie zbierania informacji oraz przygotowywania się do procesów partycypacji społecznej, został powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Stargard Nr 80 z dnia 17 lutego 2016 roku, zespół ds. rewitalizacji, w jego skład weszli, pracownicy Wydziałów Urzędu Miejskiego w Stargardzie: Polityki Społecznej, Biura Funduszy Europejskich i Rozwoju Gospodarczego, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Wydział Edukacji, Wydział Kultury Sportu i Turystyki, Wydział Gospodarki Przestrzennej, oraz Biura Strategii Miasta, które koordynowało wszystkie prace. W skład zespołu weszli również przedstawiciele Stargardzkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, które w imieniu Gminy Miasto Stargard realizuje zadania z zakresu gospodarki komunalnej Miasta oraz przedstawiciel Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie.

Zespół zbierał się kilkakrotnie, na spotkania zapraszano również osoby z zewnątrz, m.in. przedstawicieli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Centrum Integracji Społecznej, Zakładu Karnego w Stargardzie, czy kuratorów sądowych.

W ramach realizacji założeń GPR powołany zostanie Komitet Rewitalizacji, który będzie stanowił forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnił będzie funkcję opiniodawczo-doradczą Prezydenta Miasta Stargard. Zasady powołania i funkcjonowania zostaną określone Zarządzeniem Prezydenta Miasta Stargard, w terminie do 3 miesięcy, zgodnie z art. 7 Ustawy o rewitalizacji z 9 października 2015 r.

Komitet Rewitalizacji współpracował będzie z Zespołem ds. Rewitalizacji oraz innymi Wydziałami Urzędu Miejskiego oraz instytucjami zaangażowanymi w procesy rewitalizacji w Stargardzie, m.in. spółkami miejskimi, Książnicą Stargardzką, Młodzieżowym Domem Kultury, Stargardzkim Centrum Kultury oraz organizacjami pozarządowymi skupionymi w Stargardzkim Centrum Organizacji Pozarządowych, Strażą Miejską, Policją, MOPS, PCK, „Caritas”. Będą to podmioty bezpośrednio lub pośrednio związane z samorządem miejskim. Powyższe powiązania przełożą się na wyższą skuteczność realizacji procedur związanych z wdrażaniem procesów rewitalizacji oraz jego późniejszą oceną i ewaluacją. W celu przejrzystej i efektywnej współpracy wszystkich podmiotów zostanie wybrany jeden koordynator, który będzie czuwał nad procedurami prawnymi i nad współpracą pomiędzy Zespołem ds. rewitalizacji, Komitetem Rewitalizacji oraz wszystkimi podmiotami biorącymi udział w procesach rewitalizacji.

4.4 Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa oznacza konieczność dokonania rozeznania, analizy i krytycznej oceny oraz sformułowanie wniosków na temat dotychczasowego (w kontekście zaangażowania środków wspólnotowych sposobu wspierania procesów rewitalizacji, jego skuteczności, osiągnięć i problemów wdrażania projektów i programów rewitalizacji Komplementarność międzyokresowa stanowi dopełnienie przedsięwzięć już zrealizowanych szczególnie w ramach polityki spójności w latach 2007-2013, np. o charakterze infrastrukturalnym z projektami o charakterze społecznym realizowanymi w ramach polityki spójności w latach 2014-2020. Ma to na celu zachowanie ciągłości programowej kluczowej w procesach rewitalizacji.

W tym kontekście należy podkreślić, że proces realizacji rewitalizacji na obszarze Śródmieście – Starówka planowany do roku 2026 z uwzględnieniem polityki spójności w latach 2014-2020 (2023) stanowi kontynuację przedsięwzięć z lat 2017-2013. Należy stwierdzić, że niniejszy GPR spełnia wymóg komplementarności międzyokresowej. W rewitalizacji rozumianej jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji stanowić będą kontynuację lub uzupełnienie już wcześniej zrealizowanych działań z poprzedniej perspektywy.

Gmina Miasto Stargard od momentu przyjęcia na siebie jako dobrowolnego zadania dotyczącego rewitalizacji, wykonywała zadania w sposób zintegrowany i kompleksowy łącząc sferę społeczną z infrastrukturalną, ponadto koncentrowała swoje działania na obszarze wskazanym w diagnozie do rewitalizacji, jednak podejmowała również swoje działania na obszarach zdegradowanych, by od samego początku eliminować problemy występujące na wszystkich obszarach, by je również wyprowadzać ze stanu kryzysowego i zapobiegać narastaniu problemów. Wiele z działań prowadzonych na terenie Gminy Miasto ma charakter systemowy, które mogą stanowić dobre praktyki dla innych samorządów, m.in. mowa tu o mieszkalnictwie wspomagany dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, ruchowo oraz seniorów.

Tabela 40 Komplementarność międzyokresowa

Przedsięwzięcia realizowane w latach 2007-2013	Przedsięwzięcia planowane do realizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji
Program „Szkoła, Rodzina, Środowisko” . Program miał na celu wsparcie dziecka i rodziny, aby zapobiegać sytuacjom kryzysowym oraz zapewnić dzieciom i młodzieży odpowiednie warunki do życia i rozwoju zgodnie z potrzebami i przysługującymi im prawami.	Programu „Szkoła, Rodzina, Środowisko” Program będzie nadal kontynuowany, jak w poprzedniej perspektywie również w trzech obszarach Szkoła- Środowisko – Rodzina. Działanie jego zostanie wzmocnione poprzez realizację projektów z zakresu szerokiego wsparcia osób z obszarów

Obszar „Szkoła” obejmował organizację zajęć pozalekcyjnych (m.in. zajęcia sportowe i specjalistyczne) wraz z wyżywieniem. Obszar „Rodzina” obejmował działania ukierunkowane na podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców poprzez prowadzenie „Szkoły dla rodziców” oraz zapewnienie wsparcia psychologicznego i terapeutycznego. Obszar „Środowisko” to działalność Szkolnych Grup Konsultacyjnych. Miejskiej Grupy Konsultacyjnej i Zespołu Interdyscyplinarnego. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	rewitalizacji, są to: „Multicentrum”, „Życie bez nałogów”, „Przyjazne podwórko”, „Kultura pogranicza nie ogranicza”; „Warsztaty kreatywnego pisania dla dzieci i młodzieży. Warsztaty graffiti”; „Zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka”, „Projekt aktywizacji integracji mieszkańców danej ulicy; „Szkoła Rodzenia”, „Śródmiejska świetlica podwórkowa”. Ponadto wiele działań skierowanych do mieszkańców Stargardu, które odbywają się na obszarach rewitalizowanych, jak kino za 1 zł, festyny m.in. z okazji Dnia Dziecka...
Projekt kulturalno-społeczny ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia. W ramach projektu organizowane były dla mieszkańców Stargardu i turystów imprezy kulturalne (koncerty, inscenizacje historyczne, festyny), imprezy sportowe, imprezy promujące zdrowie, a także o charakterze patriotycznym.	Projekt kulturalno-społeczny ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia Projekt będzie realizowany także w nowej perspektywie, w przedsięwzięcia zostaną włączone nie tylko samorządowe instytucje

Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z obszaru Starego Miasta i Śródmieścia poprzez realizację programu: „Lepsze jutro”.

Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z ww. obszarów naszego miasta polegała na:

- 1) udziale uczestników w dwóch programach dla osób bezrobotnych, podczas których mieli zajęcia z doradcą zawodowym, terapeutą, radcą prawnym, pracownikiem socjalnym. Celem głównym programu było uzyskanie przez uczestników umiejętności poruszania się na rynku pracy, które przyczyniłyby się do znalezienia pracy spełniającej ich oczekiwania. W zajęciach uczestniczyło 9 osób z obszaru Śródmieścia i Starego Miasta.
- 2) udziale w pracach społecznie użytecznych organizowanych w na terenie Miasta Stargard w okresie od kwietnia do grudnia 2011r. Ww. pracach z obszaru Starego Miasta i Śródmieścia wzięło udział 41 osób bezrobotnych.

kultury, czy pracownicy wydziałów Urzędu Miejskiego w Stargardzie, ale również podmioty zewnętrzne, prywatne.

Przedsięwzięcia planowane ze zrealizowanymi spełniają wymóg komplementarności międzyokresowej Wymienione tutaj zrealizowane projekty dotyczą szeroko pojętego wsparcia rodziny, osób z problemami, osób zagrożonych wykluczeniem i wykluczonych, stanowić będą kontynuację działań w tym zakresie i skupiać się będą również na młodych ludziach, by zapobiegać ich dalszej marginalizacji oraz dziedziczeniu zachowań społecznych.

Przystosowanie budynku mieszkalnego przy ul. Żeglarskiej 3 na potrzeby placówki oświatowej – Dziennego Ośrodka Rehabilitacyjno-Szkolno-Wychowawczego .

Przy ul. Żeglarskiej mieści się Oddział Krajowego Towarzystwa Autyzmu (OREW) Ośrodek Rehabilitacyjno- Edukacyjno – Wychowawczy w Stargardzie. Projekt zakładał termomodernizację budynku oraz przystosowanie go również dla osób

Gmina Miasto Stargard będzie wspierało również inicjatywy dotyczące wczesnej diagnostyki dzieci oraz projekty związane z ciążą , okresem prenatalnym dzieci świadomą rolą matki, ojca, i rodziny. Zgłoszone zostały projekty „Szkola rodzenia”; „Zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka”.

niepełnosprawnych ruchowo, dzięki czemu zwiększyła się liczba osób mogących skorzystać z zajęć terapeutycznych oraz diagnostycznych ośrodka.	Projekty te wykazują komplementarność międzyokresową ponieważ na bazie Ośrodka, który powstał w poprzedniej perspektywie finansowej planuje się rozszerzenie i wzmocnienie działań opieki na matką i dzieckiem od okresu prenatalnego poprzez poród do czasu jak najwcześniejszej diagnostyki oraz w podjęcia prawidłowej rehabilitacji i terapii w tym także pomocy psychologicznej dla rodziców.
Modernizacja noclegowni dla osób bezdomnych – Ognisko Świętego Brata Alberta przy ul. Krasieńskiego 10 w Stargardzie . W 2012 r. zakończono przebudowę budynku noclegowni dla bezdomnych mężczyzn - Ogniska św. Brata Alberta przy ul. Krasieńskiego 10, w wyniku której nastąpiło zwiększenie powierzchni noclegowej budynku. Inwestycja umożliwiła powstanie 30 nowych miejsc noclegowych. Poprawie uległ również standard świadczonych tam usług na rzecz osób pozbawionych schronienia.	Przewiduje się budowę noclegowni dla osób bezdomnych na terenie miasta Stargard. Budowa noclegowni jest konieczna ponieważ liczba bezdomnych utrzymuje się na dość wysokim poziomie. Natomiast liczba miejsc w noclegowniach istniejących jest niewystarczająca, zwłaszcza w kresach zimowych. Ze względu na wciąż utrzymujący się wysoki odsetek ludzi bezdomnych w Stargardzie, konieczne jest wsparcie osób zagrożonych bezdomnością. W związku z tym opracowany został program „Realizacja systemowych działań w zakresie przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności” . Projekt będzie obejmował interwencje- zapewnienie schronienia, wyżywienia, odzieży, ubezpieczenia zdrowotnego, po integracji – mieszkalnictwo wspomagane dla osób bezdomnych, reintegrację społeczną.
Przywrócenie funkcji społecznych budynku przy ul. Bolesława Limanowskiego 24 w Stargardzie poprzez: uruchomienie Domu Dziennego Pobytu	Projekt pod nazwą „Kompleksowy remont kamienicy z uwzględnieniem łamania barier architektonicznych przy

dla Osób Starszych oraz Ośrodka Szkoleniowego PCK

Przedsięwzięcie polegało na wykonaniu remontu i dostosowaniu pomieszczeń pod działalność Domu Dziennego Pobytu dla Osób Starszych. dysponujący 20 miejscami. Placówka dysponująca 20 miejscami dla osób starszych została w pełni dostosowana do potrzeb beneficjentów.

ul. Bolesława Limanowskiego 24"

stanowi rozszerzenie projektu z poprzedniej perspektywy. W chwili obecnej w kamienicy przy ul. Bolesława Limanowskiego 24 znajdują się dwie placówki „Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych” oraz „Środowiskowy Dom Samopomocy Typu AC dla dorosłych osób przewlekłe psychicznie chorych oraz wykazujących inne zaburzenia czynności psychicznych”. W ramach przedsięwzięcia planowane jest kompleksowy remont kamienicy, tak by mieszkańcy mogli czuć się bezpiecznie i komfortowo, ponadto planowane jest zagospodarowanie terenu na ogród, którym będą opiekować się podopieczni obu domów.

To działanie zostanie wzmocnione przedsięwzięciem pod nazwą **„Dzienny Klub Seniora”**, skierowany będzie do osób starszych z pewnymi dolegliwościami zdrowotnymi, zamieszkującymi samotnie lub z dziećmi. W ramach działania zapewniona zostanie wszechstronna, fachowa opieka nad osobami starszymi. Projekt ułatwi powrót na rynek pracy osobom, które dotychczas opiekowały się swoimi rodzicami, dziadkami i z tego powodu nie mogły podjąć pracy.

Przedsięwzięcia ujęte w niniejszym programie rewitalizacji są komplementarne w stosunku do projektów już zrealizowanych. Komplementarność międzyokresowa wynika z faktu, iż przedsięwzięcia stanowią kontynuację oraz wzmocnienie działań twardych w powiązaniu z miękkimi, które będą kontynuowane przez cały czas.

Renowacja zabudowy kwartału ograniczonego ulicami : M. Reja, marszałka J. Piłsudskiego, J. Słowackiego, A. Mickiewicza (kwartał E). Projekt zakładał kompleksową modernizację kwartału E, w tym budowę budynków mieszkalno-usługowych, z mieszkaniem dostosowanym dla potrzeb osób niepełnosprawnych, budowę ulic dojazdowych wraz z oświetleniem, odwodnieniem i elementami małej architektury oraz działania termomodernizacyjne w tym likwidacja ogrzewania węglowego, działania na rzecz poprawy jakości powietrza i ograniczenia niskiej emisji. Przedsięwzięcie zakładało współpracę Gminy Miasto Stargard, STBS wspólnot oraz osób prywatnych.	
Rewaloryzacja kwartału C ograniczonego ulicami: marszałka J. Piłsudskiego, Śródkową, Wojska Polskiego, A. Mickiewicza. Projekt zakładał rewaloryzację kwartału poprzez przeprowadzenie remontów gruntowych lub odbudowę od podstaw kamienic z lokalami usługowymi wraz z ogólnie dostępnym parkingiem podziemnym zlokalizowanym we wnętrzu kwartału, niezbędną infrastrukturą, zagospodarowaniem w zakresie zieleni oraz małej architektury. Przedsięwzięcie zakładało współpracę Gminy Miasto Stargard, STBS wspólnot oraz osób prywatnych. W wyniku realizacji przedsięwzięcia, m.in. powstały mieszkania dla osób niepełnosprawnych, oraz dwa mieszkania rodzinne, plac zabaw, lokale usługowe oraz powstał parking podziemny.	Projekty z zakresu termomodernizacji , dotyczą obszarów gdzie największa jest liczba budynków o złym stanie technicznym są to projekty: „Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych (ul. Wojska Polskiego 56,56a,58,58a,60, 60a, 62, 64, 64a, 66, 67, 68)”; „Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych z udziałem środków z RPO WZ 2014-2020 (ul. Bogusława IV 22, Wojska polskiego 78 A, Marii Konopnickiej 2,3,8,10, hetmana Stefana Czarnieckiego 19.)”; „Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w rejonie ulic Limanowskiego 6,8a., Wojska Polskiego 30,28. Piłsudskiego 92 z zagospodarowaniem terenu”; Budowa narożnej kamienicy w zabudowie plombowej ul. Bogusława IV-Warszawska”. Ponadto zgłoszone zostały projekty: „Renowacja oraz przystosowanie zabytkowego budynku na cele gospodarcze tzn. na minibrowar restauracyjny”; „Rewitalizacja podziemnej i naziemnej części Starówki w Stargardzie”; „Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 12,14,16 w Stargardzie”; „Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie”. Ponadto w ramach poprawy zagospodarowania terenów wokół tych budynków będzie realizowany projekt „Przyjazne podwórko”; „Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz budynków w Stargardzie” Projekt ten będzie częścią projektu

	„Projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy”.
Poprawa dostępności i funkcjonalności budynków i elementów zagospodarowania KPP Stargard poprzez integrację pełnionych funkcji w nowej siedzibie przy ul. Warszawskiej 29 . W wyniku przedsięwzięcia wybudowano nowoczesną siedzibę Komendy Powiatowej Policji w Stargardzie, wybudowano budynek biurowy wraz z obiektami towarzyszącymi m.in. : budynek myjni wraz z pomieszczeniem przeszukiwania pojazdów dla Wydziału Kryminalnego, budynek dla psów policyjnych i zagospodarowaniem terenu.	
Oświetlenie ulic miejskich” – „Oświetlenie ul. Klasztornej, ul. Prądky i ul. Wita Stwosza w Stargardzie . Wybudowano oświetlenie ul. Klasztornej – ustawiono 6 słupów oświetleniowych o wysokości 5 m z oprawami 70 W oraz szafkę oświetleniową	
Program modernizacji i remontów ulic w Stargardzie – Budowa drogi wewnętrznej gminnej w „Kwartale E” w Stargardzie. Wybudowano drogę wewnętrzną w kwartale „E” z oświetleniem i odwodnieniem, utwardzono plac między budynkami przeznaczony dla pieszych z kostki betonowej. Łączna długość drogi 259 m. Ustawiono 36 lamp oświetleniowych.	

REWITALIZACJA - rozbudowa, przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania byłego budynku Pogotowia i WKU na funkcję usługowo – handlowo - biurową położonego na działkach nr 285,286 obręb 11 w Stargardzie przy ulicy Hetmana Stefana Czarnieckiego 30-31

Przedsiębiorstwo Handlowe realizowało projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013. Na realizację zadania inwestycyjnego otrzymało pożyczkę w ramach inicjatywy JESSICA. W wyniku realizacji tego przedsięwzięcia zniszczony budynek zyskał charakter usługowo-handlowo- biurowy z funkcją kulturalną.

Stargard Klejnot Pomorza- renowacja historycznej zabudowy miasta.

Projekt jest sukcesywnie realizowany od 2007 roku. Jego głównym celem jest przywrócenie historycznego charakteru oraz zagospodarowanie terenów wokół murów obronnych na szlaku „Stargard Klejnot Pomorza”. Mury obronne wraz z basztami i bramami decyzją Prezydenta RP zostały w 2010 roku wpisane na Listę Pomników Historii. Remont zabytków leżących na szlaku, w tym również kościołów oraz zabytków pozostających w prywatnych rękach ściśle jest powiązany z poprawą wyglądu i zagospodarowania przyległych terenów (parków z placami zabaw, miejscami do rekreacji oraz ścieżkami zdrowia, czy nowymi nasadzeniami).

Kontynuowany będzie projekt „**Stargard Klejnot Pomorza- renowacja historycznej zabudowy miasta**”.

Ze względu na bardzo zniszczoną infrastrukturę techniczną części obszaru rewitalizacji, Starówki w poprzedniej perspektywie finansowej, głównie dzięki funduszom strukturalnym udało się wyremontować i odnowić wiele budowli zabytkowych o unikatowych walorach architektonicznych i historycznych w skali co najmniej krajowej, jak również projekty związane z zagospodarowaniem parków, pogłębieniem jej funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej, jak również poprawy bezpieczeństwa oraz przystosowaniem miejsc pod kątem turystycznym. Planowane są do realizacji na obszarze Starówka-Śródmieście projekty uzupełniające

Renowacja i remont elewacji kościoła pw. NMP Królowej Świata w Stargardzie

Kościół pw. NMP w Stargardzie pod względem architektonicznym ma rangę europejską, został wpisany wraz z zespołem plebanii na Listę Pomników Historii w 2010 r. Od wielu lat prowadzone są sukcesywnie prace remontowe i konserwatorskie by przywrócić dawna świetność budowli.

Dwa miejsca z historią – przebudowa i rozbudowa obiektu Bastei w Stargardzie oraz tworzenie funkcji muzealnych w Klasztorze Franciszkanów w Neubrandenburgu i Bastei w Stargardzie

2013 r. zakończony został remont obiektu Bastei w Stargardzie. Przedsięwzięcie polegało na stworzeniu w obu partnerskich obiektach muzealnych nowoczesnych wystaw multimedialnych, w tym celu w Stargardzie wyremontowano i dostosowano również dla osób niepełnosprawnych Bastej, wyremontowano mury obronne na odcinku Basteja- Brama Pyrzycka, zagospodarowano teren wokół oraz wyremontowano ulicę Prezydentów wraz z miejscami parkingowymi oraz oświetleniem.

dotyczące zagospodarowania parków oraz ulic: „**Rewitalizacja Parku Panorama**”; **Rewitalizacja zieleni ulicznej: pl. Wolności, ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego, i ul. Osiedle Tysiąclecia. Budowa miejsc postojowych w pasie drogowym ul. Osiedle Tysiąclecia**”; „**Rewitalizacja zieleni nad Iną oraz Parku Zamkowego**”; „**Rewitalizacja zieleni w Parku Bolesława Chrobrego**”; „**Rewitalizacja zieleni w Parku Bolesława Chrobrego (okolice Amfiteatru)**”; „**Rewitalizacja Parku 3 Maja**”; „**Rewitalizacja Parku Popieła i Parku Jagiellońskiego**”.

„**Zagospodarowanie odcinka rzeki Iny jako turystycznego szlaku kajakowego**”. Projekt ten nie został w pełni zrealizowany w poprzedniej perspektywie finansowej, dlatego konieczna jest jego kontynuacja w GPR. Celem projektu, jest stworzenie dobrej przestrzeni dla wypoczynku w oparciu o zagospodarowanie terenów przyległych do rzeki Iny, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju dla działań z zakresu ochrony środowiska i edukacji ekologicznej.

„**Remont i modernizacja amfiteatru w Stargardzie**” – projekt zakłada kompleksowy remont amfiteatru, który z racji swojego położenia pełni funkcje miejsca spacerowo- rekreacyjnego. Podczas przedsięwzięć kulturalnych budowane będą więzi społeczne, rozwijanie i zaspokajanie potrzeb w zakresie dostępu do kultury oraz upowszechniania i promowania kultury lokalnej.

Wszystkie te projekty wykazują komplementarność międzyokresową, ponieważ będą kontynuowane w zakresie dalszego polepszenia stanu technicznego

Bramy, które łączą - Brama Wałowa w Stargardzie i Brama Młyńska w Bernau.

W ramach projektu przeprowadzono prace remontowo – budowlane, mające na celu przywrócenie Bramie Wałowej dawnej świetności i przystosowanie jej do prowadzenia działalności kulturalnej. Zabytkowa budowla stała się siedzibą Stowarzyszenia Miłośników Sztuk Plastycznych "Brama". Organizowane są tam wystawy artystów-plastyków m.in. ze Stargardu oraz Niemiec.

„Zagospodarowanie odcinka rzeki Iny jako turystycznego szlaku kajakowego”.

Projekt ten nie został w pełni zrealizowany w poprzedniej perspektywie finansowej, dlatego konieczna jest jego kontynuacja w GPR. Celem projektu, jest stworzenie dobrej przestrzeni dla wypoczynku w oparciu o zagospodarowanie terenów przyległych do rzeki Iny, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju dla działań z zakresu ochrony środowiska i edukacji ekologicznej.

Piwnica Artystyczna - modernizacja kotłowni w Stargardzkim Centrum Kultury

budynków zabytkowych, w celu zwiększenia dostępności dla turystów i mieszkańców. Wiązać się będą z działaniami na rzecz osób objętych rewitalizacją, mianowicie organizacją festynów, koncertów, imprez sportowych, happeningów etc.

Wiązać się będą, m.in. z projektem **„Projekt kulturalno-społeczny żywienia Starego Miasta i Śródmieścia”.**

Spichlerz- projekt przewiduje kompleksowy remont dawnego średniowiecznego spichlerza z utworzeniem przestrzeni dla stowarzyszeń w celu prezentacji ich dorobku oraz różnych iwentów o charakterze społeczno-kulturalnym.

„Multicentrum” -Przedsięwzięcie skierowane jest do mieszkańców Stargardu (m.in. uczniów, seniorów, rodzin), zwłaszcza do mieszkańców rewitalizowanego obszaru, z grup marginalizowanych, w celu integracji społecznej. Projekt jest odpowiedzią na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne lokalnej społeczności. W wyniku realizacji powstanie miejsce rozwoju i pracy interaktywnych środowisk nauczania. Multicentrum umożliwi wzbogacenie wiedzy uzyskanej w szkołach (w odpowiedzi na diagnozy potrzeb przeprowadzane w szkołach) oraz rozwijanie myślenia i kreatywności. Przyczyni się do wyrównania luk społecznych w zakresie nauczania i korzystania z technologii wśród społeczności lokalnych, zwłaszcza obszarówrewitalizowanych. Przedsięwzięcia ma powstać w kamienicy przy ul. Bolesława Chrobrego 21.

W wyniku realizacji przedsięwzięcia powstała wielofunkcyjna sala multimedialna dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, dzięki czemu umożliwiono również tej grupie osób korzystanie z oferty kinowej SCK w Stargardzie.

Remont konserwatorski Młodzieżowego Domu Kultury w Stargardzie.

Inwestycja polegała na kompleksowym remoncie budowlano-konserwatorskim zabytkowej willi i przystosowaniu tego obiektu kultury również dla osób niepełnosprawnych, wykonano również zagospodarowanie terenu wokół budynku. Obiekt zaspokaja potrzeby mieszkańców, w tym z obszarów rewitalizacji w zakresie zajęć pozalekcyjnych. Stanowi alternatywne możliwości spędzania wolnego czasu dzieci i młodzieży.

„Trasa Muzealna – Rewaloryzacja zabytkowego systemu umocnień obronnych miasta Stargard, stanowiących Pomnik Historii wraz z nadaniem ich nowych funkcji kulturalnych” - Przedsięwzięcie zakłada remont, przebudowę i rozbudowę zabytkowych obiektów wchodzących w skład Trasy Muzealnej wraz z zagospodarowaniem terenu w sąsiedztwie tych obiektów. W tym zakresie przewiduje się wykonanie niezbędnych prac przygotowawczych oraz prace inwestycyjne. Przewiduje się również niezbędne dla realizacji projektu zakupy inwestycyjne, które wpłyną na podniesienie jakości odbioru kultury przez uczestników wydarzeń kulturalnych. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do rozwoju turystyki, poprawy dostępu do kultury, rewitalizacji zdegradowanego obszaru co niewątpliwie wpłynie na poprawę konkurencyjności regionu oraz podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, jak również pozwoli na szeroki dostęp do kultury osobom z obszarów rewitalizacji, poprawi bezpieczeństwo korzystania z obiektów.

Wszystkie działania planowane do realizacji w GPR, są kontynuacją projektów z poprzedniej perspektywy, występuje pomiędzy nimi komplementarność między okresowa. Wszystkie przedsięwzięcia są wynikiem przemyślanej polityki Gminy Miasto w zakresie infrastruktury kulturalnej, czy społecznej, wynikają z diagnozy potrzeb wykonanej w LPR, wszystkie przedsięwzięcia tworzą jedną całość.

Przekształcenie terenów ZNTK na centrum małego i średniego biznesu. Stworzenie inkubatora przedsiębiorczości przy ul. I Brygady 35 Projekt zakładał adaptację biurowca ZNTK na cele Inkubatora Przedsiębiorczości. Budynek został dostosowany, chociaż jeszcze nie została zakończona jego pełna adaptacja. W chwili obecnej budynek jest siedzibą m.in. Funduszu Poręczeń Kredytowych, Stargardzkiej Agencji Rozwoju Lokalnego oraz Stargardzkiej Izby Gospodarczej, ponadto znajdują się tam sale konferencyjne z zapleczem technicznym.	Przedsięwzięcie nie zostało jeszcze w pełni zrealizowane, w zakresie adaptacji budynku, konieczne są działania z zakresu termomodernizacji, co wpisuje się w działania z zakresu poprawy jakości powietrza i ograniczaniu niskiej emisji, projekt pod nazwą „Adaptacja i wyposażenie biurowca byłych Zakładów naprawczych taboru Kolejowego w celu utworzenia Centrum Przedsiębiorczości”. Dzięki temu, że w budynku znalazły swoją siedzibę Fundusz Poręczeń Kredytowych, Stargardzka Agencji Rozwoju Lokalnego oraz Stargardzka Izba Gospodarcza, będą realizowane w nowej perspektywie finansowej działania mające bezpośredni wpływ na obszar rewitalizacji, będą to projekty zgłoszone przez FPK: „Moja firma – mój biznes” oraz „Wzrost kwalifikacji pracowników i osób poszukujących zatrudnienia na rynku stargardzkim”. Będą to kompleksowe działania na rzecz osób planujących rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, m.in. poprzez udzielanie bezzwrotnych dotacji, doradztwo, szkolenia oraz przyznanie pożyczek na utworzenie własnej działalności. Projekty te będą wspierane działaniami przez podmiotów zewnętrznych „Poznaj swoje możliwości, czyli z doradcą zawodowym za Pan Brat”, oraz projekt zgłoszony przez Urząd Miejski „ABC Przedsiębiorczości”, projekt skierowany będzie do młodzieży z obszaru kryzysowego w celu poprawy umiejętności interpersonalnych poprzez zastosowanie multimedialnych technik
Przystosowanie przestrzeni publicznej dla potrzeb małego i średniego biznesu W ramach tego działania realizowana była modernizacja i wykonanie nowej infrastruktury technicznej, która zmieniła wizerunek obszaru poprzemysłowego i przystosowała go do obecnych oczekiwań przedsiębiorców.	

nauczania z zakresu nowoczesnej ekonomii, przedsiębiorczości by poprawić konkurencyjność uczniów w dalszym procesie kształcenia oraz na rynku pracy.

Projektem, pod nazwą: **„Utworzenie spółdzielni socjalnej o profilu działania gastronomia i browarnictwo i odbudowa na ten cel oficyny nr 3 przy Rynku Staromiejskim w Stargardzie”**.

Przedsięwzięcie będzie pozytywnie wpływało na działania z zakresu rewitalizacji będą działania gospodarcze z zakresu ekonomii społecznej zgłoszone przez podmiot prywatny, będzie to produkcja różnych gatunków piw, praca w mini browarze i restauracji, w tym celu ma zostać odbudowana oficyna kamienicy nr 3 przy Rynku Staromiejskim.

Jako kontynuacja został zgłoszony przez SARL sp. z o.o. projekt pod nazwą **„Przystosowanie infrastruktury terenu byłych Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego dla potrzeb małego i średniego biznesu”**. Przedsięwzięcie to zakłada dalszą modernizację infrastruktury technicznej tego terenu, ponadto planowana jest organizacja targów przedsiębiorczości.

Przedsięwzięcia ujęte w GPR dla Gminy Miasto Stargard spełniają wymóg komplementarności międzyokresowej z projektami już zrealizowanymi, jednak by ożywić gospodarczo procesy rewitalizacji należało je bardziej wzmocnić, poprzez włączenie i bezpośrednie zaangażowanie podmiotów prywatnych, przedsiębiorców. Wszystkie te działania będą stanowić kontynuację aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, będą stanowić kontynuację w zakresie poprawy sytuacji na stargardzkim rynku pracy, na obszarze Śródmieście –Starówka charakteryzującym

	się wysokim natężeniem bezrobocia i innych związanych z tym problemów społecznych.
Rewitalizacja terenu powojkowego na Osiedlu Lotnisko w Stargardzie Projekt był realizowany na terenie powojkowym. W ramach przedsięwzięcia wykonano budynki z lokalami mieszkalnymi, usługowymi wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zielenią. Zrealizowano działania z zakresu mieszkań wspomaganych w ramach programu „Potrzebny Dom” , którego głównym celem jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu. W ramach podprogramów: „Bez barier” wybudowano mieszkania dla osób niepełnosprawnych; „Nie Sami” dla osób w podeszłym wieku; „Na Start” – inkubatory i mieszkania dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych; „Nasz Dom” - mieszkania rodzinkowe. Bezpośrednim rezultatem tego przedsięwzięcia było stworzenie 35 mieszkań dla 33 osób niepełnosprawnych intelektualnie i 2 opiekunów; 20 mieszkań przystosowanych dla osób z dysfunkcją ruchu oraz 23 mieszkania dla 27 seniorów.	Na obszarze terenu powojkowego w poprzedniej perspektywie finansowej realizowane były głównie projekty infrastrukturalne z zakresu mieszkalnictwa wspomagane. Działania te będą realizowane nadal, będzie prowadzona ich kontynuacja, ponieważ Gmina Miasto Stargard w tym zakresie wypracowała rozwiązania systemowe, które stały się wzorem dla innych samorządów. Będą nadal budowane i prowadzone mieszkania dla niepełnosprawnych osób; osób w podeszłym wieku, czy inkubatory dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. W GPR planowane są następujące przedsięwzięcia: „Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Cz. Tańskiego 6a,6b, 6c /dz. 213/14 obr.23/ w Stargardzie”; „Budowa segmentów mieszkalnych dla seniorów z lokalami mieszkalnymi na wynajem ul. Jana Śniadeckiego 13 w Stargardzie”, ponadto planowane jest „Zagospodarowanie terenu rekreacyjno-sportowego przy ul. Tańskiego w Stargardzie”; „OPR-Odlotowa-Przestrzeń-Rekreacji”. Te dwa ostatnie przedsięwzięcia dotyczą poprawy jakości życia mieszkańców Osiedla Lotnisko poprzez utworzenie wspólnych miejsc rekreacji, spotkań wypoczynku, które wpłyną pozytywnie na integrację i aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem. Projekty te są wynikiem świadomej polityki na tym obszarze, są kontynuacją dotychczas realizowanych działań. Na tym obszarze zdiagnozowano małą integrację i narastające konflikty międzypokoleniowe, dlatego wprowadzone
Budowa budynku mieszkalno – usługowego z lokalami mieszkalnymi na wynajem przy ul. Cz. Tańskiego 6d, 6e, 6f w Stargardzie	
Budowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego z lokalami mieszkalnymi na wynajem ul. Jana Śniadeckiego 9a,9b,9c w Stargardzie	

	zostaną przedsięwzięcia nastawione na integrację i zapobieganie wykluczeniu poprzez realizację działań : „Aktywizacja i integracja seniorów – Klub Seniora”; „Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych np. w formie świetlicy; „Festyn Rodzinny „dzień sąsiada”; „Akcja – Edukacja!”. Ostatni projekt zakłada podniesienie świadomości uczniów w zakresie wyboru dalszej ścieżki kształcenia i rozwoju zawodowego. Projekt zakłada m.in. doradztwo zawodowe, cykl wykładów z udziałem uczelni wyższych.
--	--

4.5 Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania oznacza, że przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS i innych z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania. W związku z powyższym w ramach listy planowanych podstawowych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych, program rewitalizacji zawiera zarówno przedsięwzięcia inwestycyjne, programy społeczno-aktywizujące, społeczno-gospodarcze. Zapewnia tym samym koncentrację celów, ich wzajemne powiązanie i synergę. Należy podkreślić, że realizacja GPR dla Miasta Stargard nie opiera się tylko na środkach zewnętrznych, ale w dużej mierze na środkach własnych Gminy Miasto Stargard oraz zaangażowaniu środków finansowych prywatnych (np. w przypadku remontu starej kamienicy przy ul. Bolesława Krzywoustego z przeznaczeniem na minibrowar, wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, sportowych). Stąd też należy uznać, że niniejszy program rewitalizacji spełnia wymóg komplementarności źródeł finansowania i środki zewnętrzne stanowią jedno z narzędzi realizacji procesów rewitalizacji w Stargardzie.

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Miasto Stargard na liście projektów rekomendowanych przez Gminę Miasto Stargard do dofinansowania w ramach RPO WZ 2014-2020 znajduje się min. 30 % projektów, które zostały zgłoszone przez partnerów prywatnych i społecznych oraz te, które będą powierzane podmiotom społecznym do realizacji. Również wartość środków przewidzianych dla partnerów społecznych i prywatnych nie będzie mniejsza niż 30 % kwoty przeznaczonej na realizację projektów rewitalizacji.

Tabela nr 41 Możliwości dofinansowania działań rewitalizacyjnych

Lp.	Wnioskodawca	Zakres wsparcia	Źródło	% dofinansowania	Obszar
1.	Instytucje rynku pracy zgodnie z art. 6 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy: - publiczne służby zatrudnienia, - ochotnicze Hufce Pracy, - agencje zatrudnienia, - instytucje szkoleniowe, - instytucje dialogu społecznego - instytucje partnerstwa lokalnego	Wsparcie indywidualnej i kompleksowej aktywizacji zawodowo-edukacyjnej osób młodych (bezrobotnych, biernych zawodowo oraz poszukujących pracy, w tym w szczególności osób niezarejestrowanych w urzędzie pracy) poprzez: 1.instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne), 2.instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, które przedwcześnie opuszczają system edukacji lub osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji, 3.instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców.	POWER Oś Priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy Działanie 1.2 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe Poddziałanie 1.2.2 Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych	95%	<i>Animacja społeczna</i>
2.	Ze względu na specyfikę Działania 4.1, w którym przewiduje się realizację projektów ze wszystkich celów	Makro-innowacje – opracowanie (o ile będzie to konieczne), przetestowanie, upowszechnienie i włączenie	POWER	97%	<i>Animacja społeczna</i>

	tematycznych EFS, każdorazowo typ beneficjenta jest określany w kryteriach wyboru projektów dla poszczególnych konkursów zawartych w Rocznym Planie Działania.	do polityki i praktyki nowych rozwiązań w zakresie następujących tematów: 1. przerwanie procesu dziedzicznego ubóstwa na obszarach zdegradowanych; 2. środowiskowy system zabezpieczenia opieki w planowaniu przyszłości osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną; 1. 3. empowerment (upodmiotowienie) w obszarze zintegrowanych usług aktywizacji zawodowej i społecznej oraz usług opiekuńczych i asystenckich.	Oś IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa Działanie 4.1 Innowacje społeczne		
3.	Ze względu na specyfikę Działania 4.1, w którym przewiduje się realizację projektów ze wszystkich celów tematycznych EFS, każdorazowo typ beneficjenta jest określany w kryteriach wyboru projektów dla poszczególnych konkursów zawartych w Rocznym Planie Działania.	Makro-innowacje – opracowanie (o ile będzie to konieczne), przetestowanie, upowszechnienie i włączenie do polityki i praktyki nowych rozwiązań w zakresie następujących tematów: 1. innowacje edukacyjne - zwiększenie dostosowania edukacji do potrzeb rynku pracy z uwzględnieniem oczekiwań społeczności szkolnej, 2. nowe formy dostępu do profilaktyki i usług zdrowotnych dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym na terenach o	POWER Oś IV Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa Działanie 4.1 Innowacje społeczne	97%	<i>Animacja społeczna</i>

		ograniczonym dostępie do usług, 3. innowacje demokratyczne w zarządzaniu i wzmacnianiu wspólnot samorządowych.			
4.	- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne jst, - osoby prawne jst,	Kompleksowa głęboka modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej	RPO II GOSPODARKA NISKOEMISYJNA 2.5 Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej 2.6 Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego	85%	<i>Animacja przestrzenna</i>
5.	- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, - jednostki organizacyjne jst, - TBS, - wspólnoty mieszkaniowe, - spółdzielnie mieszkaniowe, - organizacje pozarządowe,	Kompleksowa głęboka modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych	RPO II GOSPODARKA NISKOEMISYJNA 2.7 Modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkaniowych 2.8 Modernizacja energetyczna	85%	<i>Animacja przestrzenna</i>

			wielorodzinnych budynków mieszkaniowych w ramach Strategii ZIT dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego		
6.	Podmioty, które nie działają w celu osiągnięcia zysku lub przeznaczają zyski na cele statutowe służące tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju Przedsiębiorczości przez udzielanie pożyczek,	TYP 1: Kompleksowe wsparcie osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej w jej zakładaniu i prowadzeniu poprzez: a) przyznanie pożyczki na utworzenie działalności gospodarczej, b) doradztwo i szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, c) szkolenia i doradztwo w zakresie efektywnego wykorzystania pożyczki , w okresie do 12 miesięcy, od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej, d) przyznanie pożyczki na utworzenie dodatkowego miejsca pracy w ramach założonej działalności gospodarczej (wyłącznie dla osób,	RPO VI RYNEK PRACY 6.4 Wsparcie przedsiębiorczości, samozatrudnienia oraz tworzenia nowych miejsc pracy, poprzez środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wsparcie doradczo-szkoleniowe	85 %	<i>Animacja gospodarcza</i>

		które rozpoczęły działalność w ramach danego projektu)			
	Typ projektu 1: - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki, porozumienia i stowarzyszenia JST, - podmioty ekonomii społecznej zajmujące się aktywizacją społeczno-zawodową osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, - podmioty działające na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej, których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza.	1. Kompleksowe programy aktywizacji społeczno-zawodowej na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym obejmujące następujące typy operacji: a) Instrumenty aktywizacji zawodowej uwzględniające wsparcie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym w ramach usług Centrum Integracji Społecznej, Klubu Integracji Społecznej, b) Instrumenty aktywizacji zawodowej uwzględniające wsparcie osób i rodzin osób niepełnosprawnych w ramach usług Zakładu Aktywności Zawodowej oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej, c) Kompleksowe programy, realizowane na podstawie indywidualnych planów działań, obejmujące co najmniej dwie formy wsparcia spośród następujących: - Usługi wspierające aktywizację zawodową w tym m.in.: finansowanie	RPO VII WŁĄCZENIE SPOŁECZNE 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej	Typ projektu 1 i 3: 85% UE + 10% budżetu państwa. Typ projektu 2: 85%	<i>Animacja społeczna</i>

	Typ projektu 2: – ośrodki pomocy społecznej, – powiatowe centra pomocy rodzinie	trenera pracy, doradcy zawodowego, – Poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne, prowadzące do integracji społecznej i zawodowej, – Kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji i kompetencji, zawodowych oraz rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych na rynku pracy, – Poradnictwo zawodowe, – Pośrednictwo pracy, – Zatrudnienie wspomagane obejmujące wsparcie osoby niepełnosprawnej przez trenera pracy/asystenta zawodowego u pracodawcy, – Staże i praktyki zawodowe; – Subsydowane zatrudnienie, – Skierowanie do pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej i sfinansowanie kosztów zatrudnienia w ZAZ, – Usługi przewyżające indywidualne bariery w integracji społecznej i powrocie na rynek pracy, w tym usługi asystenta osobistego, – Wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w			
--	--	---	--	--	--

		połączeniu z subsydiowaniem zatrudnienia); specjalistyczne (wynikające z danej niepełnosprawności i indywidualnych potrzeb) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy dla zatrudnionej osoby niepełnosprawnej, – Jednorazowy dodatek relokacyjny. 2. Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej przez ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze: a) społecznym, których celem jest przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej, b) zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na			
--	--	--	--	--	--

		rynku pracy, pomoc w utrzymaniu zatrudnienia c) edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia lub jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy, d) zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.			
7.	Typ projektu 3: - wszystkie formy prawne zgodnie z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).	TYP 3: Wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych na obszarach Rewitalizowanych Wzmocnienie potencjału społeczności lokalnych na obszarach rewitalizowanych- Schemat A dot. wsparcia na przygotowanie lub aktualizację lokalnych programów rewitalizacji, schemat B dot. wsparcia we wdrażaniu projektów zapisanych w LPR. Zaplanowana rewitalizacja w ramach PI 9i będzie polegała na animacji lokalnych	RPO VII WŁĄCZENIE SPOŁECZNE 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej	Typ projektu 1 i 3: 85% UE + 10% budżetu państwa.	<i>Animacja społeczna, gospodarcza i przestrzenna</i>

		środowisk – skierowanie do wybranych gmin - animatora, którego zadaniem będzie pomoc w partycypacyjnym przygotowaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji (LPR), a następnie wsparcie lokalnych społeczności przy wdrażaniu LPR-u. Działania te będą ściśle powiązane z działaniami w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 9b			
8.	- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki, porozumienia i stowarzyszenia JST, – podmioty Ekonomii Społecznej zajmujące się aktywizacją społeczno-zawodową osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, – podmioty integracji społecznej (w tym: centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej), – podmioty działające na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej, których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza.	TYP 1: Wsparcie dla tworzenia podmiotów integracji społecznej, tj. Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Zakładów Aktywności Zawodowej, Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza)	RPO VII WŁĄCZENIE SPOŁECZNE 7.2 Usługi reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej w KIS, CIS, ZAZ, WTZ.	85%	<i>Animacja społeczna</i>
9.	Wszystkie formy prawne zgodnie z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27	TYP 1: Szkolenia, warsztaty, doradztwo, mentoring, coaching, tutoring, współpraca, wizyty studyjne umożliwiające podnoszenie	RPO VII WŁĄCZENIE SPOŁECZNE 7.4 Tworzenie miejsc pracy w sektorze	85%	<i>Animacja społeczna</i>

	lipca 1999 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń, oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej (Dz. U. Nr 69, poz. 763, z późn. zm.).	wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia i/lub rozwijania spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwa społecznego (w tym nabycie i rozwijanie kompetencji i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do pracy w przedsiębiorstwie społecznym i/lub spółdzielni socjalnej, adekwatnie do potrzeb i roli danej osoby w przedsiębiorstwie społecznym) TYP 2: Przyznanie środków finansowych dla spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwa społecznego na stworzenie miejsca pracy – zgodnie z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 TYP 3:	ekonomii społecznej m.in. poprzez wsparcie na tworzenie przedsiębiorstw społecznych (w szczególności spółdzielni socjalnych)		
--	--	--	---	--	--

		Wsparcie pomostowe – wsparcie pomostowe w formie finansowej jest świadczone przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy i nie dłuższy niż 12 miesięcy Wsparcie pomostowe w formie finansowej jest przyznawane w wysokości niezbędnej do sfinansowania podstawowych kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego/spółdzielni socjalnej w początkowym okresie działania, jednak nie większej niż wielokrotność o liczbę utworzonych miejsc pracy, kwota minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Wsparcie pomostowe w formie zindywidualizowanych usług jest ukierunkowane w szczególności na wzmocnienie kompetencji biznesowych.			
10.	– jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne (pomocy społecznej; wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej), – organizacje pozarządowe i podmioty ekonomii społecznej prowadzące działalność statutową	Świadczenie usług społecznych (m.in. pomocy społecznej, wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, opiekuńczych i zdrowotnych) w celu zwiększenia ich dostępności w tym:	RPO VII WŁĄCZENIE SPOŁECZNE 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym	85%	<i>Animacja społeczna</i>

	lub gospodarczą w obszarze usług społecznych użyteczności publicznej, – podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym.	TYP 1: Rozwój usług asystenckich (skierowanych do osób z niepełnosprawnościami) i opiekuńczych (skierowanych do osób niesamodzielnych) TYP 2: Rozwój usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej TYP 3: Wsparcie dla świadczenia i rozwoju usług w mieszkaniach wspomaganych w tym tworzenie miejsc pobytu w nowo tworzonych lub istniejących w mieszkaniach wspomaganych dla osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W przypadku mieszkań wspomaganych w formie mieszkań wspieranych możliwe jest tworzenie miejsc krótkookresowego pobytu			
11.	– jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne jst, – przedsiębiorcy’, – organizacje pozarządowe, – jednostki sektora finansów publicznych,	TYP 1: Kompleksowa realizacja działań na podstawie planów rewitalizacji obszarów zdegradowanych jako zintegrowane przedsięwzięcia dotyczące	RPO IX INFRASTRUKTURA PUBLICZNA 9.3 Wsparcie rewitalizacji fizycznej,	85%	<i>Animacja przestrzenna</i>

	– kościoły i związki wyznaniowe, – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS – instytucje kultury, – osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych.	wszystkich aspektów rewitalizacji danego obszaru W ramach projektu wspierane będą m. in: – przebudowa lub adaptacja zdegradowanych budynków i obiektów, zwłaszcza związanych z byłymi PGR-ami, – zagospodarowanie lub zmiana zagospodarowania terenów i przestrzeni w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji: społecznych, gospodarczych, edukacyjnych, kulturalnych lub rekreacyjnych.	gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich		
12.	- placówki oświatowe (szkoły, przedszkola, domy kultury), - urzędy, - organizacje pozarządowe,	- spotkania młodzieży - projekty trójstronne - podróże do miejsc pamięci - programy specjalistyczne, praktyki - publikacje i projekty „4X3” – prosta sprawa - przygotowanie i podsumowanie projektu	PNWM	95%	<i>Animacja społeczna</i>
13.	- placówki oświatowe (szkoły, przedszkola, domy kultury), - urzędy, - organizacje pozarządowe,	- działania z zakresu kultury, sportu, turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych	Konkursy w ramach zadań publicznych	Ok. 90%	<i>Animacja społeczna</i>

Tabela 42 Harmonogram działań rewitalizacyjnych

		Harmonogram realizacji przedsięwzięć na obszarze przewidzianym do rewitalizacji - wykres Gantta																																													
		Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023				2024				2025				2026							
				K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4								
Projekty podstawowe	Sfera społeczna	1	Życie bez nałogów																																												
		2	Przyjazne podwórko																																												
		3	Kultura Pogranicza – Nie ogranicza																																												
		4	Warsztaty graffiti - warsztaty kreatywnego pisania dla dzieci i młodzieży																																												
		5	Szkoła, Rodzina, Środowisko																																												
		6	Ważny Start - zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka																																												
		7	Moja, Twoja, Nasza – Ulica !!! - projekt aktywizacji i integracji mieszkańców danej ulicy																																												
		8	Mamo, Tato to Ja - szkoła rodzenia																																												
		9	Na swoim - realizacja systemowych działań w zakresie przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności																																												
		10	Multicentrum – interaktywne centrum nauki																																												
		11	Klub seniora																																												
		12	Śródmiejska świetlica podwórkowa																																												
		13	Kultura 2.0 - projekt kulturalnego i społecznego ożywienia Starego Miasta i Śródmieścia																																												
	Gospodarka	14	ABC Przedsiębiorczości																																												
		15	Poznaj swoje możliwości, czyli z doradcą zawodowym za pan brat																																												
		16	Utworzenie spółdzielni socjalnej o profilu działania gastronomia i browarnictwo oraz odbudowanie na ten cel oficyny kamienicy nr 3 przy Rynku staromiejskim w Stargardzie																																												
		17	Stargard nad Iną – projekt rekreacyjnego zagospodarowania terenów przyległych do rzeki Iny w granicach miasta Stargard																																												
	Infrastruktura, przestrzeń	18	Likwidacja toalet zewnętrznych i budowa toalet wewnątrz budynków w Stargardzie																																												
		19	Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 21 w Stargardzie																																												
		20	Rewitalizacja budynku przy ul. Bolesława Chrobrego 12,14,16 w Stargardzie																																												
		21	Budowa noclegowni dla osób bezdomnych na terenie miasta Stargard																																												
		22	Kompleksowy remont kamienicy z uwzględnieniem łamania barier architektonicznych przy ul. B. Limanowskiego 24																																												
		23	Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych (ul. Wojska Polskiego 56,56a,58,58a,60, 60a, 62, 64, 64a, 66, 67, 68)																																												
		24	Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych z udziałem środków z RPO WZ 2014-2020 (ul. Bogusława IV 22, Wojska polskiego 78 A, Marii Konopnickiej 2,3,8,10, hetmana Stefana Czarnieckiego 19.)																																												
		25	Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych w rejonie ulic Limanowskiego 6,8a., Wojska Polskiego 30,28., Piłsudskiego 92 z zagospodarowaniem terenu																																												
		26	Budowa narożnej kamienicy w zabudowie plombowej ul. Bogusława IV-Warszawska																																												
		27	Trasa Muzealna – Rewaloryzacja zabytkowego systemu umocnień obronnych miasta Stargard, stanowiących Pomnik Historii wraz z nadaniem ich nowych funkcji kulturalnych																																												
		28	Przebudowa Amfiteatru Miejskiego położonego w Parku Chrobrego w Stargardzie wraz z zagospodarowaniem najbliższej przestrzeni wokół obiektu																																												
		29	Rewitalizacja zieleni nad Iną oraz parku Zamkowego																																												
		30	Rewitalizacja Parku Popiela i Parku Jagiellońskiego																																												
		31	Stargard Klejnot Pomorza – renowacja historycznej zabudowy miasta																																												

		Harmonogram realizacji przedsięwzięć na obszarze przewidzianym do rewitalizacji - wykres Gantta																																															
		Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	2017				2018				2019				2020				2021				2022				2023				2024				2025				2026									
				K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4										
Projekty uzupełniające	Infrastruktura, przestrzeń	32	Rewitalizacja Parku Panorama																																														
		33	Rewitalizacja zieleni ulicznej: pl. Wolności, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, i ul. Osiedle Tysiąclecia. Budowa miejsc postojowych w pasie drogowym ul. Osiedle Tysiąclecia.																																														
		34	Rewitalizacja zieleni w Parku Bolesława Chrobrego																																														
		35	Rewitalizacja zieleni w Parku Bolesława Chrobrego (okolice Amfiteatru)																																														
		36	Rewitalizacja Parku 3 Maja																																														
		37	Renowacja oraz przystosowanie zabytkowego budynku na cele gospodarcze tzn. na minibrowar restauracyjny																																														
		38	Rewitalizacja podziemnej i naziemnej części Starówki w Stargardzie																																														
		39	SPICHRZ																																														

4.6 Partycypacja społeczna

Gmina Miasto Stargard od wielu lat z sukcesem prowadzi procesy rewitalizacji na obszarze miasta, dzięki czemu udało się wiele zrealizować zwłaszcza w tkance przestrzennej miasta, jak również poprzez działania w sferze społecznej.

18 listopada 2015 weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, która umożliwia kontynuowanie podjętych działań zawartych w Lokalnych Programach Rewitalizacji. Rada Miejska w Stargardzie w dniu 26 stycznia 2016 r. podjęła uchwałę nr XV/175/2016 w sprawie wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszaru kryzysowego na podstawie diagnozy z Lokalnego Programu Rewitalizacji, oraz uchwałę nr XV/176/2016 w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasto Stargard na lata 2016-2026”. W związku z powyższym rozpoczęły się prace na przekształceniu LPR w GPR zgodnie z ustawą o rewitalizacji.

Od samego początku i na każdym etapie tworzenia dokumentu włączani byli różni interesariusze zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji.

Działania informacyjne dotyczące zagadnień związanych z rewitalizacją trwały już od stycznia 2016 r. Pierwsze spotkanie odbyło się w styczniu 2016 roku uczestniczyli w nim przedstawiciele Urzędu Miejskiego, Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie, Powiatowego Urzędu Pracy, Stargardzkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, Sądu Rejonowego w Stargardzie, Zakładu Karnego w Stargardzie i Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej i Centrum Socjalnego „Caritas”.

17 lutego 2016 roku Zarządzeniem nr 80/2016 Prezydenta Miasta Stargard został powołany Zespół ds. rewitalizacji, którego zadaniem były prace nad przekształceniem Lokalnego Programu Rewitalizacji w Gminny Program Rewitalizacji zgodny z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku; w skład ww. zespołu weszli przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Stargardzie; Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie (MAH) oraz Stargardzkiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego.

W celu propagowania idei rewitalizacji i wyłonienia liderów na obszarach kryzysowych pracownicy Urzędu Miejskiego w Stargardzie i MAH zorganizowali grę miejską pn. „W kamienicy dziurka - spojrz widać podwórka”. Odbyła się ona w marcu 2016 r. Gra miała na celu zachęcenie mieszkańców do udziału w planowanych konsultacjach oraz pokazaniu, że warto uczestniczyć w życiu miasta i że głos każdego mieszkańca się liczy.

Formy oraz terminy spotkań zostały upublicznione w formie obwieszczenia Prezydenta Miasta Stargard, na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Stargardzie, w prasie lokalnej, oraz na BIP Urzędu miejskiego w Stargardzie.

O wszystkich spotkaniach informowano poprzez audycje radiowe w Radiu Stargard, stosowne informacje umieszczone zostały w zakładce KOMUNIKATY na stronie www.stargard.pl oraz poprzez plakaty z informacjami, które znajdowały się w autobusach komunikacji MZK Stargard. Na obszarach rewitalizacji roznoszono również ulotki na klatkach schodowych w budynkach mieszkalnych z informacją o spotkaniach i terminach.

Terminy, formy i tryby konsultacji:

1. Spotkanie z mieszkańcami Stargardu: Obszar Śródmieście Starówka.

Termin spotkania: 05.05.2016 r.

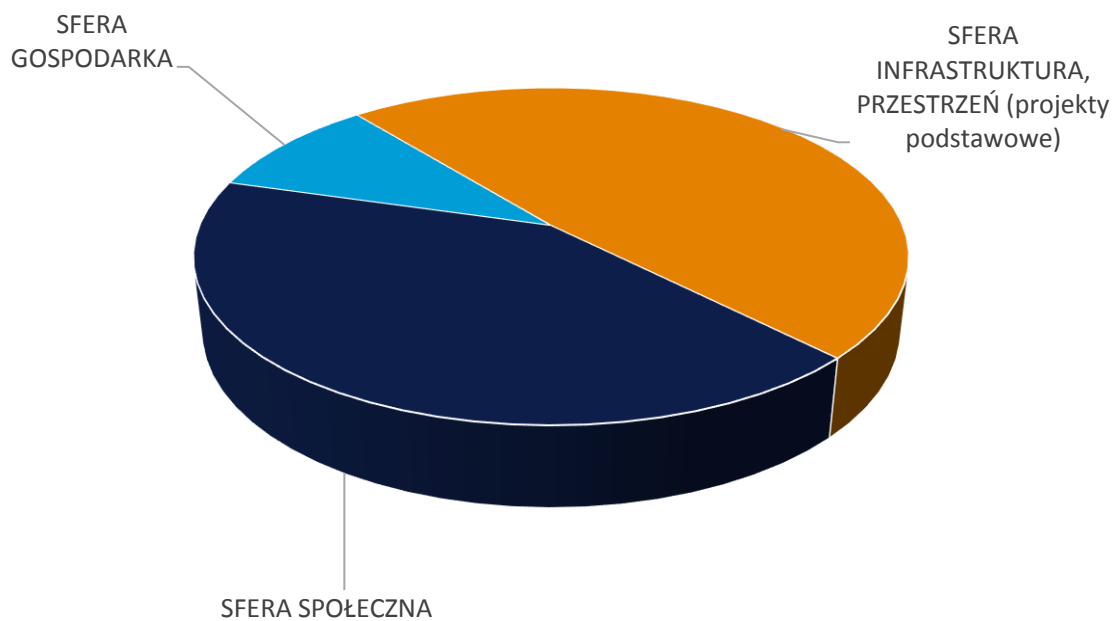
Miejsce: Szkoła Podstawowa nr 3, ul. B. Limanowskiego 7, Stargard godz. 17.00.

2. Spacer studyjny: Obszar Śródmieście Starówka, po spotkaniu z mieszkańcami.
3. Spotkanie z mieszkańcami Stargardu: Obszar Śródmieście Zachód i Obszar Poprzemysłowy.
Termin spotkania: 06.05.2016 r.
Miejsce: Hotel 104, ul. I Brygady 1, Stargard, godz. 17.00.
4. Spacer studyjny: Obszar Śródmieście Zachód i Obszar Poprzemysłowy po spotkaniu z mieszkańcami.
5. Spotkanie z mieszkańcami Stargardu: Obszar Powojkowy (Osiedle Lotnisko).
Termin spotkania: 09.05.2016 r.
Miejsce: Zespół Szkół nr 5, ul. Jana Śniadeckiego 4-6, Stargard, godz. 17.00.
6. Spacer studyjny: Obszar Powojkowy (Osiedle Lotnisko), po spotkaniu z mieszkańcami.
7. Wyjazd studyjny dla przedsiębiorców i osób zainteresowanych do spółdzielni socjalnej w Świdwinie.
Termin wyjazdu: 11.05.2016 r.
8. Ankiety (Karty Przedsięwzięcia) zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Stargardzie: <http://www.stargard.pl/Lokalny-Program-Rewitalizacji-Miasta>.

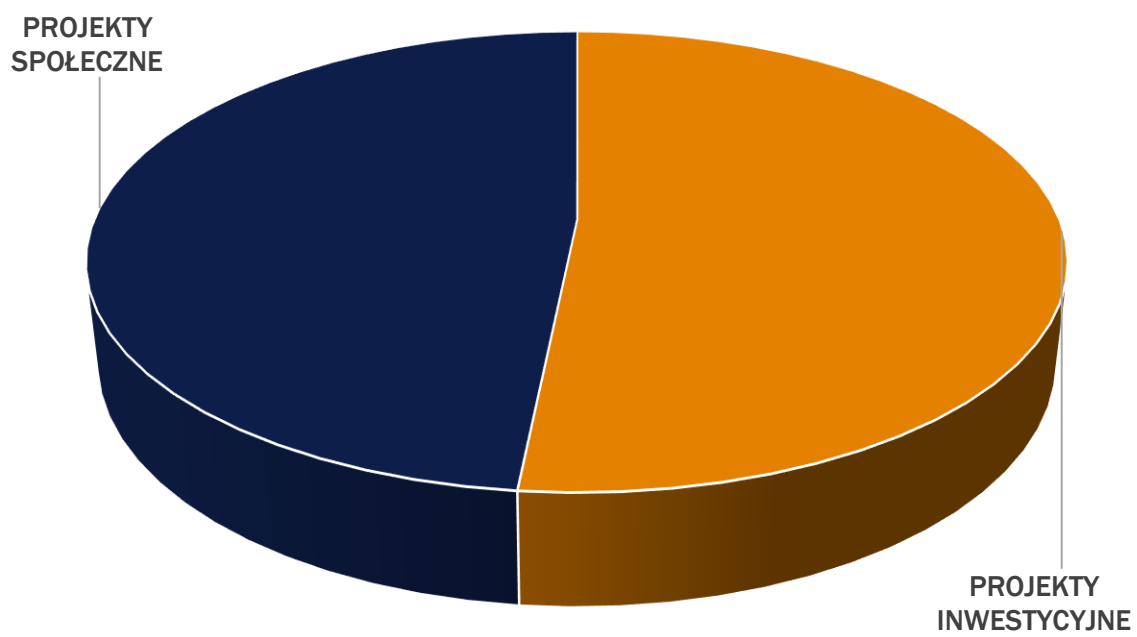
Przy opracowywaniu projektu Gminnego Programu Rewitalizacji wzięto pod uwagę wnioski, zgłoszenia oraz uwagi mieszkańców. (załącznik 3. Raport z konsultacji społecznych) Projekt podlega konsultacjom i opiniowaniu zgodnie z ustawą o rewitalizacji.

1. Zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej na formularzach zgłaszania uwag, na adres Urzędu Miejskiego w Stargardzie
 2. Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami - 19.04.2017 r. godz. 17.00, sala 108 Stargardzkie Centrum Kultury.
- Projekt GPR znajduje się na stronie BIP Urzędu Miejskiego w Stargardzie, w zakładce KOMUNIKATY oraz <http://www.stargard.pl/Rewitalizacja-Konsultacje>.
(zał. 4. raport z konsultacji projektu GPR).

UDZIAŁ PROJEKTÓW W POSZCZEGÓLNYCH SFERACH

UDZIAŁ PROJEKTÓW SPOŁECZNYCH

4.7 Specjalna Strefa Rewitalizacji

Specjalna Strefa Rewitalizacji - Na całym obszarze rewitalizacji, czyli na obszarze Śródmieście-Starówka w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, dopuszcza się, ustanowienie Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 roku. Ustanowienie Strefy oraz dokładny zakres jej regulacji – zgodnie z dyspozycją Ustawy – będzie przedmiotem odrębnej uchwały Rady Miejskiej w Stargardzie.

5. WDRAŻANIE, MONITORING I EWALUACJA

5.1 System wdrażania

Pierwszym etapem wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji będzie przyjęcie Programu stosowną uchwałą Rady Miasta. Ewentualność nowelizacji dokumentu również wiązała się będzie z przyjęciem odpowiedniej uchwały. Wszelkie dokumenty ewaluacyjne, sprawozdania z realizacji inwestycji oraz sprawozdania okresowe realizacji Programu będą adresowane do Rady Miasta.

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji wymaga zaangażowania lokalnych partnerów z sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego. Realizacja niniejszego programu wiązać się będzie z udziałem podmiotu zarządzającego i koordynującego poszczególne działania, a także monitoring i ocenę programu. Głównym zadaniem organów miasta Stargard w zarządzaniu Gminnym Programem Rewitalizacji jest jego ukierunkowanie, uchwalenie, kontrolowanie i ocena.

Ze względu na cel i charakter Gminny Program Rewitalizacji ma formułę otwartą, tzn. że w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów oraz wykreowaniu nowych projektów – będzie on aktualizowany. Projekty odpowiadające na zidentyfikowane problemy będą systematycznie przygotowywane w całym okresie wdrożeniowym. Ich konkretni odbiorcy i zakres determinowane będą: aktualnymi warunkami sytuacji społeczno- gospodarczej Gminy, potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców obszarów kryzysowych, poziomem zaangażowania podmiotów lokalnych w planowane działania, możliwościami budżetu gminy oraz dostępnością środków zewnętrznych.

W ramach realizacji założeń GPR powołany zostanie Komitet Rewitalizacji, który będzie stanowił forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnił będzie funkcję opiniodawczo-doradczą Prezydenta Miasta Stargard. Zasady powołania i funkcjonowania zostaną określone Zarządzeniem Prezydenta Miasta Stargard, w terminie do 3 miesięcy od momentu uchwalenia GPR przez Radę Miejską w Stargardzie, zgodnie z art. 7 Ustawy o rewitalizacji z 9 października 2015 r. Komitet Rewitalizacji współpracował będzie z Zespołem ds. Rewitalizacji oraz innymi Wydziałami Urzędu Miejskiego oraz instytucjami zaangażowanymi w procesy rewitalizacji w Stargardzie, m.in. spółkami miejskimi, Książnicą Stargardzką, Młodzieżowym Domem Kultury, Stargardzkim Centrum Kultury oraz organizacjami pozarządowymi skupionymi w Stargardzkim Centrum Organizacji Pozarządowych, Strażą Miejską, Policją, MOPS, PCK, „Caritas”. Będą to podmioty bezpośrednio lub pośrednio związane z samorządem miejskim. Powyższe powiązania przełożą się na wyższą skuteczność realizacji procedur związanych z wdrażaniem procesów rewitalizacji oraz jego późniejszą oceną i ewaluacją. W celu przejrzystej i efektywnej współpracy wszystkich podmiotów zostanie wybrany jeden koordynator, który będzie czuwał nad procedurami prawnymi i nad współpracą pomiędzy Zespołem ds. rewitalizacji, Komitetem Rewitalizacji oraz wszystkimi podmiotami biorącymi udział w procesach rewitalizacji.

5.2 System monitoringu i oceny oraz modyfikacji programu

Komitet Rewitalizacji jako koordynator i inicjator współpracy pomiędzy interesariuszami z obszaru poddawanego rewitalizacji odpowiedzialny będzie za zapewnienie partycypacji społecznej w zakresie projektów rewitalizacyjnych. Pozwoli to społeczności lokalnej na aktywny udział w kształtowaniu przestrzeni wokół siebie, a także działanie na rzecz własnych interesów. Ponadto społeczność lokalna jest w stanie dostarczyć istotnych i rzetelnych informacji nt. potrzeb i problemów na obszarze, które są trudne lub wręcz niemożliwe do wychwycenia podczas przeprowadzania wstępnych analiz. Należy zatem umożliwić wymianę informacji i dyskusję o tym, jaki kształt powinna przybrać rewitalizacja. W dialogu powinno uczestniczyć jak najwięcej podmiotów zainteresowanych udziałem w Programie: organizacje pożytku publicznego, stowarzyszenia, przedsiębiorcy, spółdzielnie, mieszkańcy miasta Stargard .

Raz w roku będzie przedstawiana informacja na temat stopnia realizacji przedsięwzięć wpisanych do GPR , a ewaluacja wykonywana

Przez monitoring rozumiemy obserwowanie jakiegoś procesu i odnotowywanie jego zmieniającego się stanu w celu uzyskania wiedzy o jego przebiegu. Prowadzenie monitoringu pozwoli na

zidentyfikowanie problemów, czy trudności we wdrażaniu GPR. System monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji będzie umożliwiał dokonywanie obiektywnych pomiarów poszczególnych wskaźników w przyjętych odstępach czasu, dzięki czemu możliwa będzie ocena efektywności realizowanych przedsięwzięć. Taka wewnętrzna kontrola będzie polegała na ocenie skuteczności i terminowości realizacji poszczególnych zadań, dla których został określony harmonogram. Monitoring będzie odbywał się co roku, przygotowywane będzie przez koordynatora sprawozdanie ze stopnia realizacji przedsięwzięć (pod kątem rzeczowym), ale również pod kątem finansowym. Wprowadzona zostanie również kontrola końcowa, która ustali czy założone cele zostały osiągnięte. Przez cały czas realizacji GPR monitoring procesu rewitalizacji prowadzony będzie na dwóch płaszczyznach: - strategicznym, czyli całego Programu oraz operacyjnym – czyli poszczególnych przedsięwzięć.

Badane będą wskaźniki, ich częstotliwość badania będzie zależała od rodzaju i stopnia realizacji zadania. Raz na trzy lata dokonywana będzie ewaluacja, zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji. Podstawą wdrażania, monitoringu, ale również oceny tego dokumentu będzie ciągły dialog pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji, który umożliwi Komitet Rewitalizacji oraz spotkania z mieszkańcami i wsluchiwanie się w ich potrzeby, ale także aktywne angażowanie ich w procesy rewitalizacji.

Załączniki

1. Mapa obrazująca podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji w skali 1:5000
2. Wykaz projektów społecznych do mapy z obszaru rewitalizacji
3. Raport z Konsultacji społecznych
4. Raport z konsultacji społecznych projektu GPR
5. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko
6. Uchwała Nr XV/175/2016 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 26 stycznia 2016r. w sprawie wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszaru kryzysowego dla Gminy Miasto Stargard
7. Uchwała Nr XV/176/2016 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 26 stycznia 2016r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasto Stargard